

ทรู ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับการศึกษาของเด็กไทย สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้และสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา

อีกหนึ่งรางวัลแห่งความภาคภูมิใจของ **ทรู** องค์กรหนึ่งเดียวที่ได้รับ**รางวัลผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติ** ประจำปี 2555 จากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ เนื่องด้วยเป็นองค์กรที่ทำคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาไทย

โดยรางวัลนี้ เกิดจากความมุ่งมั่นในการนำเทคโนโลยีการสื่อสาร พร้อมเนื้อหาสาระความรู้ทุกรูปแบบของทรู มาเปิดประตูสู่ความรู้อย่างไม่มีวันสิ้นสุด เพื่อให้เด็กและครูทั่วไทยแม้ในพื้นที่ห่างไกลได้เข้าถึงแหล่งสาระความรู้ได้อย่างทัดเทียม ผ่านเครือข่ายและสื่อต่างๆ ของทรู ภายใต้โครงการทรู ปลูกปัญญา เปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้สู่โรงเรียนทั่วประเทศ และเว็บไซต์ ทรูปลูกปัญญาดอทคอม

เพราะเราเชื่อว่า...การสร้างแรงบันดาลใจทางการศึกษา ให้เด็กไทยรักการเรียนรู้ จะนำพาไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญา ก่อให้เกิดการพัฒนา สร้างความก้าวหน้าให้กับตนเอง ชุมชน และประเทศชาติต่อไป

true
together

รายงานประจำปี 2555 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ANNUAL REPORT 2012 THAI BROADCAST JOURNALISTS ASSOCIATION

รายงานประจำปี 2555 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

สื่อกับการเปลี่ยนผ่านสู่อนาคต

THE FUTURE OF JOURNALISM TRANSFORMATION

เปิดวิสัยทัศน์ผู้บริหารสื่อไทยในยุคเปลี่ยนผ่าน
นักวิชาการนักวิชาชีพกับความคิดทิศทางสื่อ
ข่าวนอกกระแส Investigative Journalism แนวคิดและทิศทาง
บทบาทตัวตนคนทำสื่อยุคใหม่

ANNUAL REPORT 2012 THAI BROADCAST JOURNALISTS ASSOCIATION

ปี 2555 ล็อกซเล่ย์ฯ ร่วมใจ
กลุ่มเครือข่ายจิตอาสา ชุมชน มูลนิธิฯ จัด
"โครงการชุมชนอยู่ยั่งยืน อย่างมีส่วนร่วม"
พัฒนาสังคม การศึกษา และสิ่งแวดล้อม สู่ความยั่งยืน

ฝึก คิด พูด ฟัง จากการชมภาพยนตร์ ณ ห้องสมุดประชาชนซอยพระนาง

บริษัท ล็อกซเล่ย์ จำกัด (มหาชน) นอกจากดำเนินธุรกิจค้าขายสินค้าอุปโภค บริโภค สินค้าด้านเทคโนโลยี สินค้าเคมีภัณฑ์ อสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจอาหาร ฯลฯ ยังมุ่งเน้นที่จะเสริมสร้างกิจกรรมที่ทำประโยชน์ให้กับสังคม องค์กร และพนักงานควบคู่ไปด้วย โดยในระยะแรกได้ดำเนินโครงการร่วมกับเครือข่ายจิตอาสา และชุมชนตลาดปีนัง คลองเตย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 ถึงปี พ.ศ. 2554 ภายใต้ชื่อ **"โครงการพลิกฟื้นพื้นที่ เพื่อชุมชนอยู่ยั่งยืน" ระยะที่ 1 และระยะที่ 2**

ในปีนี้ บริษัทฯ ยังคงมุ่งมั่นที่จะดำเนินกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายจิตอาสา และชุมชนตลาดปีนัง คลองเตย อย่างต่อเนื่องติดต่อกันเป็นปีที่ 3 ภายใต้ **"โครงการชุมชนอยู่ยั่งยืนอย่างมีส่วนร่วม"** โดยมุ่งประเด็นด้านการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแกนนำเยาวชนในชุมชนตลาดปีนัง ให้รู้จักคิด พูด ฟัง และเรียนรู้การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงนำเอาศักยภาพที่ได้รับการฝึกฝนมาออกแบบกิจกรรรมเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนฯ ที่ตนเองอยู่อาศัย ร่วมกับคณะกรรมการชุมชนฯ พร้อมกันนี้ บริษัทฯ ร่วมกับเครือข่ายจิตอาสา และพนักงานจะขยายพื้นที่การดำเนินการไปยังชุมชนพัฒนา 70 ไร่ โดยผ่าน **"มูลนิธิสิกขาเอเชีย" ในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในครอบครัว** ในลักษณะองค์กรภาคี ขยายความร่วมมือจากชุมชนสู่ชุมชน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการอ่านในครอบครัว และขยายแนวคิดสู่ครอบครัวอื่นๆ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย คือชาวชุมชนพัฒนา 70 ไร่ จำนวน 20 ครอบครัวเข้าร่วมอบรม

ในไตรมาสสุดท้ายของปีนี้ จะร่วมกับเครือข่ายจิตอาสา และ **"มูลนิธิดวงประทีป" ดำเนินโครงการสื่อนิทานสร้างสรรค์สังคม** โดยรวบรวมอาสาสมัครประกอบด้วย สมาชิก LOXLEY CSR CLUB สมาชิกชุมชนตลาดปีนัง อาสาสมัครจิตอาสาบ่ายวันอาทิตย์ เข้าร่วมอบรม และออกแบบผลิตสื่อนิทานหุ่นมือ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้กับอาสาสมัครอื่นๆ และส่งมอบให้มูลนิธิดวงประทีปนำไปใช้ในการขับเคลื่อนกิจกรรมตามแนวทางของมูลนิธิฯ ต่อไป

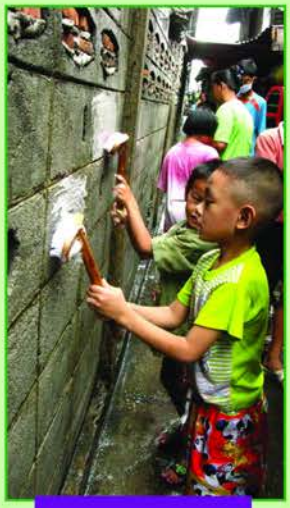
นอกเหนือจากกิจกรรมดังกล่าวแล้ว ในปี พ.ศ. 2554 บริษัทฯ ได้ริเริ่มดำเนินโครงการ LOXLEY THAI COMMUNITY LACROSSE (LTCL) ซึ่งริเริ่มขึ้นโดยพนักงานจิตอาสา และกลุ่มเพื่อนอาสาจากภายนอก จัดฝึกอบรมทักษะการเล่นกีฬา LACROSSE ให้กับนักเรียนโรงเรียนวัดคลองเตย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนในชุมชนรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และห่างไกลยาเสพติด

กิจกรรมสุขใจในสวน จากความคิดของเด็กๆ ในชุมชนฯ

เยาวชนฯ จัดทำป้ายรณรงค์รักษาความสะอาด

กลุ่มแกนนำเยาวชน BY ปีนัง ร่วมกันทาสีกำแพงชุมชนตลาดปีนัง

กิจกรรมค่ายผู้นำเยาวชน ฝึกทักษะการตัดสินใจ และภาวะผู้นำ

ฝึกทักษะการใช้ภาษา การใช้ไมค์ การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อเป็นพิธีกร

ฝึกทักษะการถ่ายภาพเบื้องต้น เรียนรู้การใช้อุปกรณ์และการจัดองค์ประกอบภาพ

กลุ่มเยาวชนชุมชนตลาดปีนัง ฝึกทักษะการเล่นกีฬาฟุตซอล

นักเรียนระดับประถมศึกษา ร.ร.วัดคลองเตย แข่งขันกีฬา LACROSSE

ช่อง 7 สี ทีวีเพื่อคุณ

7 สีบันรักให้โลก

7 สีช่วยชาวบ้าน

บริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด 998/1 ซอยร่วมศิริมิตร ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทรศัพท์ 0 2610 0777
www.ch7.com / http://m.ch7.com / BBTV Channel7 on Facebook / @BBTVChannel7 on Twitter / BBTV CH7 Apps

เครื่องหมายสัญลักษณ์ เป็นเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการของบริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด ที่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการโดยถูกต้องตามกฎหมาย ห้ามมิให้บุคคลใดนำเครื่องหมายนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากบริษัท

“ ปรัชญา 3 ประโยชน์”ของเครือเจริญโภคภัณฑ์

สร้างประโยชน์สู่สังคมและประเทศชาติ

เครือเจริญโภคภัณฑ์ หรือ ซี.พี.เติบโตอย่างมั่นคงเป็นบริษัทชั้นนำของไทยที่มีชื่อเสียงยอมรับไปทั่วโลก
ด้วยเพราะยึดมั่นในปรัชญา “3 ประโยชน์” ซึ่งได้สร้างสรรค์ประโยชน์แก่ ประเทศชาติ ประชาชน และ บริษัท

ประเทศชาติต้องได้ประโยชน์
การลงทุนของเครือเจริญโภคภัณฑ์
ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ
สร้างรายได้ สร้างความเจริญ
แก่ประเทศไทยและทุกประเทศ
ที่เข้าไปลงทุน

ประชาชนต้องได้ประโยชน์
การลงทุนของเครือเจริญโภคภัณฑ์
ก่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่ดีมีคุณภาพ
สร้างประโยชน์ให้เกิดแก่ประชาชนไทย
และประชาชนในทุกประเทศที่เข้าไปลงทุน

บริษัทต้องได้ประโยชน์
การลงทุนของเครือเจริญโภคภัณฑ์
ต้องก่อให้เกิดการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน
สร้างประโยชน์ให้เกิดแก่พนักงาน
ผู้บริหาร และผู้ถือหุ้น

เมืองไทย ประกันชีวิต
MUANG THAI LIFE ASSURANCE

เมืองไทย Smile CLUB

ชวนสมาชิกเมืองไทย Smile Club “ดูหนัง”

8th เมืองไทย Smilenolimit

เมืองไทย สไมล์ มูฟวี่ เดย์ 6

เมืองไทย
Smile Movie Day VI

“ดูหนัง” เพียง 15 คะแนน

เพียงใช้คะแนนสะสมเมืองไทย Smile Point แลกรับบัตรชมภาพยนตร์ 1 ที่นั่ง*

สำหรับบัตรชมภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์

เมเจอร์ซีนีเพล็กซ์ อีจีวี พารากอนซีนีเพล็กซ์ เอสพลานาดซีนีเพล็กซ์ พาราไดซ์ซีนีเพล็กซ์ และ เมกา ซีนีเพล็กซ์

วันนี้ – 30 ธันวาคม 55 (หรือจนกว่าบัตรจะหมด)

MAJOR CINEPLEX | E·G·V CINEMAS | PARAGON CINEPLEX | ESPLANADE CINEPLEX | PARADISE CINEPLEX | MEGA CINEPLEX

สมาชิกเมืองไทย Smile Club สามารถใช้คะแนนสะสมแลกรับบัตรชมภาพยนตร์ได้ที่สำนักงานสาขาของ บริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำนวน 36 สาขา ดังนี้ 1 Central พิษณุโลก 2 The Mall นครราชสีมา 3 กระบี่ 4 กระบี่2 5 กำแพงเพชร 6 เกาะสมุย 7 ฉะเชิงเทรา 8 เชียงราย 9 เชียงใหม่ 10 เชียงใหม่2 11 ดำเนินสะดวก 12 ตราด 13 ตาคลี 14 ท่าเรือ 15 นครปฐม 16 นครราชสีมา 17 นครสวรรค์ 18 บ้านโป่ง 19 ปทุมธานี 20 ปราณบุรี 21 ปากช่อง 22 พิษณุโลก 23 เพชรบูรณ์ 24 แม่สาย 25 ราชบุรี 26 ลำปาง 27 ศรีราชา 28 สมุทรปราการ 29 สมุทรสงคราม 30 สมุทรสาคร 31 สระบุรี 32 หัวหิน 33 อยุธยา 34 อุดรธานี 35 อุบลราชธานี 36 พาราไดซ์พาร์ค

โทร 1766 เมืองไทย Smile หรือ www.muangthai.co.th

ทุกวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 8.00-20.00 น. วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา 9.00-17.00 น.

เมืองไทย Smile CLUB

เมืองไทย ประกันชีวิต MUANG THAI LIFE ASSURANCE

กติกาการเข้าร่วมและเงื่อนไข 1. *บัตรชมภาพยนตร์ เป็นที่นั่งปกติ ระบบปกติ เท่านั้น 2. แสดงบัตรเมืองไทย Smile Club คู่กับบัตรประจำตัวประชาชน ในการแลกรับบัตรชมภาพยนตร์ 3. เงื่อนไขในการใช้บริการและวันหมดอายุเป็นไปตามที่ระบุในบัตรชมภาพยนตร์ 4. ขอสงวนสิทธิ์ไม่สามารถรวมคะแนนสะสมได้ทุกกรณี 5. สมาชิกบัตรเมืองไทย Smile Club 1 ท่านใช้สิทธิ์แลกคะแนนสะสมเพื่อรับบัตรชมภาพยนตร์ ได้สูงสุด 4 ใบ/วัน 6. พนักงานและตัวแทนของบริษัทสามารถใช้สิทธิ์แลกได้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2555 เป็นต้นไป 7. ขอสงวนสิทธิ์ ไม่คืนคะแนนสะสม Smile Point ในกรณีที่ลูกค้าได้แลกแล้วทุกกรณี 8. บริษัทฯ ขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงแก้ไข เพิ่มเติม หรือยกเลิกเงื่อนไขโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า 9. หากสมาชิกฯ ให้ผู้อื่นมาดำเนินการแลกคะแนนสะสมเพื่อรับบัตรชมภาพยนตร์แทนจะต้องมีเอกสารแสดงตัวตนของผู้รับแทนดังนี้ A. เอกสารประกอบการดำเนินการแทนดังนี้ สำเนาบัตรประจำตัวผู้เอาประกัน หรือ สำเนาบัตรเมืองไทย Smile Club เท่านั้น B. สมาชิกต้องเซ็นรับรองสำเนาถูกต้อง และเขียนข้อความมอบอำนาจตัวบรรจง ตัวอย่างเช่น “ข้าพเจ้า ....(ชื่อผู้เอาประกัน).....ขอมอบอำนาจให้ (ชื่อผู้ดำเนินการแทน) เป็นตัวแทนในการแลกคะแนนสะสมเพื่อรับบัตรชมภาพยนตร์ โดยยินยอมให้หักคะแนนสะสมของข้าพเจ้าจำนวน ..... คะแนนเพื่อแลกรับบัตรจำนวน ..... ใบ C. ยื่นเอกสารสำรองสิทธิ์แก่เจ้าหน้าที่รับแลกพร้อม หมายเลขโทรศัพท์ลูกค้าเท่านั้น 10. ห้ามตัวแทนประกันชีวิตดำเนินการแลกคะแนนสะสมเพื่อรับบัตรชมภาพยนตร์ โดยไม่ได้รับความยินยอมและได้รับการมอบอำนาจจากสมาชิกฯ โดยเด็ดขาด 11. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมโทร 1766 เมืองไทย Smile ทุกวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 8.00-20.00 น. วันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา 9.00-17.00 น. หรือดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.muangthai.co.th

แกรนด์สปอร์ต

GRAND SPORT

GRAND SPORT GROUP CO., LTD.

26, 28 Ramkhamhaeng 65, Bangkapi, Bangkok, 10240 Thailand. Tel: (662) 318-3000 Fax: (662) 718-4656

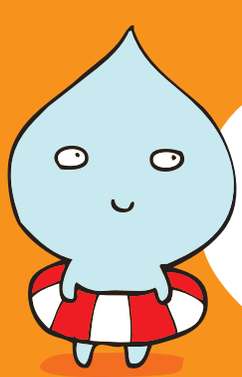
www.grandsport.com

www.facebook.com/grandsport1961

แจกฟรี!

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จัดทำหนังสือ ***"คู่มือคนไทยเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ ตอน น้ำมา..ให้รีบอ่าน"*** โดยรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการเตรียมพร้อมรับมือ ตั้งแต่ก่อนน้ำท่วม แนวปฏิบัติระหว่างน้ำท่วม ตลอดจนการดูแลบ้านและทรัพย์สินหลังน้ำลด ด้วยความห่วงใยและเห็นว่าการเตรียมพร้อมรับมือน้ำท่วมเป็นความรู้พื้นฐานที่คนไทยควรรู้ เพราะความรู้จะช่วยลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งยังสร้างความตระหนักให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อบรรเทาภัยพิบัติต่างๆ โดยแจกฟรีให้แก่ผู้ที่สนใจ ผ่านสถานีบริการน้ำมันบางจากในเขต กทม. และเส้นทางหลักทั่วประเทศ

รับฟรีได้ที่ปั๊มน้ำมันบางจาก หรือ
ดาวน์โหลดที่ www.bangchak.co.th
/Bangchak @BCPbangchak

BETAGRO
LET'S MAKE LIFE BETTER

ยิ้มสดใส เพราะมั่นใจในคุณภาพ

ทุกมื้อในครอบครัว ทุกการสังสรรค์ในกลุ่มเพื่อน เบทาโกรให้คุณมั่นใจว่า
เราจะนำความสุขและรอยยิ้มสดใสมาให้ทุกคน ด้วยผลิตภัณฑ์อาหารที่ได้มาตรฐานทุกขั้นตอน
ทั้งความสด ความสะอาด และความปลอดภัย

เครือเบทาโกรทุ่มเท พัฒนามาตรฐานการเลี้ยงและการผลิตเนื้อไก่และเนื้อหมูอย่างครบวงจร
เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าให้คุณและครอบครัว

www.betagro.com

S Pure เอส-เพียว มาตรฐานใหม่ของการบริโภค

HYMEAT ไฮมีท คุณภาพดี เลือกได้ทุกวัน

เบทาโกร์ฟู้ด Better Food healthier & happier

SCG ร่วมกับชุมชน จ.กาญจนบุรี ฟื้นฟูแหล่งน้ำ แก้ปัญหาน้ำเสีย

แม่น้ำแม่กลอง จ.กาญจนบุรี

พอเราช่วยกันฟื้นฟู
แม่กลองก็กลับมาสดใส ไม่เน่าเสีย
มีปลามากขึ้น รายได้ก็เพิ่มขึ้น

นายสมมารถ อุไรภักดี
แนวร่วมชุมชนอนุรักษ์น้ำ

ด.ช. อภิรักษ์ สุขผล
เยาวชนในชุมชน

โอ้แม่จ๋า แม่เคยทุกข์ตรม แม่ขี้นขมไร้ร้างฝูงปลา แต่บัดนี้น้ำใสคืนมา คืนฝูงปลาให้น้ำแม่กลอง...

SCG ร่วมกับชุมชนท่าน้ำชุกโดน จ.กาญจนบุรี บำบัดน้ำเสียชุมชนตั้งแต่ปี 2550
ช่วยคืนความสมดุลให้ระบบนิเวศและคืนฝูงปลา สร้างรายได้ให้กับชุมชนริมน้ำแม่กลอง

ไม่ว่าเราจะไปที่ไหน SCG จะร่วมกับชุมชนดูแลทุกแหล่งน้ำเหมือนญาติผู้ใหญ่ของเรา

www.scg.co.th

เคมีภัณฑ์ | กระดาษ | ซิเมนต์ | ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง | จัดจำหน่าย

SCG

คิดถึง...สิ่งแวดล้อม
และชุมชนที่ยั่งยืน
ไม่ว่า กฟผ. จะมุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพในการผลิตไฟฟ้า
ได้ผลสำเร็จดีเพียงใด แต่หัวใจหลักของเรา คือ
การคิดถึงอากาศ คิดถึงดิน คิดถึงน้ำ
คิดถึงต้นไม้ คิดถึงรอยยิ้ม คิดถึงทุกลมหายใจ
เราต้องคิดมากกว่าแค่การผลิตไฟฟ้า
คิดให้รอบด้าน คิดไปข้างหน้า
คิดเพื่อบ้านของเรา
43 ปี
กฟผ.
ผลิตไฟฟ้าเพื่อความสุขของคนไทย

ปฏิบัติการ "ข่าวข้น" คนข่าวเนชั่น

Nation Channel 24-hour news station
รับชมผ่านทาง

C-BAND	ช่อง	7
Big-4		
Psi		86
Dynasat		7
ช่อง 111		
ช่อง 21		
KU-BAND	ช่อง	35
DTV		
CABLE TV	nationchannel.com	
Download App	nationmobi.com	
nationchannel24		
@nationchannelTV24		
nationchannel24		
02-338-3600		

สายพันธุ์ข่าวบันเทิง รสชาติใหม่

MANGOTV
รับชมผ่านทาง

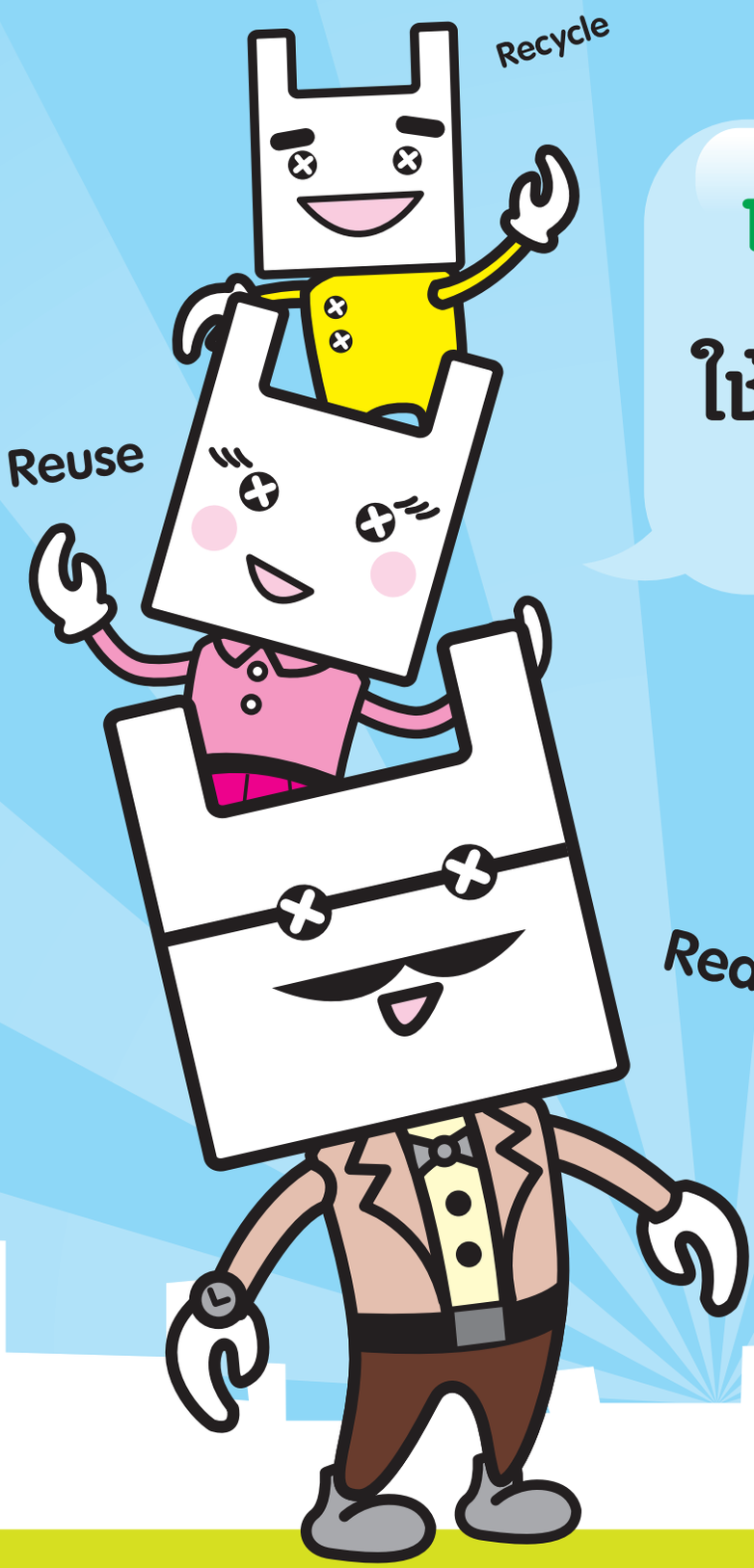
C-BAND	ช่อง	15
Big-4		
Psi		87
Dynasat		11
ช่อง 104		
ช่อง 23		
KU-BAND	ช่อง	34
DTV		
CABLE TV	mangotv.tv	
Download App	nationmobi.com	
mangotv		
@Mangotv247		
mangotv247		
02-338-3600		

สถานีข่าวภัยพิบัติแห่งแรกของไทย เครือข่ายเพื่อชุมชน

ระวังภัย 24
รับชมผ่านทาง

C-BAND	ช่อง	16
Big-4		
Psi		141
Dynasat		18
ช่อง 106		
ช่อง 22		
CABLE TV	ระวังภัย.com	
Download App	nationmobi.com	
เครือข่ายระวังภัย		
@Rawangpai		
02-338-3876-7		

go 7 Green
เพื่อสิ่งแวดล้อม 24 ชม.

ช่วยกัน รักษ์โลกอีกนิด ใช้ถุงพลาสติก อย่างคุ้มค่า

ถุงพลาสติกมีประโยชน์แต่ก็มีโทษเช่นกัน

“คิดถุ๊ง คิดถุง” หนึ่งในโครงการรณรงค์ใช้ถุงพลาสติกอย่างมีความรับผิดชอบของเซเว่น อีเลฟเว่น ร้านอิ่มสะดวกของคนไทย ภายใต้แนวความคิด 3R ลด ใช้ซ้ำ ทำใหม่ (Reduce, Reuse, Recycle) เป็นการกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกก่อนที่จะใส่ หลังจากใช้ และก่อนจะทิ้ง เพราะถุงพลาสติกยังมีประโยชน์ ควรใช้เท่าที่จำเป็นและใช้ต่ออย่างคุ้มค่า เพื่อโลกสีเขียวของเรา

รักษ์โลกบ้าง...คิดถึงถุงพลาสติกกันบ้าง
www.kidtoong.com

all
บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
CP ALL PUBLIC COMPANY LIMITED

7 ELEVEN

สารนายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ปรากฏการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นกับบ้านเมืองของเราในช่วงสี่ห้าปีที่ผ่านมานั้น ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายสังคมไทยเป็นอย่างยิ่งว่า เราจะฝ่าวิกฤติความขัดแย้งที่เกิดขึ้นไปได้อย่างไร เพราะความขัดแย้งทางความคิดที่เกิดขึ้นนั้นได้หยั่งรากลึกเข้าไปในสังคม และพร้อมที่จะปะทุขึ้นมาได้ตลอดเวลา หากคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหยิบฉวยจุดเปราะบางนั้นไปใช้เพื่อผลประโยชน์ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม สื่อมวลชนย่อมหนีไม่พ้นข้อท้าทายที่เกิดขึ้นด้วยเช่นกัน เพราะนอกจากจะต้องทำหน้าที่เป็นสื่อมืออาชีพในการนำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง อย่างตรงไปตรงมา ครบถ้วน และ รอบด้านแล้ว ยังจะต้องมีความระมัดระวังไม่ให้การนำเสนอข่าวสารนั้นไปกระตุ้น ยั่วยุ หรือก่อให้เกิดความขัดแย้งมากขึ้น

นอกจากความท้าทายในเรื่องของความขัดแย้งทางความคิดในสังคมการเมืองไทยแล้ว การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสาร ก็เป็นเรื่องที่ท้าทายสื่อมวลชนอย่างมีนัยยะสำคัญ

ในฐานะนักสื่อสารมวลชน นอกจากจะต้องเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีแล้ว สื่อมวลชนเองก็จะต้องปรับวิธีคิด วิถีการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปด้วย เพราะข้อเท็จจริงคือ เมื่อเทคโนโลยีสื่อสารเปลี่ยน แบบแผนหรือพฤติกรรมการรับข้อมูล ข่าวสาร ของ ผู้ฟัง ผู้ชม ก็ย่อมเปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน อย่างเช่น ในช่วงที่ผ่านมาเราจะเห็นสื่อมวลชนในบ้านเราได้ปรับแบบแผนในการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้รับข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงไป มีการใช้สื่อ Social Media เช่น ทวิตเตอร์ (Twitter), เฟซบุ๊ค (Facebook) มาช่วยในการรายงานข่าวมากขึ้น และมีการใช้ช่องทางการสื่อสารที่กว้างขวางกว่าเดิม

การก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เป็นอีกหนึ่งข้อท้าทายของสื่อมวลชนไทยด้วยเช่นกัน ข้อท้าทายที่ว่าไม่ใช่แค่การเตรียมพร้อมในด้านภาษาเท่านั้น หากแต่สิ่งที่เป็นหัวใจหลักก็คือ สื่อมวลชนจะต้องตระหนักว่า การเป็นประชาคมอาเซียนไม่ได้มีแค่มิติด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีมิติทางด้านสังคมวัฒนธรรม การเมือง และความมั่นคง ร่วมอยู่ด้วย

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ยังคงยึดมั่นในเจตนารมณ์ดั้งเดิมตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสมาคมฯ ในเรื่องการสนับสนุนการปฏิรูปสื่อเพื่อเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพให้กับสื่อมวลชนและประชาชนอย่างแท้จริง

ในฐานะองค์กรวิชาชีพ สมาคมฯ มีเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรทางด้านข่าววิทยุโทรทัศน์เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญในวิชาชีพ โดยได้จัดให้มีโครงการฝึกอบรมต่างๆ ให้กับสมาชิกให้มากขึ้นและเพื่อเป็นการช่วยเหลือแบ่งเบาภาระให้กับสมาชิก สมาคมฯ ยังได้สนับสนุนทุนการศึกษาแก่บุตร-ธิดา อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการดูแลช่วยเหลือกันในภาวะวิกฤต เช่น คราวน้ำท่วมใหญ่ที่ผ่านมา

ท้ายนี้ผม และคณะกรรมการสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ขอขอบคุณทุกความร่วมมือ ทุกกำลังใจ และข้อติติงจากสมาชิกทุกท่านทำให้เราสามารถฝ่าวิกฤติต่างๆมาด้วยกัน และหวังว่าเราจะสามารถยืนหยัดและก้าวไปอย่างมั่นคงภายใต้ของปณิธานของเสรีภาพสื่อที่รับผิดชอบ ต่อสังคมและวิชาชีพสื่อ

วิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์
นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์
นายกสมาคม
ผู้อำนวยการสถานี FM.96.5 Mhz บมจ.อสมท

นางสาวกรรวี ธัญญะตุลย์
เลขาธิการและอุปนายกฝ่ายสิทธิเสรีภาพ
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

นายโกศล สงเนียม
อุปนายกฝ่ายบริหาร
บมจ.อสมท (MCOT 1)

นางสาวธนานุช สงวนศักดิ์
อุปนายกฝ่ายวิชาการ
สถานีโทรทัศน์เนชั่นแชนแนล

นางสาวโสภิต หวังวิวัฒนา
อุปนายกฝ่ายต่างประเทศ
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

นางสาวอภิรดี พรเลิศ
อุปนายกฝ่ายสมาชิกสัมพันธ์และกิจกรรมพิเศษ
บจก. ไอเอ็นเอ็น เรดิโอ

นางสุชาดา ภู่ทองคำ
เหรัญญิก
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

นายพลภฤต เรืองจรัส
กรรมการและนายทะเบียน
สถานีข่าว TNN 24

นายจักรกฤษณ์ ทรัพย์พึ่ง
กรรมการและปฏิคม
สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม

นายวิชัย วรธานีวงศ์
กรรมการและประชาสัมพันธ์
บริษัท อาทิตย์สิบแปดกรุ๊ป จำกัด

นายอนุพงษ์ ไชยฤทธิ์
กรรมการฝ่ายต่างประเทศ
ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ Money Channel

นางอำมร บรรจง
กรรมการฝ่ายวิชาการ
บมจ.อสมท (FM 100.5 Mhz.)

พันเอกธนาธิป สว่างแสง
กรรมการฝ่ายสมาชิกสัมพันธ์
สื่อมวลชนอิสระ

นายคธาทร อัศวจิรัฐติกรณ์
กรรมการฝ่ายสิทธิเสรีภาพ
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

นายอิทธิพันธ์ บัวทอง
กรรมการ
สถานีโทรทัศน์ TNN 24

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์
อดีตนายกสภาทนายความ

อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว
อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายอัชฌา สุวรรณปากแพรก
ที่ปรึกษาฝ่ายข่าว
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

นายเทพชัย หย่อง
ผู้อำนวยการ
องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะ
แห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)

นายศุทธิชัย บุนนาค
กรรมการผู้จัดการ
สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี
หัวหน้าศูนย์ข้อมูล
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้
รองผู้อำนวยการใหญ่
องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะ
แห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)

นายสำราญ ฉัตรโท
รองผู้จัดการฝ่ายข่าว
สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง
บรรณาธิการ
นิตยสารอีคอนนิวส์

นายไพศาล ศรีจรัสจรรยา
นักจัดรายการอิสระ

นายอดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ
กรรมการอำนวยการ
บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ที่ปรึกษา (อดีตนายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย)

นายจิระ ห้องสำเริง
กรรมการผู้จัดการ
บริษัท อี-แมสคอม จำกัด

นายประกาศิต คำพิมพ์
บรรณาธิการข่าว
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

นายสมชาย แสวงการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ

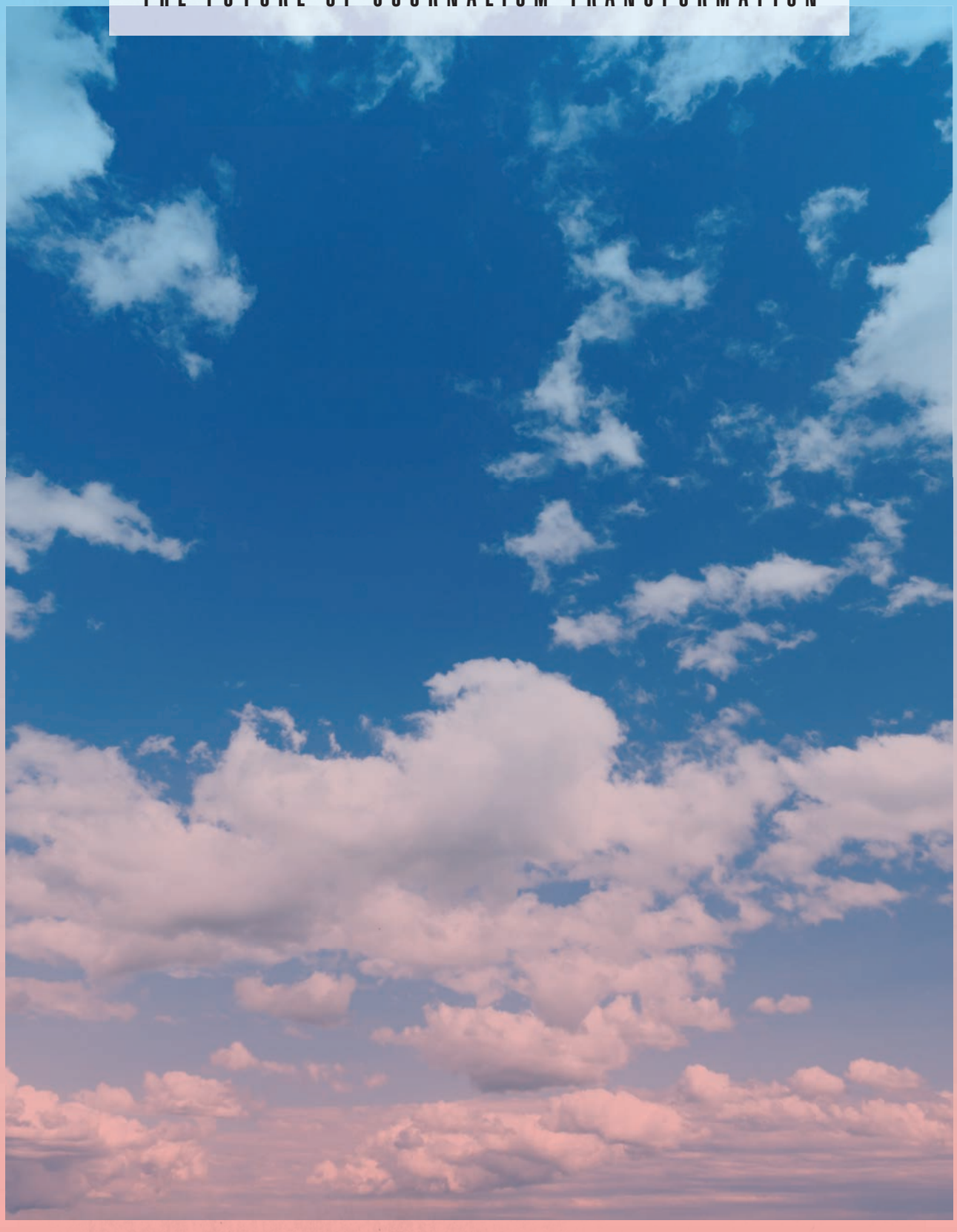

นายเถกิง สมทรัพย์
นักจัดรายการอิสระ

นายก่อเขต จันทเลิศลักษณ์
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าว
สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

THE FUTURE OF JOURNALISM TRANSFORMATION

คณะผู้จัดทำหนังสือ

ที่ปรึกษา

วิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์
กรรวี ธัญญะตุลย์
โกศล สงเนียม
โสภิต หวังวิวัฒนา
ธนานุช สงวนศักดิ์
อภิรดี พรเลิศ
สุชาดา ภู่ทองคำ
จักรกฤษณ์ ทรัพย์พึ่ง
วิชัย วรวนาวงศ์
พลภฤต เรืองจรัส
อิทธิพันธ์ บัวทอง
อำมร บรรจง
อนุพงษ์ ไชยฤทธิ์
ธนาธิป สว่างแสง
คธาทร อัศวจิรัฐติกรณ์

คณะบรรณาธิการ

นิรมล ประสารสุข
วิไลรัตน์ เอมเอี่ยม

กองบรรณาธิการ
ศันสนีย์ ชัยประเสริฐ
ธวานันทภัทร ตั้นไชยวงค์
กองบรรณาธิการ นิตยสาร a day BULLETIN

ออกแบบปก เฉลิมชัย กเรนทร์ไชยรัตน์
ออกแบบรูปเล่ม พรชัย สุทวีทรัพย์

สำนักงานเลขาธิการ
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
538 / 1 ถนนสามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0-2243-8479 โทรสาร 0-2243-8489
www.thaibja.org

Email: thaibja@hotmail.com
www.twitter.com/thaibja
www.facebook.com/thaibja

สารบัญ

28 Interview Section
30 Part 1 The Future of Journalism
31 ภาพรวมพัฒนาการของสื่อโทรทัศน์ของไทย จากอนาล็อกสู่ดิจิตอล
34 เปิดมุมมองคนสื่อสารมวลชนถึงอนาคตของสื่อโทรทัศน์ของไทย
อดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ
เทพชัย หย่อง
สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ
ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล
วงศ์ทนง ชัยณรงค์สิงห์
44 Part 2 Investigative Journalism
48 Investigative Journalism:From Slow to Fast,
From the Past through Tomorrow
สุรชา บุญเปี่ยม
สถาพร พงษ์พิพัฒน์วัฒนา
นิพนธ ตั้งแสงประทีป
อลงกรณ์ เหมือนดาว
ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์
สุชาดา จักรพิสุทธิ์
74 Part 3 The Fast Forwards
สื่อทีวีในอนาคตกับบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสาร
สำราญ ฉัตรโท สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
พลโท ฉัตรชัย สาริกัลยะ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ทบบ.5)
สมเกียรติ เจริญภิญโญยิ่ง สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
วิโชค อาจหาญ สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ทีวี
อัมพวัน เจริญกุล สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT
สมชัย สุวรรณบรรณ และ เทพชัย หย่อง สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
อดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ เนชั่น บรอดแคสติ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
สนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด
ปฏิวัติ วสิกชาติ สถานีโทรทัศน์ TNN 24
ทรงศักดิ์ เปรมสุข สถานีโทรทัศน์ วอยซ์ทีวี
ศุทธิชัย บุนนาค สถานีโทรทัศน์ สปริงนิวส์
124 10 Questions with New Generation Media
วิญญู วงศ์สุรวัฒน์
หม่อมราชวงศ์ เฉลิมชาตรี ยุคล
120 ประวัติความเป็นมาของสมาคม
121 ข้อบังคับสมาคมฯ
127 ระเบียบสมาคม
128 ทำเนียบรายชื่อสมาชิก
143 กิจกรรมสมาคม

เปิดมุมมองใหม่ที่ทำให้สายตากว้างไกลยิ่งขึ้น กับทีมข่าว MCOT Bird's Eye News

พลิกโฉมมิติการนำเสนอข่าวแบบ 360 องศา ด้วยเทคโนโลยีทันสมัย ผ่าน VDO Wall

อสมท

บริษัท อสมท จำกัด(มหาชน)

MCOT PUBLIC COMPANY LIMITED

63/1 ถนนพระราม 9 ห้วยขวาง กรุงเทพ 10310

โทรศัพท์ 02-2016000 website : www.mcot.net

dtac

สัญญาณใหม่

ดีแทคเปลี่ยนอุปกรณ์เครือข่ายใหม่ทั้งระบบ เพื่อความสุขที่เพิ่มขึ้น

ดีแทคลงทุนกว่า 40,000 ล้านบาท เปลี่ยนอุปกรณ์เครือข่ายทั้งระบบ รายเดียวในประเทศที่นำเทคโนโลยีแห่งอนาคตมาให้คุณได้ใช้ในวันนี้

เปลี่ยนทำไม ?

เทคโนโลยีการสื่อสารที่เราใช้กันอยู่ในปัจจุบัน มีการปรับปรุงอยู่เป็นระยะ และต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน เพื่อรองรับความต้องการใช้งานที่เพิ่มมากขึ้นในวันนี้ และมีแต่จะมากและหลากหลายขึ้นในอนาคต

เราจึงตัดสินใจเปลี่ยนอุปกรณ์เครือข่ายทั้งหมด ยกระดับสู่เทคโนโลยีใหม่ล่าสุดของโลก เพื่อรองรับทุกการสื่อสาร ทั้งในวันนี้และอนาคตได้อย่างสมบูรณ์แบบ

เปลี่ยนแล้ว ได้อะไร ?

- คุณภาพเครือข่ายที่ดีขึ้น เสียงคมชัด โทรติดง่าย เน็ตเร็ว และเสถียรยิ่งขึ้น
- รองรับสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตเพื่อการใช้งาน Data Service และอินเทอร์เน็ต 3G แบบเต็มประสิทธิภาพ
- พร้อมรองรับ 4G LTE (Long Term Evolutions) และง่ายต่อการปรับเข้าสู่เทคโนโลยีใหม่ๆ ในอนาคต
- เล่นอินเทอร์เน็ตผ่านมือถือพร้อมโทรได้ไม่มีสะดุด ตอบสนองทุกการใช้งานได้อย่างแท้จริง

เปลี่ยนที่ไหน และเมื่อไหร่ ?

เปลี่ยนทั้งหมดทั่วประเทศกว่า 10,000 เสาสัญญาณ วางแผนให้แล้วเสร็จภายในปี 2555 โดยในกรุงเทพฯ เสร็จสมบูรณ์แล้ว และภาคใต้จะแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม และในภูมิภาคอื่นๆ ภายในครึ่งปีหลัง

ในระหว่างการเปลี่ยนอุปกรณ์ อาจมีผลกระทบต่อการใช้งาน ดีแทคขออภัยอย่างยิ่งและจะพยายามให้เกิดผลกระทบต่อท่านผู้ใช้บริการให้น้อยที่สุด

ทั้งหมดนี้เนื่องจากดีแทคมุ่งมั่นที่จะก้าวสู่การเป็นเครือข่ายที่ดีที่สุดในการให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านมือถือภายในปีนี้ และพร้อมที่จะพัฒนาเครือข่าย...เพื่อชีวิตที่ดีกว่า

life network
เครือข่ายเพื่อชีวิตที่ดีกว่า

ดูรายละเอียดความคืบหน้าการเปลี่ยนอุปกรณ์เครือข่ายใหม่ของเราได้ ที่ www.dtac.co.th/lifenetwork หรือ โทร. 1678

TOYOTA

TOYOTA 50 ANNIVERSARY
ร่วมทางตลอดมา
เคียงข้างตลอดไป

ใหม่ ไฮลักซ์ วีโก้ แชมป์ CNG

ประหยัด 2 ระบบ ทั้งก๊าซและเบนซิน

คุ้มดับเบิ้ลจึ๊บ

เครื่องยนต์เบนซิน 2.7 ลิตร VVT-i

ออกแบบเฉพาะเพื่อ CNG
สุดแกร่ง ยอดทนทาน

สวิตช์สั่งการระบบ CNG พร้อมจอแสดงผล

สะดวกสบายในการสั่งการ
ระบบ CNG พร้อมจอแสดง
ข้อมูลที่จำเป็น

ถังก๊าซใหญ่สุด 140 ลิตร*

วิ่งได้ระยะทาง
มากกว่า 300 กม.**
จึงขับได้ไกลกว่า โดยไม่ต้อง
เสียเวลาเติมก๊าซบ่อยๆ

*เมื่อเทียบกับรถกระบะขนาดเดียวกัน
ข้อมูล ณ วันที่ 14 พ.ค. 55

คุ้ม เหลือเชื่อ!!

ประหยัดกว่า เฉลี่ยค่าก๊าซ
กิโลเมตร ละไม่ถึงบาท**

** การทดสอบขับที่ความเร็วเฉลี่ย 68 กม. / ชม. บนสภาพถนนทางเรียบ ราคาก๊าซ 10.50 บาท / กก. ณ วันที่ 14 พ.ค. 55
สอบถามเพิ่มเติมได้จากศูนย์ลูกค้าสัมพันธ์ 0-2386-2000

CHAMP SAFETY GUARD

ทั้งระบบออกแบบและติดตั้งตรง
จากโรงงานโตโยต้า
พร้อมศูนย์บริการทั่วประเทศ

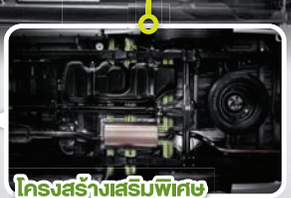
โครงสร้างนิรภัยสำหรับวาล์วหัวถัง

แข็งแกร่ง ทนทาน พร้อม
ปกป้องวาล์วหัวถัง
จากการชนด้านข้าง

ถังก๊าซ CNG คุณภาพสูง ผลิตจากเหล็กกล้าสุดแข็งแกร่ง

รูปทรงแคปซูล ความจุ
140 ลิตร ขนาดใหญ่สุด
ในรถกระบะระดับเดียวกัน

โครงสร้างเสริมพิเศษใต้กระบะ

ปกป้องถังก๊าซ CNG จาก
อุบัติเหตุ ด้วยแนวคาน
เสริมแรงพิเศษใต้กระบะ

รุ่นมาตรฐาน

รุ่นสมาร์ท แค็บ

HILUX VIGO CHAMP

ADVANCED CNG

กลุ่ม ปตท. รวมพลัง

สร้างความมั่นคงทางพลังงานให้กับประเทศ

เราเชื่อว่าความสำเร็จในธุรกิจพลังงานจะเติบโตอย่างยั่งยืน มั่นคง และไปได้ไกลเมื่อเรารวมพลังก้าวไปพร้อมกัน กลุ่ม ปตท. พนึกกำลังสร้างพลังร่วมเชื่อมโยงทุกธุรกิจอย่างครบวงจร สร้างระบบที่เข้มแข็ง สร้างความแข็งแกร่งทางธุรกิจ ต่อยอดความสำเร็จเพื่อวันข้างหน้า

วันนี้ กลุ่ม ปตท. ก้าวไกลสู่เวทีโลกอย่างภาคภูมิ ในฐานะองค์กรพลังงานของคนไทย ภารกิจของเราจึงไม่เพียงต้องแสวงหาพลังงานให้พอเพียง แต่ยังต้องรวมทุกศักยภาพ พร้อมการลงทุนอีกมหาศาลเพื่อนำความมั่นคงทางพลังงาน และผลประโยชน์ที่ยั่งยืนกลับมาสู่คนไทย ทั้งในวันนี้ และอนาคต

ptt Group
พลังที่ยั่งยืน เพื่อไทย

PTTGC
ผู้นำธุรกิจปิโตรเคมีครบวงจร
ระดับโลกของไทย

IRPC
ผู้นำธุรกิจก๊าซธรรมชาติในเอเชีย

PTT
บริษัทพลังงานข้ามชาติ
ชั้นนำของไทย

TOP
ผู้นำธุรกิจการกลั่นครบวงจร
ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

PTTEP
นักบุกเบิกแหล่งพลังงาน
ระดับโลกของไทย

www.pttplc.com

เที่ยวแบบไหน เมืองไทยยั่งยืน

เที่ยว...ด้วยกัน
เที่ยว...ด้วยหัวใจรักษ์

พาหัวใจดวงใหม่ออกไปเที่ยวด้วยกัน
เที่ยวไป เรียนรู้ไป จากสิ่งต่างๆ รอบตัว
เที่ยวไป พึ่งพากันไป กับคนรอบข้าง และแบ่งปันสิ่งดีๆ ให้แก่กัน
เที่ยวไป อนุรักษ์ไป เพื่อให้วัฒนธรรมกับแหล่งท่องเที่ยวนั้น
จะได้สวยงามไปอีกแสนนาน...แค่เที่ยวด้วยหัวใจรักษ์

1672 เบอร์เดียวเที่ยวทั่วไทย | www.tourismthailand.org

เที่ยว หัวใจใหม่
เมืองไทยยั่งยืน
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

K CURRENCY EXCHANGE
EXCELLENCE Created by KBank

ธนาคารกสิกรไทย
开泰银行 KASIKORNBANK

สุดคุ้ม แลกเงิน ที่ธนาคารกสิกรไทย

Rate ดี | สะดวก "โทรสั่งได้"*

รับบริการโทร. 0 2888 8888 กด 02

- **Rate ดีทั่วไทย** และ **ดีที่สุด** ในสนามบินสุวรรณภูมิ
- **สบายกว่า** ไม่เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- **สะดวก** เลือกรับเงินได้มากถึง 385 สาขาใกล้บ้านคุณ หรือที่สนามบินสุวรรณภูมิ กับบริการ **"โทรสั่งได้"**

K-Currency Exchange
(บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกสิกรไทย)

*หมายเหตุ : เงื่อนไขเป็นไปตามที่ธนาคารกำหนด

www.kasikornbankgroup.com
K-Contact Center 0 2888 8888

开 泰 银 行 集 团 **เครือธนาคารกสิกรไทย** KASIKORNBANKGROUP
全 方 位 的 卓 越 服 务 **บริการทุกระดับประทับใจ** Towards Service Excellence

ให้ทุกวันได้ผ่อนคลาย
กับบรรยากาศที่ร่มรื่นของโครงการ บ้าน บสก. @สินบดี

“บ้านเดี่ยว ร่วมสมัย

บนเนื้อที่ 65 ตรว. 3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ

ราคาเริ่มต้น **2.98** ล้าน

ที่ดินเปล่า ที่ลงตัว”

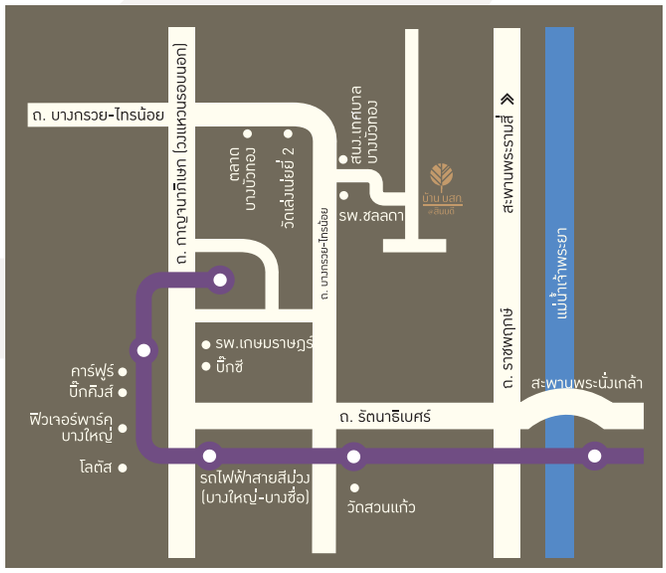
ราคาเริ่มต้น **17,000** บาท/ตรว.

Fullfilled Lifestyle

เพียง 5 นาทีจากสถานีรถไฟฟ้าสายสีม่วง (บางใหญ่-บางซื่อ)

เชื่อมต่อเส้นทางได้หลากหลาย ถนนราชพฤกษ์ รัตนาธิเบศร์ และกาญจนาภิเษก

ใกล้ตลาดบางบัวทอง, วัดเล่งเน่ยยี่2, รพ.ชลลดา และศูนย์สรรพสินค้าโลตัส บิ๊กซี

ติดต่อ ฝ่ายโครงการพิเศษ : โทร. 02-267-1900 ต่อ 5354-58 มือถือ 086-340-5800

บสก BAM บริษัทบริหารสินทรัพย์ กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด
BANGKOK COMMERCIAL ASSET MANAGEMENT CO., LTD.

Website: http://www.bam.co.th

IFR Asia Award
Capital Markets Deal
of the Year 2006

IR Magazine Award
2006 / 2007 / 2008
'Best IR in the
Singapore Market by
a Thai Company'

SIAS Investors' Choice Award
for Most Transparent Company
2006 / 2009 / 2010
'Foreign Listings'

The Best of Asia
2010 / 2011 / 2012
By Corporate
Governance Asia

Asia's Best CEO 2011 / 2012
Asia's Best CFO 2011 / 2012
Best IR - Thailand 2011 / 2012
Asian Corporate Director Recognition
Awards 2011 by Corporate Governance Asia

International Golden Award
for Food & Beverage
1982 / 1983 / 2006

Best in Class from
International Wine & Spirits
Competiton

World Whisky of the Year
2012
form Jim Murray's Whisky Bible

Australian International
Beer Award
1998 / 2007

Monde Selection Bruxelles International
Institute for Quality Selections
2008 / 2009 / 2010
'Chang Beer'

Asia's Best Premium Lager
from World Beer Awards
2011

Prime Minister's Industry Awards
2009 / 2010
'Environmental Quality'

Thailand Energy Award
2009

'A Decade of Excellence:
Hall of Fame'
by Thailand Management Association
2010

ด้วยจริยธรรม บรรษัทภิบาล และความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจ

รางวัลอันทรงเกียรติเหล่านี้ คือแรงผลักดันให้เราก้าวต่อไป และเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสังคมให้เติบโตอย่างยั่งยืน

รางวัลแห่งความสำเร็จที่ไทยเบฟเวอเรจได้รับจากองค์กรหรือสถาบันต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ถือเป็นเกียรติยศ อันน่าภาคภูมิใจ ซึ่งรางวัลเหล่านั้นเป็นแรงบันดาลใจ ทำให้เรามุ่งมั่นต่อการพัฒนามาตรฐานขององค์กรในทุกมิติ

ไทยเบฟเวอเรจตระหนักถึงหน้าที่ในการเป็นองค์กรที่ดี ดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ผลิตและจัดจำหน่ายสินค้า ที่มีคุณภาพและสร้างประโยชน์ต่อสังคม จึงดำเนินงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล คำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ มาตรฐานดังกล่าวจะผลักดันให้ไทยเบฟเวอเรจก้าวไปสู่ระดับที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากนานาชาติ รวมทั้งนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ThaiBev

บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) 14 ถ.วิภาวดีรังสิต จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเทศไทย โทร +662-785-5555 www.thaibev.com

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ดร. สมเกษ รุ่งศรีสวัสดิ์
คณบดี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

FMS
Faculty of Management Science

เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจและนิเทศศาสตร์ ทั้งในระดับ ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

▸ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ • การตลาด • ทรัพยากรมนุษย์
การเงินการนาคาร • คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
ผู้ประกอบการ • ธุรกิจบริหาร • ธุรกิจระหว่างประเทศ

▸ หลักสูตรนิเทศศาสตร์บัณฑิต

โฆษณา • วารสารศาตร์ • ประชาสัมพันธ์ • วิทยุโทรทัศน์
วิทยุกระจายเสียง • ภาพยนตร์ • ประชาสัมพันธ์
สื่อสารการแสดง • สื่อสารการตลาด • Animation & Multimedia
New Media Broadcasting

▸ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต

เชื่อมั่นคุณภาพคน มุ่งมั่นคุณภาพการศึกษา ยึดมั่นคุณธรรม

ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 02-160-1520 02-244-8907
www.ssru-mba.com www.ssru-dba.com

นำคุณค่า สู่สังคมไทย

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก
๒๑๐ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๐๐๖๐-๙, ๐ ๒๒๗๐ ๐๒๐๐-๔
โทรสาร ๐ ๒๒๗๐ ๑๕๑๐ www.tv5.co.th

ทีวีบริการสาธารณะเพื่อความมั่งคง

INTERVIEW

SECTION

PART 1
THE FUTURE OF JOURNALISM

ภาพรวมพัฒนาการของสื่อโทรทัศน์ไทยจากอนาล็อกสู่ดิจิตอล

ภาพรวมที่ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและโครงสร้างของสื่อหลักอย่างโทรทัศน์ในประเทศไทยว่าที่ผ่านมาเคยเป็นอย่างไร กำลังเป็นอย่างไร และจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นอะไร อย่างน้อยจะได้รู้ว่าพวกเราเดินทางมาไกลแค่ไหนแล้ว และพวกเราในที่นี้ ก็หมายถึงทุกคน ไม่ว่าจะเป็นสถานีโทรทัศน์ คนผลิตรายการ และที่สำคัญที่สุดคือ คนดู ซึ่งทั้งหมดล้วนแต่เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการตั้งต้น เติบโต และการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งตามกระแสโลกที่ทุกคนล้วนต้องปรับตัวและเปลี่ยนแปลง

นอกจากข้อมูลและรายละเอียดของพัฒนาการด้านโทรทัศน์ของไทยแล้ว บทความที่สื่อมวลชน นักวิชาการสื่อ ให้ทัศนะที่น่าฟังให้กับแวดวงโทรทัศน์ไทย ที่เรารวบรวมมาไว้ในที่นี้ ก็น่าจะพอทำให้ทุกท่านมองเห็นภาพและการเชื่อมโยงของภาพและสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาของสื่อโทรทัศน์ไทย นี่คือบทความคุณภาพที่คนโทรทัศน์ต้องอ่านและขบคิดไปพร้อมๆ กัน

"นอกจากเงินแล้ว คุณจะต้องรู้ว่า Positioning ของคุณเป็นอย่างไร ต้องรู้ตัวเองว่าเมื่อทำรายการแล้ว มีความแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร เพราะทีวีดาวเทียมไม่ได้แข่งขันกันด้วยคุณภาพ แต่เป็นการแข่งขันด้วยความแตกต่าง ถ้าคุณแข่งขันคุณภาพ คนหนึ่งถม 1 ล้าน อีกคนถม 2 ล้าน เจ๊งทั้งคู่"

ดร.นิพนธ์ นาคสมภพ

นายกสมาคมโทรทัศน์ดาวเทียม

"ยุคของฟรีทีวีคงไม่ใช่ยุคของการผูกขาดของการทำข่าว หรือการนำเสนออีกต่อไป การรุกคืบของ Social Media และ New Media ที่กระทบถึงทุกคน เทคโนโลยีที่ทำให้ทุกคนเป็นนักข่าวได้ ทั่วโลกสามารถกำหนดการรับรู้ข่าวสารได้เอง แต่ก่อนคนจะติดตามข่าวแต่เดี๋ยวนี้ข่าวจะติดตามทุกๆ คนไปทุกหนทุกแห่ง"

อดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ

กรรมการผู้อำนวยการ บมจ. เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น

"สื่อมวลชนอาจจะต้องถอย 2 - 3 ก้าวแล้วมองตัวเอง กระทั่งความเปลี่ยนแปลงอย่างนี้ บทบาทของสื่อควรอยู่ที่ไหน เราจะพอใจกับการที่เรารายงานเหตุการณ์ในแต่ละวันอย่างที่ทำมาตลอดหรือไม่ คิดว่าคงไม่ใช่แล้ว เพราะว่าข้อมูลข่าวสารแบบนี้มันมีรูปแบบของการสื่อสารที่เร็วกว่า ถูกกว่า ให้เราได้รับรู้อยู่แล้ว Media ที่เราทุกคนใช้กันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นทวิตเตอร์ เฟสบุ๊ค รูปแบบใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น หรือที่จะเกิดขึ้น ประชาชนไม่ต้องพึ่งสื่อมวลชน ไม่ต้องรอข่าวต้นชั่วโมง ไม่ต้องรอหนังสือพิมพ์วันรุ่งขึ้นอีกแล้ว ที่จะได้รับรู้ความเป็นไปเหล่านี้"

เทพชัย หย่อง

ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

"ประเด็นของผมคิดว่าเรื่องของการอยู่รอดอาจจะไม่ใช่เรื่องใหญ่ที่สุด เรื่องของความรับผิดชอบน่าจะเป็นเรื่องที่สำคัญเหมือนกัน โดยเฉพาะถ้าหากว่าลำพังตัวเองอยู่รอด แต่ส่วนรวมอยู่ไม่รอดก็อาจจะไม่มีความหมายอะไร เพราะฉะนั้นในการที่เราจะต้องต่อสู้ ในปัจจุบันนี้ผมคิดว่าเรากำลังต่อสู้เพื่อที่จะอยู่รอดภายใต้ความเป็นจริงที่เราต้องกลับมาตั้งคำถามกับตัวเองว่าแท้ที่สุดแล้วเรายังมีความเป็นตัวตนของเราเองหลงเหลืออยู่หรือไม่"

สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ

กรรมการผู้จัดการ บริษัทที่วีบูรพา จำกัด

และผู้ดำเนินรายการ คนค้นคน

"ในประสบการณ์ของผมสอนให้รู้ว่า โนโลกที่เทคโนโลยีการสื่อสารคลื่นความถี่ ทั้งดิจิตอล อนาล็อค ทั้งแซตเทิลไลต์ ไฟเบอร์ นั้นมันเป็นสิ่งที่ปิดกั้นไปก็เปล่าประโยชน์ เพราะมันปิดกันไม่ได้ ใครๆ ก็เกิดขึ้นได้ กองทัพจะทำร้อยช่องก็ยังได้ แม้กระทั่งป้าเช็งยังทำได้ ประสาอะไรกับกองทัพ เพราะฉะนั้นก็ปล่อย เราทำธุรกิจ โฆษณามันขึ้นอยู่กับฝีมือในการหาโฆษณา ต่อให้มีโฆษณา 10 นาทีต่อชั่วโมง บางทีก็หาไม่ได้สักนาที เพราะว่ามันขายไม่ได้ จึงไม่อยากเอาเรื่องนี้เป็นนิยาย"

ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล

นักวิชาการและนักวิชาชีพด้านสื่อ

"ผมเชื่อว่าคนทำงานในทุกวิชาชีพสมควรจะถูกตรวจสอบไม่ว่าจะเป็นการถูกตรวจสอบในระดับองค์กรที่เกี่ยวกับสื่อ การตรวจสอบในหมู่สื่อด้วยกันเอง และที่สำคัญคือการตรวจสอบในองค์กรของเราเอง ในตัวของเราเอง ผมเชื่อว่าการตรวจสอบเปรียบเสมือนน้ำในท่อประปาที่ไหลลงมาทุกวัน ที่เราผลิตขึ้นมาดื่มกัน ขึ้นมาใช้กันทุกวัน ถ้าเราปล่อยให้ไหลไปเรื่อยๆ ใช้ไปเรื่อยๆ เราก็ไม่มีวันทราบเลยว่าน้ำที่ออกมาจากท่อประปาที่เราใช้มาอยู่ชั่วนาตาปีนั้นมันมีคุณภาพแค่ไหน"

วงศ์ทนง ชัยณรงค์สิงห์

กรรมการผู้จัดการ บริษัท เดย์ โพเอทส์ จำกัด

และผู้ก่อตั้งมูลนิธิ a day foundation

ครั้งหนึ่ง **ดร.นิพนธ์ นาคสมภพ** นายกสมาคมโทรทัศน์ดาวเทียมได้ให้สัมภาษณ์กับสมาคมโทรทัศน์ดาวเทียมไว้ว่า หากอยากทำโทรทัศน์ดาวเทียมแล้วละก็

"นอกจากเงินแล้ว คุณจะต้องรู้ว่า Positioning ของคุณเป็นอย่างไร ต้องรู้ตัวเองว่าเมื่อทำรายการแล้ว มีความแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร เพราะทีวีดาวเทียมไม่ได้แข่งขันกันด้วยคุณภาพ แต่เป็นการแข่งขันด้วยความแตกต่าง ถ้าคุณแข่งขันคุณภาพ คนหนึ่งถม 1 ล้าน อีกคนถม 2 ล้าน เจ๊งทั้งคู่ แต่ถ้าคุณเอานายกดาวเทียมมาออกได้ ผมก็เอานายกเคเบิลมาออกบ้าง คุณมีละครปลาบู่ทอง ผมก็มีปลาไหลทองคำ คุณทำข่าวได้เร็ว ผมทำให้เร็วเท่าไม่ได้ แต่ผมลึกกว่า อันนี้คือข้อแตกต่าง แล้วต้องเป็นความแตกต่างที่มีมูลค่า คือคนต้องดู ไม่ใช่แตกต่างแล้วคนไม่ดู เท่ากับคุณเอาเงินมาเผาทิ้ง"

และนอกจากมีความคิดสร้างสรรค์และทุนที่เพียงพอแล้ว สิ่งที่นายกสมาคมฯ ให้ความเห็นเพิ่มเติมก็คือ

"4C คืออย่างแรกเลย ทำอย่างไรถึงจะรู้ว่าผู้ชมหรือ Consumer พึงพอใจ ต้องรู้ตรงนี้ ถ้าไม่รู้จบเลย C ที่ 2 Costing คุณระวังต้นทุนกันได้แค่ไหน C ที่ 3 Convenience จัดผังรายการอย่างไรให้คนดูดูได้สะดวกที่สุด คนแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกัน C ตัวที่ 4 Communication จะสื่อสารอย่างไรให้รู้ว่ารายการนี้มันอยู่ตรงไหน อันนี้เรียกว่า 4C สำหรับผมมี C ตัวที่ 5 Competence สมรรถภาพของคนที่จะมาทำ ถ้าไม่มีตัวนี้ 4 ตัวแรกเจ๊งหมด เพราะฉะนั้นมีเงิน มีไอเดีย แค่นี้ยังไม่พอ ต้องมีคนที่มีสมรรถนะที่จะทำสี่ตัวนี้ให้ได้ ผมไม่พูดถึงกำไร ไม่พูดถึงราคาขาย คุณทำอย่างไรให้ต้นทุนมันต่ำกว่ารายได้ที่เข้ามา อยากฝากข้อคิดไปยังผู้ผลิตรายการ ถ้าคุณจะมีช่องของคุณเองพร้อมไหม อย่าลืมนะครับ The Show Must Go On ทำแล้วหยุดไม่ได้ เมื่อทำไปแล้วต้องพัฒนาให้ดีขึ้น หยุดได้เมื่อไม่มีคนดู ก็ต้องเลิกไปเอง เพราะฉะนั้นต้องคิดให้ดีก่อนที่จะทำ ไม่ใช่มีเงินแล้วทำ แล้วพวกที่ใช้งบราชการทำอยู่ วัดกันบ้างรีเปล่า หรือว่าใช้เงินทำกันเล่นๆ"

แต่สิ่งที่น่าสนใจในมุมมองของนายกฯ ท่านนี้ก็คือ เรื่องของ สิ่งที่ยังขาดหายไปในทีวีดาวเทียม

"นี่คือสิ่งที่นำมาจาก ดุษฎีนิพนธ์ของผมเอง สิ่งที่รัฐบาลต้องทำสองด้าน ทางด้านสื่อสารคือ 1. ทำอย่างไรคุณถึงจะมีหน่วยข่าว International News ที่ได้มาตรฐานเหมือน รอยเตอร์ ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายไหน ข่าว NGO ข่าวประชาชน ข่าวรัฐบาลก็ได้ แต่รัฐต้องอุดหนุน เพราะถ้าเอกชนทำ เงินไม่พอแน่ เฉพาะแค่จ้างคนก็แทบแย่แล้ว มันต้องสองสามภาษา 2. การเข้าถึงคนระดับพื้นฐาน พูดง่ายๆ ก็คือ รากหญ้า งานวิจัยของผมคือคนกรุงเทพบางคนตื่นตีห้า นอนเที่ยงคืน ไม่เคยดูสื่อ บางคนดูทีวีวันละสามชั่วโมง แต่สามชั่วโมงคือละคร เด็กดูทีวีทั้งวันคือการ์ตูน พวกนี้ไม่ได้หิวข่าว พวกนี้จะละเลยรายการประเภทความรู้ ทำไมต้องดู วันๆ ชีวิตก็ระทมหนักอยู่แล้ว ขอความบันเทิงสักหน่อยได้ไหม ถ้าคุณไปดูละครเกาหลี ละครญี่ปุ่น จะเห็นว่าแฝงปรัชญาไว้ แต่ถ้าคุณดูละครไทย ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ผัวมีเมียน้อย เมียน้อยตบเมียหลวง ฉะนั้นรายการที่ขาดก็คือรายการดีๆ สำหรับคนระดับรากหญ้า คนระดับอินเตอร์ ไม่ต้องไปห่วงว่าใครมันจะไปหลอกอะไร พวกนี้มีความคิด คนชั้นล่างซิครับต้องไปช่วย"

ประวัติและพัฒนาการของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย

ตั้งแต่ปี พ.ศ 2498 ประเทศไทยได้เริ่มแพร่ภาพออกอากาศโดยสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหมเป็นครั้งแรก ถือว่าเป็นยุคบุกเบิกของวงการโทรทัศน์ในประเทศไทย เริ่มแรกโทรทัศน์แพร่ภาพในระบบอนาล็อกที่ย่านความถี่ VHF และ UHF ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้นก็ได้มีออกอากาศผ่านดาวเทียม หรือโทรทัศน์ดิจิตอลที่ใช้ความสามารถในการอัดสัญญาณเพื่อให้คลื่นความถี่สามารถนำไปใช้ได้มากขึ้นกว่าเดิม และประยุกต์การใช้งานโดยนำเอาเทคโนโลยีการแพร่สัญญาณภาพและเสียงผ่านทางคลื่นความถี่บนเครือข่ายอินเตอร์เน็ตแบบมัลติมีเดียมาร่วมด้วย จึงสามารถให้บริการได้ทั้งภาพ เสียงและข้อมูลได้พร้อมกัน และนี่คือช่องรายการโทรทัศน์หลักที่มีอยู่ในประเทศไทย

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เป็นสถานีโทรทัศน์แบบเอกชนเช่าสัมปทาน ปัจจุบันดำเนินการโดย บริษัท บางกอกเอ็นเตอร์เทนเม้นต์ จำกัด ในกลุ่ม บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน) ภายใต้สัญญาสัมปทานของ บริษัท อ.ส.ม.ท. จำกัด (มหาชน) ออกอากาศครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2513 ระบบภาพสี ในระยะแรกให้บริการเพียงในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียงในระบบ VHF ต่อมาในปี พ.ศ. 2546 ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้รับอนุมัติจัดสรรคลื่นความถี่ในระบบ UHF จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กกช.) เพื่อใช้ออกอากาศแทนคลื่นความถี่เดิม ทำให้มีกำลังออกอากาศกว้างไกลมากขึ้นและกระจายไปในส่วนภูมิภาคตามลำดับ

สถานีวิทยุกองทัพบกช่อง 5

เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2500 เป็นสถานีโทรทัศน์แห่งที่สองของไทย อยู่ในความดูแลของกองทัพบก ก่อตั้งขึ้นในสมัย พลโท สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก ในขณะนั้น ในระยะแรกออกอากาศทางช่อง 7 ในระบบ NTSC 525 เส้น ภาพขาวดำโดยใช้ชื่อว่า สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 (ทบท. 7) ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงระบบโทรทัศน์ของไทยจากระบบขาวดำ เป็น ภาพสี จึงเปลี่ยนช่องออกอากาศเป็นช่องสัญญาณที่ 5 และใช้ชื่อสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ออกอากาศครั้งแรกในปี พ.ศ. 2517 ด้วยการถ่ายทอดสด พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ จากลานพระราชวังดุสิต

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง7

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ถือเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์สีแห่งแรกในระบบภาพสี ดำเนินการแบบสถานีโทรทัศน์เอกชนเช่าสัมปทาน โดย บริษัทกรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด ภายใต้สัญญาสัมปทานกับกองทัพบก ออกอากาศครั้งแรกในปี พ.ศ. 2510 ด้วยการถ่ายทอดสดการประกวดนางสาวไทยที่จัดขึ้นในงานวชิราวุธานุสรณ์ สถานีวิทยุโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 นำเสนอรายการหลากหลาย เป็นผู้ริเริ่มรายการข่าวภูมิภาคและละครพื้นบ้าน หรือละครจักรๆ วงศ์ๆ ที่เราคุ้นเคยกันดี

สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ช่อง9

เดิมทีคือสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 4 บางขุนพรหม เป็นสถานีโทรทัศน์แห่งแรกของประเทศไทยเกิดขึ้นในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม ออกอากาศเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2498 ในระบบภาพขาวดำ มีตราสัญลักษณ์ประจำสถานีเป็นรูป 'วิชชุประภาเทวี' ในระบบ 625 เส้น ต่อมาได้ย้ายที่อยู่ที่ช่อง 9 พร้อมกับเปลี่ยนชื่อเป็น สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 และจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) ในปี พ.ศ. 2510 เพื่อบริหารจัดการสถานี ต่อมาสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. เปลี่ยนชื่อเป็นสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ในปี พ.ศ. 2545 เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้มีความรวดเร็ว ฉับไว และทันสมัยกว่าเดิม

สถานีทางเลือก

นอกจากสถานีหลัก หรือ ฟรีทีวี แล้ว ประชาชนยังมีทางเลือกในการรับชมรายการทางโทรทัศน์ ผ่านทาง

1. สถานีโทรทัศน์ระบบบอกรับเป็นสมาชิก หมายถึง สถานีโทรทัศน์ที่ผู้รับชมต้องเสียค่าสมาชิกหรือค่าใช้จ่ายเพื่อรับชมรายการจากชุดช่องรายการของสถานีนั้น ซึ่งปัจจุบันมีผู้ประกอบการดังนี้

- สถานีโทรทัศน์เคเบิลทรูวิชั่นส์ ดำเนินการโดย บริษัททรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ภายใต้สัญญาสัมปทานกับบริษัท อ.ส.ม.ท จำกัด (มหาชน) ออกอากาศด้วยระบบเคเบิลและระบบดาวเทียม จำนวนรวมมากกว่า 100 ช่องรายการ

- โทรทัศน์เคเบิล ท้องถิ่น ดำเนินการโดยบริษัทเอกชนต่างๆ ที่ดำเนินการจัดช่องและขายให้แก่ผู้รับชมโดยการบอกรับเป็นสมาชิก

2. สถานีโทรทัศน์ระบบดาวเทียม ผู้ชมสามารถรับชมรายการจากจานดาวเทียมที่รับสัญญาณดาวเทียมได้โดยตรง (โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเป็นสมาชิก) โดยในระยะแรก ถ้าต้องการชมโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมทั้งในประเทศและต่างประเทศต้องติดตั้งจานดาวเทียมขนาดใหญ่ แต่ปัจจุบันนี้ มีการส่งสัญญาณด้วยระบบดิจิตอล โดยมีบริษัทของสถานีโทรทัศน์บอกรับสมาชิกจัดช่องชุดสัญญาณที่มีรายการจากดาวเทียมต่างๆ ให้

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง11

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท.11) เป็นสถานีโทรทัศน์แห่งชาติ โดยมีรัฐดำเนินการบริหารจัดการ สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี โดยทีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้กำกับดูแล ออกอากาศอย่างเป็นทางการในวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สทท. 11) ได้เปลี่ยนภาพลักษณ์และตราสัญลักษณ์เป็น NBT ย่อมาจาก National Broadcasting Services of Thailand ในปี พ.ศ. 2551 ก่อนจะได้รับเปลี่ยนตราสัญลักษณ์ใหม่อีกครั้ง เป็นรูปหอยสังข์สีม่วงในปี พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน

สถานีโทรทัศน์Thai PBS

Thai PBS เป็นสถานีโทรทัศน์สาธารณะแห่งแรกของประเทศไทย ภายใต้การกำกับดูแลโดยองค์การกระจายเสียงและการแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2551 ภายหลังจากที่สถานี TITV ซึ่งแต่เดิมคือ ITV ยุติการดำเนินการแพร่ภาพออกอากาศ โดยก่อนหน้านี้เคยเปลี่ยนมาใช้ชื่อว่า ทีวีไทย แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนมาใช้ Thai PBS แล้ว พันธกิจของสถานีก็คือ การดำเนินรายการ ให้ข่าวสาร ความรู้ สาระบันเทิงที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ตามข้อบังคับจริยธรรมองค์การ เพื่อเผยแพร่ โดยยึดถือประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ โดยได้รับเงินสนับสนุนจากเงินภาษีของประชาชนในการดำเนินงาน

ยุคทองของโทรทัศน์ดาวเทียม

เป็นที่ทราบกันดีว่า ความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันนี้ ไม่ได้มีดัชนีชี้วัดกันแบบผิวเผินในเรื่องของยุคสมัย วัย หรือ กระทั่งภูมิลำเนาถิ่นที่อยู่อีกต่อไปแล้ว หากแต่ยังแยกย่อยไปเป็นความสนใจในแต่ละปัจเจกบุคคลซึ่งนั่นหมายความว่าย่อมจะมีความต้องการบริโภครายการอย่างหลากหลายกว่าที่เราเคยคิด เมื่อผู้บริโภคเรียกร้อง ผู้ผลิตก็ต้องหาทางสนองตอบ จากนั้นเม็ดเงินโฆษณาก็เริ่มไหลไปที่สถานีทางเลือกเหล่านี้คู่ขนานไปกับฟรีทีวี ถ้าไม่นับผู้ประกอบการทีวีดาวเทียมรายใหญ่ๆ ก็ต้องบอกว่า ตลาดของทีวีดาวเทียมเติบโตขึ้นอย่างน่าสนใจ จากวันที่ทีวีดาวเทียมซึ่งผลิตโดยผู้ผลิตรายย่อยๆ ในท้องถิ่นมีเพียงไม่กี่ช่อง ไม่กี่รายการ และเป็นรายการแบบที่ใครๆ เรียกว่า 'บ้านๆ' (ไม่ได้มีความพิถีพิถันในขั้นตอนการผลิตหรือกระทั่งเนื้อหาสาระมากนัก) ก็กลายเป็นว่ามีผู้ผลิตทั้งทุนหนาและไม่หนากระโดดเข้ามาจับธุรกิจทีวีดาวเทียมกันเป็นแถว

เปิดมุมมองคนสื่อสารมวลชนถึงอนาคตของสื่อโทรทัศน์ของไทย

อ่านมาถึงตรงนี้ คุณอาจจะอยากรู้ว่า ท่ามกลางการแข่งขันแย่งชิงคนดูอย่างหนักหน่วง มีสถานีโทรทัศน์ผุดขึ้นมาเป็นทางเลือกมากมายขนาดนี้แล้ว อนาคตสังคมเราจะเผชิญกับอะไร ความคิดของคนทำสื่อทั้ง 5 ท่าน ที่เราเก็บตกและรวบรวมมาจาก เสวนาเรื่อง 'จากทศวรรษสู่อนาคต เวทีเปิดมุมมอง 10 ปี 10 ความคิดทิศทางสื่อ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย' น่าจะพอฉายภาพอนาคตที่น่าสนใจและน่าติดตามร่วมกันไม่น้อย ที่สำคัญ เราเชื่อว่ามุมมองความคิดเหล่านี้ เป็นความคิดที่เราควรนำมาทบทวนและไม่น่าปล่อยให้จางหายไปกับสายลมด้วยประการทั้งปวง

อดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ

กรรมการผู้อำนวยการ บมจ. เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น

"ยุคของฟรีทีวีคงไม่ใช่ยุคของการผูกขาดของการทำข่าว หรือการนำเสนออีกต่อไป การรุกคืบของ Social Media และ New Media ที่กระทบถึงทุกคน เทคโนโลยีที่ทำให้ทุกคนเป็นนักข่าวได้ ทั่วโลกสามารถกำหนดการรับรู้ข่าวสารได้เอง แต่ก่อนคนจะติดตามข่าวแต่เดี๋ยวนี้ข่าวจะติดตามทุกๆ คนไปทุกหนทุกแห่ง ทุกท่านคิดว่าน่าจะเห็นด้วยคือถ้าไม่ปรับก็พับฐาน คนดูออนไลน์ แล้วคนข่าวควรจะทำตัวอย่างไร องค์กรจะอยู่รอดจาก Perfect Storm ครั้งนี้ได้อย่างไร อย่างที่บอก ฟรีทีวีไม่ได้ผูกขาดการทำข่าวอีกต่อไป เพราะว่ามีสื่อใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย แซทเทิลไลต์ทีวี กับเคเบิลทีวีถึงแม้ไม่มี กสช. ไม่มี กสทช. ทั้งแซทเทิลไลต์ และเคเบิลทีวีก็เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ประมาณ 46 % ของครัวเรือนไทยสามารถดูโทรทัศน์ได้ 80 ช่อง อีก 50% สามารถดูโทรทัศน์ได้ 6 ช่อง ซึ่งปรากฏการณ์นี้ตัวเลขในฝั่งของที่ดูได้ 80 ช่อง 100 ช่องขึ้นไปนั้นจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบันคนเกือบครึ่งหนึ่งของประเทศสามารถโทรทัศน์ได้มากกว่า 6 ช่อง อย่างน้อยที่สุดก็ 50 ช่อง 80 ช่อง 100 ช่องขึ้นไป

คิดว่าอีก 2-3 ปีข้างหน้าคิดว่าครัวเรือนไทยจะสามารถดูโทรทัศน์ รับสื่อที่เป็นในรูปของโทรทัศน์ ในทุกรูปแบบ ทั้งเคเบิลทีวี แซทเทิลไลต์ทีวี หรือแม้กระทั่งอินเตอร์เน็ตทีวีได้ทุกครัวเรือน คิดว่านั้นจะเป็นจุดเปลี่ยนมากๆ ว่าสังคมไทยสามารถที่จะมีช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านในรูปของโทรทัศน์ ภาพเคลื่อนไหวได้ทุกครัวเรือนมากกว่า 100 ช่องใน 2-3 ปีข้างหน้า

และคนที่ใช้อินเตอร์เน็ตผ่านมือถือเพิ่มขึ้นทุกวัน และเพิ่มในอัตราที่สูงมากๆ บริษัทที่ทำด้านมือถือมีรายได้หลักจากการที่ผู้ใช้โทรศัพท์ non voice ผ่านมือถือ ไม่ใช่ voice อีกต่อไปแล้ว แล้วการดาวน์โหลดข้อมูล การดูภาพเคลื่อนไหว ดูทีวีเพิ่มขึ้นทุกวัน รวมทั้งการรับส่งด้วย เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากๆ คนดูเว็บไซต์ผ่านมือถือวันละ 2 ล้านยูเซอร์ต่อวัน และการรุกคืบของ Social Media และ New Media ที่เกิดขึ้นหวังว่าทุกท่านคงมีโอกาสได้ใช้ Social Media หรือถูก Social Media รุกไล่ทุกวัน ตลอดทั้งวัน 24 ชั่วโมง ตอนนี้ 80% ของคนที่ใช้อินเตอร์เน็ตใช้ Social Mediaในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ระหว่างบุคคล เป็นการติดต่อ ลักษณะบรอดคาสต์ออกไปให้คนรับรู้ ทุกๆ คนก็สามารถที่จะทำข่าวได้ เป็นนักข่าวได้ สื่อสารได้ เป็น Personal Media ทำสื่อของตนเองได้ แล้วคนข่าวจะปรับตัวอย่างไร คิดว่าอันนี้เป็นโจทย์สำคัญที่สมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย หรือคนที่อยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชน รวมทั้งด้านประชาสัมพันธ์ต้องมีการปรับตัวครั้งใหญ่

อันแรกคือการเป็น Convergence ของห้องข่าว ซึ่งคิดว่าอันนี้เป็นความสำคัญอย่างมากและเป็นความอยู่รอดของสื่อดั้งเดิม Old Media ที่เป็นสื่อหนังสือพิมพ์

นี่เป็นโมเดลของ Convergence News Room ที่อยู่ในต่างประเทศ เข้าใจว่าเป็นของเยอรมัน อันนี้เป็นห้องข่าวในฝันของเนชั่นซึ่งยังทำไม่ได้ โดยกายภาพยังทำไม่ได้ แต่โดยการทำข่าวทุกวันของทีมเนชั่นทำข่าวในลักษณะเป็น Convergence News Room อยู่แล้ว

คุณสุทธิชัยทำข่าวเองทุกวัน ทำอยู่บ้าน เฝ้าตอนตี 4 วิเคราะห์ข่าวต่างประเทศออกที่ช่อง 9 รายการเช้าข่าวข้น ทำเอง ถ่ายเอง ตัดต่อเอง และข่าวครบวงจรที่ของเนชั่นเราฝึกฝนนักข่าวให้ทำเรื่องพวกนี้

คงหลีกหนีไม่พ้นว่าเป็นลักษณะของ Multi-Platform จึงจะสามารถอยู่รอดได้ มิฉะนั้นองค์กรข่าวหรือคนข่าวถ้าไม่สามารถทำ Contents แล้วออกหลายสื่อได้ก็จะอยู่รอดไม่ได้ค่อนข้างแน่นอน ในต่างประเทศได้พิสูจน์เรื่องนี้มาหลายครั้งและมีการถกเถียงกันหลายครั้งถึงขั้นแยกกองบรรณาธิการระหว่าง Old Media กับ New Media แต่ในที่สุดแล้วโลกของความเป็นจริงทางธุรกิจ ทางต้นทุนการผลิตต่างๆ การแยกกองบรรณาธิการ Old Media กับ New Media ไม่สามารถอยู่รอดได้ ต้องเป็นกองบรรณาธิการแบบ Convergence ที่ทำ Contents แล้วออกเป็น Multi-Platform จึงจะสามารถอยู่รอดได้ แล้วก็ต้องมีทักษะของดิจิตอลรอบด้าน เราพบว่านักข่าวรุ่นใหม่ๆ ที่รับมาของเนชั่น ที่เราทำโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมช่องใหม่ๆ มีทักษะเรื่องดิจิตอลมากขึ้นกว่านักข่าวรุ่นสัก 3 ปีที่แล้วมาก ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีว่าคนที่เข้ามาในแวดวงสื่อสารมวลชนโดยเฉพาะในสายของวิทยุโทรทัศน์ ที่เป็นสื่อแบบใหม่ที่เป็นฐานแซตเทิลไลต์ อินเตอร์เน็ตต่างๆ มีทักษะในเรื่องของดิจิตอลมากกว่านักศึกษาที่จบเมื่อ 5 ปีที่แล้วมาก เขาทำได้ทุกอย่างซึ่งคนเก่าๆ ถ้าไม่ปรับตัวคงจะอยู่ลำบากในองค์กร ต้องมีความเป็น Local news / Local life มากขึ้น เพราะตอนนี้สื่อ New Media หรือสื่อใหม่ๆ จากต่างประเทศเข้ามามหาศาล ต้องมีความเป็น Local news ต้องสร้างนักข่าวพลเมืองที่ช่วยเราทำข่าวให้กว้างขวางและรวดเร็วมากขึ้น และสร้าง Two Way Communication instructive (การสื่อสารแบบสองทาง) ระหว่างคนทำข่าว กับคนบริโภคข่าว

ตัวองค์กรจะอยู่รอดจาก perfect storm นี้ได้อย่างไร อันนี้เป็นสิ่งที่เนชั่นได้ใช้การปลุกระดมคนในองค์กรว่าต้องปรับตัวแบบไหน อันแรกฝ่ายบริหารต้องกลัวตาย คือเห็นความตายมาอยู่ข้างหน้าถ้าเราไม่ปรับเราตายแน่ ต้องปรับ ฝ่ายบริหารไม่ใช่ทางธุรกิจอย่างเดียว ฝ่ายบริหารข่าว คนที่เป็นบรรณาธิการ คนที่เป็นหัวหน้าข่าว ถ้าคุณไม่ปรับตัวองค์กรตายภายในไม่กี่ปีข้างหน้าแน่นอน คนรุ่นใหม่ที่อยู่ในองค์กรต้องคิดแบบเดียวกัน กลัวไม่มีอนาคตเหมือนกันต้องกลัวตาย กลัวไม่มีองค์กร เพราะฉะนั้นยังไงก็ต้องปรับตัว แล้วพวกเราก็ช่วยกันสร้างบรรยากาศที่ไม่ลองไม่รู้ ไม่ต้องกลัวตาย ไม่ต้องกลัวว่าจะเป็นงูกินหาง ทำเลย ทวิตเตอร์ เฟสบุ๊ค รายได้จาก SMS จะลดลงก็ไม่เป็นไร เพราะยังไงมันก็ตายอยู่แล้ว ถ้าเราไม่ทำคนอื่นก็ทำ ก็ทำไปเลยให้มันรู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นการสร้างบรรยากาศในองค์กรสำคัญทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายที่เป็นนักข่าวที่ต้องอยู่ในสภาพกลัวตาย และอย่ากลัวที่จะทดลองในสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เราเรียกที่นี่ว่าเป็นห้องข่าวดิจิตอลที่รวมศูนย์ Convergence ทุกคนต้องทำเป็น Multiplatform ออกได้ มีลักษณะเป็น Media conductor คือไม่ใช่เอดิเตอร์อีกต่อไป conductor คือสามารถกำหนดว่า Contents ต่างๆ จะเอาไปออกในช่องทางไหน Media conductor เป็นห้องข่าวดิจิตอลแบบรวมศูนย์ และส่งเสริมความเป็น citizen reporting เราต้องเข้าไปทำงานกับพวกเขา เพราะพวกเขามีหูตากว้างขวาง และรับรู้เหตุการณ์โดยตรงในทุกๆ ที่ที่เกิดขึ้น

ต้องมีเงิน ต้องทำให้ธุรกิจอยู่รอด นี่เป็นเครื่องมืออีกอันหนึ่งที่ทำให้ในองค์กรมีคำถามเยอะว่า Social Media ทำอะไรต่างๆ แล้วนักข่าวจะได้เงินเดือนมากขึ้นหรือไม่ โดยความเชื่อของเรา ถ้าเราทำ Contents ที่ดี เราทันสถานการณ์ เรารู้เทคโนโลยี เราทันเทคโนโลยี เรากำหนดเทคโนโลยีได้ เรากำหนดเป้าหมายของการไปถึงผู้บริโภคได้ เราเชื่อว่าองค์กรจะอยู่รอด นักข่าวก็อยู่รอด และสามารถทำ

เทพชัย หย่อง

ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

“ถ้าเราจะมองไปข้างหน้าอีก 10 ปี ผมคิดว่าความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน 10 ปีที่ผ่านมาคงจะเป็นพื้นฐานและจะเป็นตัวเร่งให้ความเปลี่ยนแปลงใน 10 ปีข้างหน้ามันทวีความรุนแรง และมีความท้าทายที่มากขึ้น มีประเด็นหนึ่งที่อยากจะกล่าวเป็นพิเศษในครั้งนี้ คือ เมื่อเรามองไป 10 ปีข้างหน้าคิดว่าเป็นเรื่องที่สื่อมวลชนสามารถจัดการกันเองได้ เราไม่ต้องรอฝ่ายการเมือง ไม่ต้องรอฝ่ายสังคมมาบีบบังคับให้สื่อมวลชนต้องทำอะไร คือการทำอย่างไรถึงให้สื่อมวลชนรวมถึงบุคลากร คนทำสื่อมวลชน มีบทบาทมากขึ้น ไม่ใช่ในแง่ของการเป็นคนส่งสาร คนรายงานข่าวอย่างเดียว แต่ว่ามีบทบาทมากขึ้นแง่ของคนที่ให้บริบทของสิ่งที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ให้บทวิเคราะห์ให้ความลึก และสุดท้ายมีบทบาทเป็นผู้นำทางด้านความคิด ไม่ใช่ชี้นำ แต่ว่าเป็นผู้นำในด้านความคิด เราต้องยอมรับในระดับหนึ่งว่าที่ผ่านมาสื่อมวลชนโดยทั่วไปของสังคมเรา น้ำหนักของการทำหน้าที่อยู่ที่การรายงานข่าวสาร การสะท้อนความเป็นไป ปรากฏการณ์ในแต่ละวันในแต่ละช่วงมากกว่าให้บริบท มากกว่าที่จะให้บทที่แสดงถึงความลึกซึ้งและทำให้ประชาชนได้เรียนรู้อะไรอย่างจริงจัง

คิดว่าความวุ่นวายทางการเมืองที่ผ่านมาในรอบ 4 - 5 ปีแล้วมองย้อนกลับไป จนกระทั่งผลลัพธ์ที่เราเห็นทุกวันนี้ความแตกแยกเกลียดชัง ความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และความไม่ไว้วางใจองค์กรสื่อมวลชนทั้งหลาย ส่วนหนึ่งอาจจะเกิดขึ้นถ้ายอมรับอย่างไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบ ก็ต้องยอมรับว่าสื่อมวลชนมีส่วนทำให้ปัญหาเหล่านี้บานปลาย ไม่ว่าจะด้วยความตั้งใจหรือไม่ก็ตาม แต่ว่าสื่อมวลชนเองในหลายภาวะ ในหลายโอกาสอาจจะไม่ได้ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ไม่ได้ทำหน้าที่ในการให้บริบท หรือทำให้คนได้เรียนรู้จากปรากฏการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เพราะฉะนั้นถ้าเรามองไป 10 ข้างหน้าอย่างมีความหวัง สิ่งที่สื่อมวลชนทำได้เลยโดยไม่ต้องรอให้มีภาวะทางการเมืองรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือแรงกดดันจากไหนก็ตาม คือการทำให้สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่สังคมคาดหวังได้ ในแง่ของการอธิบายความ ในแง่การให้ความรู้ แง่การให้บริบท ซึ่งหมายความว่าตัวองค์กรสื่อมวลชนทั้งหลายโดยเฉพาะบุคคลากรต้องยกระดับความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการทำหน้าที่

คิดว่าถ้าเรามองออกไปจากประเทศไทย มองออกไปสังคมโลกเอาง่ายๆ ในอาเซียน เพื่อนบ้าน 10 ประเทศ อย่างที่รู้กันว่าอีกไม่ถึง 4 ปี อาเซียนซึ่งรวมถึงไทยด้วย ประชากร 500 กว่าล้านคนจะเป็นหนึ่งเดียวแล้ว บทบาทของไทย สถานะของประเทศไทยจะเปลี่ยนไปเยอะมาก อาจจะไม่ได้มีประชากร 63 ล้านคนอีกต่อไป เราบวกเพื่อนบ้านของไทยอีก 500 กว่าล้านคนเข้ามา สังคมไทยใหญ่ขึ้นมาก มีความท้าทายใหม่ๆ มีการแข่งขันใหม่ๆ ขึ้นมา ไม่ต้องพูดถึงโลกที่ใหญ่กว่าอาเซียน ในยุโรป ในตะวันออกกลางที่มีความเปลี่ยนแปลงมากมายนั้น คำถามใหญ่คือว่าคนในสังคมไทยมีความรู้ความเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงมากน้อยแค่ไหน สื่อมวลชนทำหน้าที่ให้ความรู้กับสังคมไทยเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อย่างลึกซึ้ง หรือทำให้ประชาชนรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงมากน้อยแค่ไหน

คิดว่าประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งคือสื่อมวลชนอาจจะต้องถอย 2 - 3 ก้าวแล้วมองตัวเอง กระทั่งความเปลี่ยนแปลงอย่างนี้ บทบาทของสื่อควรอยู่ที่ไหน เราจะพอใจกับการที่เรารายงานเหตุการณ์ในแต่ละวันอย่างที่ทำมาตลอดหรือไม่ คิดว่าคงไม่ใช่แล้ว เพราะว่าข้อมูลข่าวสารแบบนี้มันมีรูปแบบของการสื่อสารที่เร็วกว่า ถูกกว่าให้เราได้รับรู้อยู่แล้ว Media ที่เราทุกคนใช้กันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นทวิตเตอร์ เฟสบุ๊ค รูปแบบใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น หรือที่จะเกิดขึ้นประชาชนไม่ต้องพึ่งสื่อมวลชน ไม่ต้องรอข่าวต้นชั่วโมง ไม่ต้องรอหนังสือพิมพ์วันรุ่งขึ้นอีกแล้ว ที่จะได้รับรู้ความเป็นไปเหล่านี้ แต่สิ่งหนึ่งที่สังคมคาดหวังและควรได้จากสื่อกระแสหลัก ที่ผมเชื่อว่ายังเป็นสถาบันหลักที่คนในสังคมคาดหวังอยู่คือการอธิบายความ การให้บริบทกับสิ่งที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน สื่อมวลชนจะทำอย่างนั้นได้ก็ต่อเมื่อคนในวงการสื่อมวลชนเองคือบุคลากร คนในองค์กรเองมีความรู้ความเข้าใจปรากฏการณ์เหล่านี้ ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ สิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศไทย สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมที่ใหญ่กว่าประเทศไทยในระดับภูมิภาค ระดับโลก ซึ่งหมายความว่าสื่อมวลชน องค์กรทั้งหลายต้องหันมามองว่าเราจะทำให้บุคลากรทั้งหลายของเราทำหน้าที่ตรงนี้ได้อย่างไร

ความท้าทายอยู่ที่ว่าเราพร้อมจะลงทุน พร้อมจะให้ความสำคัญ พร้อมที่จะให้น้ำหนักกับเรื่องการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังแค่ไหน 10 ปีข้างหน้า เมื่อ 10 ปีผ่านไปแล้ว เรามองย้อนกลับมา สื่อมวลชนควรจะตอบตัวเองว่าได้ทำอะไรไปที่ทำให้คนไทยฉลาดขึ้น รู้เท่าทันมากขึ้น เข้าใจความเปลี่ยนแปลง เข้าใจบริบทของสังคมโลกนี้มากขึ้น หมายความว่า 10 ปีข้างหน้าควรจะเป็น 10 ปีแห่งการเรียนรู้ของการพัฒนาตัวสื่อมวลชนเอง แน่นอนปัญหาเฉพาะหน้า ความกดดันทางการเมือง ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทางสังคมก็เป็นสิ่งที่สื่อมวลชนต้องเผชิญโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้อยู่แล้ว แต่นั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของภารกิจของสื่อมวลชนเท่านั้นเอง แต่สิ่งที่สำคัญมากกว่าคือสื่อมวลชนจะทำตัวเองให้มีความแข็งแกร่ง เป็นความคาดหวังของสังคมได้มากกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบันมากน้อยแค่ไหน และอย่าลืมว่าสื่อใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นทุกวันนี้เป็นโอกาสและเป็นภัยอย่างมหันต์ของสื่อมวลชนที่ไม่ปรับตัวด้วย เราคงไม่อยากเห็นโทรทัศน์ 10 ปี

ข้างหน้า หรือหนังสือพิมพ์ที่ซื้อมาอ่านเป็นสิ่งเดียวกับนักทวิตเตอร์เฟสบุ๊คที่เขารายงานตั้งแต่เมื่อ 24 ชั่วโมงที่แล้ว แล้วสื่อมวลชนกระแสหลักไม่สามารถให้อะไรที่ใหม่ได้เลย ไม่สามารถอธิบายความได้เลย ถ้าเป็นอย่างนั้นก็พูดได้ว่าอนาคตของสื่อมวลชนกระแสหลักคงจะลำบาก

เพราะฉะนั้นความท้าทาย ซึ่งอาจจะหมายถึงความอยู่รอดของสื่อกระแสหลักทั่วไปด้วยคือการที่จะทำให้สื่อกระแสหลักเป็นที่พึ่งของสังคมได้ในแง่ที่ให้คำตอบได้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้น ที่เขาทวิตกันทั้งวันทั้งคืน สิ่งที่นักเฟซบุ๊คทั้งหลายเขาบอกเล่ากันมามันแปลว่าอะไร สังคมได้ เสีย มีผลกระทบกับสังคมระยะสั้น ระยะยาวอย่างไร ยิ่งโลกเปลี่ยนแปลงมากขนาดนี้ ยิ่งสังคมไทยกำลังจะถูกเชื่อมโยงกับสังคมที่มันใหญ่ขึ้นในภูมิภาคอย่างนี้ เราควรจะรู้ว่าเรื่องเดียวกัน ประเด็นเดียวกันที่ประเทศไทยเผชิญอยู่ เราพูดถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน พูดถึงเรื่องปัญหาข้าว พูดถึงเรื่องอาชญากรรม พูดถึงปัญหาเศรษฐกิจ คนไทยควรจะรู้ว่าปัญหาแบบเดียวกันนี้ที่ฟิลิปปินส์เขาแก้ปัญหาอย่างไร ชาวนาฟิลิปปินส์ มีความเป็นอยู่อย่างไร มีปัญหาเรื่องประกันหรือจำนำข้าวหรือไม่ สิทธิมนุษยชนที่มีปัญหาในอินโดนีเซียเขามีวิธีการจัดการอย่างไร ปัญหาภาคใต้ที่ระเบิดกันทุกวันนี้อินโดนีเซียเขาแก้อย่างไร ฟิลิปปินส์ที่เคยมีปัญหาที่ร้ายแรงกว่าเราเมื่อก่อนนี้เขาแก้ปัญหากันอย่างไร คิดว่าสิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่สังคมคาดหวังจากสื่อมวลชนกระแสหลัก ประชาชนคงไม่อยากทราบว่าใครด่าใคร ใครตอบโต้กับใครอย่างไรแล้ว ซึ่งตรงนี้คิดว่าเป็นโจทย์ที่ท้าทายมาก ถ้า 10 ปี ข้างหน้าผ่านไป สถานะของสื่อมวลชนกระแสหลักของไทยจะอยู่ที่ไหน ถ้าเราสามารถทำให้สังคมไทยคาดหวังได้ว่าสื่อมวลชนไทยสามารถเป็นผู้นำทางด้านความคิด ผู้นำการให้ การวิเคราะห์ การให้บริบทกับสิ่งที่เกิดขึ้น เชื่อว่ายังมีที่อยู่ ยังมีอนาคตสำหรับสื่อมวลชนไทยอย่างแน่นอน และตรงนี้ที่อยากจะฝากให้เป็นภารกิจหนึ่งของสมาคมที่คุณวิสุทธิ์ดูแลอยู่ขณะนี้ ว่ากิจกรรมหรือว่าสิ่งที่ต้องทำจากนี้ไป อาจจะต้องมองระยะยาวมากขึ้น คงต้องมองกิจกรรมในแง่ของการสร้างศักยภาพ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจของคนในวงการสื่อมวลชน ให้เข้าใจและสามารถสะท้อนความเปลี่ยนแปลงของสังคมของไทยและที่ใหญ่กว่าไทยให้เป็นระบบมากขึ้น จนถึงจุดหนึ่งที่เราสามารถพูดด้วยความมั่นใจว่าคนในวงการสื่อมวลชนเป็นคนที่มีความรู้ เป็นคนที่เราหวังได้ เป็นคนที่เราเชื่อใจได้ ต้องอย่าลืมว่าทุกวันนี้ที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นคนรับสารอย่างเดียว ที่เข้ามากลายเป็นคนสื่อสารไม่ว่าจะผ่าน New Media แบบไหนก็ตาม หลายๆ คนเป็นคนที่รู้เรื่อง ฉลาดและเก่งกว่าสื่อมวลชนเพราะเขาเป็นผู้เชี่ยวชาญจริงๆ นักพลังงานก็มี ทางด้านสิทธิมนุษยชน ทางด้านกฎหมาย นักวิทยาศาสตร์ เขาก็บล็อกของตัวเอง มีทวิตเตอร์ของตัวเอง มีเฟสบุ๊คของตัวเอง ข้อมูลเขาลึกซึ้ง ข้อมูลเขาดีกว่าที่สื่อมวลชนเขียนด้วยซ้ำไป

นี่แหละคือความท้าทายที่ว่าในอีก 10 ปีข้างหน้าว่าทำอย่างไรคนที่เป็นนักสื่อสารมวลชนโดยตรงว่าเราสามารถอยู่ในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นคนแปลสารที่สามารถอธิบายบริบท สามารถสื่อสารกับสังคม ทำให้สังคมรู้เท่าทัน ได้เรียนรู้ และทำให้คนทั้งสังคมเห็นความสำคัญของการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร คิดว่าตรงนี้เป็นสิ่งที่ถ้ามองไป 10 ปีข้างหน้า เราหวังว่าคนในวงการสื่อมวลชน โดยเฉพาะสมาคมฯ จะเป็นพลังสำคัญในการให้น้ำหนักกับการพลักดันให้เกิดความเปลี่ยนแปลงให้กับวงการสื่อมวลชนในส่วนนี้"

สุทธิพงษ์ ธรรมวุฒิ

กรรมการผู้จัดการ บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด และผู้ดำเนินรายการ คนค้นคน

"นักสื่อมวลชนหลายท่านพูดถึงเรื่องการปรับตัวของสื่อว่าจะอยู่รอดอย่างไรในวันเวลาข้างหน้า แต่ประเด็นของผมคิดว่าเรื่องของการอยู่รอดอาจจะไม่ใช่เรื่องใหญ่ที่สุด เรื่องของความรับผิดชอบน่าจะเป็นเรื่องที่สำคัญเหมือนกัน โดยเฉพาะถ้าหากว่าลำพังตัวเองอยู่รอด แต่ส่วนรวมอยู่ไม่รอดก็อาจจะไม่มีความหมายอะไร เพราะฉะนั้นในการที่เราจะต้องต่อสู้ ในปัจจุบันนี้ผมคิดว่าเรากำลังต่อสู้เพื่อที่จะอยู่รอดภายใต้ความเป็นจริงที่เราต้องกลับมาตั้งคำถามกับตัวเองว่าแท้ที่สุดแล้วเรายังมีความเป็นตัวตนของเราเองหลงเหลืออยู่หรือไม่ คือเราสู้เพื่อที่จะรอด แบบไหนถึงรอดแล้วเท่ รอดแบบไหนถึงเรียกว่าตีบ รอดแบบไหนถึงยังพอมีความนับถือตัวเองอยู่บ้าง ซึ่งภายใต้การทำสื่อทุกวันนี้ ผมเวลาบ่นนักข่าวโดยเฉพาะสายธุรกิจทุกปีมีหน้าที่ต้องตอบคำถามว่าปีหน้าบริษัทจะขยายกิจการอะไรบ้าง มีบิลลิ่งเพิ่มเท่าไหร่ จะมีอะไรใหม่ๆ ไหม ผมสงสัยว่าทำไมมันต้องโตทุกปี ถ้าไม่โตมันจะเป็นความล้มเหลวหรืออย่างไร ถ้าหากว่าโลกนี้มันมีอยู่จำกัดเท่านี้ ถ้าหากว่าทุกที่มันจะต้องโตหมด แต่ที่ที่จะให้ไปตักตวงมามันมีอยู่เท่าเดิม แล้ววันหนึ่งมันจะเหลืออะไร แล้วถ้าวันหนึ่งทุกคนลุกขึ้นมาโลภเหมือนกันหมด แล้วสุดท้ายมันไม่มีให้โลภมันจะเป็นอย่างไร

เพราะฉะนั้นคำถาม ความยากของโจทย์ของบริษัททีวีบูรพาขณะนี้เราไม่ได้คิดถึงว่าเราจะโตอย่างไร เราจะทำอย่างไรให้มันรวยขึ้น แต่เรากำลังเผชิญกับโจทย์ที่ยากกว่านั้นคือว่าถ้าเราจะไม่โต เราจะทำอย่างไรให้ทุกคนพึงพอใจในความไม่โต และเห็นความจำเป็นที่จะต้องไม่โตในวันข้างหน้า แต่ว่ามีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิตอยู่ได้อย่างไร

ผมถามตัวเองและพูดคุยกันทุกปีเพื่อที่เราจะได้รู้ว่าเราจะมีชีวิตอยู่อย่างไรโดยที่อย่างน้อยที่สุดคือมีเสาเข็มของชีวิต หรือรากฐานที่ทำให้เราอยู่ได้ สิ่งที่เราคุยกันเราถามกันว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ ซึ่งผมคิดว่าขณะนี้เรากำลังอยู่ภายใต้กิเลสหนึ่งซึ่งมันใหญ่ แล้วมันก็มาชักจูงเรา เรียกว่ากิเลสโลภก็ได้ซึ่งมันชวนให้เรามีกิเลสต้องมีกิเลสต่อไปไม่รู้จบสิ้น ซึ่งภายใต้กิเลสอันนั้นเราก็เป็นส่วนหนึ่งของมัน เราก็เป็นสาวก เราก็ถูกมันครอบงำ เราถูกมันชักจูง ขณะเดียวกันถ้าหากว่าเราถูกมันครอบงำ ชักจูงจนไม่เป็นตัวของตัวเอง เราก็คิดว่านั่นก็ไม่น่าจะใช่วิถีที่ดี เพราะฉะนั้นในภาวะที่กิเลสโลภเป็นแบบนั้น จุดยืน ผมคิดว่าสิ่งที่ทุกคน โดยเฉพาะคนที่ทำงานสื่อจะต้องคิดคือเราจะวางตัวเองอย่างไร โดยเฉพาะอาชีพสื่อสำหรับผมคิดว่าเป็นอาชีพพิเศษ หมายความว่ามันไม่อนุญาตให้คนคนทำสื่อมีกิเลสบางอย่างจนเกินไปเพราะว่ามันมีอิทธิพลมาก ผมเชื่อว่าหลายท่านคงจะมองเห็นและเข้าใจว่า ในปัจจุบันนี้อัตลักษณ์ของสังคมไทย ของประเทศชาติบ้านเมืองของเรา เผลอๆ แล้วมันถูกกำหนดโดยคนที่มีอำนาจในการใช้เงิน เผลอๆ แล้วคือเอเจนซีเป็นคนกำหนดความเป็นไปของประเทศโดยที่มีสื่อเป็นคนรับลูก เพื่อให้ตัวเองทำอย่างไรก็ได้ เพื่อให้ได้ความสำเร็จในการหาเงินให้ได้มาก เพราะฉะนั้นกับเอเจนซีเราจะเชื่องมาก เราพร้อมที่จะทำตามโจทย์ที่ได้มาจากเอเจนซีทุกอย่างเพื่อที่จะให้ได้ความสำเร็จที่เป็นเงินมากขึ้นทุกปีๆ

เพราะฉะนั้นในสื่อเองก็มีความขัดแย้ง ผมคิดว่าเราสังวาสกันจนไม่รู้ว่าสีไหนเป็นสีไหน อันไหนถูกอันไหนผิด แต่ว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดคือเรามีหน้าที่ต้องรักษาความเข้าใจอันหนึ่งไว้ คือเราต้องรักษาศรัทธาในตัวมนุษย์ เพราะว่าผมเชื่อว่าสื่อก็เป็นผลผลิตของมนุษย์ มนุษย์สามารถที่จะพัฒนา สามารถที่จะสร้างความเข้าใจ สามารถมีปัญญา สามารถเชื่อมโยงตัวเองเข้ากับความเป็นจริง เข้ากับทุกข์ของโลก เข้ากับความเป็นไปของยุคสมัย และความเป็นจริงที่ไม่ใช่ของเราเพียงลำพังแต่เป็นความเป็นจริงของผู้อื่นด้วยก็ได้

เพราะฉะนั้นอันนี้อาจจะเป็นสิ่งที่คนทำสื่ออาจจะต้องคิดและบางทีอาจจะต้องไม่กระเจิงเพราะมัวเมากับกิเลสตัณหาอุปาทานทั้งหลายที่โลกกำลังลากจูงเรา เพราะว่ากิเลสโลกมันก็คือกิเลสโลภ แต่ว่าในการที่ เราจะอยู่ภายใต้ความเป็นไปในอนาคตผมไม่ได้หมายความว่าจำเป็นต้องไปหักล้าง ไม่จำเป็นต้องไปทำลายความ

เชื่อ หรือว่าฉันเท่านั้นที่ถูก เธอนั่นแหละผิด แต่ผมคิดว่าเราจำเป็นภายใต้สิ่งที่แยกไม่ออกกับการตลาดและเงินหรือกิเลส เราอาจจำเป็นแล้วถึงวันนี้ที่ต้องสร้างความเข้าใจใหม่ ซึ่งความเข้าใจใหม่นั้นอาจจะไม่ได้เป็นเรื่องของวันข้างหน้า แต่เป็นเรื่องที่ต้องย้อนไปทบทวนหลายอย่างที่มันเป็นการถอยหลังเข้าคลอง เพราะว่าในความเป็นจริง สิ่งใหม่ๆ ของทุกวันนี้มันเบียดเบียนและทำลายสิ่งที่เป็นต้นทุนเก่าให้อ่อนแอจนแทบที่จะไม่หลงเหลือการพึ่งพาตนเองได้อยู่แล้ว ผมว่าในวันที่เราจำเป็นต้องอยู่ร่วมกัน ผมคิดว่าเราจำเป็นที่ต้องสร้างความเข้าใจใหม่ นั่นคือว่ามันอาจจะต้องมีสำนึกร่วมกัน ในการที่เราจะต้องลดละความเห็นแก่ตัวของเราบางอย่างลงไป เราอาจจะไม่สามารถเอาประโยชน์ตนเป็นใหญ่ และมาเพื่อที่จะเสียสละบางสิ่งบางอย่างร่วมกัน เพื่อแบ่งปันบางอย่างร่วมกัน เพื่อที่จะทำให้สิ่งที่เราเสพ รับไปจากโลกนี้ที่มันมีอยู่จำกัด มันยังพอเหลือหรือว่ายังพอที่จะให้มีดุลยภาพไปในวันข้างหน้าที่เป็นวันแห่งอนาคตได้

คิดว่าในขณะที่สื่อเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้เป็นอาวุธในการเอาไปยิง ไปกระตุ้น ในการเร้าความปรารถนา เพื่อที่จะตอบโจทย์สุดท้ายก็เป็นเรื่องของการค้าขาย เรื่องของการแง้มเงินออกจากกระเป๋า หรือว่าเรื่องที่จะทำให้ตัวเองสามารถยึดครองทรัพยากรเขามาได้มากไม่มีที่สิ้นสุดนั้น ในตัวสื่อเองผมคิดว่าสื่อก็ต้องมองเห็นความเป็นจริงว่าในตัวสื่อเองนั้นสื่อก็มีกิเลส มีความโลภอยู่ ในขณะที่สื่อปรารถนาการหลุดพ้นจากการควบคุม ต้องการเป็นอิสระ แต่ขณะเดียวกันสื่อเองก็ไม่ได้ปลดปล่อยตัวเองจากหลายสิ่งหลายอย่าง โดยเฉพาะการเป็นอิสระจากกิเลส ในตัวสื่อเอง ในวงการสื่อก็ต้องยอมรับว่าสื่อเองก็มีการติดสินบน มีสิบกินบาท มีใต้โต๊ะ มีการฮั้ว มีอะไรเหมือนกันกับสิ่งที่สื่อเกลียดชัง เพราะฉะนั้นในความเป็นจริงอันนี้ ในการที่จะทำให้สื่อยกระดับปัญญา และสามารถเป็นอิสระจากกิเลสได้ในวันข้างหน้านั้นผมคิดว่าสื่อจำเป็นต้องมองตัวเองเป็นจริง และเที่ยงธรรม และต้องไม่สูญเสียศรัทธาในความเชื่อมั่นว่าเราสามารถพัฒนาตัวเองได้ และสามารถที่จะชักจูงหรือว่าชักชวนผู้อื่นให้เปลี่ยนแปลงไปในเชิงที่มีปัญญา ไปในเชิงที่มีธรรมมากขึ้นได้ด้วย ซึ่งผมคิดว่าอันนี้อาจจะเป็นความคิดใหม่อย่างแท้จริงของคนที่ทำสื่อก็ได้ ที่ความอยู่รอดของคนทำสื่อนั้นไม่ใช่แค่สามารถที่จะไปรับใช้ หรือว่าถูกครอบงำโดยกิเลสโลภได้ง่ายหรือว่าได้มาก สบคบกันได้มากเท่าไหร่ซึ่งมันอาจจะทำให้ตัวเองมีประโยชน์ตนได้ แต่ว่ามันเสียประโยชน์ในสิ่งอื่นที่ทำให้ความเป็นจริงที่ทำให้เราอยู่บนโลกนี้ซึ่งจำเป็นต้องคิดคำนึงถึงส่วนรวมไปพร้อมๆ กับส่วนตัวได้มันมีปัญหา

เพราะฉะนั้นภายใต้ความคาดหวังว่าสื่อยุคใหม่ต้องเปลี่ยนแปลง มีการพูดถึงมีเดียฟอร์เซนจ์ ถ้าสื่อจะเปลี่ยนแปลงได้ ผมคิดว่าคนทำสื่อก็ต้องเปลี่ยนแปลง คนทำสื่อจะเปลี่ยนแปลง เช่น กิเลสตัณหาของคนทำสื่อก็ต้องเปลี่ยน เพราะฉะนั้นสิ่งนั้นอาจจะเป็นเรื่องท้าทายคนที่ทำสื่อ ไม่แพ้การที่จะต้องทำให้ตัวเองอยู่รอดในการเผชิญกับ Perfect Storm ในวันข้างหน้า”

ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล

นักวิชาการและนักวิชาชีพด้านสื่อ

"ในประสบการณ์ของผมสอนให้รู้ว่า โนโลกที่เทคโนโลยีการสื่อสาร คลื่นความถี่ ทั้งดิจิตอล อนาล็อก ทั้งแซตเทิลไลต์ ไฟเบอร์ นั้นมันเป็นสิ่งที่ปิดกั้นไปก็เปล่าประโยชน์ เพราะมันปิดกันไม่ได้ ใครๆ ก็เกิดขึ้นได้ กองทัพจะทำร้อยช่องก็ยังได้ แม้กระทั่งป้าเช็งยังทำได้ ประสาอะไรกับกองทัพ เพราะฉะนั้นก็ปล่อย เราทำธุรกิจโฆษณามันขึ้นอยู่กับฝีมือในการหาโฆษณา ต่อให้มีโฆษณา 10 นาทีต่อชั่วโมง บางทีก็หาไม่ได้สักนาที เพราะว่ามันขายไม่ได้ จึงไม่อยากเอาเรื่องนี้เป็นนิยาย เพราะฉะนั้นตัวอย่างที่ 2 จากปี 2543 - 2550 ท่านจะต้านกระแสอะไรไม่ได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นส่วนราชการจะทำธุรกิจอะไรก็ทำไป

เมื่อเดือนที่แล้วผมไปบรรยายในชั้นเรียนปริญญาโทมหาวิทยาลัยเกริกชั้นปีที่ 1 บรรยายประมาณ 8 - 9 ชั่วโมงในวิชาสื่อสารมวลชนไทยกับการเมืองไทย โพลิติคอลคอมมิวนิเคชั่น ผมให้นักศึกษาขึ้นมาบนเวทีและเล่าให้ฟังว่าในช่วงที่เขาหาเสียงกันโครมคราม ป้ายโฆษณา สัญญาต่างๆ นั้นรับสื่อจากไหน ปรากฏว่าเกือบทั้งชั้นไม่รับสื่อกระแสหลักที่พวกเราพูดกันมาตั้งแต่ต้น หนังสือพิมพ์ก็ไม่อ่าน อ่านแล้วไม่เชื่อ เช่นพวกที่อยู่กลุ่มแดง เพราะว่าในชั้นมีทั้งเหลืองทั้งแดง ผมเหนื่อยมากเวลาบรรยาย จะเจอเหลือง แดง ไม่ปรากฏ แต่ว่าเถียงปุ๊บรู้เลย มันลอยมา ต่างคนต่างมีสื่อของตัวเอง ไม่ได้พูดเชิงลบ เขาก็มีโทรทัศน์ของเขาทั้งสองสี เขาไม่อ่านมติชน เขาไม่ดูทีวีของพวกเราที่อยู่ในกระแสหลัก เขาไม่อ่านหนังสือพิมพ์สารพัดอย่าง เพราะว่าเขามีหนังสือพิมพ์ของเขา มีสื่อของเขา มีเฟสบุ๊คของเขา เพราะฉะนั้นส่วนใหญ่ไม่รับสื่อแล้ว ผมบอกว่าแล้วคุณจะอยู่ได้อย่างไร เป็นนักศึกษาปริญญาตรี เป็นพลเมืองในโลก ที่กำลังจะเข้าสู่ยุคที่ต้องละเอียดอ่อนมากในการเลือกรับข้อมูลข่าวสาร เขาบอกว่าไม่เชื่อถือ อันนี้เหมือนกับที่เกิดขึ้นที่อเมริกาเมื่อ 30 ปีที่แล้ว

เพราะฉะนั้นในโลกยุคปัจจุบันเรามาเถียงกันว่าใครจะได้คลื่น ใครจะคืนคลื่น วิทยุชุมชนจะทำจริงหรือไม่จริง มันเป็นยุคที่ในวิชานิเทศศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชนใช้คำนี้มาเป็นสิบๆ ปีแล้วว่า เราอยู่ในยุคที่รัฐอยู่ในสภาวะไร้อำนาจ หรือที่เรียกว่าพาวเวอร์เลสสเตจที่จริงก็สเตจเลสด้วยกันทั้งนั้นเพราะว่าแทบจะไม่มีพรมแดน จะไปไหนเดินทางข้ามพรมแดนอย่างไรก็ไม่ต้องใช้วิธีผ่านวีซ่า เพราะฉะนั้นรัฐก็ไม่มีพรมแดน อำนาจรัฐก็ไม่มีแม้กระทั่งในพรมแดนของตัวเองก็มีไม่มาก จะปิดทีวีเหลืองหรือแดง เขาก็ไปเปิดที่อื่นส่งขึ้นดาวเทียม ในปัจจุบันมีโทรทัศน์มากมายในเมืองไทย เช่าช่องสัญญาณผ่านดาวเทียมของฮ่องกง ประมาณ 40 กว่าช่อง นักธุรกิจที่เป็นเจ้าของช่องสัญญาณในฮ่องกงก็งงว่าในเมืองไทยก็มีจานดาวเทียมก็มี แล้วทำไมเอาเงินมาให้ที่ฮ่องกงเกือบ 50 ช่อง ทุกวันนี้อาจจะมากกว่านั้นก็ได้ เพราะว่าเมืองไทยคอย กสทช. แล้วถ้าไม่ได้ก็ต้องใช้สัญญาณดาวเทียมของฮ่องกง

เพราะฉะนั้นยุคนี้เป็นยุคที่สื่อมวลชนกระแสหลักกำลังได้ความน่าเชื่อถือ ถึงแม้จะดูน่าเชื่อถือ แต่คนอื่นเขามีสื่อของเขา เขามีจุดมุ่งหมายถ้าใช้ภาษาของอาจารย์บุญรัตน์ บุญเขตมาลา จากวารสารธรรมศาสตร์ ซึ่งเคยเขียนบทความลงผู้จัดการว่า เราอยู่ในยุคที่กลุ่มหนึ่งเป็นตะเกียงนำทาง ซึ่งบางพวกก็ไม่ถือตะเกียงโป๊ะแต่ถือตะเกียงเจ้าพายุ อย่างของเราถือตะเกียงเจ้าพายุนำทาง หันไปข้างหลังถ้ามึงไม่ตามกูมากูเผามึงเลย คือพวกถือตะเกียงแรงๆ

เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นสถานภาพของเทคโนโลยี ความไร้อำนาจของรัฐ ความทรงอำนาจของเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนข้ามพรมแดน เราจึงอยู่ในยุคที่จะต้องแก้ปัญหา เพราะว่าผลงานวิจัยในสหรัฐอเมริกาเข้าไปค้นใน Concernjournalist.org ซึ่งเป็นกลุ่มที่ตีพิมพ์งานวิจัยมาเป็นระยะๆ

สรุปว่าถึงอย่างไรสื่อกระแสหลักก็จะต้องอยู่ เพราะว่าสื่อที่มีตะเกียงนำทางโดยมีตะเกียงลูกเดียวไม่เคยคิดที่จะผันแปรอะไรเลย คือมีอุดมการณ์ทางการเมือง มีนโยบายอยู่อย่างเดียว ไปทางซ้าย อันนี้ไปทางขวา ไปสีนั้น ไปสีนี้ ไม่เคยที่จะมาคละสีกัน หรือไม่มานั่งคิดใหม่ สื่อพวกนี้มีสิทธิเสรีภาพข้ามขอบเขตพรมแดน และอำนาจรัฐ แต่ไม่ใช่สื่อกระแสหลัก และขาดสิ่งที่สื่อกระแสหลักมีอยู่คือความน่าเชื่อถือ โอเคถ้าเขาได้คนหมู่มากก็อาจจะได้ไปชั่วครั้งชั่วคราว จึงสรุปว่าจึงได้ว่าปัจจุบันนี้ในโลกตะวันตกที่ตกลงกันเมื่อ 30 ปีที่แล้ว

ตอนนี้ก็ยังยุ่งอยู่เพราะว่าเดือนเศษที่แล้วก็ยังเจอพายุ น่าจะเป็นเพอร์เฟ็คสตอร์ม ของกรณีหนังสือพิมพ์นิวส์ ออฟ เดอะ เวิลด์

เพราะฉะนั้นผมจะสรุปตามแบบฝรั่งเลยว่าสื่อกระแสหลักอย่างพวกเรายังอยู่ แต่จะต้องสร้างความน่าเชื่อถือโดยยึดง่ายๆ ยึดสิ่งที่สื่อ ตะเกียงนำทาง หรือที่เรียกว่าปรากฏการณ์สนธิ ปรากฏการณ์ทักษิณ นี่เป็นคำของอาจารย์บุญรัตน์จากธรรมศาสตร์ คือยึดจริยธรรมวิชาชีพ มีกี่ข้อ อย่างสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทยของเรามีสองหน้าออกมาแล้วผมก็เอาไว้ใช้ประจำ ของผมก็เอาตำรานั้น ตำรานี้มาใช้ หนังสือพิมพ์ก็ใช้หลักของคุณอิศรา อมันตกุล ตั้งแต่ยุคเก่า หรือหลักของโทรทัศน์ อย่างทีวีสาธารณะของคุณเทพชัยก็ต้องถือเป็นเรื่องใหญ่เลย เหมือนที่ BBC มีเอดิทอเรียลไกด์ไลน์ ต้องยึดตรงนี้ให้จงหนัก รวมทั้งหลักใหญ่ๆ คือหลักการที่เป็นจริยธรรมวิชาชีพ คือยึดความจริง มีวินัยในการตรวจสอบความจริง ทุ่มเททุกอย่างไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรการเงิน กำลังแรงกาย ความเหนื่อยยากที่จะค้นหาความจริงมาให้สาธารณชน และจงรักภักดีต่อพับลิก หรือที่เขาเรียกว่าพับลิกซิติเซน หรือพลเมืองของเรา ไม่อยากใช้คำว่าลูกค้า คนที่ดูเรา ฟังเรา อ่านเรา อันนี้คือหลักใหญ่ๆ เราอาจจะมีข้ออื่นๆ ปลีกย่อยแต่ว่ายึดความจริง มีวินัยในการตรวจสอบความจริง ทุ่มเททุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเงินทอง ค่าใช้จ่าย แรงกาย แรงใจเพื่อให้ได้ความจริง และจงรักภักดีต่อพับลิก ไม่ใช่ผู้ลงโฆษณา คืออันนั้นเราก็ภักดีกับเขาเหมือนกัน ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวเขาถอนไป ผมฟังคุณประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ บรรยายเมื่อปีที่แล้ว ว่าคุณทักษิณเขาถอนงบโฆษณาออกไปจากมติชนไป 50 ล้านบาท ตอนนี้มติชนเลยถอนคุณประสงค์ออกจากมติชนไปเลย อันนี้ก็เรื่องจริงที่คุณประสงค์อภิปรายที่นิเทศศาสตร์จุฬาฯ

แล้วข้อที่สองเป็นเรื่องปลีกย่อยคือโลกมีมีเดียใหม่ของตัวเอง New Media เฟสบุ๊ค อินเตอร์เน็ต เว็บบล็อก ดิจิตอลทีวีของตัวเอง ป้าเช็ง ลุงเกียรติ อะไรก็แล้วแต่ เขาทำไป สื่อของเราก็ต้องทำด้วย กลุ่มเนชั่น Non-Type Media ก็จะเป็นกลุ่มที่เรียกว่า Non-Type Media จริงๆ จะมาเล่นเฉพาะสื่อเดิมไม่ได้ ก็ต้องเสริม ให้ลูกค้าของเรามีดิจิตอลอินฟอเมชั่น เติมเข้าไป สองอย่างแค่นี้เท่านั้นเราจะอยู่ได้ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วเราจะเต็มไปด้วยการเดินทางที่ถูกชักนำ ซึ่งถ้าหลงทางทั้งประเทศก็จะไม่ถูกต้อง”

วงศ์ทนง ชัยณรงค์สิงห์

กรรมการผู้จัดการ บริษัท เดย์ โพเอทส์ จำกัด และผู้ก่อตั้งมูลนิธิ a day foundation

ตลอดระยะเวลาที่ผมทำงานในอาชีพสื่อมวลชนมา 18 ปี ผมคิดว่า 18 ปีที่ผ่านมามีสิ่งต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปมาก ไม่ว่าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม เทคโนโลยี และที่สำคัญคือธรรมชาติ อีกวงการหนึ่งที่เห็นการเปลี่ยนแปลงมากๆ คือวงการสื่อมวลชน ในช่วงชีวิตของผมไม่เคยเห็นสมัยไหนเลยที่แมลงวันจะตอมแมลงวัน ในช่วงชีวิตของผมไม่เคยเห็นยุคสมัยในเลยที่หมาเฝ้าบ้านจะถูกจับไปขายกินตัวละ 400 บาท ในช่วงชีวิตของผมไม่เคยเห็นสมัยไหนเลยที่วงการสื่อถูกตรวจสอบ ถูกตั้งคำถามในเรื่องจริยธรรม และความคิดความเชื่อทางวิชาชีพมากขนาดนี้

โดยส่วนตัวแล้วเป็นคนเชื่อเรื่องการตรวจสอบ ผมเชื่อว่าคนทำงานในทุกวิชาชีพสมควรจะถูกตรวจสอบไม่ว่าจะเป็นการถูกตรวจสอบในระดับองค์กรที่เกี่ยวกับสื่อ การตรวจสอบในหมู่สื่อด้วยกันเอง และที่สำคัญคือการตรวจสอบในองค์กรของเราเอง ในตัวของเราเอง ผมเชื่อว่าการตรวจสอบเปรียบเสมือนน้ำในท่อประปาที่ไหลลงมาทุกวัน ที่เราผลิตขึ้นมาดื่มกัน ขึ้นมาใช้กันทุกวัน ถ้าเราปล่อยให้ไหลไปเรื่อยๆ ใช้ไปเรื่อยๆ เราก็ไม่มีวันทราบเลยว่าน้ำที่ออกมาจากท่อประปาที่เราใช้มาอยู่ชั่วนาตาปีนั้นมันมีคุณภาพแค่ไหน แต่ถ้ามีการตรวจสอบเปรียบเสมือนกับมีผ้ากรองน้ำที่ว่านั้น ไม่แน่สุดท้ายเราอาจจะเห็นว่าสุดท้ายน้ำที่เราเห็น น้ำที่เรานึกว่ามันสะอาดที่แท้แล้วมันมีตะกอน มีตะกรัน มีเศษสิ่งสกปรกที่มันตกค้างอยู่ ที่เราไม่เคยคิดเลยว่ามันเคยมีอยู่ เพราะฉะนั้นผมรู้สึกชอบที่มีการตรวจสอบระหว่างกัน

ในแง่หนึ่งแล้ว นอกจากมีการตรวจสอบสื่อแล้ว คิดว่ามีคุณสมบัติหรือเรียกว่าคุณลักษณะของคนทำสื่อยุคสมัยนี้ หรือว่าใน 10 ปีข้างหน้าที่ควรจะเป็นอยู่ 5 ประการที่เป็นความคิดของผมเอง คือ 1. สื่อควรจะเป็นคนที่ให้การศึกษากับประชาชน ให้ความรู้ ให้ความคิดที่ถูกต้องกับประชาชน ผมจะไม่สบายใจทุกครั้งเลยที่เห็นสื่อกระแสหลักโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากนำเสนอข่าวสารเรื่องราว เหตุการณ์บางอย่างที่ไม่ได้เอ็ดดูเคทคน ในทางกลับกันเป็นการทำให้คนคิดไปในทางต่ำ ผมไม่สบายใจทุกครั้งที่เปิดทีวีมาแล้วยังเห็นข่าวอาชญากรรมที่พยายามจะเจาะซอนไชโดยละเมิดสิทธิมนุษยชน ผมไม่สบายใจทุกครั้งที่เห็นข่าวข่มขืน ถูกโทรโข่งให้คนเกิดความรู้สึกเกลียดแค้น ผมไม่สบายใจทุกครั้งที่เห็นข่าวที่สื่อกระแสหลักเล่นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่ไม่มีเหตุผลมารองรับ ผมไม่สบายใจทุกครั้งที่เห็นข่าวบันเทิงเป็นข่าวที่มีสาระน้อยที่สุดในจำนวนข่าวทั้งหมด ผมคิดว่าคนทำสื่อต้องตระหนักเรื่องนี้ให้มาก คือสิ่งที่เราถ่ายทอดออกไป เผยแพร่ออกไป มีส่วนไม่มากก็น้อยกับความรู้สึกนึกคิดต่อความคิดความอ่าน ต่อความรู้ ต่อภูมิปัญญาของผู้รับสื่อนั่นคือประชาชน

คุณสมบัติ หรือว่าคุณลักษณะของสื่อข้อที่ 2 ผมคิดว่าคนทำสื่อมวลชนในยุคนี้ควรจะหาความรู้ให้มาก ข้อแรกคือให้ความรู้กับคน แต่คนเราก่อนที่จะให้ความรู้กับใครได้ตัวเขาควรจะมีต้นทุนที่พอสมควรก่อน ไม่กี่เดือนก่อนผมเคยเจอกับอาจารย์สฤณี เรื่องเกี่ยวกับนักวิชาการ นักวิจัย และสื่อ ผมมีความคิดว่าทุกๆ คนไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร รวมทั้งนักวิจัยควรจะมีทักษะในการสื่อสาร สิ่งที่ตัวเองทำให้ง่ายขึ้นเข้าใจขึ้น จุดประสงค์เพื่อให้สิ่งที่เขาตั้งใจทำดีๆ นั้นได้เผยแพร่ไปสู่คนข้างนอก อาจารย์สฤณีได้ให้ความคิดผมอันหนึ่งซึ่งชอบมาก อาจารย์ได้ทวีตกลับมาในทวิตเตอร์ ว่าในทางกลับกันสื่อต้องตรวจสอบหาความเร้าให้ตัวเองให้มากขึ้น ควรจะอ่านงานวิจัยบ้าง สื่อควรจะเปิดกว้างรับความคิด รับสื่อใหม่ๆ รับวิทยาการรับองค์ความรู้ต่างๆ ที่ทุกวันนี้มันแพร่กระจายอยู่มากมาย เพราะฉะนั้นที่ผมเห็นเป็นเรื่องสำคัญคือสื่อจะต้องนอกจากจะเอ็ดดูเคทคนอื่นแล้วก่อนอื่นเลยคุณจะต้องเอ็ดดูเคทตัวเอง

ข้อที่ 3 คิดว่าคนทำสื่อยุคนี้ต้องทันสมัยอย่างที่คุณอดิศักดิ์อย่างที่หลายๆ ท่านได้พูดมาแล้วว่าทุกวันนี้รูปแบบของมีเดียมันเปลี่ยนผ่านเคลื่อนย้ายไปมากมาย เราเกิดสื่อใหม่ๆ ขึ้นมาในโซเชียลเน็ตเวิร์ค เราเกิดนักข่าวพลเมือง ใครๆ ก็เป็นนักข่าวได้ เราเกิดทีวีดาวเทียมเป็นร้อยๆ ช่องเลย ผมเชื่อว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ มันทำให้ปริมาณของสื่อนั้นเพิ่มขึ้นมากอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาในประวัติศาสตร์สื่อมวลชนในประเทศไทย แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากให้เรา

คอนเซิร์นนิดหนึ่งคือโดยปกติแล้วผมรับสื่อเยอะ ผมรับเคเบิลทีวีทุกช่องทุกจาน ตั้งข้อสังเกตว่าเคเบิลทีวีเมืองไทยในจำนวนที่เขาว่าเพิ่มจำนวนมากมายนั้นผมได้ข้อสรุปว่ามากกว่า 70% เป็นรายการที่ไม่ได้คุณภาพอันนี้ผมยืนยันได้เพราะว่าผมดูตลอด มันจะมีรายการที่ไร้สาระอยู่มาก มันจะมีรายการเกี่ยวกับเรื่องความคิด ความเชื่อทางไสยศาสตร์ ทางดวงชะตาอยู่มาก มีรายการขายของโต้งๆ และเป็นสินค้าที่ไม่ได้มูลค่าตามนั้นอีกมาก มันยังมีรายการที่สอดแทรกความลามกอนาจารแทรกอยู่อีกมาก อันนี้ผมบอกได้เพราะว่าผมดูบ่อย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในจำนวนสื่อจำนวนมาก การมีสื่อมากๆ อาจจะไม่ใช่เรื่องดี เพราะในจำนวนสื่อมากๆ เป็นรายการที่ไม่ได้คุณภาพ อีกประการหนึ่งที่ผมตั้งข้อสังเกตอย่างที่คุณอดิศักดิ์บอกคือยุคนี้มันยุคของ Social Media จริงๆ ผมเป็นคนใช้ทวิตเตอร์อยู่ ผมจะเห็นว่ามีคนจำนวนมากที่สามารถเป็นนักข่าวได้ สามารถเป็นสำนักข่าวได้ด้วยตัวเอง บางเวลาผมก็แบบทำบ้าง ผมไป RT คุณสุทธิชัย RT คุณอดิศักดิ์ RT คุณจอมขวัญ หลายคนที่สื่อมวลชนของมติชน ของเนชั่น ผมว่าเป็นเรื่องดีที่ทำให้ข่าวสารแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว แต่ในทางกลับกันผมเห็นมีนักข่าวพลเมืองใน Social Media จำนวนมากที่ผลิตข่าวที่ไม่ได้ถูกตรวจสอบก่อน อาจจะเพราะด้วยไลฟ์สไตล์ วิธีการใช้ Social Media New Media ที่มันต้องอาศัยความว่องไว เพราะฉะนั้นเวลาที่เราทำอะไรเร็วๆ แล้วมันจะลวกๆ เป็นธรรมดาเกิดขึ้นพร้อมกัน สิ่งที่ผมอยากจะเสนอมากกว่าคือบางทีเราอาจจะไม่ได้เร็วมากก็ได้ ถ้ามันเร็วแล้วมันผิดพลาด เราอาจจะช้าลงนิดหนึ่งแต่ว่าถูกต้อง ช้าแต่ชัวร์ น่าจะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า

ประการที่ 4 ที่ผมคิดว่าคนที่ทำอาชีพสื่อมวลชนควรจะมีคุณลักษณะเรื่องนี้คือผมพูดเรื่องนี้ไปอาจจะคล้ายความคิด ความเชื่อของใครหลายๆ ท่านว่า สื่อสามารถเลือกข้างได้ แต่สำหรับผมเองคิดว่าสื่อควรมีความเป็นกลาง เราต้องเริ่มต้นด้วยความเป็นกลางก่อน ไม่ว่าจะทำอะไรก็แล้วแต่ ถ้าเราเทคไซต์ไปเลยนั้น เปรียบเสมือนเราขับรถไม่ตรงถนน มันจะเอียงไปเรื่อยๆ และยากมากที่จะกลับมาสู่วิถีตรงกลาง ตรงกลางคือความเสมอภาค ความเท่าเทียม คือการให้โอกาส ผมคิดว่าความคิด ความเชื่อบางอย่างที่เกิดขึ้นในคนทำสื่อยุคนี้ คือให้ฉันสามารถเทคไซต์ได้ ให้ฉันสามารถประกาศตัวตนได้ว่าผมสนับสนุนใคร ผมถือข้างใคร อาจจะยึดถือตามสื่อมวลชนระดับอินเตอร์ และเขาก็เป็นอย่างนั้นได้ แต่ผมคิดว่าประเทศไทยไม่พร้อมขนาดนั้น ผมคิดว่าหน้าที่ของสื่อควรพยายามที่สุดที่จะรักษาความเป็นกลาง

ความเป็นกลางในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าคุณจะต้องเห็นด้วยกับความชั่ว ความดี ความเลวในระดับที่เท่ากัน สำหรับผมคือการให้โอกาสแต่ละฝ่ายได้มีพื้นที่ข่าว ได้แสดงความคิดความเห็น ได้มีโอกาสทางประชาธิปไตยที่ใกล้เคียงกัน เท่าเทียมกัน ผมทำนิตยสารเล่มหนึ่งเป็นนิตยสารแจกฟรี ชื่อ อะเดย์บูลาติน เมื่อประมาณ 2 - 3 เดือนที่แล้วในช่วงที่การเมืองกำลังเข้มข้นนั้น ผมว่าสื่อทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นทีวีหรือหนังสือพิมพ์ต้องถูกตรวจสอบมากมาย ผมทำพรรคประชาธิปัตย์จนจบ ผมทำพรรคเพื่อไทยจนจบ ในช่วงโค้งสุดท้ายใกล้จะเลือกตั้งแล้ว ทั้งสองฝ่ายไม่มีใครยอมดีเบตกัน ต่างคนต่างไม่ยอมดีเบต ผมก็เลยจับทั้งสองฝ่ายมาดีเบตบนหนังสือผม นี่เป็นตัวอย่างที่ผมพยายามแสดงความเป็นกลางมากที่สุด จะเอาหนังสือพิมพ์มาลองนับจำนวนหน้าดูก็ได้ว่ามันเท่ากันจริงๆ

ผมคิดว่าในยุคสมัยนี้มันไม่เคยเกิดปรากฏการณ์ที่ว่าคนจะถูกผลักไปอีกข้างหนึ่งเยอะขนาดนี้ โดยส่วนตัวแล้วผมมีประสบการณ์เป็นมาแล้วทุกสี ฝั่งเสื้อแดงก็บอกว่าผมเสื้อเหลือง ฝั่งเสื้อเหลืองก็บอกว่าผมเสื้อแดง บางคนก็บอกว่าผมเป็นเพื่อนเนวิน ผมเป็นมาหมดแล้วทั้งเหลืองทั้งแดง เป็นซาหริ่มด้วย จริงแล้วสิ่งที่ผมถือโอกาสบอกตรงนี้คือ ผมบางเรื่องก็เหลือง ผมบางเรื่องก็แดง บางเรื่องผมก็ไม่เหลือง บางเรื่องผมก็ไม่แดง บางเรื่องผมก็ไม่น้ำเงิน บางเรื่องผมก็ไม่ซาหริ่ม เพราะฉะนั้นมันเป็นเรื่องปกติธรรมดามากที่สมัยนี้คุณจะถูกสวมสังกัด ใส่สีเสื้อให้กับตัวคุณ ผมเชื่อว่าตัวเราคือคนที่รู้ที่สุดว่าจุดยืนของตัวเราอยู่ตรงไหน ผมมีความเชื่อว่าถ้าคุณมั่นคงกับสิ่งที่อยู่ข้างในแล้วก็ไม่ต้องไปหวั่นไหนกับเหตุการณ์ความไม่สงบข้างนอก ผมเชื่อว่าสื่อทุกสื่อมีจุดยืนของตัวเองอยู่ แล้วผมก็ให้ความเคารพกับสิ่งที่สื่อนั้นจะเลือกยืนอยู่ตรงจุดไหน

ประการสุดท้ายของคุณลักษณะของคนทำสื่อที่ดีที่ผมมุ่งหวังคือมีอุดมการณ์ ซึ่งไม่ต้องขยายความให้มากกความเท่าไหร่คิดว่าพี่น้องสื่อมวลชนทุกคนที่อยู่ในห้องนี้ ผมเชื่อว่าทุกคนมีอุดมการณ์ อุดมการณ์สำหรับท่านเป็นอย่างไรผมไม่ทราบ แต่สำหรับผมเองคิดว่าอุดมการณ์ที่สำคัญของคนทำสื่อคือต้องมุ่งมั่นอยู่กับความถูกต้อง ข้อมูลข้อเท็จจริง เอ็ดดูเคทคนในสังคม พยายามสร้างบรรยากาศของความไม่ขัดแย้ง ผมยังเลี่ยงคำว่าปรองดอง ไม่เป็นชนวนของความขัดแย้ง และพยายามอย่างที่สุดเลยที่จะทำให้สังคมของเรามีความเป็นประชาธิปไตย ทั้งหมดที่ว่ามาจะว่าไปผมไม่ได้มาสอนสั่งทุกท่าน ผมไม่บังอาจ สิ่งที่ว่าไปทั้งหมดผมพยายามบอกกับตัวเองและคนที่ทำงานกับผมมีอุดมการณ์ในการทำสื่อเช่นนี้เอง เพราะว่าในเมื่อผมเลือกแล้วว่าสื่อมวลชนจะเป็นอาชีพแรกและอาชีพสุดท้ายในชีวิตที่ผมจะทำ ผมก็ควรจะรักอาชีพนี้และทำให้มันดี"

PART 2

INVESTIGATIVE

JOURNALISM

ในยุคที่ผู้คนกำลังสนใจแต่ความรวดเร็วของข่าวสาร ใครรู้ก่อนได้เปรียบ ใครได้ข่าวมาในมือก่อน ถือเป็นชัยชนะอย่างหนึ่ง และเราก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ความรวดเร็วของข่าวสารนั้นย่อมมากับความรวดเร็วของเทคโนโลยี และสิ่งที่จะอยู่ในแพคเกจนี้ด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้นก็คืออารมณ์ของคนเราที่พร้อมจะขึ้นๆ ลงๆ หลากไหลไปกับกระแสของข้อมูลที่พัดพาเราให้หลุดไปจากพื้นฐานความจริง และ ชุดข้อมูลที่ควรดำดิ่งลงไปดูมากกว่าจะไหลผ่านไปกับกระแส

โลกยุคที่ทุกอย่างกำลังขับเคลื่อนด้วยความเร็ว สังคมเราจึงไม่เหลือเวลาในการทุ่มเททำอะไรโดยใช้เวลา แต่ข่าวสืบสวนสอบสวน ที่เป็นข่าวประเภทที่ต้องใช้เวลาและพลังในการทำงานมหาศาล ยังเป็นข่าวอีกแขนงหนึ่งที่นักข่าวที่ยังเต็มเปี่ยมด้วยอุดมการณ์ผู้สื่อข่าว อยากลุกขึ้นมาบอกสังคมว่า จริงๆ แล้วเราจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรักษาพื้นที่ข่าวสืบสวนสอบสวนโดยเฉพาะทางโทรทัศน์เอาไว้ เพื่อให้เป็นอีกปากเสียงและเครื่องมือหนึ่งที่ประชาชนในสังคมสามารถนำไปต่อสู้กับความไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นได้ ไม่ว่ามันจะฝังรากลึกมานานแค่ไหน

สังคมใดขาดข่าวสืบสวนสอบสวน สังคมนั้นคงไม่มีทางออกจากวังวนของปัญหาทั้งหลายพูดอย่างนี้คงไม่ผิดนัก

“ข่าวสืบสวนสอบสวนเป็นข่าวที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และสิทธิของประชาชนโดยตรง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการทำข่าวสืบสวนสอบสวน ข่าวโทรทัศน์ทั่วไปที่ส่วนใหญ่เป็นข่าวรายงานแบบบอกเล่าตรงไปตรงมา การเล่าข่าวซึ่งมีการวิพากษ์วิจารณ์ข่าวของผู้ดำเนินรายการข่าว ก็เป็นการเล่าเรื่องกับ “แสดงความคิดเห็น” ซึ่งยังไม่พอเพียง เนื่องจากเรื่องราวต่างๆ ในสังคม ไม่ใช่เรื่องแค่การแสดงความคิดเห็นเท่านั้น หากข่าวที่มีความซับซ้อน มีเบื้องหลัง ต้องมีการเปิดเผย “ความจริง”

สุรชา บุญเปี่ยม

ผู้สื่อข่าวอิสระ และ อดีตผู้สื่อข่าว สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี สำนักข่าวไทย บมจ. อสมท

“ทุกวันนี้ที่เราทำข่าวเชิงลึกยากขึ้นเพราะสังคมไม่มีสติด้วย ผมว่าองค์กรสื่อควรจะกันนักข่าวไว้จำนวนหนึ่งให้เขาไม่ต้องแข่งกับเวลาเพื่อที่จะมาทำข่าวให้ทันออกอากาศ คนที่ทำให้ทันเวลาก็ทำไป แต่ควรจะมีอีกกลุ่มหนึ่งที่มีเวลาเข้าไปตรวจสอบข้อมูล เข้าไปหาข้อมูลที่เป็นเชิงลึกมากกว่าเดิม เข้าไปหาข้อเท็จจริงอื่น ทางเลือกอื่นที่มันเป็นไปได้จากสิ่งที่มันเกิดขึ้น แล้วอีกวันสองวันคุณอาจจะได้ข่าวเชิงลึกดีๆ ขึ้นมาอีกสักชิ้นสองชิ้น”

สถาพร พงษ์พิพัฒน์วัฒนา

ผู้สื่อข่าวประจำสถานีโทรทัศน์ Thai PBS

“เราพูดกันเสมอในสมาคมวิชาชีพว่านักข่าวมีจรรยาบรรณที่ต้องนำเสนอข่าวสืบสวนสอบสวนพวกนี้ แต่พอเอาเข้าจริงในทางปฏิบัติถามว่าเวลาที่นักข่าว หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าว หรือใครก็แล้วแต่ที่อยากจะนำเสนอข่าวสืบสวน แล้วผู้บริหารให้ความสำคัญไหม ผู้บริหารคิดว่าข่าวแบบนี้ควรจะนำเสนอไหม อีกองค์ประกอบหนึ่งคือถ้าข่าวสืบสวนนั้นไปกระทบแหล่งทุนที่เขาสนับสนุนสื่อนั้นๆ อยู่ ก็อาจจะเป็นเรื่องยากก็ได้ นักข่าวทุกคนคงอยากทำข่าวประเภทนี้อยู่แล้ว”

นิพนธ ตั้งเสงประทีป

หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวภาคกลาง สำนักข่าวไทย อสมท. ผู้สื่อข่าวอาวุโส

“ผมบอกน้องๆ นักข่าวเสมอว่าเราจะไม่ทุ่มเททำข่าวสืบสวนโดยเอาชีวิตไปเสี่ยงนะครับ เราจะเหลือชีวิตไว้ทำข่าวอื่นๆ อีก ไม่ใช่ว่าจะต้องมาดราม่าสวยงามว่า เราจะขอสละชีวิตนี้ให้กับการทำข่าวสืบสวนสอบสวนมันไม่ใช่ ผมฝึกนักข่าวทำข่าวสืบสวนสอบสวนไม่ต่ำกว่า 60 คน ตอนนี้กระจายอยู่ทุกช่อง ผมบอกเขาเสมอว่าเราจะไม่ยอมตายเพียงเพราะข่าวข่าวเดียว ต้องทำข่าวให้เต็มที่แต่อะไรที่เราเห็นไม่ปลอดภัย แม้เราจะได้ข้อมูลที่ลึกมากแต่มีอันตรายร้ายแรงรออยู่ เราก็ไม่ก้าวเข้าไป”

อลงกรณ์ เหมือนดาว

บรรณาธิการข่าว 3 มิติ

INVESTIGATIVE JOURNALISM: FROM SLOW

ในยุคที่ชีวิตของคนเราถูกแวดล้อมและขับเคลื่อนไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่ท่วมท้น เชี่ยวกราก และหลั่งไหลมาอย่างรวดเร็ว ด้วยสื่ออย่างโซเชียลมีเดียทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็น ทวิตเตอร์ เฟซบุ๊ก กูเกิ้ลพลัส ฯลฯ และพร้อมจะมีเครื่องมือสื่อสารแบบใหม่ๆ เกิดขึ้นมาตอบสนองยุคแห่งการชอบอะไรก็แบ่งปัน (Like and Share) เจออะไรก็รีบบอก รีบแจ้ง ให้โลกรู้แบบทันทีทันใด ยิ่งด่วน ยิ่งเร็ว เท่าไหร่ ก็ยิ่งถูกใจคอข่าวมากเท่านั้น จังหวะของข่าวสารยุคนี้ ไม่ใช่รวดเร็วแบบธรรมดา แต่รวดเร็วชนิดที่เรียกว่าแทบจะจังหวะเดียวกับลมหายใจเลยก็ว่าได้ การรู้ข่าวอย่างรวดเร็วฉับไวของคนหนึ่งเกิดขึ้นแทบจะวินาทีเดียวกับการตกข่าวอย่างรวดเร็วฉับไวของอีกคนหนึ่ง

คำว่า ผู้สื่อข่าว ไม่ได้จำกัดเฉพาะผู้มีอาชีพอย่างเป็นทางการและสังกัดองค์กรข่าวใดองค์กรหนึ่งอีกต่อไป ผู้สื่อข่าว เป็นอาชีพที่เป็นได้แทบทุกคน ในความหมายที่ว่า ใครๆ ก็รายงานข่าวได้ หรือเรียกอีกอย่างว่า ทุกคนสามารถเรียกตัวเองได้ว่าเป็นนักข่าวพลเมือง ในเมื่อทุกอย่างรอบตัวสามารถเป็นข่าวได้ทั้งนั้น จนเส้นแบ่งระหว่างข่าวที่แปลว่าสิ่งที่ควรรู้ กับข่าวในความหมายว่ารู้ไว้ก็ไม่เสียหายกลายเป็นสองฝั่งฟากที่มีเส้นแบ่งพร่าเลือนเหลือเกิน หากเรื่องแบบราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกถือว่าเป็นข่าวได้ เรื่องแบบหน้าปากซอยบ้านฉันมีร้านก๋วยเตี๋ยวเปิดใหม่อร่อยมาก ก็ถือเป็นข่าวได้ การเป็นนักข่าวได้ทุกเวลา ทุกนาที (เพียงแค่มีเครื่องมือสื่อสารที่เอื้อในการส่งข่าว อย่าง สมาร์ตโฟน หลากยี่ห้อ) จึงไม่จำเป็นต้องมีคนกลางที่เป็นด่านสำคัญอย่างบรรณาธิการข่าวมาทำหน้าที่คัดกรองข่าวสารที่ควรจะนำเสนอ อาศัยว่าอะไรที่ฉันอยากบอกก็ต้องรีบบอก อะไรที่ฉันอยากรู้ก็ต้องมีข้อมูลเดี๋ยวนั้นทันที ความเร็วเป็นเรื่องที่ฉันเสพติดเหนือสิ่งอื่นใด และฉันก็เรียกร้องความรวดเร็วของข่าวสารเหนือสิ่งอื่นใดด้วย

แต่ขณะเดียวกัน เมื่อหันมามองฟากผู้สื่อข่าว ที่มีสังกัด มีตำแหน่งแห่งที่ในการทำงาน ในแง่หนึ่งพวกเขาก็แข่งกันที่ความรวดเร็วในการรายงานข่าวเช่นกัน และมีเครื่องมือในการรายงานข่าวที่ไม่ต่างกับนักข่าวพลเมือง หากแต่ตะแกรงในการคัดกรองข่าวสารด้วยวิจารณญาณนั้นย่อม 'ถูกคาดหมาย' ให้ละเอียดยิบกว่า 'ใครๆ ก็เป็นนักข่าวได้' ทั้งในแง่ 'คุณค่าของข่าว' และ 'คุณภาพของข่าว' แต่นั่นก็กลายเป็นโจทย์ที่ท้าทายอย่างสูงสุดไปด้วยที่นักข่าวต้อง 'สื่อ' ข่าวให้เร็วและคุณภาพไม่ตก นอกจากนั้นยังควรพิจารณาตัวเองอย่างเคร่งครัด หากคุณภาพของข่าวและความเร็วของข่าว อ่อนด้อยกว่านักข่าวที่ไม่ได้เป็นนักข่าวโดยอาชีพซึ่งอยู่รายรอบตัวไปหมด

ทางฟากของผู้รับรู้ข่าวสาร หรือ ผู้บริโภคข่าว ก็ไม่อาจหลุดรอดจาก การเสพติดความเร็วเช่นกัน และดูเหมือนจะเป็นต้นทางของการเรียกร้องข่าวที่รวดเร็วเลยด้วยซ้ำไป หากปล่อยให้โซเชียลมีเดียและช่องทางการรับส่งข่าวสารเป็นไปเช่นนี้ต่อไป จะเกิดอะไรขึ้นกับสังคม? ถ้าคิดเพียงผิวเผิน อาจจะไม่มีข้อเสียอะไรให้วิตกกังวลมากนัก เพราะใครๆ ก็ชอบเสพข่าวสารที่รวดเร็วทันใจไม่ใช่หรือ เรื่องราวคงจะดีหากคำตอบจบอยู่แค่นั้น แต่จริงๆ แล้ว มันไม่ใช่แค่นั้น

ความรวดเร็ว เป็นแค่องค์ประกอบหนึ่งในอีกมากมายหลากหลายหน้าที่ ที่ผู้บริโภคข่าวเรียกร้องจากผู้สื่อข่าว ควรจะเป็น และวันนี้ต้องยอมรับว่าสังคมเราไม่ขาดเหลืออะไรแล้วสำหรับข่าวที่รวดเร็ว ฉับไว ทะลุทะลวงเข้าไปได้แทบทุกพื้นที่เสมือนว่าโลกนี้ไม่มีกำแพงใดขวางกั้นข่าวสารได้จริง แต่สิ่งสำคัญที่สังคมเราอาจจะยังไม่ถึงกับทำหายไป แต่ก็ใกล้เคียงกับการลืมเลือนหรือมองข้าม นั่นก็คือ ข่าวที่เต็มไปด้วยความลึกซึ้งของเนื้อหาสาระและข้อมูล ข่าวที่เกิดขึ้นจากการขุดคุ้ยแบบกัดไม่ปล่อยจากนักข่าวไฟแรง และเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังในการทำงานและพลังทางความคิด

เราเรียกข่าวเช่นนั้นว่า ข่าวสืบสวนสอบสวน หรือ ข่าวเจาะ

ด้วยเหตุที่เป็นข่าวที่ต้องใช้พื้นที่และเวลาในการสื่อสารมากกว่าการรายงานข่าวทั่วไป หรือ ข่าวด่วนต่างๆ ผู้บริโภคข่าวสารจึงไม่ได้เรียกร้องเอาจากโซเชียลมีเดียใดๆ เพราะมันขัดกับธรรมชาติของสื่อดังกล่าว ที่เน้นความรวดเร็วฉับไวเป็นหลัก

ขณะเดียวกัน ผู้บริโภคก็ยังพอเรียกร้องและหาอ่านได้จากสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ไม่ว่าจะเป็นนิตยสาร หนังสือพิมพ์ กระทั่งหนังสือเป็นเล่มๆ ที่ยังพอมีผู้เห็นคุณค่าของข่าวเจาะและดำเนินการจัดพิมพ์ออกมาเผยแพร่ต่อสาธารณะชน แต่กระนั้นส่วนใหญ่เท่าที่เห็นตามท้องตลาดก็ยังเป็นการจัดพิมพ์โดยองค์กรวิชาชีพสื่อมากกว่าที่จะเห็นสำนักพิมพ์ทั่วไปจัดทำ

TO FAST, FROM THE PAST THROUGH TOMORROW

แต่สื่ออย่างโทรทัศน์ ที่จัดว่าเป็นสื่อที่มีองค์ประกอบ 'ในฝัน' ของคนทำข่าว คือ มีภาพเคลื่อนไหว มีเสียง มีการดำเนินเรื่องตัดต่อฉับไวและเร้าอารมณ์ได้อย่างใจนึก กลับมีข่าวสืบสวนสอบสวนให้ดูน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ทั้งที่เรื่องราวต่างๆ ในสังคมไทยเรา มีมากล้นให้ขุดคุ้ย ค้นหาความจริง เพื่อเปิดเผยข้อเท็จจริงและยังประโยชน์ให้กับสาธารณะชนในระยะยาว

ปัจจุบัน ถ้าไม่นับรายการข่าวที่มีการรายงานตามปกติแล้ว ข่าวที่เป็นที่นิยมมาอย่างต่อเนื่องยาวนานก็คือ รายการเล่าข่าว ที่ปฏิเสธไม่ได้ว่า ช่างเป็นรูปแบบการนำเสนอข่าวที่ทำให้คนดูติดงอมแงมได้ไม่ยากเลย เนื่องจากนักเล่าข่าวย่อมต้องออกท่าออกทางใส่อารมณ์ น้ำเสียง เข้าไปในการเล่าข่าว เป็นการเติมสีสันและทำให้ข่าวนั้น 'ออกรสออกชาติ' 'ถึงพริกถึงขิง' ในที่สุดแล้ว การเล่าข่าวจึงแทบไม่ต่างกับมหรสพการรายงานข่าว ที่น่าดู น่าตื่นตาตื่นใจ สะเทือนอารมณ์ แต่สิ่งที่รายการเล่าข่าวยังให้ไม่ได้เท่าที่ควรก็คือ ความลึกซึ้งในการวิเคราะห์ข่าวสารต่างๆ และการขุดลึกไปถึงที่มาที่ไปของประเด็นข่าวนั้นๆ ซึ่งเหตุผลหลักที่วงการข่าวโทรทัศน์มีข่าวสืบสวนสอบสวนน้อยลง อันเป็นเหตุผลหลักแทบจะคล้ายๆ กันของสื่อโทรทัศน์ทั่วโลก ก็คือ เรื่องของต้นทุนที่สูงขึ้น ทั้งอุปกรณ์และบุคลากร เพราะการทำข่าวสืบสวนสอบสวนที่เข้มข้นในแต่ละครั้งนั้นนักข่าวต้องเกาะติดหรือแทบจะเรียกได้ว่า กินอยู่หลับนอน ไปกับประเด็นนั้นๆ ไม่ต่างกับนักสืบที่ต้องคอยเฝ้าเป้าหมายไม่ให้คลาดสายตา เพียงแต่นักข่าวต้องนำข่าวนั้นมารายงานประชาชน โดยออกอากาศได้ในเวลาจำกัด เพราะพื้นที่และน้ำหนักในการนำเสนอข่าวในปัจจุบันล้วนเทไปที่ รายการข่าวประเภทที่เป็นที่นิยมของคนดูมากกว่า เพราะเมื่อคนดูนิยม เม็ดเงินจากการขายโฆษณาก็จะเข้ามาเลี้ยงสถานีหรือผู้ทำรายการ

ในวารสาร American Journalism Review ที่เป็นวารสารชั้นนำในแวดวงนักข่าวและนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชนทั้งของสหรัฐอเมริกาและทั่วโลก นำเสนอบทความหนึ่งเมื่อเดือนกันยายน 2010 ในชื่อบทความ Investigative Shortfall หรือการตกต่ำในแวดวงข่าวสืบสวนสอบสวน ได้อธิบายถึงปรากฏการณ์ลดน้อยถอยลงของการทำข่าวสืบสวนสอบสวน โดยตั้งข้อสังเกตจากการที่นักข่าวมือรางวัลสืบสวนสอบสวนระดับเก๋าๆ ทยอยโดนปลดหรือลาออกเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากการตัดงบบ้าง หรือ ไปเหยียบตาปลาผู้มีอิทธิพลบ้าง ก็ว่ากันไป Tom Dubocq จากหนังสือพิมพ์ the Palm Beach Post บอกด้วยว่า 'investigative reporters are a vanishing species in the forests of dead tree media and missing in action on Action News'

แม้จะเป็นข้อสังเกตหรือประสบการณ์จากนักข่าวหนังสือพิมพ์ แต่สถานการณ์นี้ก็หาได้ต่างกันไม่กับข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ที่นับวันมือข่าวเจาะก็คลับคล้ายคลับคลาว่าจะเป็น 'พืชพันธุ์ที่กำลังจะสูญพันธุ์ไปจากป่าแห่งสื่อที่ล้มหายตายจาก' และเลือนหายไปจากพื้นที่ข่าวหน้าจอทีวี - หน้าปัดวิทยุ แม้ว่าเขาจะมองว่ายังพอมีหวังอยู่บ้างที่องค์กรเอกชนหลายแห่งแสวงหาความร่วมมือกันก่อตั้งองค์กรหรือสำนักข่าวสืบสวนสอบสวนขึ้นมาใหม่ ไม่สังกัดองค์กรหรือสำนักข่าวที่มีอยู่เดิม บางแห่งเปิดรับเงินทุนจากภายนอกแต่ก็มุ่งหมายจะให้ทีมงานมีอิสระในการทำงานให้มากที่สุด เพื่อไม่ให้ความกดดันในรูปแบบของทุน สายสัมพันธ์ ต่างๆ มาเป็นข้อจำกัดและชี้นำการทำงานของฝ่ายผลิตข่าว จนอาจเกิดปัญหาที่ประชาชนไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่มากพอเท่าที่ควรจะเป็น เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือการต่อยอดแก้ปัญหาต่างๆ

แต่ถึงอย่างนั้นแล้ว ข่าวสืบสวนสอบสวนก็ยังไม่ใกล้เคียงกับคำว่าเพียงพอ เมื่อเทียบสัดส่วนที่มีอยู่ในปัจจุบัน จากประเด็นนี้จึงเกิดคำถามตามมามากมายในหมู่ผู้บริโภคข่าวสาร สถานีข่าวควรจะถือเป็นภาระหน้าที่หรือไม่ในการผลิตข่าวสืบสวนสอบสวน

ถ้าหากกระแสความรวดเร็วของสื่อดิจิตอลอย่างโซเชียลมีเดียต่างๆ ครอบงำการรับรู้ข่าวสารมากขึ้น จะเกิดอะไรขึ้นกับสังคม ความเร็วจะพาเราไปถึงไหนได้บ้างและมันดีหรือไม่

หากขาดข่าวสืบสวนสอบสวนทางหน้าจอทีวีแล้ว ใครจะทำหน้าที่เปิดโปงประเด็นสำคัญๆ ที่เป็นประโยชน์กับประชาชนและสังคมโดยรวม

และอีกคำถามโลกแตกคือ คนดูไม่อยากดูข่าวสืบสวนสอบสวน เพราะบางเรื่องไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวเองโดยตรง หรือ คนทำข่าวไม่ทำเพราะคิดว่าไม่มีคนดู

สุรชา บุญเปี่ยม

ผู้สื่อข่าวอิสระ อดีตผู้สื่อข่าว สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี สำนักข่าวไทย บมจ. อสมท และเป็นผู้นำเสนอข่าวเจาะเรื่องสำคัญที่โด่งดังไปทั่วประเทศ คือ "ปล่อยแพะจอบิ" ซึ่งเป็นข่าวที่ได้รับรางวัล ข่าวสืบสวนสอบสวนยอดเยี่ยม มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2547 ด้วย

อยากให้คุณช่วย วิเคราะห์บทบาทของข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ในปัจจุบัน เทียบกับ อดีต รวมทั้งวิเคราะห์บทบาทที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ก่อนจะกล่าวถึงบทบาทของข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ ต้องมองย้อนกับไปถึงจุดเริ่มต้นการทำข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ในประเทศไทย หากมองจากความเป็นจริงแล้ว ข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ถือว่าเพิ่งเกิดขึ้นได้ไม่นาน ไม่น่าจะถึง 30 ปีที่ผ่านมานี่เอง ก่อนหน้านั้น สื่อโทรทัศน์ซึ่งมีไม่กี่ช่องที่นำเสนอข่าวสารด้วยรูปแบบเหมือนๆ กันคือ เป็นข่าวที่ใช้ผู้ประกาศในสตูดิโออ่าน รูปแบบของการรายงานข่าวเป็นข่าวอ่านสั้นๆ ความยาวประมาณ 1 นาทีต่อข่าว อาจจะมากกว่านี้ก็ไม่เกิน 2 นาทีโดยประมาณซึ่งถือว่าเป็นข่าวโทรทัศน์ที่ยาวมากแล้ว เนื้อหาของข่าวบอกเล่าเรื่องราวไม่ซับซ้อน ยึดหลักใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร แต่ไม่ตอบคำถามว่า "ทำไม" เหตุการณ์นั้นจึงเกิดขึ้น

นอกจากข่าวอาชญากรรม ข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใหม่แล้ว ข่าวโทรทัศน์ส่วนใหญ่คือข่าวที่มีหมายกำหนดการ เป็นข่าว "รูทีน" หรือข่าวปกติประจำวันซึ่งมาจากแหล่งข่าวภาครัฐเป็นหลัก ผู้เป็นข่าว ผู้ให้ข่าวก็คือผู้มีอำนาจ มีตำแหน่งในรัฐบาล ข้าราชการระดับสูง ซึ่งรับผิดชอบในเรื่องนั้น ยังไม่มีข่าวเจาะลึก ที่เรียกว่าข่าวสืบสวนสอบสวน หากเปรียบเทียบกับสื่อหนังสือพิมพ์ ข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ มีทั้งข่าวเหตุการณ์ประจำวัน ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ทั้งที่เป็นข่าวรายงานข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา ยังมีการติดตามข่าวขุดคุ้ยเบื้องหลังข่าว มีการวิเคราะห์ วิจารณ์ในคอลัมน์ ซึ่งข่าวโทรทัศน์ยังไม่มี หรือมีก็เป็นบางรายการแต่ไม่ใช่ในรายการข่าว ที่เห็นกันในปัจจุบัน

ประมาณก่อนปี 2530 มีการเปลี่ยนรูปแบบการรายงานข่าวที่สร้างความนิยมให้ผู้ชมข่าวโทรทัศน์ โดย ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล บริษัทแปซิฟิค ทำรายการข่าวร่วมกับช่อง 9 อสมท รูปแบบการรายงานข่าวคือผู้สื่อข่าวรายงานข่าวด้วยตัวเอง ทั้งการรายงานจากสถานที่ต่างๆ ที่เรียกกันว่าภาคสนาม การหาประเด็นทำข่าวเอง ที่ไม่ใช่ข่าว "รูทีน" เป็นรายงานพิเศษ หรือ สเปเชี่ยล รีพอร์ท สร้างความตื่นตัวในวงการข่าวโทรทัศน์ ขณะที่การรายงานข่าวแบบดั้งเดิมยังมีอยู่ แต่ก็เป็นข่าวที่เกิดขึ้นตามปกติประจำวัน คือเป็นความปกติที่ต้องรายงานว่าเกิดอะไรขึ้นในวันนั้นๆ หลังจากนั้นเป็นต้นมา รูปแบบการรายงานข่าวด้วยตัวผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ก็มีการพัฒนามาตามลำดับ แต่ข่าวที่เป็นแบบสืบสวนสอบสวนจริงๆ เหมือนข่าวหนังสือพิมพ์ เห็นว่ายังไม่ถึงขนาดนั้น

จากประสบการณ์ตรงที่อยู่ในแวดวงการทำข่าวหนังสือพิมพ์และข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ รวมทั้งเนื้อหาการรายงานข่าวโทรทัศน์ หลังปี 2530 เป็นต้นมา รูปแบบการรายงานข่าวโทรทัศน์แบ่งออกเป็นการรายงานข่าวด้วยตัวผู้ประกาศอ่าน การรายงานสดด้วยตัวผู้สื่อข่าวภาคสนาม สกู๊ปข่าวซึ่งเป็นแบบรายงานพิเศษ มีทั้งสกู๊ปข่าวที่ผู้สื่อข่าวรายงานลงเสียงหรือวอยซ์ โอเวอร์ ขยายความให้รายละเอียดของข่าวเพื่อให้ข่าวที่ผู้ประกาศอ่านมีข้อมูล มีน้ำหนัก มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เช่น ผู้ประกาศข่าวอ่านข่าวไฟไหม้ ก็มีสกู๊ปเหตุการณ์เดียวกันแต่มีรายละเอียด เบื้องหน้า เบื้องหลัง เพิ่มมากขึ้น ก็ถือเป็นการเริ่มทำข่าวสืบสวนสอบสวนได้เหมือนกัน นอกจากนี้ ก็มีสกู๊ปข่าวเดี่ยว คือข่าวที่ผู้สื่อข่าวเจาะเฉพาะเรื่อง เฉพาะประเด็นขึ้นมา เรียกกันว่าสารคดีเชิงข่าว หรืออาจจะเป็นข่าวสืบสวนสอบสวนก็เริ่มปรากฏมากขึ้น

แต่ที่ชัดเจนจริงๆ และมีการแข่งขันกันทำข่าวสืบสวนสอบสวนของทีวีแต่ละช่องซึ่งเป็นฟรีทีวี ก็คือการเกิดขึ้นของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี เมื่อปี 2539 เป็นต้นมา ไอทีวีเปิดประเด็นข่าวสืบสวนสอบสวนมากมาย จนได้รับความนิยมอย่างที่รู้ๆ กัน ประกอบกับช่วงเวลาใกล้เคียงกันนั้น คือในปี 2541 มีการเริ่มประกวดข่าวโทรทัศน์ของมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ทำให้เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการผลิตข่าวที่มีคุณภาพมากขึ้นด้วย โดยเวลาต่อมา มีการแบ่งประเภทการประกวดข่าวโทรทัศน์เป็นประเภทข่าวเหตุการณ์ สารคดีเชิงข่าวและข่าวสืบสวนสอบสวน แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ได้รับรางวัลในประเภทสารคดีเชิงข่าวและข่าวสืบสวนสอบสวนก็เป็นกลุ่มคนทำข่าวเพียงไม่กี่คน และเป็นอย่างนี้มาตลอดประมาณ 10 ปี

ในช่วงเวลาดังกล่าว เห็นชัดเจนว่าแม้จะมีการทำข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์มากขึ้น แต่กลุ่มคนที่ทำข่าวสืบสวนสอบสวนจริงๆ มีไม่มาก อาจจะเป็นเพราะคุณสมบัติของตัวผู้สื่อข่าว ที่ต้องกล้าเปิดประเด็น สืบค้นข้อมูลทั้งเบื้องหน้า เบื้องหลัง ต้องเดินทางไปเจาะข่าวโดยมีข้อจำกัดน้อยที่สุด ที่สำคัญต้องมีจิตวิญญาณของการทำหน้าที่สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ ซึ่งการทำงานข่าวสืบสวนสอบสวนมีความยุ่งยาก ความซับซ้อน ต่างจากการเป็นผู้สื่อข่าวที่ทำข่าว "รูทีน" ข่าวประจำวัน แล้วยังต้องรับผิดชอบต่อ "ข้อมูลเชิงลึก"ที่แหล่งข่าวไม่ประสงค์จะเปิดเผยตัวเอง แต่ให้ข้อมูลซึ่งตรงนี้จะเหมือนกับการทำข่าวสืบสวนสอบสวนของหนังสือพิมพ์ แล้วยังต้องเรียบเรียงเรื่องราว คำนึงถึงการใช้ภาพข่าวให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด

บทบาทของการทำข่าวสืบสวนสอบสวน สรุปก็คือการทำหน้าที่สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์สาธารณะ การขุดคุ้ย การเจาะลึก การถ่ายภาพ มุ่งหมายเพื่อทำความจริงที่ถูกปกปิดให้เปิดเผยออกมา อาจจะเพื่อความถูกต้อง ความยุติธรรม การเป็นปากเสียงให้ผู้ด้อยโอกาส ผู้เสียเปรียบในสังคม เพื่อให้เกิดความแปลงไปในทางที่ดีขึ้นจากผล

ของการทำข่าว เป็นการชี้ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องต่างๆที่เป็นข่าวออกมารับผิดชอบ แก้ไขปัญหา ในทางวิชาการสื่อสารมวลชนก็คือ การตอบคำถามความเป็น “ข่าว”ให้ครบถ้วนว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไรและที่สำคัญคือ “ทำไม”

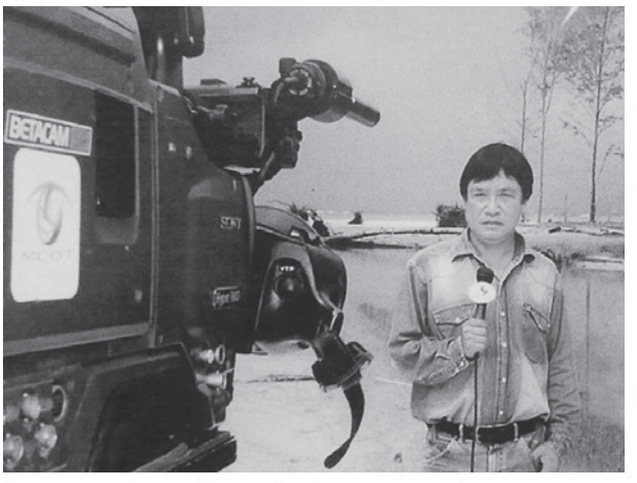
สำหรับปัจจุบัน บทบาทของข่าวสืบสวนสอบสวนก็ยังเหมือนเดิม แต่ถ้าสังเกตจะพบว่า พื้นที่ในการนำเสนอข่าวสืบสวนสอบสวนมีอยู่เฉพาะในสถานีโทรทัศน์บางช่อง หรือบางรายการข่าว นี่พูดถึงเฉพาะฟรีทีวี แต่ไปปรากฏในสถานีโทรทัศน์ดาวเทียมมากขึ้น ถ้าว่ากันจากจุดเริ่มต้นของการทำข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ในประเทศไทย มีระยะเวลาไม่นานมาก ต่างจากข่าวสืบสวนสอบสวนของสื่อหนังสือพิมพ์ แต่ก็คิดว่าจะยิ่งมีความจำเป็นมากขึ้นในอนาคต เมื่อสังคมมีการหลั่งไหลทางข้อมูลข่าวสารมาก ซึ่งก็มีทั้งข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะทางสื่ออินเตอร์เนต ซึ่งก็มีการกระจายข่าวสารกัน ก็มีทั้งเรื่องจริงที่ไม่ปรากฏในสื่อหลัก ขณะเดียวกันบางข่าวสารก็ไม่ใช่ข่าวจริง เป็นการนำเหตุการณ์มาเขียนโดยใช้อารมณ์ ความรู้สึกใส่เข้าไปด้วย การทำข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์จึงจะยิ่งมีความจำเป็น เพราะเป็นสื่อหลัก มีความเป็นทางการ แต่นั่นหมายความว่ารายการข่าว สถานีข่าวต้องมีความน่าเชื่อถืออย่างยิ่งด้วย

นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชนท่านหนึ่งซึ่งเป็นอาจารย์สอนผมในมหาวิทยาลัย กล่าวถึงข่าวสืบสวนสอบสวนว่า เป็นข่าวระดับสุดยอดของการทำข่าว แต่อาจจะขายไม่ได้ในเชิงการตลาด หมายความว่าปัจจุบันผู้ชมโทรทัศน์เลือกชมข่าวสารทางโทรทัศน์ในรูปแบบง่ายๆ แบบบันเทิง อย่างชมรายการข่าวแบบ “เล่าข่าว” มากกว่าชมการรายงานข่าวแบบรูปแบบมาตรฐานอย่างแต่ก่อน การเล่าข่าวก็คือการนำข่าวต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของประชาชนมาบอกเล่าให้ผู้ชมได้รู้ ได้มีส่วนร่วมรับฟัง รับชม ได้แสดงความคิดเห็น เป็นการนำเสนอข่าวเชิงบอกเล่าว่าเกิดอะไรขึ้น ที่ไหน อย่างไร ผู้ดำเนินรายการก็วิพากษ์ วิจารณ์แสดงความคิดเห็นไปด้วย บางครั้งผู้ชมก็ยากจะแยกแยะได้ว่าส่วนไหนเป็นข่าวจริง ส่วนไหนเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้ดำเนินรายการ ปรากฏการณ์นี้ไม่ใช่เรื่องแปลกแล้วก็ไม่ได้ถือว่าผิดอะไร แต่สำหรับข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ นอกจากต้องเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง ข้อมูลที่ได้มาก็ต้องจริง และผู้สื่อข่าวก็ต้องรายงานด้วยตัวเองจริงๆ ไม่มีการการแสดงความคิดเห็นใดๆในข่าวทั้งสิ้น แต่ข่าวสืบสวนสอบสวนนอกจากทำยากแล้ว ถ้าอยู่ในรายการข่าวโทรทัศน์ปกติอาจจะไม่ได้รับความนิยม เพราะเป็นเรื่องเครียด เรื่องหนัก ต้องติดตามข่าวยาวนาน คิดว่ามีคนบางกลุ่มเท่านั้นที่สนใจชมข่าวสืบสวนสอบสวนจริงๆ

ประสบการณ์การทำข่าวสืบสวนสอบสวนในอดีต ยกตัวอย่างข่าวที่สร้างผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่คุณภูมิใจ

ก่อนจะมาทำข่าวโทรทัศน์ ผมเริ่มต้นทำข่าวหนังสือพิมพ์ก่อนที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เป็นผู้สื่อข่าวตระเวนหรือผู้สื่อข่าวอาชญากรรม ได้ฟังเรื่องการทำข่าวสืบสวนสอบสวนของนักข่าวรุ่นก่อนๆ แล้วก็เรียนรู้ได้ว่า “ข่าวเจาะ” ที่เรียกกันนั้น ก็คือข่าวสืบสวนสอบสวนนั่นเอง เพียงแต่ว่าเวลานั้นยังไม่มีการทำข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์อย่างเป็นเรื่องเป็นราวเท่านั้นเอง ข่าวสืบสวนสอบสวนที่ส่งผลกระทบและทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ที่ผมทำข่าวแรกก็คือข่าวไฟฟ้าดูดบัณฑิตธรรมศาสตร์เสียชีวิตคาตู้โทรศัพท์สาธารณะท้องที่ สน.วัดพระยาไกร ปี 2528 ข่าวนี้ผมมองว่าไม่ใช่อุบัติเหตุเนื่องจากบัณฑิตคนนี้ไปหยอดเหรียญบาทเพื่อโทรศัพท์ มือไปจับขอบประตูตู้โทรศัพท์ที่เป็นโลหะ ผมไปดูที่เกิดเหตุพบว่า ตู้โทรศัพท์ตู้นี้อยู่ระหว่างต่อสายไฟเข้าหลอดนีออนในตู้ แต่สายไฟที่ต่อจากสายเมนโผล่ออกมาโดยไม่มีการร้อยท่อสายไฟอย่างถูกต้องเพื่อป้องกันไฟรั่ว ข่าวนี้เริ่มต้นเป็นข่าวอุบัติเหตุไฟดูดคนตาย แต่ภายหลังจากได้เจาะข้อมูลมากมายทั้งสถานที่เกิดเหตุ ขั้นตอนการทำงานต่อไฟของเจ้าหน้าที่ มาตรการป้องกันไฟรั่วจากตู้โทรศัพท์ในที่สุด มีการดำเนินคดีอาญาพนักงานผู้ต่อสายไฟโดยประมาท คดีแพ่ง มีการเจรจาชดใช้ค่าเสียหายให้ครอบครัวผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนเงินหลายแสนบาท ซึ่งถือว่ามากที่สุดเท่าที่เคยมีมาในเวลานั้น ที่สำคัญคือมีการสำรวจสายไฟฟ้าที่ต่อเข้าตู้โทรศัพท์ทั่วกรุงเทพฯ และมีการแก้ไขการต่อสายไฟด้วยการใช้ท่อร้อยสายไฟป้องกันไฟรั่วทั่วกรุงเทพฯ ข่าวนี้ทำให้ผมได้รับรางวัลข่าวอาชญากรรมยอดเยี่ยมในปีนั้น

ส่วนข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ ก็มีวิธีการคิดเช่นเดียวกับข่าวหนังสือพิมพ์ คือนึกถึงประเด็นข่าวที่ทำ และข่าวนั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ไม่ใช่การรายงานข่าวว่าเกิดอะไรขึ้น ที่ไหน เมื่อไหร่ เท่านั้น ข่าวที่ภูมิใจมากเป็นข่าวที่ยังทำงานอยู่ที่ช่อง 9 อสมท คือข่าว “ปล่อยแพะจอบิ” ซึ่งเป็นข่าวที่ได้รับรางวัล ข่าวสืบสวนสอบสวนยอดเยี่ยม มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ปี 2547 ข่าวนี้

เริ่มต้นจากข่าวคนร้ายยิงรถนักเรียน ที่กิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ปี 2545 นักเรียนเสียชีวิต 3 คน บาดเจ็บอีก 10 กว่าคน เป็นข่าวดังมาก ต่อมามีการจับกุมคนร้ายชื่อ “จอบิ” ชาวกะเหรี่ยง จากประเทศพม่า มาแถลงข่าวเป็นผู้ต้องหา ฟ้องศาลดำเนินคดีข้อหาหนักถึงประหารชีวิต จอบิก็รับสารภาพว่าเป็นคนร้าย

แต่จากการลงพื้นที่ ดูที่เกิดเหตุ ดูวิถีกระสุนปืน พยานหลักฐานต่างๆ ที่ได้จากทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ ขัดกับปากคำของนักเรียนที่อยู่ในเหตุการณ์ เพราะหลายคนระบุชัดเจนว่าเห็นคนร้าย 7 - 8 คน รูปร่างสูง แต่งกายคล้ายชุดทหาร ส่วนในสำนวนฟ้องระบุว่า จอบิเป็นคนร้ายมากับเพื่อนอีก 2 คน ความขัดแย้งจากการแถลงข่าวกับข้อมูลที่ทำข่าวมาเอง ทำให้ผมเดินทางเข้าไปหาข้อมูลในพื้นที่แบบไปๆมาๆนานเป็นปี จนพบพยานบุคคลหลายคนยืนยันว่า วันเกิดเหตุยิงรถนักเรียน จอบิยังรับจ้างเก็บมะเขือกับภรรยาและคนอื่นๆ อีกกว่า 10 คน สาเหตุที่จอบิมอบตัว ยอมรับว่าเป็นคนร้ายก็เพราะถูกคนร้ายตัวจริงใช้ปืนเอ็ม 16 จี้ศีรษะ ขู่จะฆ่าลูกเมีย ข่าวนี้ผมได้เดินทางไปขึ้นศาลในฐานะเป็นสื่อมวลชนที่ติดตามข่าวนี้ แสดงหลักฐานเป็นเทปข่าวโทรทัศน์ซึ่งมีรายละเอียดจำนวนมากที่ไม่ปรากฏในสำนวนการสอบสวน พยานหลายคนที่ปรากฏในข่าวก็ได้เดินทางไปเบิกความว่าจอบิไม่ใช่คนร้าย ไม่เคยเดินทางมาที่เกิดเหตุเลยด้วยซ้ำไป ในที่สุดศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ปล่อยตัวจอบิ

ข่าวนี้ใช้เวลาในการติดตามข่าวนานมาก ประมาณ 2 ปี หาข้อมูลรายงานข่าวเป็นระยะๆ จนผมรู้จักกับครอบครัวของจอบิ ซึ่งเมียของเขาบอกผมว่า ถ้าจอบิถูกประหารชีวิตจะกินยาตาย เวลานั้นลูกๆของจอบิทั้ง 4 คน ยังเล็กอยู่ หลังจากจอบิได้รับอิสรภาพและพิสูจน์ได้ว่าเป็นชาวกะเหรี่ยงในไทย และได้รับบัตรประจำตัวประชาชนไทย ผมได้ไปเยี่ยมจอบิกับครอบครัวหลายครั้ง เมื่อเร็วๆนี้ ผมนึกขึ้นได้ว่าครบรอบ 10 ปี คดีนี้ ก็เลยไปเยี่ยมครอบครัวของจอบิที่แก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี เห็นเด็กๆเติบโตขึ้นเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง นิสัยดีทุกคน ผมดีใจนะที่เห็นเด็กๆเติบโตขึ้นและอยู่กับพ่อแม่อย่างอบอุ่น

โมเดล ของการทำข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ที่คุณอยากให้เป็นหรือควรจะเป็นในอนาคต เพราะอะไรถึงอยากให้เป็นอย่างนั้น และคิดว่าประโยชน์ที่คนดูและสังคมจะได้รับคืออะไรจากโมเดลที่ว่านี้

โมเดลของการทำข่าวสืบสวนสอบสวน ที่อยากเห็นคือการทำข่าวเป็นซีรี่ส์ ทำเป็นตอนๆ ผู้สื่อข่าวรายงานในพื้นที่ของรายการข่าวทั้งแบบรายงานข่าวแบบผู้ประกาศข่าวอ่าน และแบบการเล่าข่าวโดยผู้ดำเนินรายการ คือให้มีพื้นที่ให้ผู้สื่อข่าวได้มีบทบาทในการออกไปทำข่าวเจาะ สืบสวนสอบสวน ลงเสียงเอง รวมทั้งข่าวประเภทสกู๊ปข่าวที่เรียกว่าสารคดีเชิงข่าว ซึ่งหลายๆ ข่าวผมจัดว่าเป็นข่าวสืบสวนสอบสวนด้วยเหมือนกัน เพียงแต่เป็นการเจาะข่าวเฉพาะเรื่องที่รายละเอียดไม่มาก ไม่ลึกขนาดข่าวสืบสวนสอบสวนเต็มรูปแบบ ปัจจุบันก็มีอยู่ แต่ผู้ชมอาจจะได้ชมจากสถานีโทรทัศน์บางช่องเท่านั้น

อีกแบบหนึ่งคือทำเป็นแบบรายการข่าวประเภทสืบสวนสอบสวนขึ้นมาโดยเฉพาะ ผมเคยดูรายการข่าวของต่างประเทศก็มีการรายงานข่าวแบบนี้ เป็นรายการที่มีความยาวเป็นชั่วโมง แต่นำเสนอเฉพาะเรื่องเดียวที่ไปเจาะมา ผลิตเป็นรูปแบบการรายงานข่าวสืบสวนสอบสวน ที่จำได้คือคือรายการ “ไนท์ ไลน์” ในสหรัฐ เมื่อ 20 ปีก่อน ในบ้านเราก็มีเหมือนกัน แต่วิธีการนำเสนอไม่เข้มข้นออกไปในแนวเล่าเรื่องมากกว่าการเจาะความจริงมาเปิดเผยต่อสาธารณะ

ในส่วนเนื้อหาข่าวสืบสวนสอบสวน ถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะประเด็นข่าวคือเรื่องของสาธารณะ หรือเรื่องของเหตุการณ์บางเหตุการณ์ เรื่องราวของคนบางคน แต่ส่งผลต่อภาพรวมของเหตุการณ์ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชมหรือประชาชนทั่วไปทั้งสิ้น เช่น ข่าวสืบสวนสอบสวนที่เป็นข่าวสิ่งแวดล้อม ข่าวเกี่ยวกับประโยชน์ของผู้บริโภค ความอยุติธรรมในสังคม ความบกพร่องหรือการละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ข่าวสืบสวนสอบสวนแนวนี้ เชื่อว่าจะนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น จะมากจะน้อยก็แล้วแต่ ส่วนข่าวสืบสวนสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐ ข่าวสืบสวนสอบสวนที่เกี่ยวเนื่องด้วยเรื่องทางการเมือง ก็อยากเห็นเหมือนกัน

สังคมจะได้อะไรจากการมีข่าวสืบสวนสอบสวน ขณะเดียวกันสังคมจะขาดอะไรจากการมีข่าวสืบสวนสอบสวนน้อยลง หรือหายไปจากหน้าจอ

ข่าวสืบสวนสอบสวนเป็นข่าวที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และสิทธิของประชาชนโดยตรง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี

การทำข่าวสืบสวนสอบสวน ข่าวโทรทัศน์ทั่วไปที่ส่วนใหญ่เป็นข่าวรายงานแบบบอกเล่าตรงไปตรงมา การเล่าข่าวซึ่งมีการวิพากษ์วิจารณ์ข่าวของผู้ดำเนินรายการข่าว ก็เป็นการเล่าเรื่องกับ “แสดงความคิดเห็น”ซึ่งยังไม่พอเพียง เนื่องจากเรื่องราวต่างๆในสังคมไม่ใช่เรื่องแค่การแสดงความคิดเห็นเท่านั้น หากข่าวที่มีความซับซ้อน มีเบื้องหลัง ต้องมีการเปิดเผย “ความจริง” ผมเชื่อว่า สังคมต้องการรู้ความจริงที่ควรจะรู้หรือต้องรู้ ไม่ได้ต้องการแค่รับรู้ว่าเกิดอะไรขึ้น แล้วก็รับรู้เรื่องความคิดเห็นเท่านั้น

ในวงการสื่อสารมวลชน มีการเปรียบเทียบว่าสื่อมวลชนเปรียบเสมือนสุนัขเฝ้าบ้าน คือการทำหน้าที่เตือนภัยเมื่อเห็นสิ่งผิดปกติ ผิดสังเกตที่เกิดขึ้นในสังคม ต้องทำหน้าที่บอกกับเจ้าของบ้านคือประชาชน ถ้าไม่มีการทำข่าวสืบสวนสอบสวน มีแต่รายงานข่าวทั่วไป แสดงว่าสื่อมวลชนทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะหน้าที่ซึ่งมีความสำคัญ เป็น “จิตวิญญาณ”ของสื่อมวลชนก็ว่าได้ ถ้าข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์หายไปจากจอโทรทัศน์ ก็เหมือนกับว่าไม่มีใครทำหน้าที่เตือนภัย หรือแสวงหาความเป็นธรรม ให้ประชาชนอีกต่อไป ข่าวโทรทัศน์ก็จะกลายเป็นข่าวในรูปแบบของความบันเทิงเท่านั้น

ที่ผ่านมา ปัญหาที่สำคัญของการทำข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนคืออะไร และปัญหาที่ว่านี้ได้รับการแก้ไขไปมากน้อยแค่ไหน และอะไรทำให้ปัญหานี้ยังไม่หมดไป

ปัญหาการทำข่าวสืบสวนสอบสวน โดยเฉพาะข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์มีตั้งแต่ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ ในระดับนโยบายหมายถึงสถานีโทรทัศน์ ผู้บริหาร มีนโยบายเรื่องการทำข่าวสืบสวนสอบสวนหรือไม่ ถ้าไม่มีแนวความคิดนี้ก็จบตั้งแต่ต้น ถ้าไปเปิดดูสถิติการได้รางวัลมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ในช่วงที่ยังมีสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ไอทีวีกวาดรางวัลไปมากที่สุดแทบทุกปี คิดว่ามาจากนโยบายสถานีที่ต้องการให้มีการทำข่าวสืบสวนสอบสวน หลายปีก่อนเมื่อผมยังเป็นผู้สื่อข่าว เคยฟังเพื่อนๆ จากบางสถานีบอกว่านโยบายคือทำข่าวประจำวัน กับข่าวลงเสียง เน้นรูปแบบการรายงานและตัวผู้ประกาศ ไม่ทำข่าวเจาะ ข่าวเชิงลึก ก็เลยเห็นข่าวสืบสวนสอบสวนเฉพาะบางสถานี

ส่วนระดับปฏิบัติการ แม้ว่าสถานีโทรทัศน์จะมีนโยบายให้ทำข่าวสืบสวนสอบสวน แต่ในทางปฏิบัติอาจจะไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังก็เป็นได้ อย่างที่บอกว่าข่าวประเภทนี้ไม่ใช่ข่าวรูทีน บางข่าวเป็นข่าวนอกกระแส ระดับบรรณาธิการจึงอาจมองว่ามีความจำเป็นต้องทำข่าวแนวนี้น้อยกว่า ความที่ต้องออกอากาศประจำวัน ข่าวสืบสวนสอบสวนจึงต้องรอไปก่อน

นอกจากนี้ ในส่วนของคนทำข่าวเองหมายถึงตัวผู้สื่อข่าวก็มีหลายแบบ หลายบุคลิก หลายรสนิยม ผู้สื่อข่าวบางคนถนัดจัดเจนกับข่าวรูทีน ก็ไม่อยากทำข่าวเจาะเพราะความไม่คุ้นเคย บางคนก็ชอบไปในทางนำเสนอตัวเอง มากกว่านำเสนอเนื้อหาข่าว อย่างผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ยืนเปิดตัวรายงานก็เน้นให้ผู้ชมรู้จักตัวเอง เนื้อหาข่าวแบบเชิงลึกก็เป็นส่วนสำคัญรองลงไป ผมเพิ่งได้ยินน้องๆในวงการข่าวพูดถึง “นักข่าวเซเลบ” ว่าปัจจุบันผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ต้องเป็นแบบนี้ คือเหมือนดารา เหมือนคนดัง ส่วนผู้สื่อข่าวสืบสวนสอบสวนจะให้ความสำคัญกับการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริงมากกว่า จึงไม่ปรากฏตัวหน้าจอโทรทัศน์ได้บ่อยนัก

ผมมองว่านโยบายของสถานีโทรทัศน์เรื่องการส่งเสริม การสนับสนุนการทำข่าวสืบสวนสอบสวนเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าไม่มีนโยบาย ไม่มีการส่งเสริม สนับสนุนในระดับบรรณาธิการ ก็เป็นเรื่องยากที่ข่าวสืบสวนสอบสวนจะเกิดขึ้น ผมเคยทำข่าวสืบสวนสอบสวนมานาน รู้ดีว่าข่าวประเภทนี้ทำยาก ต้องใช้เวลา หลายต่อหลายครั้งไปทำข่าวมาแล้วก็ต้องหาเวลาออกอากาศ เกือบจะเรียกได้ว่าต้องยกมือไหว้ขอให้นำออกอากาศ บางครั้งก็ต้องอดทนต่อคำพูดของเพื่อนร่วมงาน เมื่อช่วงที่ผมทำข่าวคนร้ายยิงรถนักเรียน ที่ราชบุรี ที่จอบิถูกจับมาดำเนินคดี ผมได้ยินเพื่อนร่วมงานพูดว่าผมเป็นตัวตลก ทำข่าวสวนกระแส เพราะเชื่อว่าการแถลงข่าวว่าจอบิเป็นคนร้ายยิงรถนักเรียน คือจุดสิ้นสุดของข่าวนี้แล้ว ไม่มีอะไรต้องติดตามต่ออีกแล้ว แต่ผมหาจังหวะ โอกาส ลงพื้นที่บ่อยๆ จนในที่สุดก็พิสูจน์กันในศาลว่า จอบิเป็นแพะตามที่ช่อง 9 นำเสนอเพียงช่องเดียว

คุณคิดว่า นักข่าวพลเมือง หรือ เครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งทำให้ใครๆ ก็เป็นนักข่าวได้ จะเปลี่ยนโฉมหน้าการทำข่าวสืบสวนสอบสวนในอนาคตไหม อย่างไร

ผมมองเป็นเรื่องดี ที่มีนักข่าวพลเมือง มีเครื่องมือสื่อสารทันสมัย สามารถรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็วกว่าสมัยก่อน แต่ข่าวที่รายงานเป็นข่าวอะไรล่ะ ตรงนี้ต้องดูด้วย ถ้าเป็นข่าวเหตุการณ์ การรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็วถือเป็นความสำคัญในแง่ความรวดเร็ว ข่าวที่รายงานโดยนักข่าวพลเมือง คือประชาชนรายงานข่าวได้เอง เป็นผู้สื่อข่าวได้ก็เป็นเรื่องดี แต่ความน่าเชื่อถือในความเป็น “ข่าวสืบสวนสอบสวน” มีมากน้อยแค่ไหน ก็เป็นเรื่องที่น่าคิด เพราะข่าวประเภทนี้เป็นข่าวที่เกี่ยวกับมุมมอง ข้อมูล แนวความคิด ตลอดจนความรู้ด้านต่างๆ ซึ่งตามปกติ ผู้สื่อข่าวอาชีพก็ไม่ได้รู้ทุกเรื่อง ทุกอย่าง ต้องอาศัยกองบรรณาธิการช่วยในเรื่องเหล่านี้ด้วย นักข่าวพลเมืองซึ่งประกอบอาชีพอื่นจะมีเวลา จะทุ่มเทได้เต็มที่คงเป็นเรื่องยาก ทั้งยังเกี่ยวข้องกับเรื่องค่าใช้จ่ายในการทำข่าว และค่าตอบแทนจากสถานีโทรทัศน์ว่ามันคุ้มกันหรือไม่

ผมเชื่อว่าในอนาคต การรายงานข่าวสืบสวนสอบสวนโดยผู้สื่อข่าวพลเมืองเป็นเรื่องที่จะเกิดขึ้นและทำได้ดีด้วย เพราะนักข่าวประเภทนี้จะใกล้ชิดเหตุการณ์ ใกล้ชิดสถานที่ ใกล้ชิดประเด็นและสามารถนำเสนอข่าวออกมาได้อย่างรวดเร็วด้วยเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย แต่อย่างไรก็ตาม ก็ต้องมีการฝึกฝนอาจจะเป็นในรูป เทรนนิ่งคอร์ส ในเรื่องแนวคิดเรื่องการทำข่าวสืบสวนสอบสวน วิธีการ การตรวจสอบข้อมูล รวมถึงขั้นตอนกระบวนการผลิต แต่อย่างไรก็ตาม นักข่าวสืบสวนสอบสวนที่ประกอบอาชีพเป็นนักข่าวจริงๆยังคงมีอยู่ ซึ่งก็คงต้องมีการพัฒนาการทำข่าวไปตามยุคสมัยด้วย ขณะเดียวกันกองบรรณาธิการข่าวก็ยังคงมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบความถูกต้องของข่าวอยู่เหมือนเดิม

ในอนาคต บทบาทของสังคมหรือคนดูที่ควรจะมีและเรียกร้องจากคนทำข่าวสืบสวนสอบสวนคือ อะไร ในฐานะที่อนาคตคุณก็อาจจะต้องลดบทบาทลงและกลายเป็นคนดูด้วย ทำอย่างไร คนดูจะไม่เพียงแต่ดูอย่างเดียว

ถ้ามองจากปัจจุบัน จะเห็นว่าการทำข่าวโทรทัศน์มีพัฒนาการมาตามลำดับ ทุกวันนี้รูปแบบการรายงานข่าวโทรทัศน์ในประเทศ

ไทย ที่เป็นรูปแบบสากลอย่างที่เห็นการรายงานข่าวต่างประเทศก็ไม่ได้แตกต่างกัน นอกเหนือไปจากข่าวที่ผู้ประกาศอ่าน การรายงานสดโดยผู้สื่อข่าวในพื้นที่ก็มีมานานแล้ว บางสถานียังก้าวไปถึงขั้นใช้เฮลิคอปเตอร์ในการรายงานข่าว ส่วนรูปแบบรายการข่าวที่เรียกกันว่าการเล่าข่าว ก็ได้รับความนิยมจากผู้ชม จนบางสถานีใช้รูปแบบการเล่าข่าวร่วมกับการรายงานข่าวรูปแบบเดิมแล้วก็มี

แต่ในแง่ของเนื้อหาสาระแล้ว ข่าว เหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวทางการเมืองก็เหมือนๆ กัน อาจจะแตกต่างกันก็ที่ผู้นำเสนอ แต่ข่าวสืบสวนสอบสวนซึ่งไม่ใช่การเล่าข่าวโดยผู้ดำเนินรายการข่าวมีน้อย เราคงไม่รู้ว่าประชาชนชอบข่าวประเภทนี้มากน้อยแค่ไหน แต่มันเป็นความจำเป็นทางสังคมที่ต้องมีข่าวประเภทนี้ ต้องมีผู้สื่อข่าวสืบสวนสอบสวนไว้ทำหน้าที่รายงานความไม่ชอบมาพากล ความไม่เป็นธรรมทางสังคม เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิทักษ์รักษาสิทธิ ชี้ให้เห็นถึงความอยุติธรรมในสังคม หรือการเปิดโปง ปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน เชื่อว่าวันหนึ่ง เมื่อคนในสังคมต้องการเห็นบทบาทของสื่อมวลชนในการทำหน้าที่อย่างเด่นชัดขึ้น ข่าวสืบสวนสอบสวนก็จะมีมากขึ้น

มีการพูดกันในวงกว้างว่า ทุกวันนี้ข่าวโทรทัศน์เหมือนรายการบันเทิงรายการหนึ่ง ผมไม่คิดว่าเป็นความจริงทั้งหมด ส่วนหนึ่งก็คงเป็นจริง คือการนำข่าวมาทำให้ดูง่าย สนองตอบอารมณ์ความกระหายใคร่รู้ของคนในสังคม เป็นข่าวประเภท “ฮิวแมน อินเทอเรสต์” ส่วนข่าวสืบสวนสอบสวนทางโทรทัศน์ ก็ใช้วิธีการนำเสนอตื่นเต้นโลดโผน ลึกลับซับซ้อนเกินจริง ด้วยการนำผู้สื่อข่าวเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ มีการใช้ดนตรี ซาวด์เอฟเฟคประกอบการรายงานข่าว เพื่อเร้าอารมณ์ เร้าใจ รูปแบบการรายงานแบบนี้ถึงเนื้อหาเป็นข่าวสืบสวนสอบสวน แต่การนำเสนอมองได้ว่ามีการปรุงแต่งขึ้น แทบจะแยกไม่ออกว่าเป็นข่าวจริงหรือมีการเตรียมการ วางแผนการถ่ายทำเขียนสคริปท์ไว้ล่วงหน้า ว่าไปแล้วรายการข่าวประเภทนี้ก็คล้ายกับรายการเพื่อความบันเทิง

ผมคิดว่า แม้ทุกวันนี้มีทางเลือกในการรับรู้ข่าวสารมากขึ้น เพราะผู้ใช้อินเตอร์เนตสามารถหาอ่านได้ รับรู้ได้ทางอินเตอร์เนต ซึ่งก็ต้องยอมรับว่าคนทำข่าวโทรทัศน์เอง ก็ใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวทางอินเตอร์เนตด้วยเหมือนกัน ข่าวสารจำนวนไม่น้อยทางอินเตอร์เนตเป็นประเด็นข่าวที่นำมารายงานต่อ ขยายความต่อ หรือแม้กระทั่งติดตามต่อเป็นเรื่องเป็นราวผ่านการรายงานข่าวโทรทัศน์ ก็มีให้เห็น นี่ก็ถือว่าผู้ใช้อินเตอร์เน็ตซึ่งเป็นประชาชน ก็มีส่วนในทางอ้อมในการมีส่วนร่วมในการทำข่าวโทรทัศน์ แม้ว่าอาจจะเป็นผู้ให้ “ประเด็น” ก็ตามที

ในส่วนของข่าวเหตุการณ์ ข่าวปรากฏการณ์ทางสังคม คิดว่าประชาชนคงไม่เรียกร้องอะไรมากเพราะเป็นข่าวที่ชมเพื่อการรับรู้ แต่ข่าวที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของกลุ่มคนในสังคม ความไม่ชอบมาพากลในเรื่องต่างๆ คงมีความต้องการให้ทำข่าวสืบสวนสอบสวนมากขึ้น ปัจจุบันก็มีช่องทางส่งข่าวสารต่างๆ ให้สถานีข่าวอยู่แล้ว ถือว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข่าวสารได้เหมือนกัน แต่ถ้ามีรายการข่าวสืบสวนสอบสวนแยกเป็นอีกรายการหนึ่ง คิดว่าควรทำข่าวในแต่ละเรื่องมาก่อน จากนั้นก็ให้ผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงประชาชนให้ข้อมูล อาจจะสัมภาษณ์มาก่อน หรือสัมภาษณ์ให้ข้อมูลสดผ่านผู้ดำเนินรายการ แต่ก็ต้องมีความระมัดระวังในการปกปิดตัวแหล่งข่าวด้วย

สถาพร พงษ์พิพัฒน์วัฒนา

ผู้สื่อข่าวประจำสถานีโทรทัศน์ Thai PBS ที่คร่ำหวอดอยู่ในแวดวงการทำข่าวมากว่า 10 ปี และสั่งสมประสบการณ์ในการทำข่าวสืบสวนมากว่า 3 ปี ผลงานข่าวสืบสวนชิ้นสำคัญของเขาคือ 'ขบวนการบุกรุกที่ ราชพัสดุ อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี' ซึ่งได้รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ครั้งที่ 14 ประจำปี 2553 ประเภทข่าวสืบสวน (ยอดเยี่ยม)

อยากให้คุณช่วยวิเคราะห์ข่าวสืบสวนทางโทรทัศน์ว่าตอนนี้เป็นอย่างไรบ้าง เมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา

ไม่รู้จะเทียบยังไงเหมือนกันนะ... ผมทำงานมาสิบปี แต่ว่าเมื่อก่อนอยู่สายข่าวการเมือง เพิ่งจะทำข่าวสืบสวนมาเมื่อ 3 ปีนี้เอง คือต้องยอมรับว่า เราจะปั้นนักข่าวด้านสืบสวนขึ้นมามันค่อนข้างลำบาก เพราะว่าต้องใช้ประสบการณ์ ใช้มุมมอง วิธีการมองเรื่อง อย่างเช่นเวลาเรามองกระดาษ มันไม่ใช่มองแค่ว่ามันอ่านว่าอะไร แต่ต้องมองว่ามีอะไรอยู่ในนี้บ้าง มีหมึก มีสี แล้วหมึกมาจากไหน สีมาจากไหน ถ้าคนใหม่ๆ ที่ยังไม่มีพื้นฐานอะไรเท่าไหร่ หมายถึงว่าเขาอาจจะมองได้ในแง่ของวิธีคิดนะครับ แต่ในแง่ของประสบการณ์ ความรู้ที่สั่งสม อาจจะยังไม่พอ อาจจะมองลงไปไม่ถึงสิ่งที่มันเป็นแก่นจริงๆ ซึ่งบางเรื่องผมก็ยังมองไม่ถึงนะ ต้องอาศัยหัวหน้าบรรณาธิการในบางที

แล้วตอนนี้คุณคิดว่าข่าวสืบสวนมีจำนวนมากขึ้นหรือน้อยลง

ผมว่ามันเป็นเทรนด์ ถ้าพูดถึงข่าวสืบสวนในทีวี หลายๆ ช่องก็พยายามจะทำ แต่เท่าที่ดูตอนนี้ ที่แข่งกันคือไทยพีบีเอส กับ ข่าว 3 มิติ ซึ่งข่าว 3 มิติ มีภาพความเป็นข่าวสืบสวนที่ชัดเจนในเรื่องของโปรดักชัน แต่ในแง่ของการติดตามอย่างต่อเนื่อง อาจจะมีน้อย คือเราก็เข้าใจเขา เพราะว่ามันเป็นประเด็นรายวัน เปลี่ยนไปเรื่อยๆ ถ้าเรื่องมันจบเร็วก็แล้วไป แต่ถ้าเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างขนาดใหญ่ ก็อาจจะมีปัญหา ซึ่งตรงนี้เป็นจุดอ่อนของคนทำข่าวทีวีทั้งหมด แล้วทีวีมีปัญหามากกว่าหนังสือพิมพ์ตรงที่ใช้ต้นทุนสูง เพราะต้นทุนการผลิตมันสูง แล้วต้นทุนที่อยู่ข้างหลังมันก็สูงตามไปด้วย คนที่อยู่ข้างหลัง สปอนเซอร์ ทีมงาน ซึ่งถ้าถามผมว่าข่าวสืบสวนมีน้อยลงไหม ผมว่าไม่น้อยลง แต่ก็ต้องมองว่ายุคสมัยมันเปลี่ยนไป อย่างข่าวสืบสวนที่โด่งดังในยุคก่อนจริงๆ ก็อย่างเช่น รายการ ถอดรหัส หรือย้อนรอย แล้วทีวีช่องต่างๆ ก็มีความพยายามที่จะทำข่าวสืบสวนขึ้นมาบ้าง แต่ก็ไม่ค่อยแตะปัญหาเชิงโครงสร้างเท่าไหร่ อย่างเรื่องทุจริต ตำรวจรับส่วย เป็น case by case ไป แต่ว่า ปัจจุบัน วิธีคิดแบบนั้นก็ยังพยายามทำกันอยู่ เพียงแต่ว่าเราอาจจะมองเห็นแค่ในส่วนของโปรดักชัน มีการตามเจ้าหน้าที่เข้าไปแล้วก็ปะทะกัน จับโจร แต่ข่าวประเภทนั้นไม่ใช่ข่าวสืบสวน เพราะนักข่าวไม่ได้เป็นคนสืบ ตำรวจเป็นคนสืบ ทีนี้ ผมเข้าใจว่า พอไปตีความข่าวสืบสวนผิด รูปแบบก็เลยผิดเพี้ยนไป แต่ถ้ามองแบบที่ผมพูดเมื่อกี้ ว่าต้องไปแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง อย่างเช่น มีโค้งร้อยศพตรงหน้าศาลอาญารัชดา วิธีแก้ของภาครัฐคือเอาผ้าสามสีไปผูกต้นไม้ไว้เพื่อเตือนสติคน แต่ถ้านักข่าวบอกว่า มันเป็นปัญหาทางวิศวกรรม นี่ก็เป็นข่าวสืบสวนแล้ว แล้วไปดูว่า โค้งร้อยศพในประเทศไทยมันมีตรงไหนอีกบ้างที่มีปัญหาทางด้านวิศวกรรม นี่ก็เป็นข่าวสืบสวนที่ดี อาจจะดีกว่าไปตามจับพ่อค้ายาบ้าด้วยซ้ำ คือมันต้องมองสองมุมครับ อีกมุมคือถ้ามันมีข่าวที่เป็นกระแส แล้วเราสามารถขยายผลได้ อย่างเช่นทางแยกตัววายที่ลูกสาวคุณโกวิทย์ วัฒนกุล ประสบอุบัติเหตุ แล้วมีการขยายผล แก้ปัญหา อย่างนี้ถือว่าเป็นเรื่องดี คือ ผมมองว่า มันมีปัญหาเรื่องวิธีคิด วิธีคิดที่เราแข่งกันที่ความเร็ว แข่งเรื่องโปรดักชั่น แต่เรื่องเนื้อหามันหายไป แต่ผมไม่รู้ว่าสมัยก่อนมันเป็นยังไงนะ

ปัญหาของการทำข่าวสืบสวนในปัจจุบันคืออะไร

ต้องมองเป็นเคส อย่างวันก่อนผมมีโอกาสไปงานสัมมนาภาคีต่อต้านคอร์รัปชัน ภาคประชาชนก็วิพากษ์วิจารณ์พวกเราว่าพวกเราไม่ต่อต้านการคอร์รัปชัน ถามว่าทำไหม นักข่าวอาวุโสสิบกว่าคนที่นั่งอยู่ข้างหน้า ทำมาหมดแล้ว แต่ทำได้แค่ไหนก็ว่ากันไป แต่ถ้าย้อนกลับไปดูที่โครงสร้าง ว่าอะไรที่ทำให้เขาทำไม่ได้ ต้องยอมรับว่าสภาพความเป็นจริงของโทรทัศน์ที่มันต้องการเรตติ้ง ข่าวแบบนี้มีคนดูไหมล่ะ อีกส่วนคือผู้สนับสนุนรายการ บริษัทพลังงานที่ใหญ่ที่สุดของไทยเป็นผู้สนับสนุนรายการทุกช่องเลย ซึ่งอาจจะเป็นสปอนเซอร์อยู่ในสมาคมนักข่าวด้วยก็ได้ คืออันนี้ก็ต้องยอมรับ และถ้าทำไปแล้ว แล้วนักข่าวได้รับผลกระทบจากการกระทำนั้น โดนขู่ โดนทำร้ายร่างกาย เราไม่มีกลไกที่ดีพอที่จะคุ้มครองนักข่าวสืบสวน เรามีสมาคมวิชาชีพแต่สมาคมก็ช่วยอะไรเราไม่ได้ โดนฟ้องมาก็จบแล้ว นี่คือปัญหาด้านโครงสร้าง ส่วนด้านปัจเจก ทักษะของนักข่าวเองก็ยังมีปัญหา เช่น ทุกวันนี้เราเห็นนักข่าวที่เพิ่งทำงานได้เดือนสองเดือน ออกไปทำข่าวในทำเนียบรัฐบาล อายุงานไม่เยอะเท่าไหร่ คำถามคือ จะรู้เท่าทันนักการเมืองได้อย่างไร แล้วยิ่งเป็นข่าวโทรทัศน์ สมมติว่า ทุกวันนี้มันมีปัญหาว่ามีการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ผมมีหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาลพรรคเพื่อไทย แล้วผมจะกลายเป็นเสื้อเหลืองเลยหรือเปล่า? โครงการแจกแทบเล็ตก็ไม่พอใจ จำนำข้าวก็ไม่ชอบ นักข่าวคนนี้มันเป็นยังไงกันแน่ แล้วยิ่งเป็นนักข่าวโทรทัศน์มันต้องรายงาน เปิดหน้า พอรายงานปุ๊บเราไปเดินตลาดได้ไหม ไปดูหนังกับแฟน เดินห้างได้ตามปกติไหม มันอาจจะเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ นะ แต่ก็ส่งผลเหมือนกัน อย่างทุกวันนี้มีโซเชียลเน็ตเวิร์กที่เร็วมาก บางกรณีมันก็พิพากษาคนได้เลยว่าใครผิดใครถูก

อยากให้คุณวิเคราะห์ถึงบทบาทของข่าวสืบสวนในอนาคตว่าจะมีแนวโน้มไปในทิศทางไหน

ผมว่าก็จะยังเป็นแบบนี้แหละ เป็นข่าวสืบสวนที่ขายโปรดักชันขายแอ็กชัน อาจจะดูหวือหวาไปอีกสักพักหนึ่ง ซึ่งตอนนี้ยังขายได้อยู่ไหม ก็ยังขายได้ แต่ขายได้น้อยลง คนที่ทำข่าวสืบสวนอย่างเข้าใจ ต้องพยายามคิดว่า ทำยังไงให้ข่าวตรวจสอบการทุจริต ข่าวตรวจสอบการบุกรุกที่ดินของนายทุน หรือการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างออกมาแล้วน่าดูมากขึ้น คือต้องเอาโปรดักชันเข้ามาช่วย เพราะเขาได้เปรียบอยู่แล้ว แต่ว่า ผมพูดตรงๆ ว่า ปัจจุบันนักข่าวทีวีบ้านเรา น้อยคนมากที่ดูภาพก่อนแล้วจะมาเขียนข่าว คือมันเป็นอย่างนี้ คนถ่ายภาพก็ถ่ายไป คนเขียนข่าวก็เขียนข่าวไป พอทำออกมาก็ไม่น่าดู แล้วยิ่งเรื่องที่มันซับซ้อน มันก็ยิ่งยากไปใหญ่ คือไม่เหมือนหนังสือพิมพ์ที่มีตัวอักษร คนอ่านก็ตั้งใจอ่านอยู่แล้ว แต่ทีวีแว้บเดียว สมาธิหลุดไปแล้วไปเลย เพราะฉะนั้น การทำข่าวทีวีให้ผลกระทบต่อสังคมมันเลยยากพอสมควร

ประสบการณ์การทำข่าวสืบสวนในอดีตที่คุณภูมิใจที่สุดคือข่าวอะไร

เป็นข่าวที่ได้รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ เรื่องขบวนการบุกรุกที่ราชพัสดุ ที่ อ.สวนผึ้ง ได้รางวัลข่าวสืบสวนยอดเยี่ยมปี 2553 ข่าวนี้ผมทำหลังจากที่ผมถูกส่งไปอบรมอยู่ 2-3 งานหลักๆ คือ มันมีงานอบรมของไทยพีบีเอสที่มีการฝึกให้เราทำงานคนเดียวได้ คือ ถ่ายภาพเอง ตัดต่อ รายงานเองได้ คนเดียวทำได้หมด แม้ข่าวที่สวนผึ้งผมจะไม่ได้ทำคนเดียว แต่การอบรมครั้งนั้นมันทำให้ผมมีมุมมองจากการได้ตัดต่อวิดีโอคลิป เป็นช่างภาพ ทำให้รู้ว่าเรายังขาดอะไร ต้องใส่อะไรเพิ่มถึงจะทำให้เรื่องราวมันน่าสนใจขึ้น เหมือนเราได้เป็นโปรดิวเซอร์ ไม่ได้เป็นแค่นักข่าว อีกงานหนึ่งคือผมไปอบรมกับสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯ อบรมเรื่องการฝึกทำข่าวสืบสวน ที่นี้มันได้วิธีคิดมาว่าการวางแผนการทำงานจะต้องมีแผนที่ มีเข็มทิศ ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งที่ดินตรงนั้นมีห้าแสนไร่ แล้วจากที่เราสำรวจ พื้นที่ถูกบุกรุกไปประมาณ 40,000 ไร่ ตอนนี้เราได้ที่คืนมาเกือบ 20,000 ไร่ แล้ว มันก็ยังมีคดีที่ทำต่อๆ ไป แต่คดีที่จบแล้วหมื่นกว่าไร่ ได้คืนมาแน่ๆ คือเมื่อก่อนนี้สวนผึ้งไม่มีใครรู้จักเลย แล้ววันหนึ่งคนก็แห่ไปเที่ยวสวนผึ้ง เราเริ่มเรื่องจากการที่ผมทำงานประสานกับ DSI ด้านงานป่าไม้และที่ดิน วันหนึ่ง เจ้าหน้าที่ DSI โทร.มาว่า คุณสนใจเรื่องนี้ไหม ที่ดินราชพัสดุที่สวนผึ้งถูกบุกรุก ตอนแรกพูดตรงๆ นะ เราก็ไม่อยากทำหรอก เพราะปัญหาที่ดินราชพัสดุเป็นกรณีพิพาทระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับชาวบ้านเป็นส่วนใหญ่ คือเจ้าหน้าที่รัฐก็บังคับใช้กฎหมาย ชาวบ้านก็อยู่มานานแล้ว แต่พอเราไปดูเคสนี้ปุ๊บ พบว่าคนที่มาร้อง DSI คือทหารยศพลตรี พอรู้ว่าใครมาร้องเรียนกับ DSI ผมก็สนใจขึ้นมาทันที ว่าคนที่มาบุกรุกเป็นใคร กรมการทหารช่างทั้งกองพันตั้งอยู่ที่ราชบุรีทำอะไรไม่ได้ ต้องมาร้อง DSI แสดงว่าคนบุกรุกนี่ต้องเจ๋งมาก (หัวเราะ) เราก็สนใจเลยลงพื้นที่เข้าไปดู ตอนแรกที่เราลงไปดูเราก็มุ่งไปที่เคสใหญ่เลย คือตัวของพ่อรัฐมนตรี ทีแรกก็พยายามจะมุ่งไปที่เคสนั้น พอดูไปดูมาก็ทำให้รู้ว่ามีกลุ่มนายทุนอีกเยอะแยะเลย คือเหมือนเขาลงขันกันตั้งเป็นสหกรณ์สวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน มีการปลุกระดมชาวบ้านให้จัดม็อบขับไล่เจ้าหน้าที่ โดยอ้างว่าเจ้าหน้าที่จะไล่ชาวบ้านออกจากสวนผึ้งทั้งหมด พอตัดสินใจว่าจะทำข่าวนี้ ก็คุยกับเจ้าหน้าที่ก่อนว่าชาวบ้านที่อยู่มาก่อน เราไม่แตะนะ เราแตะแต่นายทุนที่เข้ามาใหม่นะ ส่วนชาวบ้านที่อยู่มานาน นอกจากจะไม่แตะแล้ว เราจะให้ความมั่นใจกับเขาว่าเขาจะได้อยู่ต่อไป ถ้าทหารโอเค ผมก็โอเค นี่คือวิธีคิดของผม ซึ่งเวลาเราจะทำข่าวสืบสวนสักเรื่อง เราต้องตั้งโจทย์เหล่านี้ขึ้นมาด้วย คือต้องให้เกิดผลกระทบบางอย่าง แต่เมื่อเกิดผลกระทบแล้วต้องให้ประชาชนได้ประโยชน์ด้วย สุดท้ายทำไปทำมา หาพยานหลักฐาน ใช้ภาพถ่ายทางอากาศ ใช้เอกสารการซื้อขายที่ดินโดยผิดกฎหมาย อธิบายเป็นขั้นเป็นตอนเป็นฉากไป ทำอยู่ 4 เดือน ออกอากาศ 30 ตอน ซึ่งต่อให้ไม่ได้รางวัลเราก็ภูมิใจอยู่ดี

คุณอยากให้โมเดลข่าวสืบสวนในอนาคตเป็นอย่างไร

แบบสวนผึ้งนี่แหละ ซึ่งเป็นกรณีที่กองทัพบก เอาแนวทางของเราไปใช้ แล้วใช้คำว่า 'สวนผึ้งโมเดล' เป็นการแก้ปัญหาที่ดินระหว่างประชาชนกับรัฐทั่วประเทศ โมเดลก็คือ แยกแยะระหว่างนายทุนที่เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ กับชาวบ้านที่อยู่ดั้งเดิม สร้างความเข้าใจกับประชาชน ว่านายทุนถือครองสัดส่วนเท่าไหร่ ราชการมีเท่าไหร่ นายหน้ามีเท่าไหร่ ซึ่งของคนสวนผึ้งจริงๆ มีไม่ถึง 5% คือเรากำลังจะบอกว่า ถ้าอยากทำข่าวสืบสวน ควรที่จะต้องทำให้มันไปไกลขนาดนี้ ให้เห็นถึงปัญหาเชิงโครงสร้าง เห็นทางออก เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มันเกิดจากโครงสร้าง เวลาทำข่าวที่ต่างๆ มักจะมีคำถามว่า ทำไมที่ดินตรงนี้ถึงถูกบุกรุก กฎหมายมีปัญหาไหม คือทำข่าวเคสนี้ เราสามารถทวงคืนได้ แต่อีกเดี๋ยวก็มี

เคสอื่นอีก แต่ถ้าเราบอกว่า ทำแบบนี้ปุ๊บ เกิดเคสนี้ เพราะฉะนั้นต้องแก้กฎหมาย มันก็จะไม่เกิดขึ้นอีก หรือไม่ก็ขยายผลไป ให้ปัญหาจบโดยเร็ว คือพยายามมองจากเคสหนึ่งแล้วมองให้เห็นภาพที่กว้างขึ้น คือต้องดูว่าทำข่าวเสร็จแล้วมันแก้ปัญหาได้ไหม ไม่ใช่แค่ทำประเด็นนี้เพราะมันขายได้ แล้วก็จบลงแค่นั้น แล้วก็ไม่เกิดการแก้ปัญหาอะไร

แล้วประโยชน์ที่คนดูจะได้จากโมเดลการทำข่าวสืบสวนที่ว่านี้คืออะไร

ผมว่าคนดูจะได้ความรู้ในเชิงที่สามารถเอาไปใช้ ถ้าเขาอยากเป็นคนที่หวังดีต่อประเทศ ผมว่าคนแบบนี้มีอยู่ ไม่ว่าจะใน อบต. เทศบาล หรือที่ไหน แต่เขาไม่รู้ว่าจะตรวจสอบความไม่ชอบมาพากลยังไง สมมติ เทศบาลนี้จะสร้างสำนักงานเทศบาล แล้วจะไปซื้อที่ดิน ซึ่งก็รู้อยู่แล้วว่าเจ้าของที่ดินเป็นคนสนิทในเทศบาล แล้วมาล็อกสเปก ตั้งราคาสูงๆ คนในพื้นที่เขาก็รู้ แต่เขาไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นตรงไหน เราก็เลยพยายามที่จะทำไปด้วยแล้วบอกประชาชนไปด้วยว่าวิธีการตรวจสอบมันเป็นอย่างไร คืออย่างที่วันนี้เราไปงานต่อต้านคอร์รัปชันแล้วมีประชาชนบอกว่านักข่าวไม่ทำหน้าที่ ไม่ทำตามความคาดหวังของเขา ผมว่าการที่สังคมมาคาดหวังกับนักข่าวแสดงว่าสังคมกำลังแย่แล้วนะ คือหมายความว่า องค์การที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบเขาทำหน้าที่ไม่สำเร็จ คนเลยมาคาดหวังกับนักข่าว และกลไกของภาคประชาชนเองก็ไม่เกิดผล คือทุกคนวิ่งเข้ามาหาสื่อ ซึ่งมันไม่ควรจะเป็นหน้าที่หลักของสื่อ

พอจะบอกได้ไหมว่าสังคมจะได้อะไรจากการมีข่าวสืบสวน และสังคมจะขาดอะไรจากการที่ไม่มีข่าวสืบสวน

ถ้าเรายอมรับว่ามันเป็นหน้าที่ของสื่อ อันนี้ผมว่าเราควรจะยอมรับด้วยว่าสื่อไม่มีดาบ หรือไม่มีมีดที่จะไปตีรันฟันแทงให้เขาได้รับโทษ แต่ต้องยอมรับว่าพอเราทำปุ๊บแล้วมันมีผลกระทบเกิดขึ้น คือหน่วยงานที่รับผิดชอบเขาก็ต้องเต้นขึ้นมา เข้าไปรับลูก จัดการกับปัญหา คือมันมีหลายกรณี อย่างที่สวนผึ้งที่ผมทำก็เห็นชัดเจนเลยว่าพอทำข่าวแล้วออกอากาศซ้ำๆ บ่อยๆ เขาก็อยู่ไม่ได้ เขาต้องทำ ถ้าไม่ทำก็ยุ่ง ทำให้กลไกพวกนี้มันเดินต่อไปได้ คือถ้าไม่ทำมันก็เงียบไป อย่างจำนำข้าว มีการเอาข้าวจากต่างประเทศเข้ามา กระทรวงพาณิชย์ก็บอกว่าไม่มี เราก็เอาภาพให้ดู พอมีหลักฐานแบบนี้มันก็ต้องแก้แล้วไง คือการที่เราทำมันช่วยได้เยอะ เรื่องทุจริตรออยู่ใน ปปช. กี่ปีแล้วล่ะ เราก็ต้องเข้าใจโครงสร้างของการทุจริตของบ้านเราว่าเกิดจากระบบอุปถัมภ์ แล้วระบบอุปถัมภ์ก็เกิดจากความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่าง นักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ เพราะฉะนั้น พอเราเห็นเครือข่ายที่มันสัมพันธ์กันแบบนี้ เราจะไปหวังกลไกจากราชการให้เข้ามาทำ มันก็จะลำบากหรืออาจจะเป็นไปไม่ได้เลย พอจะให้องค์กรอิสระมาตรวจสอบ กระบวนการสรรหาบุคคลก็มาจากฝ่ายการเมือง หรือกลุ่มข้าราชการ คือกลไกก็ใช้ไม่ได้ ใช้ได้ก็แค่บางกรณีเท่านั้นเอง รัฐบาลจะออกมาทำอะไรสักทีก็เป็นกรณีทุจริตของรัฐบาลที่แล้ว ผมถามหน่อยว่ามีนักการเมืองคนไหนไหมที่มาต่อสู้เรื่องโครงการบ่อบำบัดน้ำเสียที่คลองด่าน ซึ่งเป็นโครงการตั้งแต่ปี 2538 เพราะมันผ่านมาหลายรัฐบาล แล้วทุกรัฐบาลก็ได้ประโยชน์จากโครงการนี้หมด ถ้าไม่มีกลไกที่สื่อเข้าไปทำนะ ก็ลำบาก ถ้าเราจะคาดหวังให้ประชาชนทำเอง มันก็เกิดได้ในบางเคสที่น้อยมาก อย่างที่คลองด่าน บ่อนอก หินกรูด ที่เกิดขึ้นได้ ส่วนอย่างที่บ่อนอก เกิดขึ้นได้แต่แกนนำก็ตาย คือความเสียหายมันเกิดขึ้นไปแล้ว ทีนี้ วันก่อน คุณประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ - ผอ. สถาบันอิศรา พูดไว้ สำคัญมากเลย คุณประสงค์บอกว่า มันมีสองภาคส่วน สื่ออยู่ภาคส่วนหนึ่ง อีกภาคส่วนหนึ่งคือภาคประชาสังคม คือตอนนี้ผมกำลังคิดว่าจะทำยังไงที่สื่อจะเป็นคนช่วยผลักดันให้มันเกิดนโยบาย คือนอกจากเราทำข่าวสืบสวนแล้ว เรายกข่าวสืบสวนที่เราทำแต่ละเคสมาผลักดันให้เกิดนโยบายของรัฐให้เกิดการสร้างเครื่องมือ สร้างกฎหมาย หรือติดอาวุธให้เจ้าหน้าที่ในเรื่องของการปราบทุจริตคอร์รัปชันให้เขามีอำนาจมากขึ้น คือมันอยู่ที่เจตจำนงของผู้บริหารประเทศ อย่าง ลีกวนยู ประกาศเลยว่าคอร์รัปชันเป็นวาระแห่งชาติ อันดับความโปร่งใสของสิงคโปร์จากท้ายๆ ขึ้นมาอยู่อันดับต้นๆ ของเอเชียเลยนะ พอประกาศปุ๊บ นโยบายต่างๆ ตามมา เครื่องมือต่างๆ ตามมา นักการเมืองก็ไม่กล้า ข้าราชการก็ไม่กล้า คือผมมองว่านักข่าวต้องเป็นส่วนกระตุ้นให้มันไปถึงขั้นนั้น

ปัญหาที่สำคัญในการทำข่าวสืบสวนคืออะไร แล้วที่ผ่านมาได้รับการแก้ไขมากน้อยแค่ไหนแล้ว

ผมพูดตรงๆ ว่า นักข่าวสืบสวนส่วนใหญ่เวลาเจอปัญหาแล้วต้องแก้ปัญหาด้วยตัวเอง หนึ่ง เรื่องความปลอดภัย ถ้าเป็นเรื่องความปลอดภัย บอกได้เลยว่าคุณต้องดูแลตัวเอง แต่กองบรรณาธิการก็ต้องรู้ว่าคุณจะส่งคนประเภทไหนไปทำข่าวแบบนี้ อย่างวันนี้ ผมดูรายการ เปิดปม เรื่องทุจริตจำนำข้าว แล้วมีน้องคนหนึ่งขึ้นมาทำข่าวนี้ ซึ่งน้องนักข่าวคนนี้มาจากการทำข่าวปัญหาสังคม เขาก็เพิ่งมาทำข่าวสืบสวน เขาก็มีข้อมูลว่าโรงสีแห่งนี้โกง เขียนใบประทวนไม่ตรงกับความเป็นจริง แล้วให้ชาวนาเอาเงินไปคืน วิธีการก็คือว่าเขาเข้าไปที่โรงสีแห่งนั้นเลย แล้วเข้าไปถาม ผมเจอเขาก็บอกว่า เฮ้ย ทีหลังอย่าทำแบบนี้ คุณเข้าไปแล้วจะออกมาได้หรือเปล่า หรือคุณออกมาได้วันนี้แล้วจะไปนอนที่ไหน จะมีคนตามรถคุณมาหรือเปล่า คือผมว่า อันดับแรกเลยคือ สมาคมวิชาชีพควรจะคัดเลือกให้แต่ละองค์กรส่งคนที่จะทำข่าวแบบนี้เข้ามารับการอบรม แล้วไม่ใช่แค่อบรม 2-3 วัน มันควรจะเป็นคอร์สระยะยาว คือต้องมีเวิร์กช็อป ให้คนที่มีประสบการณ์มาสอน ให้ความเห็น ซึ่งทางสมาคมฯ เขาก็มีความพยายามที่จะจัดฝึกอบรมการทำข่าวสืบสวนทุกปี แต่ประเด็นก็คือ องค์กรสื่อเอง ไม่ได้คัดเลือกบุคคลที่ใช้งานจริงๆ มาอบรม พอจัดฝึกอบรมข่าวสืบสวนปุ๊บ บางสำนักก็ส่งนักข่าวอาชญากรรมมาเลย ซึ่งมันไม่ใช่ สอง หลักสูตรในการฝึกอบรม มันก็ยังไม่แน่นอนตายตัว อย่างสมาคมวิทยุโทรทัศน์ ควรจะออกหลักสูตรแน่นอนตายตัวเลย มีการใช้กล้อง ใช้ภาพ ซึ่งมันไม่เหมือนหนังสือพิมพ์ มันต้องมีการวางแผน ตั้งข้อสังเกต ตั้งสมมติฐาน วิธีการเข้าถึงข้อมูล วิธีการผลิต คือของพวกนี้ผมว่าต้องมีการเพิ่มทักษะกัน

แล้วคิดว่ากลุ่มทุนใหญ่ ๆ ในสังคมเป็นอุปสรรคหรือปัญหาในการทำข่าวเจาะหรือไม่

อันนั้นแก้ยาก ปัญหาหลักๆ เลย คือ ทุน และอำนาจรัฐ คือฟรีทีวีเกือบทุกช่องใช้โครงข่ายอำนาจรัฐ ไม่ว่าจะเป็น อสมท. กรมประชาสัมพันธ์ กองทัพบก ส่วนไทยพีบีเอส ก็ค่อนข้างมีอิสระมาก นั่นก็เป็นข้อได้เปรียบของเรา คือผมไม่ได้บอกว่าผมเก่งกว่านักข่าวช่องอื่น แต่ผมได้เปรียบ คนอื่นเริ่มจากติดลบ แต่ผมเริ่มจากศูนย์

จากหนึ่ง จากสอง เพราะว่าผมไม่ต้องหันไปมองข้างหลัง ผมเดินหน้าได้อย่างเดียว ผมมองข้างหลังอยู่กรณีเดียวคือใครจะมาฆ่ากู (หัวเราะ) ถ้าไม่มาฆ่า โอเค ไม่มีปัญหา แต่ผมว่านะ ทำยังไงให้สื่อมีความอิสระ อิสระในที่นี้ก็ต้องมานั่งทบทวนอีกว่าจะอิสระกันอย่างไร ซึ่งสื่ออิสระทุกวันนี้มีเยอะมาก เยอะจนกลายเป็นสื่อเลือกข้าง อีกเรื่องคือทำยังไงให้บุคลากรด้านการข่าวมีศักยภาพ มีทักษะที่ถูกต้อง คือมีทักษะแล้วเขาจะต้องปลอดภัย และเขาจะต้องปลอดภัยจากการถูกฟ้องด้วย

ในยุคนี้ที่โซเชียลมีเดียทำให้ใครๆ ก็เป็นผู้สื่อข่าวได้ มีผลต่อการทำข่าวสืบสวนไหนแง่ไหนอย่างไรบ้าง

มีผลมากครับ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ เชิงบวกคือเราสามารถหาข้อมูลเชิงลึกได้มากขึ้น แต่ผลในเชิงลบที่น่าสนใจก็คือว่าเราต้องตรวจสอบอย่างละเอียด ถ้าเป็นข้อมูลที่เขาเอามาโพสต์เนี่ยอันตรายมาก เราต้องตรวจสอบอีกที วิธีคิดของผมก็คือว่า คุณรู้เรื่องนี้มาจากใคร สมมติคุณเป็นคนโพสต์ ผมก็จะมาถามคุณว่า คุณรู้เรื่องนี้มาจากใคร แล้วผมจะไปถามคนนั้นอีกที อย่างบางกรณีก็สามารถทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนได้เลย เช่น กรณีสาวชีวิค จนถึงทุกวันนี้เราก็ยังไม่รู้เลยนะว่าใครชนใคร รถตู้ปาดเข้าไปหรือรถเก๋งวิ่งไปชนรถตู้ แต่ว่าคู่กรณีเป็นเยาวชนนามสกุลดัง แถมยังลงมากดบีบีแล้วคนที่ตายก็เป็นคนดีคนเก่ง ซึ่งทุกคนก็ตราหน้าไปเลยว่าเด็กคนนี้เลว กระแสสังคมมาเลยวันรุ่งขึ้น ในเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ มีแต่เรื่องน้องคนนี้อย่างเดียวเลย พิมพ์ข้อความบนบีบีว่าขับรถชนอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งทุกวันนี้ยังพิสูจน์ไม่ได้เลยว่าเขาพิมพ์ข้อความนั้นจริงหรือเปล่า แต่สังคมก็ตัดสินไปแล้ว แต่ถ้าเป็นผม ผมจะถามว่า ความตายเกิดจากอะไร ความตายเกิดจากรถชน แล้วรถตู้โดยสารแฉลบไปชนขอบโทลล์เวย์ แล้วประตูรถเปิด แล้วคนก็กระเด็นออกมาเสียชีวิต เพราะฉะนั้น เวลาจะทำข่าวสืบสวน คุณควรจะถามหามาตรฐานความปลอดภัยของรถโดยสาร ถ้าคู่กรณีไม่ใช่เยาวชนไม่มีนามสกุลดัง แต่เป็นใครก็ได้ที่ได้รางวัลการันตีว่าเป็นคนดีของประเทศ จะทำยังไง ทิศทางข่าวจะเปลี่ยนไปไหม ผมถึงบอกว่าบางครั้งโซเชียลมีเดียก็ทำให้เราไหลไปตามกระแส แล้วอย่างที่บอกว่ามันมีผลมากก็เพราะว่ามันไปกดดันการทำงานของนักข่าวสื่อหลักจริงๆ คือถ้าผลการตัดสินว่าเด็กคนนั้นไม่ผิดมากมายอะไรขนาดนั้น สื่อช่องนั้นก็จะโดนประณามทันที ทุกวันนี้ที่เราทำข่าวเชิงลึกยากขึ้นเพราะสังคมไม่มีสติด้วย ผมว่าองค์กรสื่อควรจะกันนักข่าวไว้จำนวนหนึ่งให้เขาไม่ต้องแข่งกับเวลาเพื่อที่จะมาทำข่าวให้ทันออกอากาศ คนที่ทำให้ทันเวลาก็ทำไป แต่ควรจะมีอีกกลุ่มหนึ่งที่มีเวลาเข้าไปตรวจสอบข้อมูล เข้าไปหาข้อมูลที่เป็นเชิงลึกมากกว่าเดิม เข้าไปหาข้อเท็จจริงอื่น ทางเลือกอื่นที่มันเป็นไปได้จากสิ่งที่มันเกิดขึ้น แล้วอีกวันสองวันคุณอาจจะได้ข่าวเชิงลึกดีๆ ขึ้นมาอีกสักชิ้นสองชิ้น

คิดว่าในอนาคตสังคมหรือคนดูควรจะมีการเรียกร้องจากคนทำข่าวสืบสวนมากขึ้นกว่านี้ไหม

ผมว่านักข่าวจะกดดันเอง วันนี้เรามีโซเชียลมีเดีย เรื่องแต่ละเรื่องมีข้อเท็จจริงมากกว่า 1 แล้ว คือแต่ก่อน วิทยุยานเกราะบอกว่านักศึกษาที่ธรรมศาสตร์เป็นคอมมิวนิสต์ ฆ่าคอมมิวนิสต์ไม่บาป ทุกคนก็เชื่อไปหมดเลย พฤษภาทมิฬ ไม่มีใครเห็นภาพทหารยิงประชาชน ประชาชนก็ไม่รู้ จนกระทั่งมีภาพจากสื่อต่างประเทศ แต่วันนี้สื่อมันเร็วมาก ทุกคนสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้น สื่อที่ทำงานเป็นงานรูทีน ที่ไม่ทำข่าวเชิงลึกก็จะอยู่ไม่ได้ คือถ้าแข่งเรื่องความเร็วคุณก็ไปแข่งในโซเชียลมีเดียสิ ไม่ต้องมาแข่งบนทีวีแล้ว แต่ในทีวี ถ้าจะทำให้คนหันมาดูทีวี คุณต้องให้อะไรมากกว่านั้น เพราะทุกวันนี้คนก็จะพูดถึงว่า งานของเราต้องมีอะไรที่ต่างจากคนอื่น แต่ประเด็นอยู่ที่ว่า ต่างแล้วต้องดีกว่าด้วยนะ อีกหน่อยถ้าทีวีช่องไหนไม่มีข่าวเจาะ ข่าวสืบสวน ผมว่าไม่มีคนดูทำไม ข่าว 3 มิติ ถึงเรตติ้งดีล่ะ แต่ที่ไทยพีบีเอสยังสู้ไม่ได้เพราะดูเป็นฮาร์ดนิวส์ ข่าวยังดูเข้าใจยาก ซึ่งไทยพีบีเอสก็ต้องไปปรับ

เมื่อเทียบกับต่างประเทศแล้ว บ้านเรามีข้อได้เปรียบเสียเปรียบอะไรในการทำข่าวสืบสวนบ้าง

ข้อเสียใหญ่ๆ เลยคือระบบอุปถัมภ์ ซึ่งระบบอุปถัมภ์มันเป็นปัญหามากในการทำงานด้านนี้ เราอาจจะมีข้อมูลหรือคนที่จะเปิดเผยข้อมูล แต่เขาไม่ยอม เพราะเขาเป็นลูกน้อง อาจมีผลต่ออาชีพของเขา ซึ่งเราก็เห็นใจ ส่วนข้อได้เปรียบ ในระดับภูมิภาค เรามีเสรีภาพมากกว่าประเทศอื่น เสรีภาพในการถูกกดดันจากอำนาจรัฐถือว่าน้อย ผมเคยคุยกับนักข่าวลาว เขาบอกว่าเขาไม่ทำข่าวแนวนี้เลยนะ อะไรที่เป็นการเข้าไปแตะต้องภาครัฐ เขาทำไม่ได้เลยนะ ทำข่าวเชิงบวกได้อย่างเดียว ซึ่งกลายเป็นวิธีคิดปกติของเขาไปแล้ว ผมเคยคุยกับนักข่าวฟิลิปปินส์ เขายืนยันว่า เสรีภาพในภูมิภาคนี้ เรากับฟิลิปปินส์ พอๆ กัน ถ้าประเทศอื่น จบเลย แต่ถ้าเทียบกับตะวันตกเนี่ย เรายังด้อยกว่าเยอะ คือเวลาเราเอานักข่าวจากซีกตะวันตกมาแลกเปลี่ยนกับเรา มาอบรมกับเรา รู้เลยว่าวิธีคิดมันห่างกันมาก ถ้าคุณดู Fahrenheit 9/11 เขาเชื่อมโยงเลย บุช บิน ลาเดน บริษัทพลังงานน้ำมัน เขาเชื่อมโยงเอาหลักฐานเอกสารออกมาแล้วเห็นเป็นภาพต่อจิ๊กซอว์ใหญ่ได้ ผมยังคิดเลยว่า ถ้าผมทำได้ครึ่งหนึ่งของเรื่องนี้ผมก็พอใจนอนตายตาหลับแล้ว ซึ่งประเด็นนี้ต้องใช้ความสามารถและทักษะสูงมาก แต่เขาอาจจะทำง่ายกว่าเพราะเข้าถึงเอกสารของรัฐบาลง่ายกว่า

การทำข่าวสืบสวนสนุกอย่างไรสำหรับคุณ

สนุกตรงที่ว่ามันเหมือนทำสงคราม เหมือนเราอยู่ในสามก๊ก ต้องมีลูกล่อลูกชน แล้วพอทำสำเร็จมันก็สะใจ แต่ถามว่าคิดถึงความเสี่ยงไหม ผมเลิกคิดไปแล้วนะ แต่ต้องยอมรับว่าผมโชคดีนะที่ถูกส่งไปอบรมที่โน่นที่นี่บ่อย คือองค์กรต้องสายตายาว ยอมเสียเวลาส่งนักข่าวไปอบรม จริงอยู่ว่าเขาอาจจะหายไป ไม่ได้ทำงานให้เพราะติดอบรม แต่พอเขากลับมาแล้ว มันคุ้มค่ามากนะ เพราะนักข่าวคนนั้นจะได้เพิ่มทักษะ เพราะมันยากมันถึงสนุก ผมอาจจะเป็นคนแปลกที่ถ้าใครสั่งงานแล้วไม่มีใครมากดดัน งานจะออกมาไม่ค่อยดี แต่ถ้ามีคนมากดดัน มันก็จะทำให้เราปล่อยศักยภาพของตัวเองออกมามากขึ้นเรื่อยๆ ผมอยากให้มองว่า ข่าวสืบสวนไม่ใช่แค่ข่าว แต่มันคืองานวิจัยชิ้นนึง คือ Investigative News ฝรั่งบางสำนักเขาเรียกว่า Research News เหมือนทำงานวิจัยเลยล่ะ

นิพนธ ตั้งแสงประทีป

หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าวภาคกลาง สำนักข่าวไทย อสมท. ผู้สื่อข่าวอาวุโส เจ้าของรางวัลชมเชยสารคดีเชิงข่าววิทยุ ปี 2549 สถาบันพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทยร่วมกับยูนิเซฟ และเจ้าของรางวัลยอดเยี่ยมสารคดีเชิงข่าววิทยุแสงชัย สุนทรวัฒน์ ปี 2549 นอกจากนี้ยังเคยได้รับรางวัลชมเชย ข่าวและสารคดีเชิงข่าว ประเภทสื่อโทรทัศน์ จากผลงานเรื่อง 'โรงเรียนไร้สัญชาติ...มิตรภาพไร้พรมแดน' ด้วย

คุณมองบทบาทของข่าวสืบสวนในปัจจุบันเมื่อเทียบกับอดีตอย่างไร

ผมว่าดีขึ้น และมีมุมมอง มีมิติ และมีความลึกมากขึ้นกว่าเมื่อก่อนเยอะ ถ้าย้อนหลังไปสมัยที่ผมทำข่าวเมื่อปี 2547 - 2549 ถามว่าการทำข่าวสืบสวนสมัยนั้นยากกว่าไหม คงยากกว่าสมัยนี้เยอะ อย่างการหาแหล่งข้อมูลสมัยก่อนจะยากกว่าสมัยนี้ หลังยุคการมี พรบ. ข่าวสารการขอข้อมูลก็จะทำได้ง่ายขึ้น อีกองค์ประกอบหนึ่งก็คือความตื่นตัวของภาคประชาสังคม ของกลุ่มองค์กรต่างๆ ในการให้ข้อมูลสำหรับการทำข่าวสืบสวนมีมากขึ้นเมื่อเทียบกับสมัยก่อน เพราะฉะนั้นการทำข่าวสืบสวนปัจจุบันเท่าที่ติดตามจากสื่อโทรทัศน์ช่องต่างๆ เขาก็มีความลึกมากขึ้น และดูเหมือนจะมีมิติต่างๆ มากขึ้น สมัยก่อนอาจจะเห็นข่าวสืบสวนในด้านเดียวเช่นด้านอาชญากรรม จับส่วยรถบรรทุก แต่ยุคหลังๆ จะมีข่าวสืบสวนในมิติต่างๆ เช่นด้านสิ่งแวดล้อม และอีกหลายๆ ด้านมากขึ้น แต่ในมุมมองของผมเองยังคิดว่าการทำข่าวสืบสวนในบ้านเรายังอยู่ในวงจำกัดอยู่ คือยังไม่เปิดออกไปในข่าวที่มันครอบคลุมด้านอื่นๆ อย่างเช่นข่าวบันเทิง ซึ่งก็สามารถทำข่าวสืบสวนได้ หรือข่าวเศรษฐกิจ ก็ทำในมุมสืบสวนได้ แต่ก็ยังไม่ค่อยเห็น จะเห็นทางด้านสิ่งแวดล้อมหรือด้านทุจริตเยอะ

ถ้าอย่างนั้นคุณมองว่าข่าวสืบสวนมีจำนวนน้อยลงไหมในปัจจุบัน

ถ้าถามว่าน้อยลงไหมในเชิงปริมาณคิดว่าไม่น้อยลงนะ เพราะในสื่อโทรทัศน์เองมันมีรายการข่าวที่แยกออกไปโดยเฉพาะ เช่น ข่าว 3 มิติ ประเด็นเด็ด 7 สี ซึ่งรายการพวกนี้ก็พยายามที่จะเจาะพยายามจะทำข่าวสืบสวนมากขึ้น เพราะฉะนั้นในเชิงปริมาณไม่น่าจะน้อยลง

คุณมองว่าบทบาทที่ข่าวสืบสวนจะมีต่อสังคมในอนาคตจะเป็นอย่างไร

จริงๆ แล้วในอนาคตคงขึ้นอยู่กับสื่อโทรทัศน์ด้วย เพราะในอนาคตถ้าเป็นสื่อดิจิตอลจะทำให้ช่องทีวีเพิ่มมากขึ้น ตรงนี้น่าจะเป็นทางเลือกให้คนดูได้ ซึ่งเขาจะมีช่องทางในการบริโภคข่าวสารมากขึ้น แต่ถ้าถามว่าข่าวสืบสวนจะมีมากขึ้นไหม ตรงนี้ตอบยาก เพราะอยู่ที่ผู้บริโภคด้วย พอพูดว่าข่าวสืบสวนปุ๊บ คนอาจจะมองว่ามันดูยาก มันดูแล้วจะเครียดเกินไปหรือเปล่า แต่คนที่ทำจะมากขึ้นหรือน้อยลง หรือคุณภาพจะมากขึ้นหรือน้อยลง ก็ต้องขึ้นอยู่กับผู้บริโภค ว่าเขารู้สึกว่าเขาต้องการบริโภคข่าวสารพวกนี้มากน้อยแค่ไหน แต่คนทำข่าวก็คงยังอยากทำอยู่

ประสบการณ์การทำข่าวสืบสวนที่คุณภูมิใจที่สุดคือข่าวไหน

ก็มีอยู่ 2 เรื่อง ที่ได้รับรางวัลข่าวสืบสวนยอดเยี่ยม จากมูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ เรื่องแรกก็เป็นเรื่องการทุจริตค้าบัตรสี และการเอาชื่อเข้าไปใส่ในทะเบียนราษฎร์ โดยเอาพวกชาวเขา ชาวพม่ามาใส่ ซึ่งเคสนี้เกิดขึ้นที่จังหวัดเชียงราย ผมไปพบว่ามันมีการเอาชื่อของคนพม่ามาสวมสิทธิ์เข้าไปอยู่ในทะเบียนราษฎร์ เข้าไปได้รับบัตรสี ซึ่งเป็นบัตรที่ให้เฉพาะคนต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน เช่น ชาวเขาเผ่าต่างๆ แต่ข่าวที่ทำมันได้ดีแผ่ว่ามีการเอาคนพม่ามาสวมสิทธิ์ให้ได้รับบัตรสีพวกนี้ แล้วหลังจากนั้นจะมีชื่อเข้าไปอยู่ในทะเบียนราษฎร์ ซึ่งการซื้อขายบัตรสีในเวลานั้นตกอยู่ประมาณใบละ 500 บาท เพื่อทำให้คนพวกนี้ได้อยู่ในประเทศไทยปลอมตัวว่าไม่ใช่คนพม่า แต่เป็นชาวเขา หลังจากนั้นก็มีการตีแผ่แล้วสุดท้ายทางปลัดอำเภอก็ถูกย้าย มันก็มีผลกระทบพอสมควรส่วนคนที่ให้ข้อมูลเราก็ต้องปกป้องเขา ซึ่งข่าวนี้ถือเป็นข่าวที่ภูมิใจชิ้นหนึ่ง ส่วนอีกชิ้นเป็นการเปิดโปงเรื่องของนายทุนที่บุกรุกพื้นที่ป่าอันดามัน ตอนนั้นนำเสนอ 8 ตอน ใน 8 พื้นที่ ตั้งแต่ภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง เป็นการเอาเอกสารสิทธิ์มาสวม บางกรณีก็เป็นการฉวยโอกาสหลังจากช่วงที่เกิดเหตุสึนามิในปี 2547 แล้วก็เอกสารมาครอบ ก็เป็นข่าวอีกชิ้นที่คิดว่าประสบความสำเร็จในแง่ของการทำข่าว และสามารถเปิดโปงให้สาธารณะรับรู้

ในความคิดของคุณ ข่าวสืบสวนจะประสบความสำเร็จได้มันจะต้องเกิดอะไรขึ้นบ้าง

จริงๆ แล้วการทำข่าวสืบสวนตามหลักการแล้วมันต้องเกิดการเปลี่ยนแปลง แต่ในบทบาทของสื่อจะไปคาดหวังให้ทุกอย่างเกิดการเปลี่ยนแปลงมันคงเป็นไปได้ยาก เพราะตอนแรกที่เราทำคงไม่อาจรู้ได้ว่ามันจะเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือเปล่า แต่หน้าที่ของสื่อคือเมื่อมีประเด็นที่ถูกหมกเม็ดอยู่ ซ่อนอยู่ เราก็มีหน้าที่ที่จะตีแผ่ ซึ่งถ้านักข่าวได้รับโอกาสจากองค์กรที่เขาสังกัดอยู่ ให้เกาะติดข่าวนั้นจนกระทั่งนำไปสู่การตีแผ่ได้ ก็ถือเป็นเรื่องที่ดีที่องค์กรจะต้องสนับสนุน แต่ผมอยากจะย้ำว่า องค์กรที่นักข่าวคนนั้นๆ สังกัดอยู่ควรจะให้โอกาสกับนักข่าวที่ทำข่าวแบบนี้ คือยังไม่ต้องหวังผลอะไร แต่ให้เขาลองไปทำดู เพราะว่าคนที่จะขึ้นมาทำข่าวสืบสวนได้ก็ต้องยอมรับว่าเขาต้องมีพื้นฐานการทำข่าวมาอยู่แล้ว แต่การทำข่าวสืบสวนไม่ใช่ว่าได้ประเด็นมาปุ๊บแล้วพรุ่งนี้จะลงไปในพื้นที่ได้เลย มันต้องมีการรวบรวมเอกสาร ข้อมูล หลักฐาน ซึ่ง 80% เรียกว่าต้องนั่งทำงานอยู่บนโต๊ะ เพราะคุณต้องรวบรวมข้อมูลต่างๆ โทรเช็คแหล่งข่าว แม้กระทั่งการสำรวจพื้นที่ก่อนจะออกไปถ่ายทำจริงสำหรับงานโทรทัศน์ งานเหล่านี้ต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก สมมติว่าวันนี้ผม

อยากทำข่าวการทุจริตการรับจำนำข้าว ก็ไม่ใช่ว่าผมตาม DSI ไปตรวจเขา หรือตามตำรวจไปจับคนที่รับจำนำข้าวแบบผิดกฎหมาย นั่นไม่ใช่ข่าวสืบสวน การทำข่าวสืบสวนก็คือ ต้องมีขั้นตอน มีวิธีคิด มีการวิเคราะห์ว่าจะเริ่มจากอะไร จะนำไปสู่จุดนั้นได้อย่างไร นั่นคือข่าวสืบสวน เพราะฉะนั้นมันต้องใช้เวลาในการเตรียมข้อมูลค่อนข้างสูง ปัจจัยสำคัญคือถ้านักข่าวสังกัดองค์กรไหนแล้วได้รับความสนับสนุนก็ถือเป็นเรื่องที่ดีมาก

ข่าวสืบสวนมีความจำเป็นต่อสังคมปัจจุบันอย่างไร

นับวันยิ่งจำเป็นมาก โดยเฉพาะในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทุจริต การแย่งชิงทรัพยากร หรือข่าวเศรษฐกิจ หรือทุกประเด็นมันมีมิติที่จะทำเป็นข่าวสืบสวนได้หมด อย่าไปนึกว่านี่คือข่าวธรรมดา ธรรมชาติของนักข่าวที่ทำข่าวรูทีนตามทำเนียบ หรือกระทรวงต่างๆ บางทีเขาคิดว่าข่าวที่เกิดขึ้นก็เป็นธรรมชาติของมันอยู่แล้ว สิ่งสำคัญคือ นักข่าวในเมืองไทยจะเคยชินกับการเอาความคิดเห็นมานำเสนอ มากกว่าจะนำข้อเท็จจริงมานำเสนอ วันนี้มีเรื่องทุจริตจำนำข้าว รัฐมนตรีพาณิชย์ว่ายังไงครับ นายกรัฐมนตรีว่ายังไงครับ นั่นคือสิ่งที่เรียกว่าความเห็น ซึ่งต้องแยกแยะให้ถูกระหว่างความคิดเห็นกับข้อเท็จจริงที่จะนำเสนอ ซึ่งสิ่งที่สังคมจะได้จากข่าวสืบสวนก็คือได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงมากกว่าได้ความเห็น ถ้าเราเปิดหนังสือพิมพ์วันนี้ทุกฉบับ หรือแม้แต่สื่อโทรทัศน์ หรือสื่อวิทยุก็ตาม จะเห็นว่า 80% ของเนื้อข่าวเป็นความเห็นหมดเลย แล้วถามว่าข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมันคืออะไร น้ำที่ท่วมสุโขทัยวันนี้มันท่วมเพราะอะไร นั่นคือสิ่งที่คนอยากรู้ ผมว่าคนไม่ได้อยากรู้หรอกว่าแต่ละคนคิดยังไง คนอยากรู้ว่าทำไมมันถึงท่วมมากกว่า เพราะฉะนั้นสื่อมีหน้าที่นำเสนอตรงนี้ออกมาว่าทำไมมันถึงท่วม ซึ่งตอนนี้เราก็ยังไม่ค่อยเห็นสื่อไหนนำเสนอข้อเท็จจริงเหล่านี้ มีแต่รายการสถานการณ์น้ำท่วม ซึ่งจำเป็นต้องมีอยู่แล้ว แต่ทำไมมันถึงท่วมก็ยังไม่มีใครรู้ เพราะฉะนั้นถ้าขาดข่าวสืบสวนไป จะทำให้สังคมขาดการรับรู้ข้อเท็จจริงว่าเกิดอะไรขึ้นในบ้านนี้เมืองนี้

คุณคิดว่าโมเดลในการทำข่าวสืบสวนที่ควรจะเป็นในอนาคตคืออย่างไร

ผมคิดว่ามันจะมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาค่อนข้างเยอะ บางสถานีโทรทัศน์ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา สามารถนำเสนอได้ยาวๆ ยกตัวอย่างเช่นไทยพีบีเอส เขามีรายการที่เป็นข่าวสืบสวนเช่นรายการเปิดปม ซึ่งถ้ามีเวลาได้มากขนาดนั้นก็น่าสนใจ เพราะมันเป็นข่าวที่ต้องใช้เวลาในการให้ข้อมูลกับคนดู ในขณะที่สถานีโทรทัศน์บางช่องใช้การนำเสนอเป็นตอนๆ ซึ่งอาจจะขาดความต่อเนื่อง แต่ถ้าเรื่องมันน่าสนใจคนก็จะตามดู เพราะฉะนั้นรูปแบบควรจะเป็นแบบไหน คงขึ้นอยู่กับช่องทาง และสังกัดที่เขาอยู่มากกว่าว่าจะสื่อสารได้มากน้อยยังไง พูดโดยรวมคงไม่ได้

ถ้าถามถึงโมเดลที่ควรจะเป็นในกระบวนการทำงานของนักข่าวล่ะ

โมเดลข่าวสืบสวนที่น่าชื่นชมมีอยู่เคสหนึ่ง เป็นข่าวสืบสวนของอินโดนีเซีย ซึ่งรัฐมนตรีคนหนึ่งเอางบประมาณมาปูอิฐบล็อกที่ริมทางเดินในกระทรวง ความยาว 3 กิโลเมตร ถ้าไม่มีใครสนใจอะไรข่าวนี้ก็ไม่เป็นข่าว แต่นักข่าวคนหนึ่งไปสืบค้นจากเอกสาร แล้วพบว่างบประมาณในการปูทาง 3 กิโลเมตรนี้มันโอเวอร์มาก ก็ไปหยิบตรงนี้มา ซึ่งพอได้เอกสารมาแล้ว นักข่าวคนนี้ก็ทำข่าวโดยไปถามผู้รับเหมาก่อสร้างรายอื่นๆ ว่าปูทางเท่านี้ควรจะใช้งบเท่าไหร่ นอกจากนี้เขายังขยายความเพิ่มว่า งบประมาณเท่านี้สามารถนำไปทำอะไรได้บ้าง แล้วเขาเปรียบเทียบกับการเอางบก้อนนี้ไปช่วยเหลือคนยากคนจน หรือไปทำอะไรที่มันเกิดประโยชน์มากกว่านี้ สุดท้ายเมื่อเขาเสนอข่าวชิ้นนี้ไป แม้จะไม่ได้สรุปหรือตีแผ่ได้ชัดเจนว่ามีการทุจริต แต่รัฐมนตรีคนนี้ก็ต้องถูกโยกย้าย แล้วตัวเลขของการตีแผ่นี้ก็ถูกขุดคุ้ยออกมาภายหลังจากที่เขานำเสนอข่าว เพราะฉะนั้นการทำข่าวสืบสวนแบบนี้ แค่มีประเด็นเล็กๆ ที่คุณสนใจ มันก็นำมาทำข่าวสืบสวนที่ขยายผลได้เช่นกัน นอกจากนี้เขายังมีวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจด้วย

ปัญหาหรือข้อจำกัดในการทำข่าวสืบสวนที่ผ่านมาเป็นอย่างไร

เป็นเรื่องขององค์กรแต่ละองค์กรว่าเปิดโอกาสให้นักข่าวทำข่าวสืบสวนมากน้อยแค่ไหน ส่วนเรื่องของทักษะมันฝึกกันได้ แต่ที่สำคัญคือองค์กรต้องเปิดโอกาสก่อน ซึ่งถ้าดูในตอนนี้จะเห็นว่ามีองค์กรข่าวเพียง 50% เท่านั้นที่มีรายการข่าวสืบสวนนำเสนออยู่ ซึ่งในแต่ละองค์กรอาจจะมีข้อจำกัดของตัวเอง ซึ่งข้อจำกัดที่สำคัญคือผู้บริหารข่าวให้ความสำคัญ และคิดว่าข่าวสืบสวนเป็นข่าวที่สำคัญหรือเปล่า เราพูดกันเสมอในสมาคมวิชาชีพว่านักข่าวมีจรรยาบรรณที่ต้องนำเสนอข่าวสืบสวนสอบสวนพวกนี้ แต่พอเอาเข้าจริงในทางปฏิบัติถามว่าเวลาที่นักข่าว หัวหน้ากองบรรณาธิการข่าว หรือใครก็แล้วแต่ที่อยากจะนำเสนอข่าวสืบสวน แล้วผู้บริหารให้ความสำคัญไหม ผู้บริหารคิดว่าข่าวแบบนี้ควรจะนำเสนอไหม อีกองค์ประกอบหนึ่งคือถ้าข่าวสืบสวนนั้นไปกระทบแหล่งทุนที่เขาสนับสนุนสื่อนั้นๆ อยู่ ก็อาจจะเป็นเรื่องยากก็ได้ นักข่าวทุกคนคงอยากทำข่าวประเภทนี้อยู่แล้ว แต่คนที่เหนือเขาขึ้นไปต่างหากที่พร้อมจะให้โอกาสเขาได้ทำไหม ผมอยากจะยกตัวอย่างกรณีหนึ่ง สมัยที่มีการต่อต้านโรงไฟฟ้าบ่อนอก หินกรูด ที่ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนผมทำงานอยู่ในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง เราลงไปทำข่าวนี้ด้วยกัน ซึ่งข่าวของเขาลงในหน้าสิ่งแวดล้อม แต่ด้านล่างของหน้าสิ่งแวดล้อมกลับเป็นโฆษณาประชาสัมพันธ์ของโรงไฟฟ้าเอกชนที่กำลังจะทำโรงไฟฟ้านี้ เพื่อนผมคนนี้ก็งงว่าตกลงเจ้าของสื่อจะเอายังไงแน่ มันเป็นกรณีที่ทำให้เห็นว่าเรื่องทุนกับการนำเสนอข่าวมันคงไปด้วยกันไม่ได้ตลอด

ในยุคนี้ที่มีโซเชียลมีเดียเข้ามา คุณคิดว่ามันจะเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าการทำข่าวสืบสวนไปอย่างไรบ้าง

เปลี่ยนแปลงเยอะเลย เพราะมันจะช่วยในการทำข่าวได้เยอะมาก นักข่าวปัจจุบันสามารถทำข่าวสืบสวนได้ง่ายกว่านักข่าวในยุคเก่ามาก บริบทแวดล้อมทั้งเรื่องขององค์กรเอกชน การรวมตัวของชาวบ้าน กฎหมายคุ้มครองเขาต่างๆ มันทำให้คนทำข่าวกล้าทำข่าวในประเด็นต่างๆ มากขึ้น โซเชียลมีเดียมีความสำคัญในการให้ประเด็นกับนักข่าวกระแสหลักค่อนข้างมาก การเปิดประเด็นก็จะง่ายขึ้น

อลงกรณ์ เหมือนดาว

บรรณาธิการข่าว 3 มิติ นักข่าวโทรทัศน์สืบสวนสอบสวนที่มีผลงานมากมาย โดยผลงานข่าวที่มีชื่อเสียงของเขาและทีมงานได้แก่ ข่าวเรื่อง "ส่วยทางหลวง" ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวี ซึ่งได้รับรางวัลข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2540 และล่าสุดกับข่าว "เปิดโปงโรงชำแหละไก่เถื่อน" ของรายการข่าว3มิติ ซึ่งได้รางวัลข่าวสืบสวนสอบสวนยอดเยี่ยม รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ประจำปี 2554

คุณคิดว่า ภาพรวมในตอนนี้ ข่าวโทรทัศน์มีข่าวสืบสวนสอบสวนมากน้อยแค่ไหน

ทีวีที่มีทุกวันนี้ไม่ว่าจะเป็นทีวีของรัฐก็ดี ทีวีภาคธุรกิจก็ดี บางทีก็อาจจะอิงกับภาคการเมือง ดังนั้นข่าวสืบสวนสอบสวนก็ไม่อาจจะทำได้ทุกกรณี หรืออาจจะได้ทุกกรณีแต่ไม่อาจทำได้บ่อยๆ บางช่องเลยไม่ค่อยมีข่าวสืบสวนบนหน้าจอเลย ต้องบอกก่อนว่าข่าวสืบสวนไม่ใช่ข่าวอาชญากรรม แต่เป็นข่าวที่มุ่งตีแผ่ในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชั่น มุ่งตีแผ่ในความไม่ชอบมาพากลที่เกิดขึ้นในสังคม อาจจะไม่ใช่การโกงก็ได้ ความเลวร้ายในสังคมก็เข้าไปสืบสวนได้ ถ้าเป็นความเลวร้ายในสังคมหลายช่องพอจะทำกัน แต่พอเป็นการทุจริตภาครัฐซึ่งเกี่ยวกับการเมืองก็ต้องมาดูกันอีกว่าช่องไหนพอจะอิสระได้บ้าง จะได้เข้าไปลึกหน่อย บ้านเราก็จะเป็นแบบนี้ ดังนั้นเราก็จะเห็นได้ชัดเจนว่า ถ้าข่าวสืบสวนที่เข้าไปตรวจสอบความไม่ชอบมาพากลที่เกิดในสังคม ในภาคเอกชน เช่นคนโกงกัน แชร์ลูกโซ่ เข้าไปสืบเข้าไปค้นการหลอกลวง คนทรงเจ้า ต่างๆ นานา พวกนี้มีกันทุกช่อง ทำกันทุกช่อง เพราะฉะนั้นถ้าบอกว่ามีเยอะแค่ไหน ข่าวอย่างนี้มีทุกช่อง แต่เมื่อข่าวหันมาตรวจสอบการทุจริตภาครัฐ ความถี่มันจะไม่มีทุกช่อง ไม่ใช่ความผิดของนักข่าว ต้องยอมรับว่ามันเป็นธรรมชาติของประเทศเรา อะไรที่กระทบกับรัฐมากก็ลำบากนิดหนึ่ง แต่บางช่องที่เป็นธุรกิจและห่างรัฐมาหน่อย ก็จะทำได้มากขึ้น ตรวจสอบได้มากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ช่องไทยพีบีเอส ก็เป็นช่องที่อิสระสุดๆ ซึ่งผมคิดว่าไทยพีบีเอส นี้จะเป็นโมเดลที่ดีมากเพราะเขาเป็นทีวีที่อิสระจริงๆ ไม่ได้มีกลุ่มนายทุนเอาเงินมาให้ หรือรัฐเข้ามาบริหาร ผมจึงหวังกับไทยพีบีเอส มากๆ ว่าเขาน่าจะทำข่าวสืบสวนสอบสวนได้เยอะที่สุด ส่วนช่อง 3 ก็เป็นช่องที่สัมปทานจากรัฐ เราจึงทำได้ระดับหนึ่ง ถามว่าเยอะไหม เราทำได้เยอะพอสมควร แต่ก็ไม่ได้อิสระมาก เราก็ต้องยอมรับความจริง ธรรมชาติของประเทศไทยในจุดนี้ แต่ถ้าย้อนกลับไปถามกันว่าข่าวสืบสวนสอบสวนมีมากกว่าสิบปีที่แล้วไหม มีมากกว่า เพราะคนทำงานความกล้ามีมากขึ้น ความอิสระมีมากขึ้น มีมุมมองความคิดในข่าวสืบสวนมากขึ้น นักข่าวรุ่นใหม่พอทำข่าวได้สักห้าหกปี เลือดเริ่มสูบฉีด อยากจะทำข่าวสืบสวนสอบสวนแล้ว ก็เป็นเรื่องที่ดี ซึ่งน้องๆ ทุกช่องก็เป็นแบบนี้ เท่าที่ได้คุยๆ มา น้องๆ นักข่าวหลายคนก็อยากจะทำข่าวสืบสวนสอบสวน แต่ก็ต้องมีศิลปะในการนำเสนอโดยไม่เป็นการชกแบบทื่อๆ คือถ้าคุณอยากจะตรวจสอบภาครัฐตรวจสอบรัฐบาล แล้วนำเสนอข่าวตรงๆทื่อๆ ถ้าทีวีของคุณเป็นช่องรัฐคุณลำบาก แต่การทำข่าวเดี๋ยวนี้เด็กก็แยบยลมากขึ้น ชกซ้ายชกขวาอ้อมซ้ายอ้อมขวาแต่สุดท้ายก็เข้าถึงเป้าหมายเดียวกัน ให้บรรลุเป้าหมายแต่วิธีการอย่างไรก็อีกเรื่องหนึ่ง

คุณได้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมมากน้อยแค่ไหน จากข่าวที่คุณทำ

ข่าวสืบสวนทุกข่าวส่วนใหญ่สร้างความเปลี่ยนแปลงแน่นอน อันนี้ผมไม่ได้พูดถึงผลงานตัวเองเพียงอย่างเดียว อย่างทีมงานของไอทีวียุคแรกที่ผมทำงานอยู่ด้วย ส่วนใหญ่ผู้บริหารทีวีไทยก็อยู่ในยุคเดียวกับผม จะว่าไปพวกเราก็เป็นคนทำข่าวสืบสวนสอบสวนทางทีวีเป็นยุคแรกๆ เป็นคนกลุ่มแรก เพราะแม้หนังสือพิมพ์เขาจะทำมานานแล้วแต่ทางทีวีตอนนั้นยังไม่เคยมีใครทำ อย่างชิ้นที่คลาสสิคที่สุดคือ "ส่วยทางหลวง" เมื่อปี พ.ศ. 2539 นั่นคือ 16 ปีที่แล้ว อันนี้เป็นชิ้นที่คนยุคแรกของไอทีวีร่วมกันทำ ผมเป็นแกนกลางเป็นคนวางแผน พอตีแผ่ออกไปความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นชัดเจน ทุกวันนี้ถ้าตำรวจจะรีดไถหรือทำอะไรไม่ดี ตำรวจก็จะระแวงแล้วว่า จะมีคนมาถ่ายไหม มีกล้องไหม นักข่าวแอบถ่ายไหม ตอนนั้นมีการตีแผ่จน

ต้องปลดนายพลบางคนจากเรื่องส่วยทางหลวง ส่วยทางด่วน นี่แหละ แล้วก็มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ มีการวางมาตรการที่จะทำอย่างไรให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เข้าไปวุ่นวายกับเรื่องผลประโยชน์ อันนั้นคือความเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนแปลงมาถึงวันนี้ ทุกวันนี้เวลาตำรวจจะรับส่วยก็ไม่ได้สะดวกเหมือนเมื่อก่อน นี่ก็เป็นการทำงานของเราที่สามารถสร้างแรงกดดันในกับคนที่จะคิดทำเรื่องทุจริต ข่าวนี้จึงเป็นข่าวสืบสวนสอบสวนชิ้นแรกของประเทศไทยที่ร่วมกันทำ เป็นจุดเริ่มต้นของข่าวสืบสวนสอบสวนทางทีวี และข่าวส่วยทางหลวงมันพิเศษตรงที่ว่าไม่ใช่แค่เราหาข้อมูลว่าใบเสร็จใบนี้เป็นใบเสร็จที่โกงมา ตัวเลขของใบนี้มันต่างกัน มันไม่ใช่แค่นั้น แต่เรานำเสนอโดยภาพ มันต้องเสี่ยงเข้าไปถ่ายภาพให้ได้ ไม่ใช่แค่ใครส่งแฟ็กซ์เอกสารมาแล้วมันก็จบ แต่เราต้องมีทั้งเอกสาร ทั้งภาพที่เราไปแอบถ่ายทำมา ต้องแฝงตัวเข้าไปปลอมตัวเข้าไป มันจะมีอิมแพ็คไม่มีอิมแพ็คก็อยู่ที่การนำเสนอ ไม่ใช่จบแค่ไปสืบไปค้นแล้วนำเสนออย่างไรไม่รู้ ทั้งเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ ความยาวห้านาทีก็มีแต่กระดาษเพียงอย่างเดียว วงตรงโน้นตัวเลขตรงนี้ มันไม่น่าสนใจ เอกสารกระดาษจำเป็นต้องมีแต่ไม่ใช่ทั้งหมดของเรื่อง เรื่องส่วย จึงต้องมีภาพตอนกำลังรับส่วย ส่วยก็ต้องมีเสียงตอนเจรจา นี่คือความคลาสสิคของข่าวสืบสวนทางโทรทัศน์ มันเสี่ยงมันต้องเข้าไปแล้วให้ได้มาซึ่งภาพหลักฐาน ภาพจะเป็นหลักฐานที่ดีที่สุด เสียงจะเป็นหลักฐานที่ดีที่สุด พอๆ กับเอกสารในการทุจริต

ดังนั้นเมื่อหลักฐานทางกระดาษมาเจอกับภาพและเสียง พอออกไปอิมแพ็คมันจะมีมาก และความเปลี่ยนแปลงมันจะเกิดขึ้น เราทำเรื่องส่วยเมื่อ 15 ปีที่แล้วอย่างไร วันนี้เราก็ทำอย่างนั้น ปีนี้ผมทำเรื่องไก่เน่าพอคนเห็นก็รู้ว่า อ้อ มันทำกันอย่างนี้ เจ้าหน้าที่ก็เข้ามามีบทบาทในการวางมาตรการป้องกันทั่วประเทศ หลังจากนั้นเราก็ทำเรื่องเอาน้ำเสียจากโรงงานไปทิ้งตามริมถนน ออกอากาศไปเมื่อต้นปีที่ผ่านมา หลังจากออกอากาศเจ้าหน้าที่ก็คึกคักในการปราบปราม ในการตรวจจับ เพราะเราออกอากาศไปแล้วมันเกิดอิมแพ็ค เอาน้ำเสียไปทิ้งในท่อ จากท่อไปลงคลองปลาชาวบ้านตาย ต้นไม้ตาย มันเห็นภาพ เราก็ให้เอาฮอลิคอปเตอร์ไปบินดูว่าทำไมน้ำมันดำขาวต่างกัน แล้วมันก็กำลังไหลลงทะเล สิ่งต่างๆ เหล่านี้เมื่อมันมีภาพ ข่าวสืบสวนทางทีวีมันก็มีแรงกระตุ้นให้คนดูและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องลงมาแก้ปัญหา แต่ถ้าเอาเอกสารมาเปิดเผยเพียงอย่างเดียว บางทีแรงกระตุ้นมันก็ไม่มี มันยากตรงที่ว่า เราต้องตรวจสอบทุจริตและความผิดปกติต่างๆ ควบคู่ไปกับการเสี่ยงเอาตัวเองไปหาภาพให้ได้ เอาตัวเองไปซุ่มในรถ ในป่า โคนต้นไม้ให้ได้ มันคลาสสิคตรงนี้ และความคลาสสิคนี่เองมันก็ทำให้มีอิมแพ็คสูงมากในการแก้ปัญหาที่เราได้เปิดประเด็นตรวจสอบเอาไว้ บางเรื่องผ่านไปหนึ่งปีมันอาจจะกลับมาเหมือนเดิม แต่เราก็ได้ทำแล้ว และมันก็ดีกว่าที่จะไม่ทำอะไรเลย

รูปแบบความเปลี่ยนแปลงในการทำข่าวสืบสวนสอบสวนจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง

ต้องยอมรับว่า ตอนนั้นที่ทำอยู่ไอทีวี ตอนนั้นมันอิสระมาก อัดกันแหลก แต่ ณ วันนี้ถ้าเรามามองภาพใหญ่ของทีวีเมืองไทย สื่อที่สามารถมีอิสระได้มากคือทีวีดาวเทียม ผมมองว่าตัวนักข่าวเขามีมุมมอง มีจริยธรรมที่อยากจะทำข่าวสืบสวนอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นช่องไหน แต่ก็อาจจะมีกรอบเรื่องช่อง ซึ่งตรงนั้นก็เป็นส่วนหนึ่ง ถ้าเราสามารถทำให้ช่องต่างๆ ไม่ต้องอิงผลประโยชน์จากรัฐได้ ทุกช่องจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบภาครัฐ ผมสังเกตว่าเวลาช่องไหนลุกขึ้นมาทำข่าวสืบสวนสอบสวน ก็จะมีคนโทรศัพท์มาร้องเรียนเยอะมาก เพราะฉะนั้นถ้าผลตอบรับของทีวีคือทำแล้วให้ประโยชน์กับคนดู แล้วคนดูจะมีฟีคแบ็คกลับมา ช่องต้องไม่ปฏิเสธเรื่องร้องเรียนของคนดู เราต้องคิดอยู่ตลอดว่าทำอย่างไรจะนำเสนอให้ได้ แล้วนำเสนออย่างไร หาวิธีทำให้ได้ เพราะฉะนั้นตอนนี้ช่องฟรีทีวีหรือดาวเทียมที่ไม่ได้อิงกับรัฐหรือผลประโยชน์มากมายนัก สามารถเป็นด่านหน้าในการทำตรงนี้ได้อย่างเต็มที่ อย่างทีวีไทยที่ใช้ภาษีของประชาชนไม่ได้อิงรัฐต้องทำข่าวสืบสวนสอบสวนให้มากกว่านี้ แต่ละช่องที่ยังอิงรัฐหรือธุรกิจเขาก็อยากออกอยากทำ ซึ่งตอนนี้ก็ทำอยู่โดยตลอด แม้ว่าเราจะเหนื่อยในการคิดวิธีนำเสนอแบบหลบซ้ายหลบขวา ไม่ใช่ชกตรงๆ แต่อย่างกลุ่มแรกที่ไม่ได้อิงรัฐ เขาสามารถชกตรงๆ ได้เลย สำหรับ 5 ช่องฟรีทีวีเมื่อวันไหนเขาหลุดมาแล้วอยู่ในการดูแลของกสทช. เขาก็จะเข้าร่วมกับกองหน้าได้ทันที ในอนาคตทีวีทุกช่องน่าจะเป็นศูนย์กลางในการรับเรื่องร้องทุกข์หรือความไม่ชอบมาพากลในสังคมจากประชาชนแล้วทำงานต่อร่วมกันมุ่งตรงไปในทางเดียวกันได้ ก็จะเป็นสิ่งดี

แล้วคิดว่าองค์กรวิชาชีพน่าจะมีบทบาทอย่างไรบ้างเกี่ยวกับการผลิตข่าวสืบสวนสอบสวน

ในส่วนขององค์กรวิชาชีพ อย่างสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ สมาคมนักข่าวและนักหนังสือพิมพ์ น่าจะมีการจับมือกันให้ชัดเจนกว่านี้ เช่นจับมือกันแล้วก็เชิญนักข่าวมาร่วมทำข่าวสืบสวนสอบสวนสักเรื่องปีละครั้ง สมมติว่ามีการทุจริตระดับแสนล้าน เราก็ระดมนักข่าวและคนในสมาคมจากตัวแทนแต่ละช่อง มาจับมือกันทำข่าวสืบสวนเรื่องนี้ด้วยกัน ช่องนี้อาจจะช่วยด้านนี้ อีกช่องอาจจะช่วยอีกด้าน เป็นการจับมือกันให้เป็นภาพใหญ่ ถ้ารวมกันทำอย่างนี้ได้ โดยมีเจ้าภาพเป็นสมาคมมันจะเกิดอิมแพ็คมหาศาล พอทำเสร็จก็กระจายไปออกอากาศทุกช่องก็ได้ ซึ่งสิ่งนี้เรายังไม่เคยเห็นจากองค์กรวิชาชีพ ถ้ามันได้อย่างที่ผมบอกมันจะดีขึ้นมาก เพราะพวกเราคนทำข่าวเองจะไม่รู้สึกว่าตัวเองหัวเดียวกระเทียมลีบ ไม่รู้ว่าออกไปครั้งนี้จะโดนโจรยิงหรือเปล่า ไม่รู้ว่าจะโดนภาครัฐที่เราไปซุ่มถ่ายเล่นงานหรือเปล่า แต่พอเรามีองค์เป็นเจ้าภาพความมั่นใจเราก็จะมีมากขึ้น แล้วมีเพื่อนๆ จากหลายๆ ช่องมาช่วยกัน แค่ปีละหนึ่งชิ้นก็พอ การจะทำข่าวสืบสวนใหญ่ๆ สักชิ้น แค่ช่องเดียวพลังมันอาจจะไม่เพียงพอ แต่ถ้ามีองค์กรวิชาชีพมาดูแลเชิญนักข่าวหรือผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ มาเป็นที่ปรึกษามาร่วมกันทำงาน ต่างคนต่างรับผิดชอบหน้าที่ หนึ่งปีทำข่าวสืบสวนใหญ่ร่วมกันหนึ่งชิ้น ผมว่ามันจะมีประโยชน์กับทั้งคนทำข่าวเองและกับสังคม ผมอยากเห็นโมเดลนี้

แล้วคุณคิดว่ากสทช.จะช่วยเพิ่มอิสระในการทำข่าวของช่องต่างๆ ได้อย่างไรบ้าง

ปัจจุบันนี้ช่องต่างๆ หรือบางช่องอิงกับรัฐอยู่ แต่เมื่อ กสทช เกิดขึ้นมาแล้ว ก็ต้องดึงบางช่องมาเปิดประมูลใหม่ หรือเปิดช่องย่อย และช่องย่อยเหล่านี้ก็จะต้องถูกดึงมาอยู่ในกสทช. ช่องที่ถูกดึงมาอยู่ในกสทช.จะเริ่มมีอิสระมากขึ้น นักข่าวที่มีไฟก็จะได้ทำงานเต็มที่ แต่นี่มันแค่จุดเล็กๆ แต่อย่างขององค์กรวิชาชีพถ้าจับมือกันทำอย่างที่ผมบอกอิมแพ็คมันจะมีมหาศาล

อุปสรรคของการทำข่าวสืบสวนสอบสวนในแต่ละชิ้นมักจะมีอะไรบ้าง

อุปสรรคอย่างแรกคือความเสี่ยง เป็นปัจจัยสำคัญเลย เพราะการทำข่าวสืบสวนสอบสวนมันมีความเสี่ยงมาก สังเกตว่านักข่าวในท้องถิ่นเขาจะรู้ดีว่าว่าโครงการไหนทุจริตกันบ้าง แต่เขาทำได้ไม่เต็มที่ เพราะว่าคนในจังหวัดเขาก็รู้ว่าบ้านอยู่ไหน ออกจากบ้านเวลาไหน ไปไหนมาไหนบ้าง โดนดักยิงเอาง่ายๆ ผมบอกน้องๆ นักข่าวเสมอว่าเราจะไม่ทุ่มเททำข่าวสืบสวนโดยเอาชีวิตไปเสี่ยงนะครับ เราจะเหลือชีวิตไว้ทำข่าวอื่นๆ อีก ไม่ใช่ว่าจะต้องมาดราม่าสวยงามว่า เราจะขอสละชีวิตนี้ให้กับการทำข่าวสืบสวนสอบสวนมันไม่ใช่ ผมฝึกนักข่าวทำข่าวสืบสวนสอบสวนไม่ต่ำกว่า 60 คนตอนนี้กระจายอยู่ทุกช่อง ผมบอกเขาเสมอว่าเราจะไม่ยอมตายเพียงเพราะข่าวข่าวเดียว ต้องทำข่าวให้เต็มที่แต่อะไรที่เราเห็นไม่ปลอดภัย แม้เราจะได้ข้อมูลที่ลึกมากแต่มีอันตรายร้ายแรงรออยู่ เราก็ไม่ก้าวเข้าไป เรายอมตีโอบข้อมูลนี้แล้วหยุดไว้ก่อน แล้วค่อยรอเวลาให้ข้อมูลเหล่านี้มันค่อยๆ เผยออกมา เองจะดีกว่า เพราะฉะนั้นอุปสรรคแรกคือความเสี่ยงของชีวิต แม้ปีนึงนักข่าวจะตายน้อยมาก เราก็ไม่จำเป็นต้องเสี่ยงขนาดนั้น เพราะคนที่เราไปแฉ ถ้าเขาโดนจับได้เขาอาจจะติดคุกติดตะรางเพราะฉะนั้นเขาจะพยายามทำทุกทางให้ยุติการทำข่าวของเราให้ได้

ทำข่าวสืบสวนสอบสวนในอดีตกับปัจจุบัน ความเสี่ยงแตกต่างกันไหม

เมื่อก่อนอาจจะมีความเสี่ยงเรื่องชีวิตเพียงเรื่องเดียว แต่ปัจจุบันมีเรื่องการฟ้องร้องเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย อย่างบางคนที่โดนตรวจสอบพอเห็นข่าวออก ก็ฟ้องไว้ก่อน ฟ้องทันที เห็นเรามีหลักฐานชัดๆ ก็ฟ้องไว้ก่อนเพื่อให้คำสั่งศาลมายุติการทำข่าวของเราชั่วคราว สมัยนี้คนทำข่าวจึงโดนฟ้องเยอะมาก ต่อให้หลักฐานชัดก็โดนฟ้อง เพราะฉะนั้นคนทำข่าวสืบสวนต้องระวังมาก อันไหนเราเห็นว่าเข้าไปแล้วเสี่ยงมากอันตรายมากก็ไม่เข้าไป พยายามไปตีโอบหาข้อมูลด้านอื่นก่อน อย่างข้อมูลที่เราหามาก็ต้องเอามานั่งวิเคราะห์และหาข้อมูลประกอบให้รอบด้าน อย่างเรื่องทุจริตลำใย เราก็ต้องไปรื้อเอกสารมาดูว่าทุจริตอย่างไร ไปสืบดูว่าคนนี้ไม่ได้เป็นชาวสวนลำใย ทำไมเบิกเงินลำใยตั้งหลายล้าน เราก็ต้องลงพื้นที่ไปทำไปหาข้อมูล เรื่องพวกนี้ก็เสี่ยงชีวิตทั้งนั้น ปัญหาหลักก็จะเป็นเรื่องการลงไปทำข่าวและหาข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด ซึ่งมันจะมีความเสี่ยงในชีวิตสูงมาก หลังจากนั้นเมื่อออกอากาศไปแล้วถ้าไปกระทบกับเรื่องการเมือง ราชการหรือตัวองค์กรใหญ่ๆ เราก็ค่อยๆ หาทางนำเสนอแบบอ้อมๆ หลบๆ มันก็ยังสามารถออกอากาศต่อไปได้ ประเด็นสำคัญมันคือเรื่องความเสี่ยงในชีวิต

การได้มาซึ่งข้อมูลก็เป็นอีกปัญหา เดี๋ยวนี้คนชอบไปหาข่าวจากอินเตอร์เน็ตบ้าง จากนักข่าวพลเมืองบ้าง อย่างนักข่าวพลเมืองส่วนใหญ่ก็จะเป็นนักข่าวที่ดี แต่ไม่ใช่ว่าดีทั้งหมด อย่างเขาถ่ายคลิปส่งมาให้เราดูเหมือนจะมีการทุจริตอะไรสักอย่างแต่พอไปตรวจสอบแล้วเป็นการจัดฉากก็มีเยอะแยะ เพราะฉะนั้นในการกลั่นกรองของมูลจึงสำคัญ ข้อมูลที่เราได้มาก็ต้องมีการตรวจสอบ ไม่ใช่ได้มาแล้วออกอากาศเลยมันทำไม่ได้ ได้มาก็ต้องไปตรวจสอบว่ามันจริงหรือไม่ บางทีก็อาจจะต้องไปแอบถ่ายใหม่ตรวจสอบใหม่หมดว่ามันมีอย่างนี้จริงๆ ไหม ถ้าพิสูจน์ว่าจริงเราก็ค่อยเอาออกอากาศ เราไม่สามารถเชื่อทุกอย่างจากแหล่งข่าวได้ทั้งหมด เพราะเรื่องการทุจริต ความไม่ชอบมาพากลในสังคมมันมีทั้งคนได้ประโยชน์และคนเสียประโยชน์ ชาวบ้านที่ร้องเรียน อาจจะเป็นฝ่ายตรงข้ามที่ต้องการใส่ร้าย หรือมันอาจจะเป็นความจริงก็ได้ แต่ไม่ใช่หน้าที่ที่เราจะไปคิดไปตัดสินว่าเขาน่าจะใส่ร้ายแล้วไม่รับเรื่องร้องเรียน เราก็รับแล้วไปตรวจสอบ เพราะฉะนั้นการตรวจสอบข้อมูลมันถึงยาก ปัญหาที่สามคือแม้ว่าเราจะทำให้ตายหาข้อมูลได้มากแค่ไหน แต่นำเสนอไม่ดี มันก็ไม่มีประโยชน์ สุดท้ายคือการออกอากาศถ้าออกในช่องที่อิสระก็ดี แต่ถ้าช่องไม่อิสระมันก็จบ

ข่าวสืบสวนสอบสวนชิ้นไหนที่รู้สึกว่ามีผลต่อสังคมมาก และเป็นข่าวที่อยู่ในความทรงจำ

ชิ้นที่ไม่เคยลืมเลยคือเรื่องส่วยทางหลวง เพราะเราทำในยุคที่ไม่มีใครเคยทำข่าวแบบนี้มาก่อน และไม่มีใครเคยเอาภาพมาออกคนไอทีวีเป็นนักข่าวกลุ่มแรกที่ทำเรื่องนี้ และหลังจากมีข่าวนี้ตำรวจก็หยุดการรีดไถประชาชนไปได้ระยะหนึ่ง เป็นโลโก้ของไอทีวีไปเลยที่ใครมีเรื่องโดนรังแกจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือมาเฟียก็จะมาร้องเรียนกับเรา ทุกคนเดินมาหาเราหมดเลย ช่วงเวลานั้นเรามีความเป็นทีวีเพื่อสังคมเยอะมาก เราได้ช่วยเหลือคนในสังคมที่ถูกรังแก หลังจากนั้นผมก็มีความภูมิใจต่อมาเรื่อยๆ เพราะงานทุกชิ้นที่ทำมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมไม่มากก็น้อย และงานไหนยิ่งยากก็ยิ่งภูมิใจว่าเราผ่านมาได้ ตอนทำงานมีอันตรายอยู่รอบด้านแต่พอได้ออกอากาศอันตรายก็ไม่มีแล้ว เพราะเขาโดนล้มโดนตรวจสอบก็ไม่มีประโยชน์ที่จะมาฆ่าเรา เพราะเขาก็โดนจับโดนตรวจสอบไปแล้ว

ในมุมมองของคนทำข่าว อยากให้คนที่ดูข่าวสืบสวนสอบสวนเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวเองอย่างไรบ้าง

มีบางเรื่องเวลาออกอากาศเรารู้ข้อมูลไม่หมด หาให้ตายก็ไม่หมด แต่พอออกอากาศไป โทรศัพท์เข้ามาเป็นร้อยเสียง เป็นการขยายข้อมูลที่เรานำเสนอให้มีมากขึ้น อย่างเราออกอากาศเรื่องน้ำเสีย ตอนนั้นเรานำเสนอและลงหาข้อมูล เราก็คิดว่าเรารู้เยอะแล้ว พอออกอากาศไปก็มีคนโทรมาแจ้งแหล่งอื่นๆที่ปล่อยน้ำเสีย ซึ่งเราก็ได้ข้อมูลมากขึ้น ทุกวันนี้คนดูเมืองไทยเป็นคนดูที่มีคุณภาพมากขึ้น เห็นข่าวที่เราทำก็โทรมาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากมาย เพราะเขาอยากมีส่วนร่วมอยากเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงของสังคม คนดูมีคุณภาพพอจะมีส่วนร่วมในข่าวสืบสวนสอบสวนมากมาย เราอยากให้เห็นดูเป็นหูเป็นตาแทนเรา มีอะไรก็แจ้งมา ถ้าคนดูทำอย่างนี้เยอะๆ ข่าวสืบสวนจะมีฐานข้อมูลที่กว้างขึ้น

อยากเห็นความเปลี่ยนแปลงด้านใดขององค์กรวิชาชีพสื่อ

องค์กรวิชาชีพต้องมีส่วนกระตุ้นและให้ความมั่นใจแก่บุคลาการที่ทำงานวิชาชีพสื่อ อย่างการมอบรางวัลก็ถือว่าเป็นวิธีการที่ดีเป็นการให้กำลังใจคนทำงาน เงินทองอาจจะไม่สำคัญ อย่างองค์วิชาชีพต้องชื่นชมผลงานและเห็นคุณค่ากับสิ่งที่นักข่าวทำ และที่สำคัญการร่วมเป็นเจ้าภาพทำข่าวใหญ่ๆ ด้วยกันปีละครั้งอย่างที่ผมเสนอไป ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการสนับสนุนการทำข่าวของนักข่าวโดยปราศจากแรงกดดันโดยตรงจากรัฐหรือองค์กรใหญ่ๆ

INVESTIGATIVE WEBSITE

ไม่เพียงแต่มุมมองจากนักข่าวโทรทัศน์เท่านั้นที่น่าสนใจ แต่มุมมองจากมือข่าวเจาะและผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ข่าวสืบสวนสอบสวนที่ถือว่าเป็นอีกเรี่ยวแรงสำคัญหนึ่งในสังคม ก็เป็นมุมมองที่น่าเปิดใจรับฟังไม่แพ้กัน เพราะปฏิเสธไม่ได้ว่า เวบไซต์คือทางเลือกที่ง่ายและสะดวกที่สุดในการติดตามข่าวสารในยุคนี้ไปแล้ว เราจึงอยากให้มุมมองของผู้บริหารเวบไซต์ข่าวชื่อดังอย่างสำนักข่าวอิศรา และ สำนักข่าว TCIJ มาเติมเต็มความคิดในแต่ละบรรทัดต่อไปนี้

ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์

นักหนังสือพิมพ์ที่มีผลงานข่าวเจาะลึกมากมาย ที่เรารู้จักกันดีในนาม 'ประสงค์ วิสุทธิ์' สื่อมวลชนผู้ซึ่งฝากผลงานที่โดดเด่นในการนำเสนอข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน จนถูกนำไปขยายผลในการดำเนินคดีกับนักการเมืองหลายราย โดยมีผลงานสำคัญก็คือ เปิดโปงการซุกหุ้น เมื่อปี 2543 จนส่งผลให้เส้นทางการเป็นนายกรัฐมนตรีที่กำลังไปได้สวยของพ.ต.ท.ทักษิณเกือบจะต้องสะดุดลง และจากผลงานข่าวทั้งหลายที่สร้างแรงกระเพื่อมให้กับสังคม ชื่อของประสงค์ จึงถูกจดจำในฐานะนักข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนอันดับหนึ่งของประเทศ

นิยามของคำว่าข่าวเจาะหรือข่าวสืบสวนสอบสวนสำหรับผมคิดว่า...ถ้านักข่าวทำข่าวโดยการเดินตามเจ้าหน้าที่แบบนี้ไม่เรียกว่าเป็นข่าวเจาะ เพราะการทำข่าวเจาะ นักข่าวต้องลงไปเสาะหาข้อมูลด้วยตัวเองไม่ใช่ทำโดยมีเจ้าหน้าที่นำทาง ถึงแม้ในปัจจุบันปริมาณข่าวสารจะมีการไหลเวียนมากขึ้น แต่ปริมาณข่าวเจาะกลับไม่เพิ่มตาม และเมื่อเทียบอัตราส่วนด้วยแล้วจะเห็นได้ชัดเลยว่าปริมาณข่าวเจาะก็ค่อยๆ ลดน้อยลงไปทุกที

อุปสรรคที่ทำให้ข่าวสืบสวนสอบสวนในประเทศไทยถูกลดบาทบาทลง ผมคิดว่ามีอยู่ 2 เรื่อง ก็คือ...หนึ่งเรื่องนโยบายของกองบรรณาธิการ ที่ผ่านมาไม่ว่าองค์กรสื่อกระแสหลักหรือกระแสรอง เราไม่เคยมีนโยบายที่ชัดเจนว่า คุณต้องการทำข่าวเชิงสืบสวนอย่างจริงจังแค่ไหนหรือทำอย่างไร คุณอาจจะมีแรงจูงใจเล็กๆ น้อยๆ เช่น ถ้าทำข่าวเชิงสืบสวนแล้วจะได้ส่งประกวดปลายปี แต่สิ่งเหล่านี้เมื่อเทียบกับต้นทุน ข่าวที่ออกมามันมีมูลค่าทางเศรษฐกิจพอหรือเปล่า เพราะที่ผ่านมาการทำข่าวสืบสวนสอบสวนก็ต้องมีการลงทุนแต่ได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ นักลงทุนก็อาจไม่สนใจ ส่วนข้อสองนั้นในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยี สื่อหนังสือพิมพ์มีผลกระทบสูง ค่าตอบแทนในการโฆษณามีผลกระทบมาก และถ้าหากคุณทำข่าวเชิงสืบสวน บางสิ่งบางอย่างก็อาจไปกระทบกับบริษัทที่ซื้อโฆษณากับคุณก็ได้

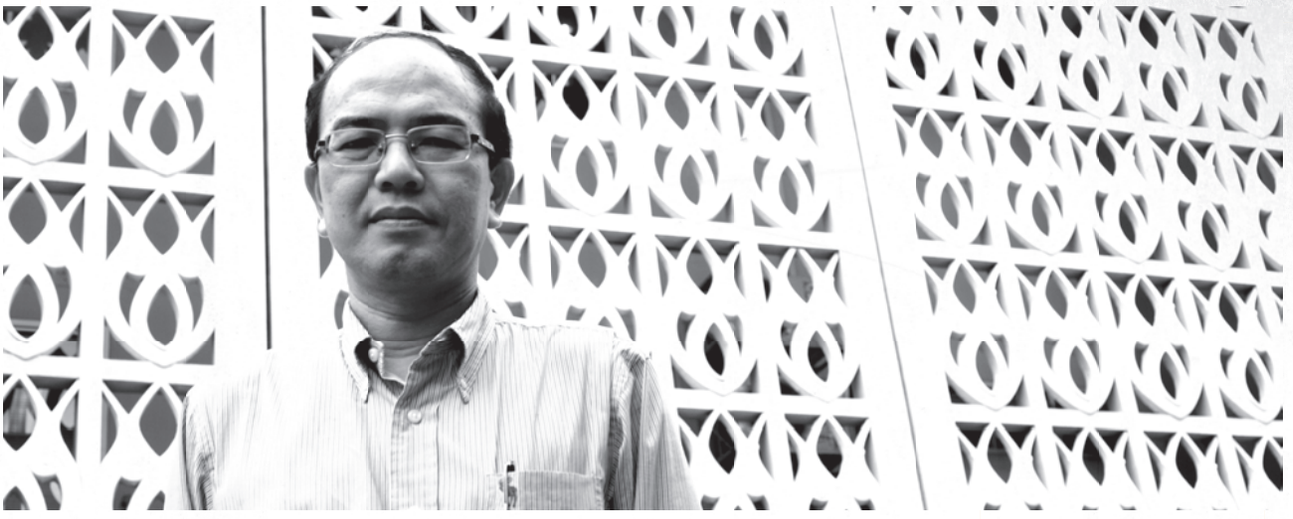
ผมตั้งข้อสังเกตส่วนตัวว่า การทำข่าวเชิงสืบสวนเป็นสิ่งที่ทำค่อนข้างยากก็เพราะ...นักข่าวในยุคปัจจุบัน ส่วนหนึ่งไม่ได้ต้องการเป็นนักข่าวที่มีอุดมการณ์อย่างแท้จริง คืออาจจะเห็นตำแหน่งว่างอยู่ก็เลยสมัครเข้ามา พอได้อาชีพใหม่ที่ดีกว่าคุณก็ไปทำให้นักข่าวที่มีทักษะและอุดมการณ์ที่แท้จริงลดน้อยลง ในส่วนของตัวบรรณาธิการที่สนใจเรื่องข่าวการสืบสวนสอบสวนก็มีไม่มาก เพราะกลัวว่าคนดูหรือคนอ่านอาจจะไม่ให้ความสนใจ

เหตุผลที่คนดูหรือคนอ่านเสพข่าวสืบสวนสอบสวนน้อยก็คือ...ข่าวสืบสวนสอบสวนมีลักษณะเด่นอยู่ตรงที่ ถ้าข่าวนั้นมีประเด็นที่มีความซับซ้อน คุณต้องนำเสนออย่างต่อเนื่อง พอคนทำกลัวคนอ่านเบื่อ ก็เลยอยากจะเปลี่ยนไปเล่นข่าวที่ดูหวือหวา เกาะติดกระแส หรือยึดกระแสเป็นหลักแทน ซึ่งผมคิดว่าคนแบบนั้นเป็นคนไม่มีกึ๋น เพราะถ้าคนมีกึ๋นเขาจะสามารถผลักดันประเด็นให้มีความน่าสนใจขึ้นมา ด้วยเหตุนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ปริมาณข่าวสืบสวนสอบสวนลดลง

สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเสพข่าวสืบสวนสอบสวนก็คือ...คนที่ต้องการรู้ข่าวในเบื้องลึกหรือคนที่สามารถอ่านข่าวยาวๆ ได้ ซึ่งผมเชื่อว่าคนที่มีนิสัยฉาบฉวยเขาจะไม่อ่านข่าวพวกนี้ เพราะถ้าใครสนใจเรื่องไหนเขาก็จะอ่านเรื่องนั้นได้นาน ซึ่งเราทำข่าวโดยเน้นข้อมูล โดยบางครั้งข่าวของเราก็ไม่ใช่ข่าวเชิงสืบสวนทั้งหมด แต่เป็นข่าวที่ให้ข้อมูลในเชิงลึกซึ่งต้องใช้เวลาในการตามอ่านอยู่พอสมควร

วิธีปรับตัวของผมให้เข้ากับความรวดเร็วของยุคโซเชียล มีเดีย ก็คือ... การทำหน้าเว็บไซต์ให้น่าสนใจ แบ่งส่วนเป็นข่าวหนักเน้นคุณภาพ และอีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นข่าวที่มีเนื้อหาเบาลงมาอีกนิดแต่ไม่ถึงกับไร้สาระ โดยให้มีความผสมกลมกลืนกันไปในสัดส่วนที่เหมาะสม และต้องวาง Position ให้ดี เพราะถ้าคุณเน้นข่าวเจาะแต่คุณนำเสนอข่าวที่แห้งแล้งมากคนก็ไม่สนใจ อย่างข่าวของ Thaipublica ผมว่าเนื้อหาเขาดีมาก แต่คนอ่านหลายคนก็บอกว่าอ่านยาก ดังนั้นนอกจากเนื้อหาแล้วการตั้งชื่อเรื่องให้ชวนอ่านก็น่าจะเป็นอีกวิธีหนึ่ง ที่จะทำให้คนอ่านอยากพลิกไปอ่านรายละเอียดมากขึ้น

ถ้าในสังคมไม่มีข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน สิ่งที่จะเกิดตามมาก็คือ...มันก็อาจจะไม่เกิดอะไรขึ้นก็ได้ ซึ่งกรณีนี้ขึ้นอยู่กับประเทศที่ไม่มีเรื่องอะไรให้สืบสวนอยู่แล้ว แต่คุณก็ต้องเข้าใจลักษณะของข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนด้วยว่า ข่าวเชิงสืบสวนเป็นกระบวนการทางสังคมอย่างหนึ่งในการตรวจสอบอำนาจรัฐ ซึ่งจะรอบด้านหรือไม่รอบด้านก็อีกเรื่องหนึ่ง แล้วถ้าสังคมให้ความสนใจที่

จะสนับสนุนการทำข่าวประเภทนี้ก็จะช่วยให้สังคมมีความโปร่งใสขึ้น ข่าวเชิงสืบสวนเป็นกระบวนการทางสังคมอย่างหนึ่งในการตรวจสอบอำนาจรัฐ ซึ่งจะรอบด้านหรือไม่รอบด้านก็อีกเรื่องหนึ่ง ถ้าสังคมให้ความสนใจที่จะสนับสนุนการทำข่าวประเภทนี้ก็จะช่วยให้สังคมมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

ผมมองว่าข่าวเชิงสืบสวนคือเรื่องของกระบวนการ ไม่ได้มองที่ประเภทของข่าวเพราะว่า...ข่าวเชิงสืบสวนสอบสวนไม่ได้นิยามว่าจะต้องเป็นข่าวเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบเท่านั้น แต่เป็นข่าวที่มีการค้นคว้าข้อมูลแล้วนำมาเรียบเรียงให้คนได้เห็นข้อเท็จจริงบางเรื่อง เช่น ถ้าพูดถึงตัวละครเรยา สังคมมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเรยาอาจเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีและทำให้สังคมเสื่อมเสีย แต่ถามว่าเมื่อมองย้อนกลับไปในวรรณคดีไทย มีตัวละครแบบเรยาไหมก็มีเยอะเหมือนกัน

ตัวอย่างข่าวเจาะที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคมก็คือ...ข่าวซุกหุ้นของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เมื่อพ.ศ. 2543 ข่าวแจ้งบัญชีทรัพย์สินที่เป็นเท็จซึ่งทำให้พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์หลุดออกจากตำแหน่ง ข่าวทุจริตของธนาคารกรุงเทพพาณิชการหรือ BBC หรือข่าวทุจริตการจัดซื้อเครื่องตามรอยกับดักระเบิด GT2000 เป็นต้น

ผมไม่สามารถบอกได้ว่ายุคไหนคือยุคทองของข่าวสืบสวนสอบสวนก็เพราะ...ข่าวแบบนี้ก็มีคนทำมานานพอสมควรแล้ว เพียงแต่ว่าเครื่องไม้เครื่องมือของยุคสมัยนี้ดีขึ้น อย่างสมัยก่อนถ้าจะค้นหาอะไรก็ต้องไปค้นถึงสำนักงานหรือกระทรวงนั้นๆ แต่สมัยนี้ใช้คอมพิวเตอร์ก็สามารถค้นข้อมูลได้ระดับหนึ่งแล้ว ดังนั้นคนจะอ่านหรือไม่อ่านข่าวนั้น ก็ขึ้นอยู่กับเรื่องที่คุณทำมากกว่า

ข้อได้เปรียบของคนในยุคนี้ในการทำข่าวสืบสวนสอบสวนอยู่ตรงที่...เรามีเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่คนกลับใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสมัยนี้ไม่เป็น เพราะเอาไปใช้เพื่อความบันเทิงเสียส่วนใหญ่ หรือใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างตัวตนของตัวเองมากกว่า เช่น โซเชียลมีเดียเป็นการสร้างตัวตน เมื่อสร้างตัวตนแล้วผมก็ไม่เห็นว่าเขาจะไปทำอะไรต่อ ผมก็ไม่ได้ตาม แต่ถ้าคุณมีตัวตนแล้วใช้ตัวตนนั้นในการเผยแพร่ผลงานที่มีคุณภาพของคุณจะดีกว่าหรือไม่

อย่าไปหวังว่าจะมีใครมาให้ความสนับสนุนแก่เรา แต่ให้ตั้งใจทำข่าวที่มีคุณภาพกันก่อนดีกว่าเพราะ...การเปลี่ยนแปลงทางสังคม มันไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบเดียว คุณต้องดูด้วยว่าปกติแล้วอะไรเกิดก่อนกันระหว่างการนำเสนอข่าวกับความตื่นตัวของประชาชน สมมติว่าผมทำข่าวสืบสวนดีๆ แล้ววันหนึ่งผมถูกเล่นงาน จะมีใครปกป้องผมหรือไม่ ผมถึงบอกว่าอะไรจะตื่นตัวก่อนกันไง เราอาจจะนำเสนอข่าวเยอะ แล้วทำให้สังคมตื่นตัวว่าคนกลุ่มนี้เขาทำผิด ซึ่งการตื่นตัวที่ว่านี้ไม่ได้หมายความว่าฟังและคิดอย่างเดียวแต่ต้อง Action ด้วย เพราะสังคมไทยชอบพูดแต่ไม่ลงมือทำกันอย่างจริงจังอย่างเช่น เรามีกฎหมายเยอะไปหมด ห้ามละเมิดสิทธิเด็ก ห้ามละเมิดสิทธิสตรี แต่สื่อไทยก็ละเมิดอยู่บ่อยๆ แต่ในต่างประเทศแค่ผู้บริหาร IBM เอากล้องไปถ่ายใต้กระโปรงก็ถูกดำเนินคดีอาญา และต้องลาออกในทุกตำแหน่งที่ทำอยู่ หรือข่าวรถไฟตกราง ในต่างประเทศรัฐมนตรีเขาลาออกเลย แต่ถามว่าประเทศไทยจะเป็นอย่างนั้นไหม ซึ่งจริงๆ แล้วเรื่องแบบนี้มันขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของแต่ละประเทศด้วยว่าเขามีความรับผิดชอบในหน้าที่มากแค่ไหน

แต่ไหนแต่ไรมา คุณสมบัติที่นักข่าวต้องมีก็คือ...ความรอบด้าน ครบถ้วน เป็นธรรม มันเป็นหลักการในการเรียนการสอนวิชานิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์อยู่แล้ว แต่ที่ผ่านมาเรามักจะละเลยเพราะการจะทำข่าวให้มีความรอบด้าน ครบถ้วน เป็นธรรม ไม่ใช่เรื่องง่ายในบางสถานการณ์ แต่มันก็ไม่ใช่เรื่องยากเกินไป ถ้าคุณทำได้ก็จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม ยกตัวอย่างเช่น วิธีทำข่าวจากตัวละครเรยาที่ผมกล่าวไป ถามว่าทำไมข่าวบันเทิงถึงไม่มีข่าวเชิงลึกเลย ก็อาจเป็นเพราะหนึ่ง เขาคิดว่าข่าวแบบนั้นมันขายไม่ได้ สอง เขาไม่เคยถูกสอนให้ทำแบบนี้

ในมุมของคนทำข่าวสืบสวน ผมเชื่อว่าสิ่งที่คุ้มค่าที่สุดก็คือ....ข่าวแต่ละชิ้นเราใช้เวลาทำที่ค่อนข้างนาน เมื่อผลของข่าวไปถึงที่สุด มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ตามที่เราคิดหรือตั้งสมมุติฐานไว้และสังคมได้เห็นข้อเท็จจริงและเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นมา นั่นน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้การทำงานของเราคุ้มค่าหรือบรรลุเป้าหมายในสิ่งที่ควรจะเป็น

ผมไม่สนใจเรื่องกระแสกดดันหรือกระแสต่อต้านหรอก เพราะผมเชื่อว่า...ตัวเองทำถูกแล้ว และเราก็มีความมั่นใจในข้อมูล แต่ถ้ามีใครคิดว่าข้อมูลที่เราค้นคว้ามาไม่ถูกก็มาถกเถียงกันได้

สุชาดา จักรพิสุทธิ์

ผู้อำนวยการ และบรรณาธิการ ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง หรือ TCIJ ซึ่งมีบทบาทอย่างสูงในการผลักดันข่าวสืบสวนให้ปรากฏมากขึ้นในหน้าหนังสือพิมพ์ และสื่อต่างๆ ซึ่งถึงวันนี้ TCIJ มีอายุครบรอบ 1 ปีเต็ม ในการให้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมผ่านเว็บไซต์ www.tcijthai.com

ข่าวเจาะหรือข่าวเชิงสืบสวนที่ดี หน้าที่ของมันก็คือ...หยิบยกหรือเปิดโปงเรื่องที่เป็นประโยชน์สาธารณะ (public interest) เรื่องที่เป็นสิทธิรับรู้ของประชาชน (rights to know) แต่ถูกปกปิดซุกซ่อนหรือถูกบิดเบือน นำมาเปิดเผยหรือทำให้สาธารณะได้รับทราบ หรือแม้แต่เรื่องที่มีความซับซ้อน ก็ต้องนำมาคลี่คลายอธิบาย เพื่อให้ผู้รับข่าวสารได้ใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงเหล่านั้นในการจัดการชีวิตตัวเอง

ข่าวการสืบสวนสอบสวนในอุดมคติของเราก็คือ...มีความครบถ้วนทุกคนคุณสมบัติของข่าวสืบสวนคุณภาพนั่นคือ การเปิดโปงประเด็นประโยชน์สาธารณะ มีความแรง มีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก มีความซับซ้อนและความลึก มีเอกสารอ้างอิง มีประเด็นที่เปิดต่อเนื่องได้ และมีการสิ้นสุดที่นำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงหรือการแก้ไขปัญหา การเอาตัวคนผิดมาลงโทษ และสุดท้าย คือทำให้สังคมตื่นตัว เข้ามามีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ

การทำข่าวสืบสวนในประเด็นผลประโยชน์ชาติที่มีผลกระทบกว้างขวางก็อย่างเช่น...เมื่อเรารู้ว่าจะมีโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าเกิดขึ้นแถวบ้านเรา ก็มีสื่อออกมาให้ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบว่าพลังงานจากถ่านหินสะอาดนั้นไม่มีจริง แล้วถ้าเรายังคงให้มีต่อไปประเทศชาติจะได้หรือเสียอย่างไรบ้าง ซึ่งข่าวสืบสวนแบบนี้ต้องสามารถอธิบายประเด็นยากๆ ให้เข้าใจได้ง่าย จนถึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มศึกษาปัญหาหรือต่อต้านหรือเฝ้าระวังก็แล้วแต่ สามารถเดินข่าวหรือเปิดโปงข้อมูลต่อเนื่องไปได้เรื่อยๆจนถึงที่สุด

เราเชื่อว่าอุปสรรคที่ทำให้ข่าวสืบสวนสอบสวนในปัจจุบันถูกลดบทบาทและจำนวนลงก็คือ...องค์กรสื่อที่ตอนนี้กลายเป็นองค์กรธุรกิจ การจัดการบริหารทั้งหมดก็เพื่อทำกำไรหรือแข่งขันกันและแข่งกันที่ 'ความเร็ว' ไม่ใช่ 'ความลึก'ทำให้เขาไม่สามารถไปลงทุนลงแรงกับข่าวสืบสวนสอบสวนซึ่งเป็นข่าวที่มีมาตรฐานสูงต้องใช้เวลาและใช้ข้อมูลจำนวนมาก พอองค์กรไม่มีนโยบาย นักข่าวในปัจจุบันก็แทบจะไม่มีใครมีคุณภาพหรือมีความสามารถที่จะทำข่าวสืบสวนได้ และไม่ได้รู้สึกว่าการทำข่าวสืบสวนคือศักดิ์ศรีวิชาชีพอีกแล้ว ทุกคนจึงทำงานเหมือน 'พนักงานบริษัท' ที่ต้องคอยสร้างผลผลิตเพื่อป้อนธุรกิจข่าวเท่านั้นเอง

ในด้านตรงกันข้ามเรากลับมองว่าทุกวันนี้ประชาชนตื่นตัวทางการเมืองสูงมาก โดยจะเห็นได้ว่า...ในทุกวันนี้ประชาชนติดตามเรื่องการตรวจสอบความไม่โปร่งใสของนักการเมืองสูงมาก เราเชื่อว่าถ้านักข่าวสามารถนำเสนอข่าวสืบสวนได้อย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา ก็จะมีเสียงขานรับจากผู้อ่านมากกว่าหลายปีที่ผ่านมา แต่คำถามต่อมาก็คือ แล้วสื่อจะลงมือทำหรือเปล่า?

ที่พูดกันว่ารัฐบาลมีอำนาจแทรกแซงสื่อหรือเวลานี้ธุรกิจหลอมรวมกับการเมือง ก็เป็นอีกอุปสรรคเช่นกันเพราะ...ทางสื่อเองก็ต้องพึ่งพารายได้จากโฆษณา ถ้าเกิดเราไปทำข่าวสักเรื่องแล้วพาดพิงถึงบริษัทที่นักธุรกิจการเมืองไปนั่งเป็นบอร์ด คำถามต่อมาก็คือ สื่อจะเจาะข่าวนี้มั้ย? บ.ก.ข่าวหรือผู้บริหารจะให้ทำมั้ย ? สื่อก็จะเซ็นเซอร์ตัวเองใช่มั้ย? ยิ่งตอนนี้ นักการเมืองเองก็เล่นไม้ตายด้วยการแก้ขวยประเภทฟ้องกลับ ฟ้องหมิ่นประมาทสื่อ เรียกค่าเสียหายทีเป็นร้อยๆ ล้าน สื่อก็เลยไม่อยากเสี่ยง แต่ที่น่าเป็นห่วงก็คือสิ่งที่เรียกว่า 'อำนาจแทรกแซงเชิงวัฒนธรรม' คือการที่สื่อเริ่มคิดว่าเฮ้ย! อย่าไปเปิดโปงเขา เดี๋ยวจะซวย บ้านต้องเช่า ข้าวต้องซื้อ รถต้องผ่อน ต่อไปสื่อก็จะรู้สึกเฉยๆ หรือดูดายกับเรื่องฉ้อฉลไปเลย

จริงๆ แล้ว Social Media ก็มีข้อดีเชิงเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับข่าวประเภทนี้เหมือนกันเช่น...ใช้ต้นทุนต่ำ มีเนื้อที่ไม่จำกัด รวดเร็วเป็น real time รองรับภาพกราฟฟิก หรือแผนผังที่ช่วยให้อ่านได้ง่ายขึ้น ข่าวสืบสวนที่ดีไม่จำเป็นต้องมีความยาวมากๆ และก็ไม่ใช่มีแต่เรื่องเปิดโปงทุจริต คอรัปชั่นนักการเมือง แต่เรื่องเชิงสังคมและสิ่งแวดล้อมก็เป็นข่าวสืบสวนที่ดีได้ เช่น ถ้าทำข่าวเรื่องสัญญาจ้างที่ไม่เป็นธรรมในวงการดารา ก็อาจมีผลในทางเตือนสติวัยรุ่นอยากที่ดังได้ด้วย หรืออย่างข่าวสืบสวนดีๆ ที่ไทยรัฐเคยทำกรณีโรงพยาบาลแห่งหนึ่งที่สมุทรปราการ ขายไตคนไข้โดยคนไข้ไม่รู้ตัว เป็นต้น

ถึงแม้บ้านเราจะไม่มีข่าวเชิงสืบสวนหรือข่าวเจาะ ก็คงไม่มีอะไรเลวร้ายไปกว่าที่มันเป็นเพราะ...สังคมไทยเติบโตขึ้นกว่าเดิมมาก ประชาชนไม่ได้หวังพึ่งสื่ออีกต่อไปแล้ว คนบางกลุ่มก็ลุกขึ้นมาทำสื่อเองแล้ว ทั้งสื่อออนไลน์ เคเบิลทีวี บล็อกหรือเฟซบุ๊ค ก็ทำข่าวเจาะ ข่าวเปิดโปงเรื่องฉ้อฉลในบ้านเมืองได้เหมือนกัน ซึ่งตอนนี้คนบางกลุ่มเขาก็อาจกำลังทำข่าวเจาะผ่านปากต่อปากในแบบเรื่องเล่าก็ได้นะ (หัวเราะ) สำคัญที่ว่าเขาจะตื่นตัวแล้วมองเห็นการสื่อสารสาธารณะเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังหรือเปล่า

มีผู้อาวุโสท่านหนึ่งเคยบอกกับเราไว้ว่า ข่าวสืบสวนสอบสวนเป็นเหมือนกับ...เครื่องมือหยุดยั้งการคอร์รัปชัน และมีอีกท่านที่เปรียบเทียบข่าวสืบสวนสอบสวนไว้คือ การที่เราส่องไฟไปยังที่มืด ดังนั้นลองคิดกันดูว่า ถ้าสังคมเราไม่มีข่าวสืบสวนหรือข่าวเจาะเลย

แล้วบ้านเมืองนี้จะเป็นอย่างไร

ตัวอย่างข่าวเจาะที่สร้างประโยชน์ให้สังคมอย่างเห็นได้ชัดเจนน่าจะเป็น...ข่าวการทุจริตจัดซื้อยา ที่มีคุณรักเกียรติ สุขธนะ อดีตรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขเข้ามาเอี่ยว ซึ่งข่าวนี้เดินยาวอยู่เป็นปี มีเครือข่ายภาคประชาชนออกมาขับเคลื่อนถึง 30 องค์กร มีการยื่นหนังสือเปิดผนึก จัดเวทีอภิปรายต่างๆ ทำให้ข่าวเดินหน้าไปได้ลึกขึ้นเรื่อยๆ สื่อทุกสื่อต้องเล่นข่าวนี้ จนนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ และเกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบจัดซื้อยาพอสมควร

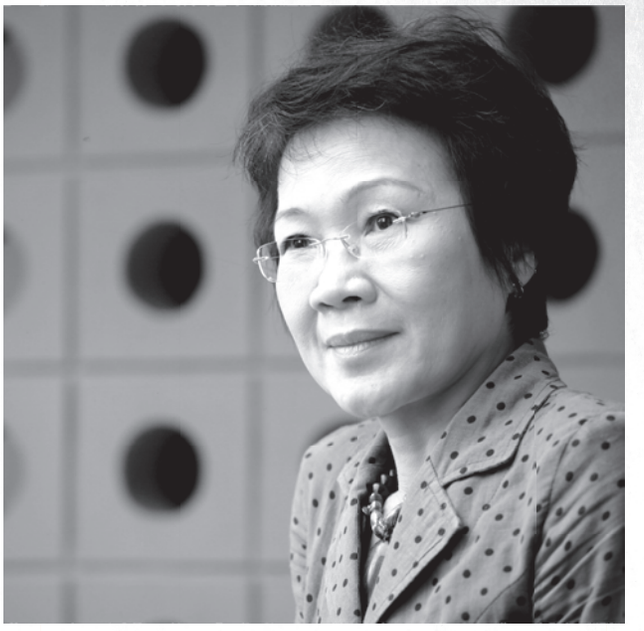
ยุคทองของการทำข่าวเจาะเราคิดว่าน่าจะแบ่งได้คร่าวๆ ตามนี้...สำหรับยุคอดีตคงอยู่ในช่วงของนักหนังสือพิมพ์รุ่นกุหลาบ สายประดิษฐ์ หรือ อิศรา อมันตกุล ส่วนยุคกลางๆ คงเป็นช่วงราวปี พ.ศ. 2525 ถึง 2535 ที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและเดลินิวส์เล่นข่าวเชิงลึกเยอะมาก ส่วนยุคใกล้ๆ นี้ อาจเป็นช่วงที่สื่อนำเสนอข่าวเปิดโปงอดีตนายกรัฐมนตรี ที่นำมาซึ่งวาทกรรมอย่าง ‘ผลประโยชน์ทับซ้อน’ หรือ ‘ทุจริตเชิงนโยบาย’ ซึ่งช่วงนั้นการนำเสนอข่าวเปิดโปงทุจริตมีมากอยู่พอสมควรเช่น กรณีทุจริตยา หรือ การจัดซื้อเครื่อง CTX เป็นต้น

เราเคยอ่านนิตยสาร Nieman Reports ซึ่งเขาสัมภาษณ์อดีตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ดังๆ หลายฉบับไว้ว่า...ถ้าได้กลับมาคุมงานข่าวอีกพวกเขาอยากทำอะไร ปรากฏว่าอันดับแรกเลย พวกเขาอยากกลับมาทำงานข่าวสืบสวนอย่างเข้มข้น อันดับต่อมาคืออยากเจาะข่าวเกี่ยวกับชุมชนใกล้ตัวสื่อนั้นๆ ส่วนอันดับกลางๆ คืออยากฟื้นกิจกรรมฝึกฝนคนข่าวให้มีคุณภาพมากขึ้น ดังนั้นเราจึงไม่เชื่อว่าคนอ่านไม่ชอบข่าวซีเรียส หรือข่าวหนักๆ ไปเสียทุกคน

ข้อได้เปรียบที่สุดสำหรับการทำข่าวเจาะของนักข่าวยุคนี้คือ...ความสะดวกในการค้นคว้า การเข้าถึงข้อมูล สงสัยอะไรก็ถามพี่กู...เกิ้ล อยากเช็คประวัติบุคคล ก็เสิร์ชหาทางอินเตอร์เน็ตได้ อีกอย่างก็คือ เรามีเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มีขีดความสามารถสูงมาก แค่มีแท็ปเล็ตหรือสมาร์ตโฟน ก็ส่งคลิปข่าวได้แล้ว อยู่ที่ว่านักข่าวจะใช้มันในการทำข่าวเจาะหรือเปล่า ต่างหาก

สิ่งที่เราลุ้นอยู่ในตอนนี้ก็คือ...ภาคีเครือข่ายนักธุรกิจต่อต้านคอรัปชัน ซึ่งมีองค์กรธุรกิจที่มาเข้าร่วมเป็นสมาชิกกว่า 30 องค์กร แต่จะจริงจังหรือยั่งยืนแค่ไหนไม่รู้ ซึ่งจริงๆ เราหวังว่าอยากให้หน่วยงานประเภทนี้เกิดขึ้นในลักษณะกองทุนอะไรสักอย่างดีกว่า เพื่อที่จะได้สร้างแรงจูงใจให้กับนักข่าวอาชีพทั้งหลาย เพราะไม่อย่างนั้น ถึงจะมีนักข่าวที่อยากทำข่าวเจาะลึก แต่หาที่ลงไม่ได้ เพราะองค์กรสื่อไม่ให้ลง สุดท้ายก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ถ้ามีองค์กรเอกชนให้ทุนสนับสนุนการทำข่าวเจาะเหมือนในต่างประเทศ เราก็อยากเห็น...การวางกรอบการทำงานหรือวางนโยบายออกมาที่ชัดเจน แล้วประกาศต่อสาธารณะเลยว่า จะไม่แทรกแซงการทำหน้าที่ของฝ่ายข่าว และไม่ควรมีภาคเอกชนสนับสนุนเพียงรายเดียว เพราะจะทำให้เกิดอำนาจชี้นำ ควรจะมีหลายองค์กรเข้ามาร่วมด้วยเพื่อถ่วงดุลกันและทำให้ทุกฝ่ายสามารถต่อรองกันได้ นักข่าวจะได้มีเสรีภาพในการทำงานจริงๆ

ปัญหาของคนข่าวอิสระในประเทศไทยที่กำลังพบเจอกันมากในตอนนี้คือ...เราอยากให้คุณทำงานด้วยปณิธานของคนกลางที่อยากทำความจริงให้ปรากฏจริงๆ ไม่ใช่เอาความไม่รู้ของตัวหรืออคติของตัว ในการเลือกจะทำข่าวไหนและไม่ทำข่าวไหน

เราเชื่อว่าสื่อในประเทศไทยเขามีมายาคติอยู่เรื่องหนึ่งนั่นก็คือ...คิดคิดว่าตัวเองมีบาทเป็น ‘หมาเฝ้าบ้าน’ ที่ต้องสู้กับรัฐฯ แต่สื่อไทยไม่คิดต่อสู้กับนายทุนเลย ในขณะที่เรื่องฉ้อฉลจำนวนมากมาจากนายทุน รู้ทั้งรู้ว่าธุรกิจที่ชวนไปดูงานต่างประเทศ เขาหวังอะไรจากตัวเรา แต่เราก็เอาก็ไป นี่คือวิธีคิดที่ไม่รู้จะเปลี่ยนกันยังไง

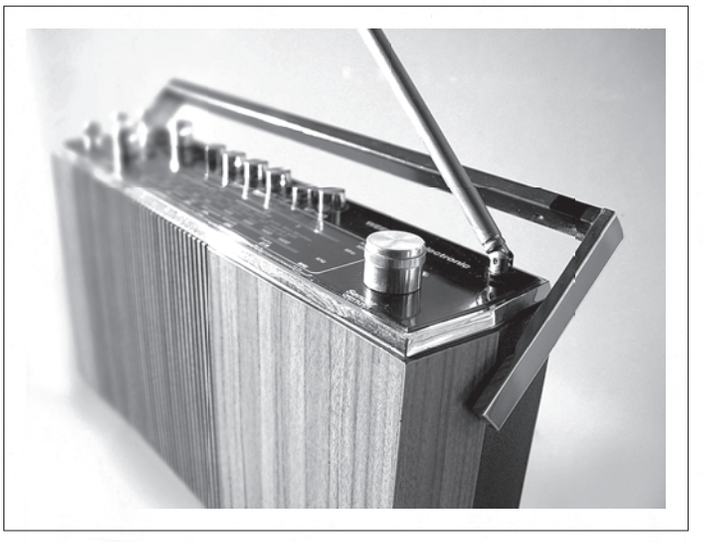
คติประจำตัวของเรามีอยู่ว่า...สื่อที่ดีไม่มีขาย อยากได้ก็ต้องทำเอง ดังนั้นข่าวเจาะก็ไม่มีขาย อยากได้ข่าวก็ทำเอง ถึงแม้ฝีมือของเราจะยังไม่ถึงระดับเทพ แต่เราก็หวังว่าสื่อของเราจะเป็นปัจจัยที่ทำให้สื่อใหญ่ๆ อยากทำข่าวเจาะขึ้นมาบ้าง

เราไม่สามารถบอกได้ว่าทำอย่างไรจะเปลี่ยนวิธีคิดของสื่อไทยให้หันมาสนใจทำข่าวเจาะ แต่อยากเตือนว่า...สื่อไทยก็คือคนที่เรียนจบมาในระบบการศึกษาที่เราบ่นๆ กันว่า มีปัญหานี่แหละ เขาก็เป็นดอกผลของสังคมไทย มีค่านิยม มีโลกทัศน์แบบค่าเฉลี่ยของคนไทยทั่วไป เขาก็เลือกข้างการเมืองแบบนี้ แล้วถ้าผู้บริโภคสื่อไทยยังเป็นเสียงเงียบอยู่อย่างนี้ ไม่สามารถให้คุณให้โทษหรือบอยคอตสื่อเฮงซวยซะบ้าง เขาก็ไม่มีปัจจัยอะไรในการปรับตัว สังคมทั่วไปก็ไม่เคยสร้างเครื่องมืออะไรในการติดตามถ่วงดุลสื่อเลย

ข่าวสืบสวนที่ได้รับรางวัล

หนึ่งในหน่วยงานที่ให้ความสนับสนุนการทำข่าวสืบสวนสอบสวนในประเทศไทยคือ มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์และสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทยที่ร่วมกันจัดการประกวดข่าวและสารคดีวิทยุโทรทัศน์ รางวัลแสงชัยสุนทรวัฒน์ ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบเพื่อประกาศเกียรติคุณแก่เจ้าของผลงานผู้ชนะการประกวดข่าววิทยุโทรทัศน์ในประเภทต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้จัดทำข่าวของสถานีโทรทัศน์มีการพัฒนาความคิดและเป้าหมายในการทำงาน โดยเน้นการผลิตข่าวที่มีคุณภาพและมีคุณค่าต่อการสร้างสรรค์และเปลี่ยนแปลงสังคมไทยให้ดีขึ้น สนับสนุนให้ผู้ผลิตข่าวมีจิตสำนึก รวมทั้งให้ความสำคัญกับเรื่องจรรยาบรรณของสื่อมวลชนในการผลิตข่าว และส่งเสริมกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานด้านการทำข่าววิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเป็นอาชีพด้านการสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน ทั้งนี้ มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์และสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย ได้เริ่มมอบรางวัลตั้งแต่พ.ศ. 2540 ในประเภทรางวัลข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม และเพิ่มประเภทรางวัลข่าวสืบสวนสอบสวนเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการประกวดในพ.ศ. 2543 และนี่คือรายนามข่าวและสถานีโทรทัศน์ที่ได้รับรางวัลประเภทข่าวสืบสวนสอบสวนตั้งแต่พ.ศ. 2543 - 2554

พ.ศ. 2543	รางวัลยอดเยี่ยม	ข่าว 'พระวันชัย'	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
พ.ศ. 2544	รางวัลยอดเยี่ยม	ข่าว 'บ่อนป่า'	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
พ.ศ. 2545	รางวัลชมเชย	ข่าว 'เปิดโปงขบวนการแอบอ้างเป็นผู้วิเศษ (ศรเทพ ศรทอง)	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'เปิดโปงขบวนการค้าแรงงานพม่า'	สถานีโทรทัศน์ช่อง 9
พ.ศ. 2546	รางวัลชมเชย	ข่าว 'บ่อขยะสารพิษ'	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'เปิดโปงความไม่โปร่งใสในโรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์'	สถานีโทรทัศน์ช่อง 9
พ.ศ. 2547	รางวัลยอดเยี่ยม	ข่าว 'ปล่อยแพะ จอบิ'	โมเดิร์น ไนน์ ทีวี
พ.ศ. 2548	รางวัลชมเชย	ข่าว 'ทุจริตลำไย'	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'ทุจริตกล้ายางพาราหรือไม่'	สถานีโทรทัศน์ ASTV
พ.ศ. 2549	รางวัลชมเชย	ข่าว 'ขบวนการขายหวิวข้ามชาติ'	สถานีโทรทัศน์ไอทีวี
พ.ศ. 2550	รางวัลดีเด่น	ข่าว 'ไบโอเทคนิคกับความปลอดภัย'	สำนักข่าวไทย อสมท
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'ทุจริตค้าบัตรสี-มีชื่อในทะเบียนราษฎร์และสัญชาติ'	สำนักข่าวไทย อสมท
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'ผลประโยชน์และการเมืองท้องถิ่นในอบจ. แพร่'	สำนักข่าวไทย อสมท
พ.ศ. 2551	รางวัลยอดเยี่ยม	ข่าว 'อธิปไตยเหนือดินแดนปราสาทพระวิหาร'	สถานีโทรทัศน์ทีวีไทย
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'ปลิ้นอดีตบ้านเชียง'	สถานีโทรทัศน์ NBT
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'เปิดโปงนายทุนรุกป่าอันดามัน'	สำนักข่าวไทย บมจ. อสมท
พ.ศ. 2552	รางวัลยอดเยี่ยม	ข่าว 'ใต้ฟ้าเดียวกัน'	สถานีโทรทัศน์วอยซ์ทีวี
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'เปิดโปงขบวนการปลอมบัตรประชาชน'	สำนักข่าวไทย บมจ. อสมท
พ.ศ. 2553	รางวัลยอดเยี่ยม	ข่าว 'เซน 2010 จากสวนโมกข์สู่หมู่บ้านพลัม'	สถานีโทรทัศน์เนชั่นแชนแนล
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'ทุจริตบัตรเลขศูนย์'	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
พ.ศ. 2554	รางวัลยอดเยี่ยม	ข่าว 'เปิดโปงโรงงานชำแหละไก่เถื่อน'	สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'สงสัยตำรวจสกลนครยิงวิศวกรและยัดยาบ้า'	สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
	รางวัลชมเชย	ข่าว 'ไม้พยูงข้ามชาติ'	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

PART 3

THE FAST F

ORWARDS:

สื่อทีวีในอนาคตกับบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสาร

บทสัมภาษณ์คัดสรรจากผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ ถึงบทบาท หน้าที่ และวิสัยทัศน์ ในการบริหารรายการข่าว ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางของข่าวสารของสังคมส่วนใหญ่มาตลอด มาร่วมรับฟังความคิดเห็นของพวกเขากันว่า ในยุคที่สื่อโทรทัศน์กำลังจะเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคใหม่ที่มาพร้อมด้วยเทคโนโลยีแบบดิจิตอลที่ทำให้ข่าวเดินทางอย่างรวดเร็วและสามารถเข้าถึงคนดูได้ทุกหนทุกแห่ง และมีให้เลือกดูมากมายหลายร้อยช่อง สถานีที่คนดูเคยดูด้วยความเคยชินเมื่อวันวาน อาจเป็นสถานีที่พวกเขาไม่สนใจอีกต่อไป ในเมื่อมีสถานีใหม่ๆ ผุดขึ้นมามากมายให้เลือกดูกันแทบไม่หวาดไม่ไหว ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารงานของสถานีข่าวเหล่านี้ จะมีการปรับตัวและก้าวไปกับเทรนด์ที่ไม่มีใครไม่ไปนี้ได้อย่างไร และในอนาคตอันไม่ไกลนี้ คนดูกำลังจะได้เห็นการแข่งขันของสถานีข่าวไปในทิศทางไหนบ้าง

"เราต้องระมัดระวังในเรื่องความถูกต้อง ความเหมาะสม เพราะสื่อจะรายงานโดยมีความถูกต้องแต่ขาดความเหมาะสมไม่ได้ เช่น ภาพวาบหวิว โป๊เปลือย หรือสิ่งอุจาดตาต่างๆ สื่อต้องละเว้นการนำเสนออยู่แล้วเพราะมันเป็นดาบสองคม เพราะเราอยู่ในสังคมไทย วัฒนธรรมหรือวิธีคิดก็เป็นแบบคนไทย สื่อจะนำเสนออะไรก็ต้องระมัดระวัง"

อัมพวัน เจริญกุล

รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หรือ NBT

"สภาพการณ์สมรภูมิทีวีที่จะแข่งขันดุเดือดขึ้น การพยายามสร้างสรรค์จุดแตกต่าง เรียกความสนใจ ฯลฯ หลีกเลี่ยงไม่พ้นที่ทีวีต้องทำตัวเป็นกูรู ชี้นำ และฟันธงมากขึ้น ทั้งต่อแง่มุม ต่อสถานการณ์ข่าว ต่อผลกระทบของข่าวกับสถานการณ์บ้านเมือง เป็นเรื่องน่าเป็นห่วงมาก ยิ่งปรัชญาการทำงานของสื่อ ที่เชื่อในทฤษฎีการเลือกข้างเริ่มมีมากขึ้น เริ่มมีมวลชน แฟลคลับ ติดตามเหนียวแน่นมากขึ้น และยิ่งมีช่องทีวีที่ตอบสนองได้มากขึ้น เหล่านี้เป็นกับดักกีฬาสีที่เรายังสลัดหลุดออกยาก"

สมเกียรติ เจริญภิญโญยิ่ง

ผู้จัดการอาวุโส และรักษาการผู้จัดการฝ่ายข่าว

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

"ตั้งแต่เริ่มมีเหตุการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้น จนกระทั่งคลี่คลาย เราก็จะเห็นว่าเดี๋ยวนี้มีช่องต่างๆ มากมาย บางทีก็เป็นข้อวิตกของสังคม แต่ผมเห็นว่าไม่ได้จำเป็นต้องไปวิตกอะไรมากมาย เพราะคนดูเขามีความคิดอ่านเป็นของตัวเองเขาเลือกได้ เขาเลือกที่จะเชื่อเองได้ เขาจะดูข่าวช่องไหน เขาจะเชื่อช่องข่าวช่องไหน เราคงไม่สามารถไปบอกได้ว่าคนดูช่องนี้เป็นคนสติปัญญาต่ำหรือดูช่องนี้เป็นคนมีสติปัญญาสูง ผมคิดว่าเป็นแนวคิดที่ไม่ถูกต้อง"

อดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ

กรรมการผู้อำนวยการ

บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

"ผู้บริหารสื่อที่จะอยู่ได้ต้องเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เทคโนโลยีมันทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นมากมาย โดยเฉพาะรูปแบบการสื่อสารของคน หากเราจะทำงานด้านข่าวสารต่อไป ในข่าวสารที่มีต้องรู้จักที่จะนำมาบริหาร การใช้สื่อที่มีอยู่อย่างทรงประสิทธิภาพ ความมีประสิทธิภาพคือใช้สื่อให้ถึงผู้รับอย่างกว้างขวางและสอดคล้อง กับธุรกิจและต้นทุน"

สนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม

กรรมการผู้อำนวยการ บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด

“บ้านเราไม่มียุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์อยู่ที่ตัวบุคคล นโยบายจากนักการเมืองมาเป็นยุทธศาสตร์ของรัฐบาล สังคมมันก็เลยเชิดชูตัวบุคคลเป็นหลัก อันนี้เราไม่ได้ว่าใคร ผมก็พยายามศึกษาบทเรียนจากประเทศที่เคยมีปัญหาอย่างแอฟริกาก็พบว่าเขามีแนวทางเป็น Scenario ให้คนเลือกว่าจะเป็นแบบไหน จะเป็นนกกระจอกเทศมุดหัวอยู่ใต้ดิน หรือเป็นฝูงนกฟลามิงโก้ที่จะบินไปด้วยกัน”

สำราญ ฉัตรโท

รองกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

“ถ้าคุณดูในอุตสาหกรรมสื่อทุกวันนี้ ประชาชนแทบจะไม่มีสิทธิเลือก ถ้าคุณเปิดทีวีช่องไหน ณ เวลาใด ก็จะมีเนื้อหา มีคอนเทนต์ที่มีลักษณะแบบเดียวกันแทบทุกช่อง เราต้องเป็นสื่อที่ให้ทางเลือก ให้คอนเทนต์ที่แปลกแตกต่างไป ซึ่งถ้าคุณดูรายการของเราหลายรายการ เราได้นำเสนอทางเลือกให้กับผู้ชมผู้ฟังที่มีลักษณะแตกต่างไป เราถือว่าผู้ชมผู้ฟังเป็นพลเมือง เราต้องทำคอนเทนต์เพื่อตอบสนองความเป็นพลเมืองของประชาชนคนไทยทั้งหมด”

สมชัย สุวรรณบรรณ

ว่าที่ผู้อำนวยการ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

“ในหน้าที่ของสื่อ มันไม่ใช่หน้าที่ของการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น แต่มีหน้าที่เป็น trend setter ให้กับกลุ่มเป้าหมายด้วย หน้าที่ของผู้สื่อข่าว เป็นหน้าที่ของคนคัดกรอง เป็นหน้าที่ของการมองไปข้างหน้า นำเสนอสิ่งที่เป็นอนาคตที่ดีให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสิ่งสุดท้ายที่เราเชื่อมั่นในวิชาชีพของเรา คือเราเชื่อว่า เราจะนำเสนอสิ่งที่ดีเพื่อให้ทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ถ้าเราเชื่อแบบนั้น นั่นคือหน้าที่หลักในการนำเสนอข่าวสารออกไป ฉะนั้น ผมเชื่อว่าในอนาคตอันใกล้นี้ คนเสพสื่อจะฉลาดมาก เขาจะเลือกเสพเฉพาะสิ่งที่ดี และมีคุณภาพสูงเท่านั้น”

ทรงศักดิ์ เปรมสุข

กรรมการอำนวยการ บริษัท วอยซ์ทีวี จำกัด

“สิ่งที่น่าตื่นเต้นเฝ้ารอคอยและลุ้นที่อยากจะเห็นก็คือสถานีโทรทัศน์ข่าวที่มีความเป็นมืออาชีพ มีจรรยาบรรณ ไม่เป็นสื่อเลือกข้าง ไม่มีฝ่าย ไม่มีสี ไม่สยบหมอบด้วยความเกรงใจอิทธิพลของการเมืองหรือกลุ่มนายทุนที่มองแต่ประโยชน์ตนคือจะได้เห็นไหม! สื่อโทรทัศน์ข่าวที่เป็นกลางเสนอความจริงครบด้าน เป็นที่พึ่งให้กับประชาชนอย่างแท้จริง ที่บอกว่าอยากเห็น หมายถึง อยากเห็นในเชิงปริมาณและคุณภาพคือมีสถานีโทรทัศน์ข่าวแบบนี้เกิดขึ้นให้มากกว่านี้ เพื่อคนไทยได้มีโอกาสเลือกรับสื่อประเภทนี้มากขึ้น”

ศุทธิชัย บุนนาค

ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร สถานีโทรทัศน์ Spring News

“ผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ในยุคต่อไป จะมารู้แต่การผลิตคอนเทนต์อย่างเดียวก็ไม่ได้ ต้องเข้าใจเทคโนโลยีด้วย ผู้บริหารในอสมท.เองก็เหมือนกัน ถ้าจะมาบอกว่า ไม่รู้แหละ ผมเกิดกับอนาล็อก ผมก็จะตายไปกับอนาล็อก คุณก็จะได้ตายจริงๆ”

วิโชค อาจหาญ

ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักข่าวในประเทศ บมจ.อสมท

“โดยส่วนตัวแล้ว ผมเชื่อถือความแตกต่างอย่างมืออาชีพ มีจรรยาบรรณ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้ชมทุกกลุ่ม ไม่อาศัยความเจ็บปวด ความเดือดร้อนของผู้อื่นเป็นเครื่องมือหากิน สร้างชื่อเสียง นำเสนอข่าวเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง วินิจฉัย วิเคราะห์ทิศทางข่าวได้อย่างลึก และชัดเจน ไม่ตกเป็นเครื่องมือของใครทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา นั่นคือความกล้าหาญที่ TNN ต้องฝ่าด้านไปถึงจุดนี้ให้ได้”

ปฏิวัติ วสิกชาติ

รองผู้อำนวยการฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์ TNN 24

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

สำราญ ฉัตรโท

รองกรรมการผู้จัดการฝ่ายข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

นโยบาย ภาพรวมของสถานีข่าวช่อง 3 คืออะไร

นโยบาย วิสัยทัศน์ของสถานี คือ เป็นบริษัทชั้นนำในการผลิตเนื้อหาสาระ และความบันเทิง ที่มีคุณค่าสูงสุด นี่คือวิชั่นของช่อง 3 ซึ่งเราถือเป็นนโยบายที่สำคัญของช่อง ที่เราเน้นก็คือตัวคุณค่าสูงสุด มาในส่วนของข่าว ของสถานี สถานะความเป็นช่อง 3 ณ ปัจจุบัน ถามว่าเราวางสถานะของตัวเองในโลกอนาคตอย่างไร แน่นอนโลกอนาคตย่อมแบ่งออกเป็นสองส่วน ก็คือ Network Provider และ Content Provider กสทช.เขาจะออกกติกามามาอย่างไรก็ต้องคอยดูกัน แต่ในส่วนของเราเราเลือกที่จะเป็น Content Provider แนวทางของเราจากนี้ต่อไปในอนาคตก็คือเป็นผู้ที่ผลิต Content มากกว่าที่จะไปเป็นเจ้าของโครงข่าย เครือข่าย สถานี เพราะโลกต่อไปในอนาคตสถานีมันสามารถเกิดขึ้นได้มากมาย แต่ถ้าไม่มีเนื้อหาที่ดี การได้รับความนิยมอยู่บนโลก Broadcast ก็คงจะอยู่ยาก นี่ก็เป็นแนวทางที่ว่าทำไมเราถึงให้ความสำคัญกับการผลิต Content ทั้งในเรื่องข่าว เรื่องละคร เกมโชว์ บันเทิง ซึ่งนับว่ามันเป็นจุดเปลี่ยนของประเทศไทยที่ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญอย่างไร ก็คือการให้เรื่องของคุณค่ามากที่สุด ทำอย่างไรให้คนดู ให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์มากที่สุด

การทำงานของสถานี มีการปรับตัวเพื่อสร้างความแตกต่างอย่างไร

เราให้ความสำคัญของการนำเสนอข่าวของสถานี โดยการสร้างแบรนด์ “ครอบครัวข่าว” เหตุผลที่ต้องสร้างแบรนด์ก็คือ อิมเมจของช่อง 3 ในอดีตที่ผ่านมา มันเป็นเรื่องของบันเทิง การมีข่าวมันเคยเป็นแค่ส่วนประกอบ แล้วจะทำอย่างไรให้บันเทิงกับข่าวมันอยู่ด้วยกัน ก็เลยต้องสร้างแบรนด์นี้ขึ้นมา เพื่อให้มันสร้างพลังในการขับเคลื่อน ให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วม ให้ข่าวในวงการโทรทัศน์ได้รับความน่าเชื่อถือมากขึ้น เหตุผลที่พูดอย่างนี้ผมสามารถยกตัวอย่างได้ว่า สมมติความเชื่อมั่นที่จะอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ที่เป็นการเมือง คนอ่านก็มองเห็น มติชน ไทยรัฐ เขาก็มีอิมเมจของเขาเอง แต่ถ้าเปรียบเทียบกับข่าวทีวี มันเป็นโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ที่เลือกได้ หมายถึงคนดูจะเลือกดูช่องไหนก็ได้ สามารถได้รับข่าวสารเหมือนกันหมด ไม่ว่าช่องไหน นายกฯ ก็ให้สัมภาษณ์เหมือนกัน มันไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ พอเราสร้างแบรนด์นี้ขึ้นมา ความน่าเชื่อถือมันก็เกิดขึ้น การมีส่วนร่วมของผู้ชมก็เกิดขึ้นมา เพราะแบรนด์นี้มันไม่ได้สร้างขึ้นมาเฉยๆ แต่สโลแกนของเราก็คือ “เข้าใจทุกข่าว เข้าถึงทุกคน” คำว่าเข้าใจทุกข่าว เข้าถึงทุกคน มันไม่ใช่แค่ Motto การเข้าใจทุกข่าวนั้นหมายความว่า คนที่จะมานำเสนอข่าวต้องเข้าใจข่าว ต้องเจาะลึก ต้องรู้ข้อมูลของข่าวชิ้นนั้น คุณต้องรู้ปัญหาเชิงโครงสร้างที่ก่อให้เกิดข่าวชิ้นนั้นก่อน ถึงจะทำให้คนที่รับรู้เข้าใจและความน่าเชื่อถือมันถึงจะเกิด คนของเราตั้งแต่ระดับผู้ช่วยคนขับรถ จะผ่านการอบรมเรื่องของการทำข่าว การให้มากกว่าความเป็นข่าว เราตั้ง KPI เอาไว้สำหรับบุคลากร เพราะว่าบุคลากรด้านข่าว เราให้ความสำคัญว่าจะต้องพัฒนาให้เขาเข้าใจหลักของการเป็นคนข่าว ไม่ใช่ว่าใครที่ไหมก็ได้จะมาทำข่าว จริงอยู่คนเรียนด้านสื่อสารมวลชนจบมาก็มีจรรยาบรรณติดตัวมา แต่ยุคนี้สมัยนี้จรรยาบรรณอย่างเดียวไม่พอ เพราะสังคมเราทั้งแตกแยก และมีปัญหามากมาย ทำอย่างไรให้คนเหล่านั้นมีความรับผิดชอบต่อสังคม เราถึงใส่ CSR ไปในบุคลากรทุกระดับ จะเห็นว่าสิ่งที่ผ่านมา การช่วยเหลือสังคมของเรา เราไม่เคยรับสมัครบุคลากรที่มาช่วยเหลือน้ำท่วมแม้แต่คนเดียว เริ่มตั้งแต่ผู้สื่อข่าว ผู้ประกาศ คนขับรถ ช่างกล้องของเราเองลงไปทำ ซึ่งเขาอาสาที่จะลงไป นอกจากนี้เราจะเน้นบทบาทของ Producer ให้เป็นคนดูแลภาพรวม เพราะรายการแต่ละรายการมันก็มีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันไป เช่น เป็นผู้หญิง แล้วก็แบ่งย่อยอีกว่าเป็นผู้หญิงอายุเท่าไหร่ แบบไหน การนำเสนอแค่มาอ่านสคริปต์เฉยๆ มันพอไหม ทำอย่างไรให้การส่ง Message ผ่านหน้าจอไปถึงผู้ชม จะทำให้ผู้ชมได้รับรู้มากกว่าแค่ได้ฟัง แต่ต้องได้คิดตาม และเกิดประโยชน์ เพราะฉะนั้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้มันจึงเป็นที่มาของ “เล่า

ข่าว" ซึ่งก็แตกต่างไปในแต่ละรายการ มันมีเป็นศาสตร์ที่ผมคิดว่ามันยังหาทฤษฎีที่แท้จริงไม่ได้ แต่ที่เราทำอยู่ทุกวันนี้มันคือประสบการณ์ ที่เห็นว่ามันน่าจะตรงกับยุคสมัย แต่ไม่ได้หมายความว่าเล่าข่าวจะอยู่ยืนยาวไปกับสังคมไทยตลอด เพราะถ้าดูจากหลักประชากรศาสตร์ คนที่รับรู้ Message ของการเล่าข่าวคือ คนที่อยู่ในยุค Baby boom แต่ Generation X-Y เขาไม่สนใจ นี่คือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

อยากทราบแนวคิดเบื้องหลังของการสร้างแบรนด์ข่าว

นี่คือประสบการณ์ที่ไม่มีในทฤษฎี ซึ่งแบรนด์ของครอบครัวข่าว มันมีองค์ประกอบอยู่ 5 ประการด้วยกัน ประการที่หนึ่ง คือ Content ทำอย่างไรให้เนื้อหาดี ประชาชนสนใจ มันก็เหมือนหลักทฤษฎีที่เรียนมา อย่างที่สองคือ Presentation คนที่มานำเสนอข่าวจะต้องทำอย่างไรถึงจะสามารถทำให้เนื้อหาเข้าไปในใจของคนดูได้เกินกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ บางครั้งถ้าทำได้ไม่ดีพอ คนดูก็เพียงแค่รับรู้แต่ไม่เข้าถึง หรือตัวบุคคลที่นำเสนอข่าวก็มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ก็ต้องค้นหาจุดเด่นของแต่ละคน ซึ่งมันคือแนวทาง คือศาสตร์ที่จะต้องค้นหา ประการที่สาม คือ Marketing ก็คือแต่ละรายการมันก็มีกลุ่มเป้าหมายของมันอยู่ จริงๆ แล้วรายการข่าวมันก็เป็นเหมือนผลิตภัณฑ์หนึ่ง ซึ่งปัจจุบันนี้มันมีการแบ่ง Section ย่อยมากมาย แค่เศรษฐกิจยังมีอุตสาหกรรม การเงิน การคลัง มากมาย นักข่าวคนเดียวจะเป็นกูรูในทุกเรื่องไม่ได้ สมัยก่อนประมาณหัวค่ำคนก็ดูข่าวจากสถานีและต่อด้วยข่าวในพระราชสำนัก จนกลายเป็นวัฒนธรรมการดูข่าวของสังคมไทย แต่พอโลกมันเปลี่ยนแปลงไปเพียงไม่กี่ปี ข่าวมันเกิดขึ้นเมื่อไหร่ เมื่อนั้นคนก็ต้องได้รับรู้เลย นั่นคือธรรมชาติของข่าวที่เกิดขึ้น เช่นเดียวกันเมื่อก่อนในช่วงเช้าแทบจะไม่มีใครรับรู้ข่าว ทั้งๆ ที่สังคมเปิดใจกว้างพร้อมที่จะบริโภคข่าวสาร คุณก็น่าจะเห็นคนแม่บ้านแก่เข้ามาก็นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ คุยกันในสภากาแฟ เราก็เลยปรับข่าวให้มีการนำเสนอตอนเช้า นี่คือเราเอาหลักของการตลาดมาวิเคราะห์เพื่อทำรายการให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย คำถามคือ เราควรทำให้ใครดู อย่างถ้าทำมาแล้ว ข่าวดีมีคุณภาพจริง แต่ไม่มีคนดู เพราะคนรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจดูทีวี ก็ต้องทำอย่างไรให้ข่าวของเราไปอยู่ในพวกนิวมีเดีย อย่างที่สี่ ก็คือ เรื่องของเทคโนโลยี คือเทคโนโลยีมันมีทั้งเรื่องของการนำเสนอและการกระจายเสียง ซึ่งมันก็เป็นกลไกหลักในการนำพาซึ่งเนื้อหาออกไป ซึ่งถ้าเราจะพูดเฉพาะการนำเสนอ อย่างเช่น ผู้ดำเนินรายการมีเนื้อหาดีมาก แต่ถ้ามานั่งอ่าน แล้วก็มีภาพประกอบเฉยๆ มันย่อมแตกต่างกับการนำเสนอที่มีภาพประกอบสวยงามหลังวิดีโอวอลล์ ที่คนดูสัมผัสได้ มองภาพออก ประการสุดท้ายก็คือ เรื่องของ Human ก็คือทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งประเทศไทยได้เขียนแผนพัฒนาไว้ดีมากในแผนพัฒนาฯ ฉบับ 11 แต่ไม่ได้เอาไปปฏิบัติเลย ถ้าเราพัฒนาได้ตามแผนฯ ป่านนี้ประเทศไทยคงยิ่งใหญ่มาก ซึ่งเป็นทัศนะส่วนตัวของผม อย่างหน่วยงานราชการจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้วคุณยังใช้ Paper สื่อสารกันอยู่เลย ในขณะที่คนอื่นไปไกลแล้ว การพัฒนาจากโลก Analog ไปสู่ Digital มันต้องพร้อมทุกระดับ นี่คือปัจจัยที่จะต้องมีในองค์กรทั้งหมดหรือเรื่องของเทคโนโลยีอื่นๆ เราก็เป็นช่องแรกที่นำเอาระบบ Digital News Zoom System มาใช้เป็นช่องแรก เมื่อก่อนจะถ่ายอะไรก็ต้องเป็นเทปแล้วมาตัดต่อ เดี๋ยวนี้ก็เป็นไฟล์ดิจิตอล ระบบการทำงานทางด้านเทคโนโลยีของเรานั้นเทียบเท่าสากล มีเฮลิคอปเตอร์ มีรถถ่ายทอด หรือการพัฒนานักข่าวให้เป็น Backpack Reporter สามารถเดินทางไปทำข่าวคนเดียวไกลๆได้ นั่นก็คือผลของการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทำให้คนได้เข้าถึงเทคโนโลยีได้มากขึ้น ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี จริงๆ แล้วเราจะกำหนด theme ของครอบครัวข่าวเอาไว้ว่าแต่ละปีจะเน้นไปที่เรื่องอะไร อย่างเมื่อปี 2551 เรากำหนดว่า The Year of Content แต่ละปีเมื่อเรากำหนดยุทธศาสตร์ขึ้นมาแล้ว เราก็ต้องทำให้ได้ตามนั้น ปีนั้นเราจึงสามารถสร้างรายการต่างๆให้เกิดขึ้นได้

เป้าหมายของการทำสถานีข่าว ต้องการให้การนำเสนอข่าวของช่องนำไปสู่จุดไหน

ผมอยากเข้าสู่เรื่องของจริยธรรมสักหน่อย วันที่ 19 พฤษภาคม 2553 ที่นี่ถูกไฟไหม้ ซึ่งเราคงโทษใครไม่ได้ มันเกิดจากปัญหาต่างๆ ที่สะสมอยู่ในสังคมไทย จะโทษตัวเองก็ไม่ได้ เพราะว่าเป็นครั้งแรกเลยมั้งที่สื่อโดนเผา จะหาสาเหตุก็คงหากันได้ตามแต่ละหา จะไปจ้าง Security มาเฝ้าเราก็ทำได้ แต่ว่านั่นไม่ใช่คำตอบสุดท้าย แทนที่เราจะไปเป็นตัวกลางมาประสานให้คนมาจับมือกัน มาดีกัน เราคงทำไม่ได้ เพราะมันสะสมมานาน แต่ทำอย่างไรให้คนมองไปข้างหน้าได้ เราผ่านยุคสมัยต่างๆมา ก็เอาประสบการณ์มาเก็บเกี่ยว มาวิเคราะห์ การจะแก้ปัญหาในความเห็นของผมนะ ต้องให้คนมองไปข้างหน้าก่อน เหมือนครั้งหนึ่งที่พลเอกเปรม ตั้งยุทธศาสตร์ของประเทศว่าโชติช่วงชัชวาลย์ ทุกกระบวนการมันมุ่งไปทั้งหมดเพื่อให้ประเทศเป็นประเทศอุตสาหกรรม พลเอกชาติชาย บอกว่าเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า นั่นคือการพัฒนาภูมิภาค เราเองแม้จะเป็นสื่อเราเองก็ให้ความสำคัญกับตรงนี้ เพราะมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน สิงคโปร์ยุทธศาสตร์ของเขาวันนี้คือ Gateway ของเอเชียสู่โลก เขาก็ชัดเจน หลังจากพลเอกชาติชายมาแล้ว บ้านเราไม่มียุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์อยู่ที่ตัวบุคคล นโยบายจากนักการเมืองมาเป็นยุทธศาสตร์ของรัฐบาล สังคมมันก็เลยเชิดชูตัวบุคคลเป็นหลัก อันนี้เราไม่ได้ว่าใคร ผมก็พยายามศึกษาบทเรียนจากประเทศที่เคยมีปัญหาอย่างแอฟริกาก็พบว่าเขามีแนวทางเป็น Scenario ให้คนเลือกว่าจะเป็นแบบไหน จะเป็นนกกระจอกเทศมุดหัวอยู่ใต้ดิน หรือเป็นฝูงนกฟลามิงโก้ที่จะบินไปด้วยกัน และผมก็ได้ฟังบรรยายจากคุณหมอประเวศ ซึ่งท่านมีทฤษฎีที่น่าสนใจ ผมพูดสั้นๆ ว่าไก่ในเข่ง คือ เข่งก็เปรียบเป็นปัญหาที่ล้อมประเทศอยู่ เราคนไทยก็เป็นไก่ ผมก็เอาไอเดียนี้ให้คนในองค์กรมาถกเถียงกันถึงการหาคำตอบให้กับประเทศ ปัญหาเชิงโครงสร้างต่างๆ ที่เราเห็นจากการไปลงพื้นที่ช่วยผู้ประสบภัย เช่น การแจกถุงยังชีพที่ไปกองอยู่ตามหัวคะแนน แต่การทำงานของเราคือพยายามไปตามหาคนที่เป็นหัวใจสำคัญของชุมชน คือ ผ่านผู้นำชุมชน เช่น กำนันผู้ใหญ่บ้าน แล้วก็ปัญหาต่างๆ อีกมากมาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้มันสามารถแก้ได้ แต่ต้องอาศัยเวลาหรืออะไรต่างๆ แล้วก็ต้องเชื่อมโยงโครงสร้างต่างๆ เข้าหากันเพื่อให้ปัญหามันถูกแก้ไข และนี่คือบทบาทของครอบครัวข่าว ที่จะเป็นผู้เชื่อมโยง แล้ววิธีการเชื่อมโยง เราเชื่อมโยงอย่างไร อย่างปีที่แล้วเรากำหนด theme ขึ้นมาว่า Connect เพื่อเชื่อมโยงปัญหาต่างๆ เชิง

โครงสร้างให้เข้าหากัน นี่คือสิ่งที่มากไปกว่าจรรยาบรรณที่เราทำ ซึ่งอยู่ในหลัก 5W 1H ข่าวที่เราจะไปทำเราต้องเข้าถึงปัญหาเชิงโครงสร้างให้ได้ก่อน นักข่าวต้องเข้าถึงปัญหาเชิงโครงสร้าง ต้องศึกษาปัญหานั้นให้ถ่องแท้ เมื่อเข้าถึงปัญหาแล้ว จะทำอย่างไรให้ข่าวที่เราไปทำทำให้คนดูเกิดจิตสำนึกใหม่ขึ้นมา ให้เกิดการร่วมคิดร่วมทำ เมื่อมันเกิดการร่วมคิดร่วมทำ มันก็จะเกิดนโยบายขึ้นมาเอง ซึ่งนโยบายมันเกิดมาจากข้างบน แต่ของเราทำขึ้นมาจากระดับล่าง เมื่อเกิดการร่วมคิดร่วมทำในชุมชน นโยบายก็จะลงมาเอง เหมือนที่เราไปทำเรื่องการบุกรุกพื้นที่ป่า พอเราทำทางการ สังคมก็เอาจริงเอาจังขึ้น จริงๆ นโยบายมันก็มีอยู่แล้วแต่ขาดความเอาจริงเอาจัง การทำงานในแนวทางแบบนี้จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างไร เมื่อได้แนวทางสำหรับคนข่าวแล้วว่าเนื้อหาที่คุณทำมันจะเกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างไร มันทำให้คนได้เกิดจิตสำนึกใหม่ เกิดเป้าหมายใหม่ ให้คนเข้าถึงกระบวนการการมีส่วนร่วม ร่วมคิดร่วมทำ

เมื่อรู้ว่าจะแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างนี้ได้อย่างไร สังคมก็จะคิดเอง ขับเคลื่อนกันไปได้เอง ซึ่งหลังจากเราทำตรงนี้สำเร็จก็นำเอา CSR เข้ามาใส่ในข่าว ซึ่งผลของมันทำให้การช่วยเหลือสังคมของเรามันมีภาพชัดขึ้น และนี่คือสิ่งที่มากกว่าจรรยาบรรณที่นักข่าวมีอยู่แล้ว ซึ่งในความเห็นของผมจรรยาบรรณไม่ต้องเป็นบทบัญญัติ เพราะนักสื่อสารมวลชนมีจรรยาบรรณมาตั้งแต่ต้นอยู่แล้ว มีจิตสำนึกดีตั้งแต่เข้ามาสู่วิชาชีพนี้แล้ว ไม่จำเป็นต้องบัญญัติให้สวยหรู แต่ควรทำหน้าที่สื่อมวลชนให้ตรงกับภาวะความต้องการของสังคม ถามว่าทำไมครอบครัวข่าวถึงได้รับความนิยม ได้รับความเชื่อถือ มันไม่ใช่เรื่องที่เราใช้ความสามารถแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลของการศึกษา ผลของการลองปฏิบัติ ผลของการนำเอาวิกฤตของสังคมมาใช้กับวิชาชีพสื่อสารมวลชน อย่างปีนี้ที่ผ่านมา ผมใช้คำว่า “More than News” คือ ทำมากกว่าข่าว นั่นก็คือการให้ความช่วยเหลือ มือหนึ่งถือไมค์ มือหนึ่งถือถุงยังชีพ

แล้วก้าวต่อไปของสถานีคืออะไร

ก้าวต่อไปของเราก็คือ การไปสู่ความเป็นสากล ซึ่งไม่ใช่แค่ออกมาบอกว่าเราจะมีภาคภาษาอังกฤษ ไม่ใช่ การเข้าสู่การเป็นสากลในความหมายของผมก็คือ ทำให้คนไทย 60 ล้านคน ได้เข้าใจสถานภาพตัวเองว่าอีก 3 ปีข้างหน้าคุณต้องอยู่ร่วมกับคน 600 ล้านคน เราต้องเชื่อมโยงให้เห็นว่าการก้าวเข้าสู่ AEC นั้น ดินแดนเขตกั้นมันจะไม่มีความหมาย และสิ่งที่ต้องสื่อสารให้คนไทยรู้คือ เราจะเอาชีวิตรอด เราจะอยู่เหนือคนอื่นได้อย่างไร วันนี้คนไทย 1 คน ต่อสู้กับคน 60 ล้านคน แต่ต่อไปเราต้องต่อสู้กับคน 600 ล้านคน เราจะทำอย่างไร ก็เป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องสื่อสาร เราก็มีการทำข่าวที่ชื่อว่า “ครอบครัวอาเซียน” และไปเซ็น MOU กับสถานีข่าวต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนที่จะมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารกันผ่านรายการ เอเชียคอนเนค ก็จะเห็นวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และเห็นว่าเขาเตรียมตัวไปมากน้อยแค่ไหน นอกจากนี้เราก็มีการจัดกิจกรรมโดยการเชิญตัวแทนวิชาชีพไปเยือนประเทศในอาเซียน อย่างล่าสุด เราก็ได้เชิญตัวแทนวิชาชีพชาวนาและนักวิชาการไปประเทศเวียดนาม สิ่งที่เขาพบคือเวียดนามไม่ได้ประกาศว่าเขาจะเป็นผู้นำการส่งข้าวเป็นอันดับที่หนึ่งของเอเชีย เราต่างหากที่ประกาศ พอเสียแชมป์ก็โวยวาย แต่เวียดนามเขาทำทุกวิถีทางเพื่อให้ชาวนาของเขารวยที่สุด มันคิดกลับกันนะ นอกจากนี้เราก็ยังมีการสร้างคนรุ่นใหม่ ซึ่งเรามีเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาอยู่ เราก็คัดนักศึกษาในสาขาวิชาชีพต่างๆ เดินทางไปทุกเดือน เดือนละ 5 - 10 คน ที่ผ่านมาเราเพิ่งพานักศึกษานิเทศศาสตร์ สื่อสารมวลชนไปสิงคโปร์ ก็ไปดูทางด้าน Broadcast ซึ่งเราพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นคนไทย แต่การสอนของเขาเขาไม่ได้สอนตามทฤษฎีตามแบบเก่าๆ แต่สอนให้ผลิตเนื้อหาเพื่อขายไปได้ทั่วโลก เมื่อเทียบกับเราแล้วคนละเรื่องเลย นักศึกษามาร้องไห้กับผมเลยว่าที่เขาเรียนมันไม่ได้ช่วยให้เขาสามารถต่อสู้ได้ในอนาคตเลย ซึ่งผมคาดว่าโครงการนี้เราน่าจะสร้างบุคคลากรสำหรับก่อน AEC ได้ประมาณเกือบสองพันคน เด็กเหล่านี้ก็จะเป็นทูตที่จะไปสื่อสารให้เกิดพลังทางความคิด พลังทางปัญญา ในรั้วมหาวิทยาลัย นี่คือนอกเหนือจากการทำข่าว ขณะเดียวกันเราก็สร้างคนข่าวรุ่นใหม่ขึ้นมา คนรุ่นนี้ 9 คนกำลังอบรมอยู่ ซึ่งเขาจะเป็นนักข่าวพันธุ์ใหม่ของครอบครัวข่าว ที่เราอาจจะเห็นเขาบนหน้าจอโทรทัศน์ในอาเซียนทั้งหมด ที่เราจะผลิต content ทั้งภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และจะไปประจำตามประเทศต่างๆ เพื่อไปทำข่าวส่งกลับมารายงานความเคลื่อนไหวของประเทศนั้นๆ

อย่างการมีกสทช.มันมีกฎระเบียบอะไรที่ทำให้ทางสถานีต้องปรับตัวบ้างไหม

คือไม่มีกสทช.มันก็ต้องมีกฎระเบียบที่ควบคุมเราอยู่แล้ว เพียงแต่กฎระเบียบของกสทช.มันลงรายละเอียดมากขึ้น ก็ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งบางเรื่องเราเองก็มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ เพราะกสทช.เองเขาก็ยังไม่สามารถเข้าถึงรายละเอียดได้ อาจจะดูในภาพกว้างอยู่

คุณอยากเห็นองค์กรวิชาชีพสื่อมีบทบาทอย่างไรบ้างต่อการทำงานของบุคลากรวิชาชีพสื่อมวลชนในอนาคต

ปัจจุบันคนที่เข้าสู่วิชาชีพนี้เยอะมากๆ เราจะเห็นว่า ง่ายๆ เลยเวลาไปหน้าทำเนียบมีนักข่าวไปรอสัมภาษณ์กันมากมาย วิทยุ โทรทัศน์คือมีอยู่แล้ว แต่วันนี้สิ่งที่เพิ่มเข้ามา เช่น ดาวเทียม เคเบิ้ลทีวี ไม่พอนะ หนังสือพิมพ์ก็ทำวิทยุโทรทัศน์ด้วย เพราะฉะนั้น คำว่าวิทยุโทรทัศน์มันกินความสื่อแค่สองประเภท แต่ในทางปฏิบัติมันเยอะมาก นี่ยังไม่นับพวกอินเตอร์เน็ต นิวมีเดีย อีกเยอะแยะมากมายที่มาอยู่ในวงการนี้ เพราะฉะนั้น ในความเห็นของผม คิดว่าการที่เรามีองค์กรวิชาชีพวิทยุโทรทัศน์ ที่ดูแลในเรื่องของข่าว บทบาทขององค์กรวิชาชีพก็น่าจะเป็นการส่งเสริม ให้ความรู้ ให้ความเข้าใจ ให้เห็นถึงความสำคัญของวิชาชีพนี้ ว่าเป็นอย่างไร ไม่ใช่ควบคุม อย่างในต่างประเทศเขาก็ส่งเสริม แต่ของเราพอมีองค์กรขึ้นมาก็ไปเน้นการควบคุม คุณต้องอย่างนี้อย่างนั้น ซึ่งผมว่ามันไม่ใช่ มันต้องส่งเสริม สนับสนุน แล้ววิธีการส่งเสริม สนับสนุนมันคืออะไร มีทั้งด้านวิชาการ หรือด้านอื่นๆ อีกเยอะแยะมากมาย บทบาทขององค์กรวิชาชีพในกฎหมายรัฐธรรมนูญก็คือ การรวมตัวเพื่อตั้งข้อต่อรองในเชิงของข้อกฎหมายแล้ว ก็อยากให้เป็นในเรื่องของการส่งเสริมมากกว่าการควบคุม เพราะวิชาชีพนี้มันเป็นวิชาชีพพิเศษ เหมือนกับวิชาชีพหมอ วิศกรรม ซึ่งเขามีจรรยาบรรณ ถูกสอนมาในมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว

พลโทฉัตรชัย สาริกัลยะ

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

ททบ. 5 ลุยพัฒนาบุคลากรรับยุคเปลี่ยนผ่านทีวีดิจิทัล พร้อมตั้งคณะทำงาน พัฒนาเนื้อหา เตรียมปรับผังรายการปี 2556 กรุยทางคอนเทนท์สอดรับ “สื่อสาธารณะ”

สำหรับภาพรวมความนิยมรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.5) ช่วง เดือน ม.ค.55 - มิ.ย.55 มีจำนวนผู้ชมเพิ่มมากขึ้น โดยเรตติ้งปรับสูงขึ้นจากเดิมอีก 10% โดยเฉพาะในกลุ่มคนทำงานและแม่บ้าน สืบเนื่องจากละคร สาระความรู้ วาไรตี้ และรายการพิเศษ อาทิ การประกวดมิสยูนิเวิร์สไทยแลนด์ 2012 และฟุตบอลยูโร รวมทั้งการรายงานสดข่าวสำคัญ

จากผลสำรวจความนิยมของ เอจีบี เนลเส็น มีเดีย รีเสิร์ท สื่อให้เห็นว่ารายการข่าว ททบ.5 มีเรตติ้งสูงขึ้นจากการปรับและขยายเพิ่มเวลารายการข่าวให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ชม และวางผังรายการให้มีความต่อเนื่องระหว่างรายการยอดนิยมและรายการข่าว เพื่อให้ผู้ชมติดตามได้จุใจมากขึ้น นอกจากนี้กระแสความนิยมของผู้ชมต่อภาพลักษณ์ทหารก็มีส่วนสำคัญทำให้ผู้ชมหันมาติดตามรายการต่างๆ ของ ททบ.5สเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน

ส่วนผลประกอบการโดยรวมของสถานีฯ ยังอยู่ในระดับเดียวกันกับปีก่อน คือ ประมาณ 1,200 ล้านบาท เนื่องจากการใช้งบประมาณเพื่อกิจกรรมบริการสังคมเรื่องภาวะน้ำท่วม เพิ่มมากขึ้นกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และไม่ได้มีการปรับขึ้นค่าเวลาผลิตรายการด้วย นอกจากนี้ยังเพิ่มงบประมาณดำเนินการด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับระบบดิจิตอล การผลิตรายการเอง ตามนโยบายทีวีบริการสาธารณะเพื่อความมั่นคง

สำหรับการประชุมผู้ร่วมผลิตรายการเมื่อปลายเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ผู้อำนวยการฝ่ายรายการ ได้สรุปนโยบายกองทัพบก และช่อง 5 ชี้แจงแก่ผู้ผลิตรายการ จำนวน 122 บริษัท เพื่อให้เน้นเนื้อหาหลัก 4 ด้าน คือ 1. เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 2. การแก้ปัญหายาเสพติด 3. การรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 4. การช่วยเหลือประชาชน เพื่อให้ทั้งสัดส่วนเวลาและเนื้อหารายการ เป็นไปในทิศทางที่วีบริการสาธารณะเพื่อความมั่นคง ตามกรอบแนวทางของ กสทช. ซึ่งกำหนดจะให้มีการยื่นขอใบอนุญาตของสถานีโทรทัศน์สาธารณะภายในปี 2555 นี้

นอกจากนี้ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ยังได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาการประเมินเนื้อหา โดยใช้ฐานข้อมูลด้านคุณภาพและสาระประโยชน์ ความร่วมมือในการเซ็นเซอร์ รวมถึงว่าจ้างศูนย์วิจัยเอแบค ในการสำรวจทัศนคติและความพึงพอใจของประชาชนต่อรายการ ซึ่งจะนำข้อมูลแจ้งต่อผู้ผลิตในช่วง ก.ค. - ส.ค. เพื่อการปรับปรุง และจะมีผลต่อการปรับผังรายการปี 2556 ในเดือน ธ.ค. นี้ ซึ่งแนวทางการประเมินผลดังกล่าว ถือเป็นอีกหนึ่งการเตรียมพร้อมแข่งขันในวงการโทรทัศน์ยุคประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2558

ด้านผู้ร่วมผลิตรายการรายใหญ่ อาทิ แกรมมี่, เอ็กแซกท์, เวิร์คพอยท์, เจเอสแอล, กันตนา, โพลีพลัส และ อาร์เอส ร่วมทั้งผู้ผลิตรายการย่อย ต่างขานรับและให้ความร่วมมืออย่างดี โดยมองว่า การจัดระบบการประเมินผลอย่างจริงจังต่อเนื่องจะทำให้คุณภาพรายการดีขึ้น เป็นผลดีต่อเรตติ้งรวม และมาตรฐานรายการ รวมทั้งภาพลักษณ์ของ ช่อง 5 เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การแข่งขันในวงการโทรทัศน์เต็มรูปแบบในยุคประชาคมอาเซียน ปี 2558 อีกด้วย

ทั้งนี้ ททบ.5 จะมีการพิจารณาทบทวนผังรายการทุก 3 เดือน เพื่อกระชับคุณภาพ คุณค่า และความนิยมรายการ อย่างไรก็ตาม แม้จำนวนผู้ชมเพิ่มมากขึ้น แต่ ททบ.5 ยังคงยืนยันไม่ปรับขึ้นค่าเช่าเวลาผลิตรายการ เนื่องจากต้องการสร้างความเชื่อมั่นสให้ภาพรวมของตลาดที่เริ่มฟื้นตัว และสอดคล้องกับนโยบายไม่มุ่งเน้นผลประกอบการ แต่มุ่งมั่นเป็นทีวีบริการสาธารณะเพื่อความมั่นคงสู่สังคมไทยอย่างชัดเจน

พลโทฉัตรชัย สาริกัลยะ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

“นโยบาย ททบ. ในปี 2555 ททบ.5 พร้อมปรับตัวรองรับ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2553 ภายใต้การกำกับดูแลของ “คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.) โดยเดินหน้าจัดเตรียมองค์กรให้พร้อมด้วยการปรับโครงสร้างและดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุก ด้านการพัฒนาการจัดและผลิตรายการเพิ่มขึ้น 30% ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านการตลาด เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาเทคโนโลยีการออกอากาศสู่ระบบ ดิจิตอลอย่างสมบูรณ์แบบ พร้อมรับนโยบายรัฐในการกำหนดมาตรฐานด้านดิจิตอล โดยได้จัดอุปกรณ์และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และจริยธรรมสอดคล้องกับเทคโนโลยียุคใหม่ และอาคารชุดอเนกประสงค์ครบวงจรของ ททบ.5 ที่พร้อมเปิดตัวปลายปี 2556 ด้านการจัดผังรายการใหม่ปี 2555 ยังคงสัดส่วนสาระความรู้และข่าวสารกว่า 70% โดยขยายเวลารายการข่าวเพิ่มขึ้นเป็น 31% และสาระความรู้ 40% ที่เหลือ 29% เป็นรายการบันเทิง พร้อมปรับรูปแบบและเนื้อหารายการและข่าวให้มีความเข้มข้น สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่าง เป็นรูปธรรมมากขึ้น”

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

สมเกียรติ เจริญภิญโญยิ่ง

ผู้จัดการอาวุโส และรักษาการผู้จัดการฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

ภาพรวมอนาคตของสถานีข่าวทางโทรทัศน์ที่คิดว่าน่าตื่นเต้นที่สุดคืออะไร และการปรับตัวของทั้งคนดูและคนทำข่าวควรจะเป็นอย่างไร

ภาพรวมอนาคตของสถานีข่าวโทรทัศน์ ขณะนี้ยังไม่สามารถบอกได้ว่า รูปแบบ และพัฒนาการทางเทคโนโลยี จะไปสิ้นสุดที่จุดไหนสสเพราะต้องเข้าใจว่า เราเพิ่งอยู่ในยุคต้นๆ ของการพัฒนาด้านระบบการสื่อสารสสขณะนี้เราแค่อยู่ในช่วงการเปลี่ยนผ่าน ของเครื่องมือการสื่อสารพื้นฐานที่สำคัญ ที่กำลังพลิกโฉมหน้าระบบการสื่อสารของโลกใหม่ จนสื่อกระแสหลักพื้นฐานในอดีต แทบล้มหายตายจาก อย่างเช่น หนังสือพิมพ์ ซึ่งแน่นอนว่า รวมไปถึงเครื่องมือสื่อสารในยุคเดียวกันอย่าง วิทยุและโทรทัศน์ด้วย การพัฒนาทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เครื่องมือสื่อสาร เปลี่ยนแปลงสสระบบการสื่อสารก็ปรับเปลี่ยน ทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ วิธีคิด วิธีปฏิบัติงาน รวมทั้งบทบาทหรืออิทธิพลของสื่อที่แตกต่างออกจากไปสื่อที่เรารู้จัก มักคุ้นในอดีต ยังไม่มีใครรู้ว่า ในที่สุดเทคโนโลยีการสื่อสารจะลงตัว สิ้นสุด ณ จุดใด แต่อย่างน้อยพัฒนาการที่เกิดขึ้น ชี้ว่าการสื่อสารในโลกยุคใหม่จะต้องมีองค์ประกอบ 2 - 3 ประการคือ ภาพ - เสียง - และความสด โดยเครื่องมืออุปกรณ์การสื่อสารนานาชนิด จำต้องผลิตออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานเหล่านี้ ไม่ว่าจะออกมาในรูปไหน เช่น ทีวีดาวเทียม เคเบิลสสอินเทอร์เน็ตสสหรืออุปกรณ์การรับชมในรูปนาฬิกา แว่นตา หรือจอภาพในที่ต่างๆเช่น กระจกรถ กระจกผนังบ้าน หรือพื้นกระจกโต๊ะทำงาน ฯลฯ แม้พื้นฐานวิธีการทำงานข่าวยังไม่เปลี่ยนแปลง แต่ต้นทุน วิธีการ และประสิทธิภาพของการนำพา ภาพ - เสียง - ความสด ออกเสนอแพร่ภาพต่อสาธารณะ ก็สามารถทำได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ประหยัด กว่าสื่อยุคแรกมาก ยิ่งเทคโนโลยีของการแพร่ภาพที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สถานีข่าวโทรทัศน์ในอนาคตจึงไม่จำเป็นต้องใหญ่โต ใช้ทุนมาก หรือต้องใช้กำลังคนมากมายเหมือนสตูดิโออย่างที่เราเคยเห็น ผนวกกับเทคโนโลยีการแพร่ภาพในระบบดิจิตอล การใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการและมีกฎหมายจัดระเบียบการแพร่ภาพ ฯลฯ ทำให้จำนวนช่องโทรทัศน์ ที่เผยแพร่ไปยังประชาชนมีจำนวนนับพันช่อง ภาพรวมของสถานีข่าวในอนาคต จึงดูไม่มีอะไรน่าตื่นเต้นเหมือนๆกับที่ใครสักคน เล่นแชตทางเฟซ บุ๊ค รายงานข่าวสารออกไปพร้อมกับแชร์ไฟล์ภาพ + เสียง ที่น่าตื่นเต้น ตื่นตาที่สุดน่าจะอยู่ที่เนื้อหาสาระที่มีการสื่อและแพร่ขยายออกไปมากกว่า

สิ่งที่คนทำข่าวจะต้องปรับตัว จำเป็นต้องเข้าใจบริบทและระบบการสื่อสารยุคใหม่ว่า สื่อจะมีจำนวนมากมายมหาศาล ในหลากหลายรูปแบบ สำนักข่าวจะผุดขึ้นอย่างมากตามจำนวนสื่อใหม่ๆที่เกิดขึ้น แน่นอนว่า นักข่าวหรือผู้รายงานข่าว ก็ต้องจำนวนเพิ่มมากขึ้น ถึงขนาดที่ใครๆก็สามารถรายงานข่าวออกไปได้ ฯลฯ ความน่าสนใจของข่าว จึงอยู่ที่ประเด็น มุมมอง เนื้อหา สาระ เป็นหลัก ในขณะที่บทบาท อิทธิพลของสื่อที่เคยมีมากมายมหาศาลในวงกว้างในยุคสื่อเก่า ก็จะถูกลดบทบาทลงอย่างมากตามความหลากหลาย เช่นเดียวกันจำนวนผู้รับสื่อ หรือ เรตติ้ง ผู้รับชมที่ถูกแชร์จำนวนออกไปจากจำนวนสื่อที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้รับชมมีทางเลือกในการรับสื่อได้มากขึ้น

นโยบายและทิศทางการนำเสนอข่าวสารในสถานีโทรทัศน์ของคุณเป็นอย่างไร มีความเหมือนหรือแตกต่างจากสถานีโทรทัศน์อื่นอย่างไร

นโยบายและทิศทางการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ยังไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง โดยเรายังคงเอกลักษณ์ รูปแบบการรายงานข่าวค่อนข้างเป็นทางการ การนำเสนอข่าวที่เที่ยงตรง รวดเร็ว กระชับ ฉับไว รอบด้าน เชื่อถือได้ เพราะสาระหลักๆของข่าว มีอยู่เพียงเท่านี้สสและไม่สามารถบอกได้ว่า จะเหมือนหรือต่างจากสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นอย่างไร เนื่องจาก ช่อง 7 ยึดหลักการทำและเสนอข่าว ในกรอบการทำงานลักษณะวิชาชีพนี้มาโดยตลอด เราคิดว่า ไม่ว่าระบบการสื่อสารอาจเปลี่ยนแปลงไป ระบบวิธีการทำงานและเทคโนโลยีอาจมีการเปลี่ยนแปลง แต่หลักการทำงานข่าวในลักษณะวิชาชีพ น่าจะใช้ได้อยู่ แม้ว่าปัจจุบัน ปรัชญาการทำงานของสื่อ อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้างสจากปรัชญาดั้งเดิมของการดำรงความเป็นกลาง กลายมาเป็นการทำสื่อแบบเลือกข้าง

คิดว่าในอนาคตรูปแบบและวิธีการในการนำเสนอข่าวเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง และคุณจะมีวิธีการบริหารจัดการอย่างไรบ้าง

รูปแบบ วิธีการนำเสนอข่าวในอนาคตต้องเปลี่ยนแปลงจากปัจจุบันแน่นอน โดยระยะยาว ไม่สามารถประเมินได้ว่าจะเปลี่ยนแปลงมากมายอย่างไร แต่ในระยะสั้นเท่าที่มีระบบเทคโนโลยีรองรับแล้วก็จะพลิกโฉมการทำงานข่าวไปพอสมควร เนื่องจากมีตัวแปรที่เปลี่ยนแปลงไปมาก เช่น สื่อที่หลากหลายขึ้น มากประเภทขึ้น การแย่งชิงความรวดเร็วในการนำเสนอข่าว การแย่งชิงกลุ่มคนดู การแย่งชิงการนำเสนอให้แตกต่าง เพื่อเป็นจุดดึงดูดความสนใจ ขึ้นอยู่กับว่า แต่ละสำนักข่าวหรือสถานีไหน จะวางยุทธศาสตร์แย่งชิงเรตติ้งอย่างไร ก็จะนำไปสู่ยุทธวิธีช่วงชิงตามแผนการนั้น แต่สำหรับช่อง 7 โดยเนื้อหาหลัก ยังอยู่ในกรอบการทำงานข่าวแบบวิชาชีพอย่างที่กล่าวไปแล้ว

คู่แข่งที่แท้จริงของการทำข่าวโทรทัศน์คือใคร และแต่ละสถานีควรรับมืออย่างไร

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ไม่ได้มองการแข่งขันการทำงานข่าว ในแง่คู่แข่ง อาจเป็นเพราะช่อง 7 ดำรงเรตติ้ง ทั้งเรตติ้งสถานีและเรตติ้งรวมข่าว เป็นอันดับ 1 มาอย่างยาวนาน แม้ว่าช่วงหลังช่องว่างการทิ้งห่างกับอันดับ 2 จะเริ่มแคบลง แต่ระฆังกำลังจะเคาะหมดยก ช่วงนับจากนี้ไป สมรภูมิทีวีกำลังจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น การเข้ามาของทีวีดิจิตอล ซึ่งจะทำให้เกิดสถานีช่องใหม่หลายสิบช่องในฟรีทีวี การเข้าสู่สนามของทีวีดาวเทียม และเคเบิ้ลทีวีอย่างถูกกฎหมายอีกหลายร้อยช่อง ยังไม่นับทีวีอินเทอร์เน็ต ทีวีบนโทรศัพท์มือถือ ที่จะเข้ามาอย่างจริงจัง หลัง 3G เกิดภายในปีหน้า ฯลฯ เมื่อสภาพเงื่อนไขแปรเปลี่ยน สมรภูมิในธุรกิจทีวีก็เปลี่ยนแปลง ปัญหาของช่อง 7 คือ โจทย์ง่ายๆที่ตอบยากคือ ทำอย่างไร ให้สามารถคงเรตติ้งจำนวนผู้ชมให้เป็นอันดับ 1 ไปได้ตลอดท่ามกลางสถานีโทรทัศน์ที่เกิดขึ้นใหม่ทั้งฟรีทีวีหลายสิบช่อง กับทีวีดาวเทียม และเคเบิ้ลทีวีอีกมากกว่า 500 ช่อง

สิ่งที่ต้องระมัดระวังมากเป็นพิเศษในการบริหารสถานีข่าวในอนาคต ในวันที่คนดูเติบโตมากขึ้น มีความรู้และเรียกร้องจากสื่อมวลชนมากขึ้นกว่าเดิม

อาจกล่าวได้ว่า จำนวนคนดูจะไม่เติบโตขึ้นเลย แถมจะลดน้อยลงด้วย ทั้งจากจำนวนประชากรไทยที่อัตราเกิด อยู่ระดับต่ำกว่าอัตราแรงงานการเกษียณ ยิ่งเจอยุคใหม่ของทีวีพันช่อง จากทีวีดิจิตอล ดาวเทียม - เคเบิ้ล ซึ่งจะยิ่งแชร์แยกย่อยคนดูออกไปตามเซกเมนต์เฉพาะ เช่น ช่องทีวีที่สนองตอบแต่แฟนเพลง ช่องทีวีละคร ช่องทีวีข่าว ช่องทีวีสารคดี ช่องทีวีการ์ตูน ฯลฯ ปรากฏการณ์ฟรีทีวีที่เคยสร้างประวัติศาสตร์ ทำถนนเลียนโล่ง เพราะผู้คนเฝ้าดูการการชกมวยชิงแชมป์โลกที่ถ่ายทอดสดผ่านโทรทัศน์ จะไม่มีทางเกิดขึ้นอีกแล้ว อย่างไรก็ตามการที่โทรทัศน์แตกช่องและนำเสนอรูปแบบเฉพาะทางมากขึ้น อาจทำให้แต่ละช่องสถานีโทรทัศน์กลายเป็นผู้ชำนาญการ หรือ กูรู เฉพาะทางมากขึ้น ซึ่งพอได้เห็นบางแล้วเช่น ช่องกีฬา ซึ่งต่อไปจะมีมากขึ้นอาจเป็น ช่องทำอาหาร หรือช่องแฟชั่นการแต่งหน้า - แต่งตัว ช่องไฮเทคโนโลยี และเกมส์ ฯลฯ เช่นเดียวกับช่องข่าว ที่อาจถูกเรียกร้อง หรือยัดเยียดให้เลือกข้างมากขึ้น

อนาคต ข่าวจากทีวีจะยังมีอิทธิพลอย่างสูงกับสังคมอยู่ไหม ในด้านไหนและอย่างไร

คิดว่าในอนาคต อิทธิพลของทีวีโดยภาพรวม จะลดน้อยลงเป็นสัดส่วนโดยตรงกับช่องทีวี และช่องทางการสื่อสารอื่นๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย หลากหลายช่องทาง จำนวนเวลาการเสพสื่อของคนจะลดน้อยลง เพราะมีสื่อใหม่ๆเกิดขึ้นมากและแย่งชิงเวลาการติดตามสื่อ โดยภาพรวมสื่อทีวีจะมีอิทธิพลลดลงในแง่มวลชน แต่ในแง่เฉพาะกลุ่มความสนใจ ทีวีจะยังคงบทบาทและอิทธิพลในแฟนคลับกลุ่มนั้นๆ ได้พอสมควรทีเดียว เช่น ช่องกีฬา ช่องละครดารา ช่องข่าวการเมือง ฯลฯ

จรรยาบรรณที่สื่อมวลชนควรจะคำนึงถึงให้มากขึ้นกว่าเดิมในอนาคตคืออะไร เพราะอะไร

โลกยุคใหม่เป็นอะไรที่เบ็ดเสร็จ เด็ดขาด รวดเร็ว และฟันธงค่อนข้างมาก การนำเสนอของสื่อ จึงเป็นไปในทำนองแบบลวกๆ ไม่ลึกซึ้ง

ละเมียดละไม การชี้นำและฟันธงของการนำเสนอข่าวของสื่อ น่าจะเป็นหัวข้อหลักๆที่ต้องระมัดระวังซึ่งทุกวันนี้เริ่มปรากฏให้เห็นในสื่อหลายแขนง ที่พาดหัวข่าว ฆาตกรโฉด...นักโทษชั่ว...ฯลฯ เนื่องเพราะกฎของการพาดหัว ต้องใช้คำสั้นๆ สะดุดตา กระตุกความสนใจฯลฯ ซึ่งคงหลีกเลี่ยงยาก แต่สภาพการณ์สมรภูมิทีวีที่จะแข่งขันดุเดือดขึ้น การพยายามสร้างสรรค์จุดแตกต่าง เรียกความสนใจ ฯลฯ หลีกเลี่ยงไม่พ้นที่ทีวีต้องทำตัวเป็นกูรู ชี้นำ และฟันธงมากขึ้น ทั้งต่อแง่มุม ต่อสถานการณ์ข่าว ต่อผลกระทบของข่าวกับสถานการณ์บ้านเมือง เป็นเรื่องน่าเป็นห่วงมาก ยิ่งปรัชญาการทำงานของสื่อ ที่เชื่อในทฤษฎีการเลือกข้างเริ่มมีมากขึ้น เริ่มมีมวลชนแฟนคลับ ติดตามเหนียวแน่นมากขึ้น และยิ่งมีช่องทีวีที่ตอบสนองได้มากขึ้น เหล่านี้เป็นกับดักกีฬาสีที่เรายังสลัดหลุดออกยาก

ในทัศนะและมุมมองผู้ประกอบวิชาชีพด้านข่าว คุณคิดว่า กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ทางกฎหมาย มีความเป็นธรรม และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในกระบวนการผลิตและนำเสนอข่าวแล้วหรือยัง...ถ้ายังควรจะเป็นอย่างไร

ในด้านผู้ประกอบการทางวิชาชีพ กฎหมายไทยได้ให้สิทธิ เสรีภาพต่อสื่อสารมวลชนค่อนข้างมาก และเปิดโอกาสให้สื่อสามารถทำหน้าที่ได้ในระดับที่น่าพอใจ แม้มีกฎระเบียบหยุมหยิมบางประการที่เป็นอุปสรรคในการทำงานของสื่ออยู่บ้าง แต่ไม่ใช่เรื่องใหญ่ ปัญหาจะอยู่ที่วัฒนธรรมทางสังคม จิตสำนึก และพื้นฐานความคิด ความเชื่อทางการเมือง รวมทั้งกระแสของสังคมมากกว่า ซึ่งหลายครั้งที่กระแสทางสังคม มีบทบาท อิทธิพล และสร้างอารมณ์ร่วมทางสังคมที่มีผลกระทบต่อการทำงานของสื่ออยู่ไม่น้อย

มีความคิดเห็นอย่างไรกับโทรทัศน์ดิจิตอลที่กำลังจะเกิดและอาจส่งผลให้เกิดสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีต่างๆ เพิ่มอีกหลายช่อง ...ทางสถานีของคุณได้เตรียมแผนรองรับไว้อย่างไรบ้าง และคิดว่าประชาชน ผู้บริโภคจะได้อะไรจากจำนวนช่องโทรทัศน์ที่เพิ่มขึ้นบ้าง

อาจกล่าวได้ว่า ช่อง 7 เป็นสถานีโทรทัศน์แห่งแรกๆ ที่พัฒนาปรับเปลี่ยนเครื่องมือ อุปกรณ์เข้าสู่ระบบดิจิตอลตามที่ กสทช.ประกาศไว้ ระบบดิจิตอลเป็นการพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีการแพร่ภาพและเสียงที่ไม่อาจหลีกเลี่ยง ซึ่งนั่นจะทำให้เกิดฟรีทีวีมากกว่า 50 ช่อง ยังไม่นับทีวีดาวเทียมที่กำลังจะเกิดอีก 200 - 300 ช่อง เคเบิ้ลทีวีอีกจำนวนมากพอกัน ประมาณคร่าวๆว่า ในเวลาอันใกล้นี้ ชาวบ้านจะมีทีวีที่เปิดรับชมได้กว่า 500 ช่อง หากบ้านไหนที่มีอุปกรณ์พร้อมสรรพในการรับภาพ คือ ดาวเทียม ซึ่งมีจานสารพัดสีให้เลือก รวมทั้งกล่องรับสัญญาณภาพที่แต่ละค่ายทยอยนำออกมาขายบ้างแล้ว เช่น ค่ายทรูวิชั่น ค่ายแกรมมี่ ค่ายอาร์เอส ยังมีเคเบิลทีวีจากค่ายยักษ์ใหญ่อีก 2 ค่าย ฯลฯ มันมากเกินจำเป็นหรือไม่ ดูกันหมดหรือไม่

ไม่เพียง ผู้กำกับดูแลกฎ กติกา มารยาทอย่าง กสทช.ที่จะเหนื่อย แต่คิดว่า ทุกฝ่ายคงเหนื่อยพอๆ กัน ทั้งผู้ประกอบการ ไม่ว่าจะฝั่งฟรีทีวี ดาวเทียม เคเบิล ที่ต้องแย่งชิงในอนุญาตประกอบการ และก็ยังไม่รู้ว่า ได้มาแล้ว จะสามารถทำธุรกิจได้อยู่รอดหรือไม่ ฝั่งธุรกิจโดยเฉพาะโฆษณาซึ่งคงเหนื่อยที่หว่านเม็ดเงินอย่างไรให้คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมทั้งฝั่งประชาชนที่คงกดรีโมท หาช่องรายการที่ถูกใจซึ่งไม่รู้ว่าจะมีกี่มากน้อย หรืออาจมีมากจนดูไม่ไหว ฯลฯ

แต่ถึงที่สุด ในระบบทุน ที่มีการแข่งขันเป็นตัวตัดสิน ระบบจะค่อยๆกลั่นกรองให้เหลือสิ่งที่ดีที่สุดในแง่ของประชาชน ในแง่ของสังคมให้ชาวบ้านได้เลือกรับและเสพ ซึ่งทั้งหลายทั้งปวง ประโยชน์น่าจะตกกับผู้บริโภคเป็นหลัก เพราะระบบทุนนิยม รองรับ ตอบสนองผู้บริโภคเป็นหลักอยู่แล้ว

คุณคิดว่าผู้รับสื่อ ผู้ผลิตสื่อ และผู้ประกอบธุรกิจด้านสื่อ (หมายถึงสื่อวิทยุและโทรทัศน์ มัลติมีเดีย) มีความพร้อมแค่ไหนกับการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเปลี่ยนผ่านสู่อนาคตจากรูปแบบเดิมๆ ซึ่งกำลังจะเกิดขึ้นในเร็วๆ นี้...แล้วทุกฝ่ายควรจะมีความพร้อมไปพร้อมๆ กัน หรือ แค่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพร้อมก็พอสำหรับการเปลี่ยนผ่าน

ผู้ประกอบการด้านสื่อ จำเป็นต้องก้าวตามเทคโนโลยีระบบการสื่อสารอยู่แล้ว เนื่องเพราะเป็นพาหะการนำสารไปยังผู้บริโภคโดยเร็วที่สุด ดีที่สุด ถูกที่สุด มีประสิทธิภาพมากที่สุด ฯลฯ ซึ่งนับเป็นความได้เปรียบด้านการทำงาน อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนผ่านก้าวตามเทคโนโลยี ต้องสามารถแยกแยะวิเคราะห์ เครื่องมือ อุปกรณ์แต่ละประเภทการใช้งานว่า อยู่ในเทรนด์กระแสการต่อยอดเทคโนโลยีการสื่อสารนั้นหรือไม่ เนื่องจากการก้าวเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบมัลติมีเดีย มีรูปแบบ อุปกรณ์ และทิศทางการพัฒนาที่หลากหลาย และการพัฒนายังไม่สิ้นสุด และมีเทคโนโลยีใหม่ๆ ถูกๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มาเร็วไปเร็วเหมือนแฟชั่น ในสถานการณ์ที่เทคโนโลยียังไม่นิ่ง การเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำงานเพื่อรองรับอนาคต ดูจะค่อนข้างยาก ซึ่งก็ต้องค่อยๆปรับเปลี่ยนไปตามสภาพความจำเป็นของระบบงาน งบประมาณ ฯลฯ ให้ประหยัด ใช้งานคุ้ม และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

คุณอยากเห็นองค์กรวิชาชีพสื่อ มีบทบาทอย่างไรต่อการเปลี่ยนผ่านของสื่อบ้าง

โดยหลักการองค์กรวิชาชีพสื่อที่รวมตัวกันพัฒนาบุคลากร ช่วยเหลือสวัสดิการ ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนางานวิชาชีพ และควบคุมดูแลกันเองภายใต้กรอบจรรยาบรรณ และการทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างสร้างสรรค์ เป็นหลักการที่ดี แต่หลายองค์กรวิชาชีพสื่อที่พยายามทำงาน มุ่งสู่วัตถุประสงค์พื้นฐานเหล่านั้นยังทำได้ยาก ยังมีช่วงการเปลี่ยนผ่านสำคัญในระบบสื่อสารมวลชนอีกอย่างน้อย 2 เรื่องคือ พัฒนาการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีระบบสื่อสารใหม่ กับปรัชญาการทำงานของสื่อ โดยเฉพาะทฤษฎีของความเป็นกลาง กับทฤษฎีสื่อเลือกข้าง บทบาทองค์กรวิชาชีพสื่อในอนาคต น่าจะมีบทบาทส่งเสริม สนับสนุนกรอบการทำงานของสื่อบนหลักการความมีเสรีภาพ ภายใต้ความเชื่อ บนปรัชญาวิชาชีพสื่อ ที่พึงเคารพ ต่อสิทธิ เสรีภาพของส่วนรวม การสำนึกร่วมรับผิดชอบถึงผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมเป็นหลัก มากกว่าการมุ่งยึดมั่น ในความเชื่อว่าถูกต้องในปรัชญาแนวทางของตนเอง อย่างไม่ประนีประนอม เพราะสิ่งที่เป็นประโยชน์สูงสุด น่าจะเป็นผลต่อสังคมส่วนรวมมากกว่า

สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ทีวี

วิโชค อาจหาญ

ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักข่าวในประเทศ บมจ.อสมท

ในฐานะผู้บริหารสถานีข่าว คุณคิดว่าอะไรคือเรื่องที่น่าตื่นเต้นหรือเรื่องที่น่าสนใจที่สุดที่กำลังจะเกิดในอนาคต

ต้องบอกอย่างนี้ก่อนว่า ตอนนี้ตัวอสมท.เองก็กำลังเตรียมตัวที่จะรองรับกับของเล่นใหม่ๆ ในอนาคต หรือ อย่างน้อยก็อีก 2 ปี ข้างหน้า ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงของโลกและของวงการโทรทัศน์ไทย นั่นก็คือการพัฒนาจากระบบที่เราใช้อยู่ในปัจจุบันคืออนาล็อก ไปสู่ระบบดิจิตอล ซึ่งผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่กรรมการบอร์ดลงมา ก็ได้ทำการเวิร์กช็อป และทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรกันแล้ว คือมีการเตรียมแผนตั้งแต่ปี 2556 - 2559 ไปแล้ว ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อให้ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค หรือแนวทางที่จะแก้ไข ทีนี้ในส่วนของสำนักข่าวไทย ที่ดูแลข่าวโทรทัศน์ของอสมท.ก็ได้ตระหนักถึงเรื่องนี้ และได้รับรู้แผนยุทธศาสตร์นี้มาโดยตลอดและได้เข้าร่วมเวิร์กชอปกับทีมผู้บริหารมาโดยตลอดเช่นกัน ซึ่งแผนที่เตรียมไว้ก็คือการเพิ่มช่องเพื่อรองรับกับระบบดิจิตอล คือแต่เดิมเป็นช่องเดียว ต่อไปอาจจะต้องเป็นสูตร 5 + 1 คือมีเพิ่มอีก 5 ช่องที่เป็นทีวีดิจิตอล ใน 5 ช่องก็จะมีส่วนที่สำนักข่าวไทยรับผิดชอบหนึ่งช่องคือช่องข่าว ซึ่งในช่องข่าวนี้จะออกอากาศ 24 ชั่วโมง มีแต่ข่าวอย่างเดียวเลย ที่เรากำลังทำกันอยู่ในเบื้องต้นนี้ก็คือเตรียมรูปแบบข่าวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข่าวเชิง Talk วิเคราะห์ หรือข่าวต่างประเทศ ที่จะพร้อมนำเสนอตลอด 24 ชั่วโมง

ช่องอื่นๆ หรือ สถานีอื่นๆ ก็ดูเหมือนจะปรับตัวไปในแนวทางนี้คือ เน้นไปที่ข่าว คุณคิดว่าคุณมีความแตกต่างอะไรจากคนอื่นบ้าง

จริงๆ จุดแข็งของเราคือยังจะเน้นสาระและความรู้ที่มีอยู่เดิมทั้งหมด แต่จะเพิ่มความรวดเร็วในการเสนอข่าวให้มากยิ่งขึ้น เราต้องพร้อมที่จะส่งคน เครื่องมือและอุปกรณ์การทำข่าวไปในแต่ละที่ต่างๆ ทั่วประเทศ และพร้อมที่จะรายงานสดเข้ามาให้คนดูได้ดูเลย ซึ่งตอนนี้เราก็มีเครื่องมือใหม่ๆ และทันสมัยไม่แพ้ใคร ไม่ว่าจะเฮลิคอปเตอร์หรือเครื่องมืออะไรก็ตาม

ความรวดเร็วคือสิ่งที่หลายๆ ช่องที่เป็นสถานีข่าวก็เน้นมาก แต่สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากกว่าความรวดเร็วคืออะไร

ผมว่ามันก็ไม่ต่างจากการทำข่าวในปัจจุบัน แต่เราต้องเพิ่มความรวดเร็วและความถูกต้องแม่นยำและมีสาระครบถ้วนเข้าไปอีก รวมทั้งเพิ่มในเรื่องของการวิเคราะห์เจาะลึกในข่าวที่เกิดขึ้น แทนที่จะดูแต่ข่าว เราต้องรู้ว่ามันเกิดขึ้นเพราะอะไร และต้องหาบทสรุปร่วมกันได้ว่ามันควรจะต้องเป็นยังไง

ต่อไปนี้แต่ละช่องข่าวก็จะแข่งขันกันสูงแล้วก็จะนำไปสู่ต้นทุนทางการทำงานที่สูง ก็กลับมาสู่เรื่องของการทำธุรกิจเพื่อเลี้ยงตัวเองให้ได้ คุณคิดว่าธุรกิจกับข่าวในอนาคตจะมีเส้นแบ่งแค่ไหน อย่างไร

ใช่ครับ สถานีข่าวก็ต้องเลี้ยงตัวเอง แล้วก็ต้องมองในเชิงของธุรกิจด้วย นั่นคือต้องมีการลงทุนและต้องมีกำไร ซึ่งตรงนี้ในเชิงของข่าวเราก็ค่อนข้างจะได้เปรียบคนอื่นนิดนึงตรงที่ว่า บุคลากรเรามีอยู่แล้ว เครื่องไม้เครื่องมือในการสนับสนุนการผลิตข่าวเราก็มีพร้อมแล้ว เราไม่ต้องไปลงทุนอะไรเพิ่มมากนัก ทีนี้การตลาดที่อยู่ในอสมท.ก็แยกหน่วยกันทำงานอยู่แล้ว คนที่อยู่ฝ่ายผลิตก็ต้องทำให้คุณภาพออกมาดีที่สุด เร็วที่สุด ตรงที่สุด ได้สาระมากที่สุด แต่ฝ่ายขายหรือการตลาดก็ทำงานของเขาไป แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็จะต้องสอดคล้องกันในเชิงการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูง เพราะต้องรู้ว่าทิศทางภายนอกเป็นอย่างไรด้วย ฝ่ายผลิตก็ต้องฟังฝ่ายการตลาดด้วย ไม่ใช่หลับหูหลับตาทำไปอย่างเดียว ซึ่งมันก็ไม่ต่างจากที่เราทำในปัจจุบันหรอก สมัยก่อนอาจจะมีที่ขัดแย้งกันในเชิงธุรกิจหรือการบริหารงานภายในอสมท.อย่างที่เขาเคยเรียกว่าแดนสนธยา แต่ต่อไปนี้โจทย์ที่ทางประธานบอร์ดให้มาก็คือ ข่าวกับธุรกิจ ต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไปในทิศทางเดียวกันให้ได้ ต้องช่วยกันดูแลกัน เพราะ ณ ขณะนี้เราอยู่ในธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง ถ้าเราทำงานไม่เอื้อกันและกัน มันก็จะต้องไปคนเดียว แล้วมันก็จะไปไม่ได้ไกลในระยะยาว ยิ่งถ้ามัวมามีปัญหาในองค์กร เราก็จะแข่งกับใครเขาไม่ได้ เพราะคนอื่นเขาไปไกลแล้ว จะเดินดุ่ยๆ ไม่มองใครเหมือนเมื่อก่อนที่เรามีภาครัฐคอยเอื้ออยู่หรือได้สัมปทานมาคอยสนับสนุนอยู่มันไม่พอแล้ว ทั้งสี่เสาหลัก คือ การตลาด สถานีโทรทัศน์ วิทยุ และสำนักข่าวไทย ต้องพยุงให้บ้านมันคงอยู่อย่างสมดุล และแข็งแรง เพื่อเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคใหม่ให้ได้อย่างดี เราต้องปรับตัวเยอะมาก เพราะตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นไป ความยากลำบากมันจะเริ่มเข้ามาให้เห็น เพราะสัมปทานจะเริ่มทยอยหมด พอปี 2562 สัมปทานจะหมด รายได้ที่เราเคยได้จากการนอนกินอยู่เฉยๆ จะไม่มีแล้ว เราต้องไปแสวงหาแหล่งทำมาหากินใหม่ๆ ต้องมีแผนและวิธีการทำงานที่ดีด้วย เราต้องเปิดประตูไปหาคนอื่น ไม่ใช่เปิดประตูรอให้คนอื่นมาหาเรา เพราะยุคดิจิตอล มันจะยิ่งแข่งขันกันสูง และมันไม่ได้แข่งกันเฉพาะทีวีดิจิตอลอย่างเดียว มันแข่งกับสื่อทีวีในรูปแบบอื่นๆ อีกมาก ไหนจะทีวีดาวเทียม ไหนจะทีวีช่องต่างๆ ของเอกชนที่จะผุดขึ้นมาเป็นดอกเห็ด แล้วไหนยังจะต้องแข่งกับวิทยุอีก ซึ่งอนาคตจะมีเป็นพันหมื่นสถานี ไหนจะสื่อออนไลน์ทุกรูปแบบอีกล่ะ ทั้งหมดนี้เป็นคู่แข่งหลักของเราทั้งนั้น

แล้วในแง่ผู้บริโภคจะเป็นอย่างไร

เท่าที่ผมมอง ผมว่าผู้บริโภคน่าจะค่อนข้างสับสนพอสมควรเลยกับทางเลือกมากมายในอนาคต ทีวีดิจิตอลนี่หนึ่งช่องสามารถแตกออกไปได้อีกเป็นหลายสถานี แล้วถ้าสมมติอนาคตเราทำในสูตร 5 + 1 ได้จริงๆ คุณลองคูณเข้าไปสิว่าจะมีช่องให้ดูเยอะแค่ไหน แล้วไหนจะของเฮียต่างๆ ที่จะเข้ามาทำทีวีดาวเทียมกันอีกล่ะ คิดดูว่าประชาชนจะสับสนวุ่นวายขนาดไหน มันก็ขึ้นอยู่กับว่าเขาจะบริหารเวลาอย่างไร ในเมื่อคนเราก็มีแค่สองตา สองหู สองมือ สองเท้า เท่ากัน เพราะต่อไปมันจะมีการแข่งขันและทางเลือกเยอะมากชนิดที่ว่าเราไม่เคยพบเคยเห็นมาก่อน มันอาจจะเป็นจุดเปลี่ยนของคนทำธุรกิจเลยตรงที่ว่า ใครมีเรี่ยวมีแรง มีทุนพอก็จะอยู่ได้ แต่ใครที่อ่อนแอก็อาจจะถูกกระทืบจมดินไปเลย หรือไม่ก็ต้องล้มหายตายจาก ขาดทุนไปเลย เพราะช่องทางการดูข่าวสารมันเยอะมาก จะนั่งอยู่ที่ไหน โลกก็อยู่ในกำมือ ทุกอย่างอยู่ในมือถือหมด มีมือถือแค่อย่างไอโฟนนี่ เหมือนถือโลกไว้หนึ่งใบเลย นี่ผมเพิ่งกลับจากต่างประเทศมา สิ่งที่ผมเห็นชัดๆ เลยก็คือ คนที่นั่งรอเครื่องบิน ไม่มีใครคุยกันนะ นั่งจิ้มแต่หน้าจอ (หัวเราะ) ดังนั้นยิ่งเป็นอสมท.ยิ่งต้องปรับตัวให้ทันกับการแข่งขัน เพราะเราจะมานั่งรออิงจากภาครัฐเหมือนแต่เดิมไม่ได้แล้ว เพราะผู้ผลิตจะเข้ามาเยอะ เค้กจะถูกซอยเป็นชิ้นเล็กๆๆๆ มากขึ้น ปัจจุบันเค้ก 70 เปอร์เซ็นต์อยู่กับช่อง 7 กับ ช่อง 3 แล้วอีก 30 - 35 เปอร์เซ็นต์ ก็อยู่กับช่องต่างๆ ที่เหลือ แต่มันเริ่มมีทีวีดาวเทียม วิทยุและสื่อต่างๆ มาแบ่งด้วย คิดดูว่าอนาคตจะหนักขนาดไหน พูดง่ายๆ ว่าคู่แข่งในอนาคตนี่ไม่ได้แค่ไล่นะ แต่ไม่รู้มันจะลากเราไปถึงไหนเลย ดังนั้นคงทำสื่อต้องแตกไลน์ไปทำสื่อต่างๆ เพิ่มเติมแล้วเพื่อความอยู่รอด

ถ้าการแข่งขันมันสูงมากขนาดนั้น มีช่องให้คนดูเยอะขึ้นอย่างที่บอก ในแง่หนึ่งมันจะช่วยส่งเสริมความคิดอ่านหรือสติปัญญาคนดูด้วยไหม

ผมว่า การที่คนดูสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วและหลากหลายช่องทางมันก็จริง แต่เรื่องการปรับตัวเรื่องจิตใจ การศึกษาความรู้ มันก็อีกเรื่องหนึ่ง ภาพที่เราเห็นว่าเราทันสมัยทั้งหลายมันเป็นภาพลวงตา เป็นภาพมายา แต่ต่อไปมันจะเป็นผลให้คนได้เสพติดแต่ของฟุ่มเฟือยมากขึ้น จากการที่เราได้มีช่องทางในการรับรู้ข่าวมากขึ้นนี่แหละ ผมว่าคุณต้องได้รู้จักแบรนด์เนมเพิ่มขึ้นอีกแน่ๆ แต่ขณะที่ความเป็นอยู่ของคนภายในประเทศ ไม่ว่าจะรายได้ หรือ ค่าครองชีพ มันไม่ได้สูงตามไปด้วย ผมคิดว่าอนาคตประเด็นนี้จะน่าเป็นห่วงกว่าด้วยซ้ำ พูดง่ายๆ ว่ามันอาจจะทำให้คนเรามือเติบขึ้น คือคิดแต่เรื่องจะซื้อของ เพื่อต้องการที่จะก้าวทันคนอื่น แต่ปัจจัยรองรับหรือกำลังซื้อของเรามันไม่ไปด้วย ทีนี้คนก็อาจจะแสวงหาเงินมาด้วยวิธีการต่างๆ ที่ทำให้เป็นหนี้เยอะขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการกู้มาใช้รูดการ์ด ผ่อนสินค้า เราน่าจะเป็นห่วงสังคมไทยตรงนี้มากกว่า คือถ้าเปิดสถานีกันขึ้นมาเป็นร้อยๆ ช่อง คนเสพติดรายการหรือรับรู้ข่าวสารเพิ่มขึ้น มันก็ไปกระตุ้นความอยากหรือกิเลสมากขึ้น เพราะพูดกันตรงๆ สังคมส่วนใหญ่ของเราก็ยังมีคนที่ฐานะความเป็นอยู่ลำบากอยู่อีกเยอะมาก พ่อแม่ก็ยังกรีดยางส่งลูกเรียนเหมือนเดิม ถ้าเขาหรือลูกๆ ไม่มีวิธีรับมือกับการกระตุ้นการซื้อที่จะมีเยอะมากในอนาคต มันจะเกิดอะไรขึ้น ลูกเกิดอยากได้ของชิ้นหนึ่ง ก็ขอเงินหรือเรียกร้องจากทางบ้านมากขึ้นเรื่อยๆ หรือ?

ไม่ได้มองว่า เสพข่าวสารมากขึ้น จะมีปัญญามากขึ้นด้วย?

ภายในสิบปีนี้คงไม่น่าจะเห็น หรือไม่ไปถึงจุดนั้นแน่นอน เพราะถ้าเราผ่านมา 40-50 ปี บ้านเรายังเป็นแบบนี้อยู่ นับประสาอะไรกับอีก 10 ปีข้างหน้าจะมองไม่ออกว่าผลจะเป็นอย่างไร แต่ถามถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมันเปลี่ยนแน่ เปลี่ยนเยอะด้วย ไม่ต้อง 10 ปีข้างหน้าหรอก แค่ 3 ปีที่ผ่านมามันก็เปลี่ยนเยอะแล้ว แต่มันเปลี่ยนแต่เทคโนโลยีไง คนที่อยู่มา 40 - 50 ปี ในสังคมไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอะไรเลย เมื่อก่อนผมส่งจดหมายหาทางบ้านใช้เวลา 7 วัน รอตอบกลับมา 7 วัน แต่เดี๋ยวนี้ลูกผมคลอด ผมอยากให้คนทางบ้านรู้ด้วย ก็ส่งรูปจากมือถือได้เลยแป๊ปเดียว เวลาของผมกับทางบ้านต่างกันแค่นาทีเดียวเอง แต่ความคิดหรือความเป็นอยู่ของคนมันต่างกันมาก เราไม่ได้อยู่ในยุคพระศรีอาริย์ที่เงินทองจะโปรยลงมาเป็นห่าฝนจากฟากฟ้านะ ทุกอย่างมันได้มาจากหยาดเหงื่อแรงงาน ตราบใดที่การศึกษาหรือความเป็นอยู่ของคนมันไม่พัฒนาตามเทคโนโลยี มันก็น่าเป็นห่วง

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ในอนาคตควรจะเป็นอย่างไร

ต้องตามทันเทคโนโลยีให้ได้ เพราะมันสำคัญมาก จะรู้แต่อะไรเดิมๆ เหมือนในยุคอนาล็อกไม่ได้แล้ว ต้องหูตากว้างกว่าเดิม อย่างที่บอกว่าเดี๋ยวนี้โลกมันแคบ เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนในโลก เราอยู่ตรงไหนเราก็รู้ ทุกอย่างมันเชื่อมต่อกันหมด ไอโฟนเปลี่ยนเป็นไอโฟน 5 ในอเมริกา ก็เปลี่ยนพร้อมกับสิงคโปร์ ระยะทางไกลกันไม่รู้เท่าไหร่ บินไปไม่รู้กี่ชั่วโมง แต่เกิดการเปลี่ยนแปลงพร้อมกันได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ในยุคต่อไป จะมารู้แต่การผลิตคอนเทนต์อย่างเดียวก็ไม่ได้ ต้องเข้าใจเทคโนโลยีด้วย ผู้บริหารในอสมท.เองก็เหมือนกัน ถ้าจะมาบอกว่า ไม่รู้แหละ ผมเกิดกับอนาล็อก ผมก็จะตายไปกับอนาล็อก คุณก็จะได้ตายจริงๆ (หัวเราะ) ถ้าไม่อยากตาย คุณก็ต้องกอดดิจิตอลไว้ด้วย นี่ผมเพิ่งกลับมาจากการดูงาน IBC (International Broadcasting Convention) ที่เนเธอร์แลนด์ ซึ่งงานนี้ เขาจะมีเทคโนโลยีการสื่อสารต่างๆ ในแวดวงวิทยุโทรทัศน์ของโลกมาโชว์มากมาย เทคโนโลยีเจ๋งๆ มันย่อมาให้ดูภายในอาคาร 14 หลัง แล้วอีก 6 เดือนจากเนเธอร์แลนด์ มันจะไปแสดงให้ดูในอเมริกา แปลว่าเทคโนโลยีใหม่ๆ มันเปลี่ยนทุก 6 เดือนนะ แปลว่าทุก 6 เดือนมีสินค้าใหม่ๆ ออกมาแล้ว แล้วคนที่ไปดูงาน ใครมีอำนาจเงินสูงก็ซื้อมาใช้ เขาก็ได้เปรียบคนอื่นไปก่อนแล้ว ดังนั้นเราจะไม่รับรู้เรื่องเทคโนโลยีใหม่ๆ ไม่ได้เลย ไม่อย่างนั้นคุณเชยตายซัก แล้วการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ได้เร็ว มันจะช่วยในการประหยัดต้นทุน เช่น เครื่องตัดต่อทีวีแบบเดิมใช้คน 12 คน ต่อไปคุณสามารถใช้คนได้ไม่เกิน 4 คน ที่เหลือก็เอาไปทำงานอย่างอื่นหรืออาจจะไม่ต้องใช้คนเลยด้วยซ้ำ ถ้าคุณตามทันเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้เร็ว คุณก็ปรับตัวเร็ว ถ้าคุณก้าวไม่ทันโลก ก้าวไม่ทันดิจิตอล ต้นทุนของคุณก็จะสูงกว่าคนอื่น

สิ่งที่ต้องระวังเป็นพิเศษในการบริหารสถานีข่าวในอนาคตคือ

อะไร โดยเฉพาะในวันที่คนดูอาจจะเรียกร้องจากสื่อมวลชนมากขึ้นด้วย

ก็ไม่มีอะไรต้องระวังมากเป็นพิเศษ เพราะอสมท.เราก็มีมาตรฐานในการทำงานสูงอยู่แล้ว หนึ่ง เรามีความเป็นสื่อที่เป็นมืออาชีพอยู่แล้ว สอง มันมีระเบียบของอสมท.ที่กำกับอยู่อีกต่อหนึ่ง คือปกติสื่อก็ต้องมีจรรยาบรรณอยู่แล้ว แต่อสมท.มีระเบียบมากำกับด้วย แล้วมันไม่ได้หมายความว่า ถ้าทำอะไรผิด ทำข่าวมีอคติหรือไปโจมตีใคร สังคมจะลงโทษเองนะ แต่มันหมายถึงวินัย ที่เราจะต้องไม่ทำสิ่งที่ผิดเลย เพราะถ้าคุณผิด คุณจะต้องถูกตั้งกรรมการสอบ แล้วมันจะมีผลต่อการขึ้นเงินเดือน ตำแหน่งไม่ได้ขยับ หรืออาจจะถูกไล่ออกเลย เราต้องระวังการนำเสนอข่าวให้น่าเชื่อถือและถูกต้องยกกำลังสอง เพราะมันมีระเบียบกำกับชัดเจน ถ้าเทียบกับหน่วยอื่นๆ ระเบียบมันมากกว่าจรรยาบรรณ เพราะมันคือระเบียบแบบราชการ ถ้าเป็นพระก็ไม่ใช่จะมองแต่วัตรปฏิบัติ แต่มีศีล 227 ข้อที่ต้องรักษาไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้อาบัติด้วย พระมีศีลต้องรักษายังไง อสมท.ก็มีระเบียบต้องรักษาและก้าวล่วงไม่ได้เลย ผมถึงไม่ได้ห่วงเรื่องการทำงานของสื่อในอสมท.เพราะคนที่จะมาเป็นพนักงานของเราได้ แปลว่าเขาสอบผ่านระดับหนึ่งแล้ว

อนาคตข่าวจะยังมีอิทธิพลสูงกับคนดูอยู่ดี แต่จะไม่ใช่แค่ช่องใดช่องหนึ่ง และทางเลือกที่เขาจะเชื่อข่าวก็จะมากขึ้น แล้วสังคมจะเป็นยังไงต่อ

ข่าวเป็นของอมตะ เพราะมันเป็นข้อเท็จจริง ใครๆ ก็ต้องอยากรู้ว่าเกิดอะไร ที่ไหน ข่าวมันเป็นสิ่งที่สร้างขึ้นมาไม่ได้ เพราะฉะนั้น ผมคิดว่า คนที่มีความรู้หรือการศึกษาระดับหนึ่งแล้ว ยังไงเขาก็ต้องดูข่าว เพราะมันจะมีข้อเท็จจริงมานำเสนอ ที่สำคัญข่าวที่ดีก็ต้องไม่ใส่สีตีไข่ นี่คือหลักที่เราปฏิบัติ เราจะไม่มีข่าวที่ใส่อารมณ์มากเหมือนบางช่อง หรือถ้าไปใส่ตีไข่ บิดเบือนมากๆ เพื่อหวังเรียกร้องเรตติ้ง หรือทำให้คนเคลิ้มตามความคิด สุดท้ายมันจะเป็นแค่ภาพมายา แล้ววันหนึ่งเมื่อความจริงปรากฏคุณก็อยู่ไม่ได้เอง เพราะคนเราหนีความจริงไปไม่พ้นหรอก แล้วยิ่งในอนาคต คนมีทางเลือกเยอะด้วย เขาเปลี่ยนช่องไปดูอะไรก็ได้ทั้งนั้น

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT

อัมพวัน เจริญกุล

รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หรือ NBT

ภาพรวมของสถานีข่าวทางโทรทัศน์ที่คิดว่าน่าสนใจในอนาคตคืออะไร

ตอนนี้ก็เริ่มขึ้นแล้ว คงไม่ใช่อนาคตเพราะว่ากรมประชาสัมพันธ์เองขณะนี้เราก็มีสถานีข่าวภาษาไทย แต่เราทำเป็นสถานีดาวเทียม เพราะนอกจากกรมประชาสัมพันธ์จะมีสถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดินอย่าง NBT หรือช่อง 11 แล้ว เราก็จะมีทีวีดาวเทียมควบคู่ไปด้วย ในขณะที่ทีวีภูมิภาคในตอนนี้เรามีทั้งหมด 11 สถานี ก็มีดาวเทียมอยู่ 8 สถานี ซึ่งระหว่างที่เขาออกอากาศภาคพื้นดิน เขาจะมีเวลา 3 ชั่วโมงต่อวันในการออกหน้าจอเดียวกับช่อง 11 แต่นอกจากนั้นเขาก็ยังมีโทรทัศน์ที่เป็นดาวเทียมของเขาในการกำกับดูแลและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในท้องถิ่นด้วย เพราะฉะนั้นช่องข่าวก็เป็นช่องที่มีความสำคัญ ขณะนี้กรมประชาสัมพันธ์ได้มอบหมายให้สำนักข่าวแห่งชาติรับผิดชอบช่องดาวเทียม 2 ช่อง คือช่องภาษาอังกฤษ 1 ช่องเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และอีกช่องเป็นช่องข่าวซึ่งใช้ดาวเทียมของสำนักประชาสัมพันธ์เขต 5 สุราษฎร์ธานี เป็นตัวกำหนดโครงการนี้

ในเมื่อมีเรื่องของทีวีดาวเทียมเข้ามาแล้ว ทำให้เกิดสิ่งที่น่าตื่นเต้นขึ้นไหมในด้านการทำข่าวหรือการรายงานข่าวอย่างไร

ถ้าพูดถึงงานข่าวก็ตื่นเต้นอยู่เสมอ เพราะเป็นงานที่ต้องกระตือรือร้นตลอดเวลา แม้เราจะไม่อยู่ในที่ทำงาน จะไปอยู่ที่ไหน คนเป็นนักข่าวก็ต้องเกาะติดข่าวอยู่ตลอดเวลาว่าเกิดอะไรขึ้นที่ไหน มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เพราะฉะนั้นถามว่าตื่นเต้นไหม ก็มีความสนุกสนานดี และที่สำคัญคือประชาชนมีช่องทางให้เลือกชมได้หลากหลายขึ้น เพราะตอนนี้ไม่เฉพาะกรมประชาสัมพันธ์เท่านั้นที่มีดาวเทียมหรือวิทยุชุมชน เพราะภาคส่วนอื่นๆ ก็มีมากมาย เท่ากับว่ากลุ่มผู้ฟังผู้ชมของเราจะถูกกระจายไปตามสื่อต่างๆ มากกว่า

ทิศทางในการนำเสนอข่าวของ NBT คืออะไร

การที่จะเป็นช่องข่าวให้คนสนใจนั้นก็ต้องมีหลักการของตนเอง อย่างกรมประชาสัมพันธ์มีหลักการที่ชัดเจนคือเราเสนอข้อเท็จจริง ในขณะเดียวกันเราก็ต้องเสนอนโยบายภาครัฐที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนด้วย เพราะเราเป็นหน่วยงานของรัฐ ดังนั้นเราต้องกระตือรือร้นยิ่งขึ้น เมื่อก่อนเราอาจจะบอกว่าเราเน้นความถูกต้องแต่อาจจะช้าหน่อย แต่ตอนนี้เราไม่ช้า เราต้องมีความรวดเร็วและถูกต้องไปพร้อมกัน เพราะเรามีคู่แข่งหลากหลาย ดังนั้นการที่จะให้คนมาดูช่องของเรา เราก็ต้องมีความหนักแน่นและมีจุดยืนที่ชัดเจน เราไม่จำเป็นต้องไปแข่งกับช่อง Commercial ทั้งหลาย เพราะทุกคนก็มีลักษณะอัตลักษณ์ของตัวเอง แต่ช่องของเราก็จะเป็นอัตลักษณ์ของเรา อย่างขณะนี้ถ้าเราดูข่าวช่อง 11 หรือ NBT ถ้าคุณดูข่าว ก็จะเห็นข่าวน้ำท่วมเหมือนกัน แต่เราจะมีข้อมูลควบคู่ว่าเหตุการณ์เป็นอย่างไร แล้วมีการดำเนินงานต่างๆ อย่างไร ภาคประชาชน ภาครัฐบาล ภาคราชการ หน่วยงานท้องถิ่นได้ช่วยเหลือประชาชนอย่างไร เพราะอะไรถึงต้องเสนอแบบนี้ ก็เพื่อเป็นจุดยึดเหนี่ยวให้ประชาชนสร้างความเชื่อมั่นได้ว่าแม้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นมา แต่จะมีหน่วยงานที่เข้าไปให้ความช่วยเหลือ และเป็นการบ่งบอกว่าหน่วยงานที่เข้าไปช่วยเหลือเป็นใครบ้าง คนที่ทำงานก็มีกำลังใจ คนที่ได้รับความช่วยเหลือก็มีความเชื่อมั่น มีกำลังใจมากขึ้น นี่คือประโยชน์ของส่วนรวมของสังคมที่มีความมุ่งมั่น ที่สำคัญคือเราเน้นความเป็นผู้ให้ เพราะ NBT ก็ใช้สโลแกนในวันครบรอบ 24 ปีของเราว่า NBT เป็นที่พึ่งพาของประชาชน

ในเมื่อมีเนื้อหาที่หลากหลายมากขึ้น มีช่องทางในการเสพสื่อมากขึ้น คนทำข่าวต้องปรับตัวเพื่อการแข่งขันอย่างไร และคนดูควรจะปรับตัวเพื่อการเลือกเสพสื่ออย่างไร

คนทำเองก็ต้องมีจุดยืนอย่างที่กล่าวไปข้างต้น เพราะการให้ข้อมูลแก่ประชาชนเป็นเรื่องสำคัญ บางเรื่องนักข่าวหรือบรรณาธิการต้องเป็นคนเลือกเองอยู่แล้ว ซึ่งก็มีประเด็นต่างๆ มากมายเกิดขึ้นในสังคม แต่เราต้องเลือกประเด็นที่มีประโยชน์ต่อประชาชนมากกว่า จึงเห็นว่าเราจะมีสกู๊ปค่อนข้างเยอะในข่าวของเรา เช่น ข่าวเรื่องสิ่งแวดล้อม เราจะมีทั้งภาคเช้า ภาคค่ำ เพื่อรณรงค์ให้คนหันมาใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อม เพราะภัยพิบัติที่เกิดขึ้นทุกวันนี้ เรามองว่าเป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายลงไปเรื่อยๆ ซึ่งเราจะเอานโยบายในภาคอาเซียนมาแทรกลงไปในข่าวของเราด้วย คือให้ประโยชน์แก่ประชาชนอย่างสูงสุด ในขณะที่ผู้ชมก็ต้องเลือกที่จะดูและวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารเพราะเรามีทางเลือกมากมาย คุณอาจจะตื่นเต้นกับข่าวที่มีเนื้อหาหวือหวา แต่ก็ต้องมีวิจารณญาณด้วยว่าข้อเท็จจริงนั้นเชื่อถือได้ไหมและต้องดูเปรียบเทียบกันหลายๆ ช่อง แล้วเราจะเห็นความหลายหลาย เพราะแต่ละช่องมักจะดึงประเด็นที่ไม่เหมือนกัน

คุณคิดว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงไหม

ตอนนี้เราเริ่มเปลี่ยนแล้ว เพราะเนื้อหาก็ยังคงเป็นเนื้อหา แต่สื่อก็สามารถนำเสนอได้หลายช่องทาง อย่างตอนนี้เราออกทั้งโทรทัศน์

เว็บไซต์ มือถือ เฟสบุ๊ค เราใช้ช่องทางเหล่านี้เป็นช่องทางของการนำเสนอได้อยู่แล้ว ในขณะเดียวกันกรมประชาสัมพันธ์ก็มีอาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน จังหวัดละประมาณ 50 คน ซึ่งเป็นหน่วยอาสาสมัครที่อยากทำความดี คอยรายงานข่าวประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ของตนเองให้คนภายนอกรับรู้หรือต้องการความช่วยเหลืออะไรก็สามารถใช้ช่องทางนี้สื่อสารออกมาได้ เพราะฉะนั้นอาสาสมัครประจำหมู่บ้านนอกจากเขาจะได้ฝึกกับวิทยุท้องถิ่นแล้ว เรายังเปิดเวทีให้เขาได้เป็นอาสาสมัครทางหน้าจอได้ในกรณีเหตุภัยพิบัติทั้งหลายเพื่อเป็นแนวร่วมในระดับชาติ

คู่แข่งที่แท้จริงของการทำข่าวโทรทัศน์คืออะไร แล้วมีวิธีรับมือกับการแข่งขันอย่างไร

คงจะเป็นประชาชน เพราะสมัยนี้ประชาชนคือผู้สื่อข่าวด้วยตนเองแล้ว รายงานสดและส่งข้อมูลกันเอง ซึ่งมีความรวดเร็วเพราะเขามักจะใช้โซเชียลเน็ตเวิร์คต่างๆ แต่วิธีการรับมือของภาครัฐก็คือการตรวจสอบว่าข่าวที่ออกมาเป็นความจริงหรือไม่ บางอย่างที่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงของประเทศชาติเราก็ต้องนำมาแก้ไข คือเราจะต้องติดตามด้วย ประชาชนอยู่ที่ไหน เขาอยู่ในสังคมอะไร คนทำสื่อก็ต้องอยู่ในนั้นด้วย เพื่อรับรู้ว่าเขาทำอะไรกัน เราต้องตามให้ทันด้วย เพื่อถ้าหากมีอะไรเกิดขึ้นเราจะได้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน เพราะเราถือว่าเราเป็นภาครัฐ ความรับผิดชอบของเราคือระดับชาติ อีกอย่างหนึ่ง เราเปิดช่องภาษาอังกฤษก็เพราะเราต้องการเป็นหน้าต่างของประเทศไทย เป็นจุดยืนของประเทศที่จะสื่อข้อมูลข่าวสารไปสู่สังคมโลก เนื่องจากสมัยนี้ไม่ว่าที่ไหนเขาก็มีทีวีภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางที่จะสื่อสารไปถือประเทศอื่นๆ ดังนั้นประเทศไทยก็ต้องมีช่องทางนี้ด้วยเช่นกัน เราคิดว่าเมื่อภาครัฐทำเองเราก็ต้องมีกติกามารยาทในตัวของเราเอง คนในกรมประชาสัมพันธ์มีอุดมการณ์ในการรับผิดชอบต่อชาติสูงมาแต่ตั้งแต่อดีตแล้ว ฉะนั้นเมื่อเราก่อตั้งทีวีภาษาอังกฤษนี้ขึ้นมาเราก็ต้องสอดแทรกความรับผิดชอบต่อชาติบ้านเมือง สังคม ความมั่นคง เพื่อให้คนเข้าใจประเทศไทยในทางที่ดีขึ้นแล้วความอยู่ดีมีสุขของประชาชนก็จะตามมาจากข้อมูลข่าวสารที่คนทั้งในและต่างประเทศเชื่อมั่น

ในยุคที่ประชนสามารถเรียกร้องจากสื่อได้ในหลายช่องทาง สิ่งที่ต้องระมัดระวังในการนำเสนอข่าวคืออะไร

เราต้องระมัดระวังในเรื่องความถูกต้อง ความเหมาะสม เพราะสื่อจะรายงานโดยมีความถูกต้องแต่ขาดความเหมาะสมไม่ได้ เช่น ภาพวาบหวิว โป๊เปลือย หรือสิ่งอุจาดตาต่างๆ สื่อต้องละเว้นการนำเสนออยู่แล้วเพราะมันเป็นดาบสองคม เพราะเราอยู่ในสังคมไทย วัฒนธรรมหรือวิธีคิดก็เป็นแบบคนไทย สื่อจะนำเสนออะไรก็ต้องระมัดระวัง

ในอดีตที่ผ่านมา สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลอย่างมากต่อคนดู ทุกวันนี้สื่อโทรทัศน์ยังมีอิทธิพลขนาดนั้นอยู่ไหม แล้วในอนาคตมีแนวโน้มอย่างไร

ยังมีอิทธิพลอยู่แน่นอน เนื่องจากสื่อทีวีทุกวันนี้ดูทางโทรศัพท์มือถือก็ได้ ฉะนั้นจะบอกว่าคนส่วนหนึ่งเลือกดูข่าวในโทรศัพท์มือถือก็ใช่

แต่คนใหญ่ก็ยังคงชอบดูสื่อที่มีภาพเคลื่อนไหวและมีเสียงประกอบอย่างในทีวีอยู่ดี เพราะทุกคนก็คงอยากดูภาพไปด้วยแทนที่จะอ่านหรือฟังเสียงอย่างเดียว ดังนั้นทีวีจึงเป็นสื่อที่ได้เปรียบอยู่แล้ว และที่สำคัญตอนนี้ความรวดเร็วของสื่อวิทยุ โทรทัศน์ก็มีความใกล้เคียงกันมาก อย่างเราเป็นผู้สื่อข่าวพลเมือง เราเห็นเหตุการณ์อะไรก็ลงเสียงเลยว่าข่าวนี้เป็นอย่างไร

ในเมื่อสื่อโทรทัศน์ยังมีอิทธิพลอยู่ จรรยาบรรณของสื่อในอนาคตควรจะเป็นอย่างไร

ต้องมีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ บางเรื่องที่เราต้องเสนอ ต้องเสนออย่างมีเหตุผลรอบด้าน ดังนั้นคนทำข่าวต้องมีความรอบคอบ รวมทั้งการใช้ภาษาต่างๆ ก็เป็นเรื่องสำคัญเช่นเดียวกัน บางครั้งความหมายเดียวกัน แต่ใช้ภาษาแตกต่างกันก็ให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน และที่ต้องระวังด้วยคือเรื่องของภาพที่ไม่เหมาะสม

มีการเตรียมความพร้อมในการกำกับดูแลของกสทช.อย่างไร

ตอนนี้กรมประชาสัมพันธ์เป็นหน่วยแรกที่ได้รับใบอนุญาตประเภทผู้บริการด้านสาธารณะ ซึ่ง กสทช. มี road map ว่าปลายปีนี้จะให้ใบอนุญาตประเภทแรก แต่เท่าที่ทราบคือกรมประชาสัมพันธ์ก็คงได้รับใบอนุญาตอยู่แล้วในฐานะสื่อภาครัฐ หน่วยงานประชาสัมพันธ์ภาครัฐระดับชาติ ตอนนี้เรากำลังปรับเปลี่ยนว่าทุกอย่างเราต้องทำเอง แต่เราก็เป็นเวทีกลางสำหรับภาครัฐ ภาคประชาสังคมที่จะเข้ามาใช้เวทีของเราในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความหลากหลาย หน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทยมีหลายหน่วยงานแต่เขาไม่ได้เป็นหน่วยงานด้านสื่อ ในอนาคตถ้าเขาจะขอเป็นสื่อ เขาก็จะเป็นสื่อด้านเดียว เช่น ถ้าคุณอยู่กระทรวงสาธารณสุข ข่าวของคุณก็จะเกี่ยวกับสุขภาพและสาธารณสุข แต่ของกรมประชาสัมพันธ์ เราเป็นคนกลางที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับใครเลย ดังนั้นมุมมองที่สะท้อนกลับไปน่าจะเป็นมุมมองของคนที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับใคร ซึ่งเราคิดว่าในขณะนี้สื่อประเภทนี้ยังมีความจำเป็นอยู่ โดยเฉพาะสื่อที่เป็นภาครัฐและรู้ว่าจะต้องรับผิดชอบต่อทุกหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม เป็นหน่วยประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ ฉะนั้นการตั้งรับของเราก็คือความเป็นตัวเรา เป็นตัวกรมประชาสัมพันธ์ สาระประโยชน์ที่มีต้องอยู่ในอัตราส่วน 70/30 ทุกสื่อของเราจะต้องมีสาระประโยชน์ในช่องทางที่เรานำเสนออย่างน้อย 70%

ในมุมของผู้ประกอบอาชีพด้านข่าวมองว่ากฎระเบียบ ข้อบังคับในการควบคุมดูแลการทำงานของสื่อสอดคล้องกับความเป็นจริงไหม และเพียงพอหรือยัง

ในขณะนี้คิดว่าไม่เห็นมีใครพูดถึงเรื่องกฎระเบียบที่เข้ามาควบคุมมากเท่าไร และสื่อในประเทศไทยก็ถือว่ามีเสรีภาพมาก ซึ่งควรจะมีเสรีภาพขนาดนั้นหรือเปล่าเป็นเรื่องที่ควรจะต้องมีการหารือร่วมกัน กลุ่มวิชาชีพด้านนี้ก็ควรคุยกันว่าควรมีข้อกำหนดร่วมกันไหม ควรมีขอบเขตในการทำงานแค่ไหน เราจะมีเสรีขนาดพูดอะไรโผงผางออกไปหรือจะเอาโฆษณาอะไรมาใส่ก็ได้หรือเปล่า เราควรมีเสรีภาพขนาดนั้นไหม ขนาดไหนถึงเรียกว่าเป็นการมอมเมา กสทช. ก็เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้อยู่ แต่เราเองก็มีหน่วยงานวิชาชีพที่คอยเซ็นเซอร์ตัวเอง คือไม่ต้องให้คนอื่นมาบอก เราก็ต้องมีจรรยาบรรณของตัวเองด้วย

เพราะฉะนั้นวิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ควรจะต้องทำอย่างไร

คุยกันเบื้องต้นก่อน คงไม่ใช้วิธีรุนแรง เพราะทุกคนก็โตแล้ว หน่วยงานสื่อเป็นหน่วยงานที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงมาก ฉะนั้นเราคิดว่าหน่วยงานสื่อนี่แหละคือกลุ่มที่จะต้องนั่งคุยกันและกำหนดกรอบร่วมกันด้วยเหตุผลและที่สำคัญคือทำด้วยความรักชาติ มีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติด้วย เพราะเราจะเห็นว่าประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศ เขาอาจจะลงข่าวของประเทศอื่นๆ แต่เขาไม่เคยลงข่าวของประเทศตัวเองเลย เราไม่จำเป็นต้องบิดเบือนข่าว แต่เราจะทำอย่างไรถึงจะเป็นตัวขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยกันโดยใช้พลังของสื่อเป็นตัวขับเคลื่อนให้ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างถูกทิศถูกทาง และเกิดผลเป็นรูปธรรม เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เราร่วมกันทำได้

ทุกวันนี้กำลังจะมีช่องทีวีดิจิตอลต่างๆ เข้ามา คุณมองว่าจะให้ประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร ในเมื่อมีช่องทางการรับข่าวสารที่มากขึ้น

ประชาชนก็คงมีทางเลือกมากขึ้น แต่ กสทช. ก็ต้องควบคุมกำกับว่าควรจะมีช่องอะไรบ้างเพราะขณะนี้ที่เพิ่งทำข้อตกลงกับประเทศจีน ประเทศจีนก็เล่าให้ฟังเหมือนกันว่าประเทศเขามีช่องทีวีเป็นร้อยเป็นพันช่อง แต่ท้ายที่สุดก็เป็นผลลบต่อคนทำสื่อเองและต่อประชาชน เพราะทางเลือกมีมากเกินไปแต่ไม่มีคุณภาพ เพราะเมื่อมีมากเกินไป ใครอยากจะใส่อะไรก็ใส่ ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบก็ต้องไปควบคุมสาระในแต่ละช่อง ซึ่งขณะนี้ กสทช. ได้กำหนดประเภทไว้แล้ว ฉะนั้นถ้าเรากำกับดูแลจริงๆ ในแต่ละประเภท และทำให้เกิดประโยชน์จริงๆ ก็น่าจะไปได้ดี และคิดว่าประเทศไทยก็คงไม่มีช่องเฟ้อขนาดนั้น เพราะอะไรที่มากเกินไป ท้ายที่สุดก็เป็นพิษเป็นภัยทั้งสิ้น

ด้วยเทคโนโลยีที่เข้ามาทำให้ยุคนี้สื่อดูเหมือนจะเปลี่ยนทิศทางไป คิดว่าผู้ประกอบวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพสื่อควรจะมีบทบาทอย่างไรกับการเปลี่ยนผ่านในตอนนี้

ก็มีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งตอนนี้ กสทช. ก็ได้เชิญไปรับฟัง ทำประชาพิจารณ์ ถือว่าสื่อก็มีบทบาทอยู่แล้ว ฉะนั้นสื่อก็ควรจะให้ความสนใจการดำเนินงานของ กสทช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระใหม่เพื่อที่จะทำให้การทำงานสอดรับกัน และไม่มาต่อว่าต่อขานกันภายหลัง คือเมื่อสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นมาและประเทศไทยยอมรับที่จะเกิด คนที่อยู่ในวงการก็ต้องทันต่อเหตุการณ์และเข้าไปมีส่วนร่วมในเวทีที่เขาเปิดโอกาสให้เข้าไปมีส่วนร่วม คือเมื่อเขามีเวที เราก็ต้องเล่นในเวที ยิ่งเราเป็นหน่วยงานสื่อ เป็นหน่วยงานที่เกาะติดข้อมูลข่าวสาร แต่เรากลับไม่สนใจก็ไม่ได้ กรมประชาสัมพันธ์เอง เราก็ติดตามเรื่องนี้อยู่เสมอ

สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

บทสัมภาษณ์

สมชัย สุวรรณบรรณ

อดีตกรรมการนโยบาย และ ว่าที่ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

เทพชัย หย่อง

ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย)

(หมดวาระการดำรงตำแหน่งวันที่ 9 ตุลาคม 2555)

(เรียบเรียงจาก รายการสยามวาระ ออกอากาศวันที่ 5 กันยายน 2555)
สัมภาษณ์โดย **ภิญโญ ไตรสุริยธรรมา**

ภิญโญ : จากการเปลี่ยนแปลงผู้อำนวยการบริหาร ท่ามกลางวิกฤตความขัดแย้ง เป็นอย่างไรบ้าง?

เทพชัย : ชัดเจนมาก ว่าข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็น จากการประเมิน ไทยพีบีเอสในสถานการณ์วิกฤต แทบจะเป็นการวัดบทบาทของสื่อได้ดีที่สุด อย่างเช่น ปี2553 ที่มีความวุ่นวายทางการเมือง หรือกระทั่งก่อนหน้านั้น1ปี ก็ชัดเจนมากว่าองค์กรอย่างมีเดียร์มอนิเตอร์ที่ติดตามการทำงานของสื่อทีวีทุกช่อง ได้สรุปว่า ไทยพีบีเอสเป็นสื่อที่มีความเป็นกลางมากที่สุด และมีบทบาทในการให้ข้อมูลเสริมความเห็นให้รอบด้านมากที่สุด ผมคิดว่าต้องมองอะไรให้รอบด้านมากกว่า ซึ่งในคณะผู้บริหารเองก็มีคำถามเกี่ยวกับการได้ข้อสรุปของคณะผู้ประเมินมาว่า โฟกัสกรุ๊ป หรือคนที่นำไปคุยด้วยหรือคนที่ให้ความเห็นและนำไปสู่ข้อสรุปแบบนั้น เขาพูดถึงพื้นฐานของอะไร คนเหล่านี้คือกลุ่มคนแบบไหน เขามองดูเราในด้านไหน หรือเขามีทัศนะคติต่อสถานการณ์หรือเหตุการณ์ทางด้านการเมืองอย่างไรบ้าง

ภิญโญ : แทนที่จะชี้แจงอย่างเป็นทางการ มันมีการสร้างเครือข่ายขึ้นมาปกป้องไทยพีบีเอส แล้วก็ใช้งบโฆษณาไปในการสร้างภาพลักษณ์องค์กรเพื่อให้ดูมีความเป็นกลางทางการเมืองมากขึ้นหรือเปล่า?

เทพชัย : ผมคิดว่าเป็นข้อสังเกตที่เราคงปฏิเสธ เราได้ชี้แจงในทุกเวทีที่เราสามารถทำได้ ที่สำคัญที่สุดคือรัฐสภา 2ปีซ้อนที่ผมและผู้บริหารต้องไปให้การรายงานผลปฏิบัติการในสภา ก็ถูกตั้งคำถาม

จากทั้ง2ฝ่าย ทั้งฝ่ายค้านฝ่ายรัฐบาล แล้วก็กลับกันรัฐบาลสมัยนั้นก็เป็นฝ่ายค้านสมัยนี้ที่เราเป็นกลาง การนำเสนอข่าวว่าเราไปเชียร์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือเปล่า คือถ้า พูดถึงสถานการณ์เฉพาะบางสถานการณ์ก็อาจจะเป็นตัววัดได้ดี เราก็มีบทบาทที่เป็นมืออาชีพมากที่สุดที่เราจะทำได้ในสถานการแบบนั้น ฉะนั้นเราจึงยืนยันว่าเราได้อธิบายกับสังคมในทุกระดับแม้แต่เวทีต่างๆ กระทั่งรายงานประจำปีของเรา หรือว่าจะเป็นเอกสารที่ออกไปไม่ว่าจะเป็นในจอโทรทัศน์ หรือว่าในเว็บไซต์ของเรา อธิบายบทบาทของเราต่างๆว่าเป็นอย่างไร แต่คำถามที่ว่าเราทุ่มทุนไปสร้างเครือข่ายมาเพื่อปกป้องตัวเรา ก็เป็นข้อสรุปที่ไม่แน่ใจนะครับว่าผู้ที่มีข้อสรุปแบบนั้นได้มาจากไหน เพราะว่าเครือข่ายที่สร้างขึ้นมาไม่ได้สร้างมาปกป้องไทยพีบีเอส เครือนี้คือเครือข่ายที่เรียกว่าสื่อภาคพลเมือง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ต่างๆ คนเหล่าจะเป็นพลังสำคัญที่จะสะท้อนชีวิตสะท้อนปัญหาสะท้อนประเด็นที่เกิดขึ้นในชุมชนที่เขาอยู่ โดยไทยพีบีเอสก็เป็นช่องทางให้เขาสะท้อนปัญหาออกมาในรูปแบบข่าวบ้าง รายงานบ้าง ในสื่อภาคพลเมืองที่ปรากฏเป็นรูปธรรมเด่นชัดก็คือนักข่าวพลเมือง มีรายการที่ผู้ผลิตภาคพลเมืองนี้เป็นผู้ผลิตออกมา ซึ่งสิ่งเหล่านี้แหละที่บ่งบอกถึงการเป็นสื่อสาธารณะ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำเสนอแนวทาง เสนอความคิด ให้ข้อมูล และก็มีส่วนร่วมในการผลิตด้วย เพราะฉะนั้นไม่ใช่เป็นเครือข่ายปกป้องไทยพีบีเอส แต่เป็นเครือข่ายที่ทำให้ประชาชนที่ปกติแล้วสื่อกระแสหลักทั้งหลายก็จะมองข้าม ไม่ให้ความสำคัญ มีเวทีในสิ่งเขาควรจะพูด สะท้อนปัญหาในสิ่งที่เขาอยากจะสะท้อน หรือว่ามีเรื่องราวที่อยากจะบอกเล่าแต่ว่าไม่มีใครในสังคมให้โอกาสเขา

ภิญโญ : งบปีละ 2,000 ล้านบาท 5 ปี 10,000 ล้าน แพงไปหรือเปล่าสำหรับสิ่งที่ออกมาผ่านหน้าจอไทยพีบีเอส?

เทพชัย : อันดับแรกเลย สื่อธารณะเป็นเรื่องที่ต้องลงทุน สื่อสาธารณะก็คือเครื่องมือบ่งบอกถึงความก้าวหน้าในความเป็นประเทศประชาธิปไตย ของการเมือง ของสังคม สังเกตดูที่ประเทศที่เขาพัฒนาแล้วอย่างสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุน ทุกประเทศที่อยู่ในระดับพัฒนาแล้ว มีสื่อที่สมบูรณ์ในแง่เนื้อหาและสาระ มีเสรีภาพ ก็ยังต้องมีสื่อสาธารณะ เพราะฉะนั้นนี่คือสิ่งที่สังคมต้องสนับสนุน ผมคิดว่า หลักการมันต้องอยู่ที่นี่ก่อน ว่าองค์กร คนที่มาบริหารจะดีหรือไม่ดียังไงก็ตามอันนี้ก็อีกประเด็นหนึ่ง ครบเทอมก็ไม่ต้องกลับมาอีก ไม่ต้องมาแต่งตั้งกันอีก แต่ว่าหลักการของสื่อสาธารณะเป็นสื่อของประชาชน เป็นช่องทางเดียวที่ประชาชนสามารถใช้ได้ในการสะท้อนปัญหา ในการที่จะบอกวิถีชีวิต เล่าเรื่องราวโดยไม่ผ่านการกลั่นกรองอย่างเป็นอิสระได้ด้วย ถ้าตอบว่าสองพันล้านต่อปีมันคุ้มค่าแค่ไหน ผมว่าเราได้ชี้แจงตลอดเวลาว่าเนื้อหารายการที่ออกมา กิจกรรมทั้งหลายที่เราทำ ผมคิดว่ามันคงวัดด้วยจำนวนคนดูหรือเรตติ้งอย่างสื่อพาณิชย์ทั่วไปทำก็คงไม่ได้ ผมคิดว่าคงต้องวัดที่ปลายทางของมัน ผลกระทบที่มันสร้างต่อสังคม เราเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เราทำ ไม่ว่าจะข่าว รายการข่าว รายงานหรือกิจกรรมร่วมกัน มันนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง นำไปสู่การสร้างพลังให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งในอดีตไม่เคยจะมีช่องทางในการพูดเรื่องราวของตัวเอง สะท้อนปัญหาของตนเอง หรือกระทั่งมีบทบาทที่จะนำเสนอเรื่องราวอื่นผ่านสื่อ เพราะฉะนั้นตรงนี้จะเป็นคำตอบได้ดีแล้วพอสมควรว่าคุ้มค่าแค่ไหน เราไม่ต้องพูดถึงเรื่องรายการที่ให้ความรู้แก่ประชาชน สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ประชาชน หรือว่าเป็นทางเลือกให้กับประชาชนในการรับข้อมูลข่าวสารที่อิสระ ยิ่งในภาววะวิกฤตผมก็ยิ่งคิดว่าคำตอบมันก็ยิ่งชัดเจนอยู่ โดยเฉพาะภาวะวิกฤติทางด้านการเมือง หรือว่าล่าสุดวิกฤตทางภัยธรรมชาติ ก็ชัดเจนว่าบทบาทของสื่อสาธารณะแตกต่างจากบทบาทของสื่อทั่วไปโดยสิ้นเชิง เราสามารถยกเลิกรายการปกติได้ สามารถเป็นช่องทางในการช่วยเหลือประชาชน ในการตรวจสอบการทำงานของรัฐในรูปแบบที่สื่ออื่นไม่สามารถทำได้.

คุณสมชัย สุวรรณบรรณ อดีตกรรมการนโยบาย และ ว่าที่ ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

ภิญโญ : คุณสมชัยเป็นกรรมการนโยบายอยู่ดีๆ ทำไมถึงลาออกมาสมัครเป็นผู้อำนวยการไทยพีบีเอส?

สมชัย : กระโจนลงมาทำเองในฐานะผู้บริหาร จะได้ไม่ถูกกล่าวหาว่าล้วงลูก

ภิญโญ : แสดงว่าที่ผ่านมาล้วงลูก?

สมชัย : ที่ผ่านมาได้มีการ ที่เขาเรียกว่าฟีดแบ็คจากการวิจารณ์การทำงานไปไม่น้อยเหมือนกัน ในฐานะกรรมการนโยบายต้องกำหนดนโยบายการบริหารหลายอย่าง ฝ่ายบริหารก็ทำงานเต็มที่ แต่โดยความเห็นของผมเองผมคิดว่าน่าจะทำได้มากกว่านี้ ในตอนที่ผมประกาศลงสมัครกรรมการนโยบายครั้งแรกสุดเลย ผมเดินทางกลับมาเพื่อเข้าร่วมกระบวนการปฏิรูปสื่อด้วยคนหนึ่ง มีคนทำงานเกี่ยวกับการปฏิรูปสื่อค่อนข้างเยอะที่เข้ามาร่วม อันนี้ผมถือว่าเป็นชัยภูมิหนึ่งที่ผมจะเข้ามามีบทบาทปฏิรูปสื่อในประเทศไทยโดยใช้ไทยพีบีเอส

ภิญโญ : ที่นี้เปลี่ยนจากกรรมการนโยบายมาลงสมัคร ผอ. แล้วกรรมการนโยบายชุดนี้ก็เลือกคุณสมชัยมา เป็นการล็อคสเป็คหรือเปล่า?

สมชัย : เป็นคำถามที่ตั้งคำถามได้ครับ แต่ผมเข้าใจว่ากรรมการนโยบาย 18 คนที่เหลือ ซึ่งทุกท่านที่เหลือหลังจากผมลาออกแล้วก็ยังมี integrity แล้วผมก็ประกาศกับกรรมการนโยบายเพื่อมาทำงานบริหาร มีงานหลายอย่าง ถ้าจะปฏิรูปสื่อให้ได้ผลจริงๆ จังๆ ต้องมีการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ได้ครบ ผมไม่ได้คาดหวังว่านโยบายทุกส่วนทุกคำพูดทุกตัวอักษรจะสามารถทำได้หมด แต่ว่าอย่างน้อยที่สุดถ้าหากดูเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้วก็นโยบายที่เขียนไว้ ไทยพีบีเอสจะมีส่วนช่วยในการปฏิรูปสื่อในประเทศไทย เพราะฉะนั้นถ้ามีคนตั้งคำถามว่าเป็นการล็อคสเป็คไหม ก็ต้องแล้วแต่คนที่ไปอ่านกันดูว่ามีการล็อคสเป็คหรือเปล่า แล้วถ้าจะบอกว่าเป็นคนข้างในแล้วก็มาสมัครเอง ไม่ควรมีสิทธิที่จะสมัครหรือเปล่า ผมก็ว่าเป็นปัญหาเหมือนกันกับการใช้สิทธิส่วนบุคคลแต่ละคน ในเมื่อผมมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะปฏิรูปสื่อ แล้วก็ถูกถามว่าล็อคสเป็คแล้วต้องนั่งอยู่บนหิ้งอย่างเก่าต่อไป แล้วผมไม่มีสิทธิจะทำงานที่ผมอยากทำ มันเป็นการลิดรอนสิทธิอยู่หรือเปล่า

ภิญโญ : ทำไมไม่รอกรรมการนโยบายชุดเก่าให้หมดวาระ แล้วให้ชุดใหม่เลือก ผอ. ทำไมชิงลงมือก่อนพร้อมกับข้อหาล็อคสเป็ค?

สมชัย : ถ้าหากว่า จนบัดนี้ก็ยังไม่มีกระบวนการสรรหา ยังไม่มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษากรรมการชุดใหม่ แล้วถ้าดูเวลาที่ต้นเดือนตุลา คุณเทพชัยหมดวาระ ซึ่งในกฎหมายเขียนไว้ชัด มันไม่เหมือนกฎหมาย อสมท.ว่าจะส่งบอร์ดเข้าไปรักษาการจนกว่าจะได้ผอ.คนใหม่ เพราะฉะนั้นถ้าผมรอจนกว่าบอร์ดกรรมการชุดใหม่มารับหน้าที่ ผมว่ามันจะเป็นการลุกลี้ลุกลนที่จะเลือก ผอ.บริหารสูงสุดขององค์กรแห่งนี้ มันต้องลุกลี้ลุกลนแล้วเพราะเหลือเวลาไม่ถึงเดือนกว่าๆ แล้วถ้าเลือกสรรไม่ทัน ปัญหาจะเกิดขึ้นในลักษณะที่ว่าเนื่องจากเป็นนโยบายตั้งแต่สมัยแรกแล้วว่า ผู้บริหารสูงสุด คือเบอร์หนึ่ง สอง สาม คล้ายๆมาเป็นทีม มาด้วยกันไปด้วยกัน ซึ่งแตกต่างจาก อสทม.อีกนั่นแหละ อสมท. ผอ.ไปคนเดียวแต่ว่าที่เหลือต้องทำงานร่วมกัน แต่ว่าที่นี่เราออกแบบว่าผู้บริหารเบอร์หนึ่ง เป็นคนเลือกผู้บริหารเบอร์สองเบอร์สามตามเข้ามา แล้วหมดอายุไปพร้อมกัน คำถามคือว่า ถ้าเกิดว่า บอร์ดใหม่ยังไม่เป็นตัวเป็นตน แล้ว ผอ.กำลังจะหมดอายุพร้อมๆกับรองอีกสามสี่ท่าน แล้วจากนั้นใครจะดูแลองค์กรนี้

ภิญโญ : หลังจากสื่อวิพากษ์วิจารณ์ แล้วจนในที่สุดคุณเทพชัยถอนตัว แล้วทำไมคุณสมชัยไม่ลาออกในช่วงจังหวะนั้นให้การคัดเลือกโปร่งใสไม่มีข้อครหาไปตลอดวาระการดำรงตำแหน่ง ผอ.?

สมชัย : ผมคิดว่า กระบวนการสรรหา มีกำหนดไว้ชัดเจน แล้วเมื่อมีการคัดเลือกแล้วก็มีคำอธิบายที่ชัดเจนแล้ว ปัญหาคือการตั้งคำถามโดยไม่ตรวจสอบคำตอบที่ชัดเจนก่อนตีพิมพ์ ผมว่ามีปัญหาเหมือนกันในการทำงานสื่อ ผมว่าที่ไทยพีบีเอสเราก็คงไม่ทำ ที่เรียกว่าไปได้ข้อมูลมาหนึ่งชุด ซึ่งอาจเป็นข้อมูลที่ damaging ต่อองค์กรโดยไม่ขอตรวจสอบ ขอคำพูด หรือคำอธิบายจากคนที่เกี่ยวข้องโดยตรง เพื่อจะนำไปตีพิมพ์ในรายงานชิ้นนั้นพร้อมกัน การตีพิมพ์ไปในทางตั้งคำถาม เพื่อให้คน mystique หลงไปกับการตั้งคำถามไปอีกทางหนึ่ง ซึ่งก็ต้องเสียเวลามาตั้งคำถามกันอีก เพราะฉะนั้นการตั้งคำถามเป็นสิ่งที่ดี แต่ควรจะต้องตีพิมพ์คำตอบไปพร้อมกับชุดคำถามนั้นมันจะดีกว่า เพราะว่ามาตรฐานการทำงานสื่อมีเหมือนกัน คำตอบมีชัดเจนเมื่อตอนมีประกาศและคำอธิบาย เมื่อดูจากคำอธิบายแล้วก็ไม่มีคำถามต่อ ก็เข้าใจว่าได้ตอบคำถามได้ครบถ้วนแล้วนะครับ.

ภิญโญ : ท่ามกลางความขัดแย้งที่ผ่านมา ประเด็นการนำเสนอของไทยพีบีเอสมีความโน้มเอียงไปไหม?

สมชัย : ไม่ทราบว่าได้อ่านบทความผมบ้างหรือเปล่าที่มีคนมาวิพากษ์วิจารณ์ผม ผมไม่อยากโต้ทำเหมือน Ping-Pong Journalism ว่าที่ผมพูดถึงสื่อชนเผ่า ผมหมายถึงสื่อใหม่ ซึ่งมันไม่จริง ผมหมายถึงคอนเทนต์ คอนเทนต์ของการเป็นสื่อชนเผ่า มันไม่เกี่ยวกับแพลทฟอร์ม สื่อเก่าสื่อใหม่ เดี๋ยวนี้สื่อกระแสหลักก็เป็นสื่อชนเผ่าเยอะ ทีนี้ผมคิดว่าปัญหาสื่อชนเผ่าในประเทศไทย ผมคิดว่าการทำงานแบบมืออาชีพที่มีมาตรฐาน หรือเปิดพื้นที่สื่อให้คนทุกพื้นที่ได้ใช้พร้อมกันในเวลาเดียวกันถ้าเป็นไปได้ ในขณะที่มีสื่อจำนวนมากที่อ้างว่าเป็นสื่อเสรีนิยม แต่กลายเป็นสื่อที่เน้น หรือ มุ่งกับแนวความคิดใดความคิดหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่มีการเปิดโอกาสให้อีกที่ถูกกล่าวหาหรือท้วงติงได้ชี้แจงในเวลาเดียวกัน อันนี้คือปัญหาของสื่อทั่วไปในขณะนี้ ไทยพีบีเอสช่วงที่ผ่านมาเท่าที่ผมได้ดู output หรือ current affair ทั้งหลายมีลักษณะส่วนใหญ่สวิง สวิงไปสวิงมา แล้วแต่ทักษะ แล้วแต่ประสบการณ์ แล้วแต่ช่วงของการกำหนดเวลาให้ออกอากาศโดยเฉพาะช่วงเวลาคับขัน มันมีช่วงเวลานั้นอยู่ ถ้าหากจะสร้างความคงเส้นคงวาให้ความเป็นสื่อที่เป็นชนเผ่าให้มีความสมดุลทุกฝ่าย ให้มีความยุติธรรมด้านความคิด ให้มีความหลากทางด้านทัศนคติหรือความคิดเห็น มันอาจจะต้องมีการผ่านกระบวนการอีกอันหนึ่งที่จะให้ทีมงานของเราตระหนักชัดในเรื่องของมาตรฐาน สื่อจะต้องมีหลักการมีจริยธรรมที่ชัดเจนมากขึ้น อันนี้ผมไม่โทษพนักงาน เพราะถ้าไม่เติบโตมาจากสื่อที่รัฐบาลควบคุมก็จะเป็นสื่อพาณิชย์ เพราะฉะนั้นวัฒนธรรมการทำงานของสื่อพาณิชย์หรือสื่อภาครัฐมันยังคงติดตัวมา แล้วกระบวนการที่จะเปลี่ยนความคิดของคนที่ทำสื่อให้เป็นอิสระ ให้ยึดถือในหลักวิชาชีพสื่อต้องใช้เวลาอยู่อย่างในสังคมไทยเรามีวัฒนธรรมสื่อประเภทสื่อสื่อพาณิชย์มาโดยตลอดหรือแม้แต่สื่อภายใต้รัฐ เราต้องเปลี่ยนคนทำงานของเราเข้าใจเรื่องปรัชญาและเจตนารมณ์ของสื่อสาธารณะให้ได้ แต่สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งคือ เราจะไม่การสร้างวัฒนธรรมสื่อปิงปอง เช่นวันหนึ่งนำเสนออย่างหนึ่ง อีกวันโต้มาอีกอย่างหนึ่ง โต้กันไปมาเป็นแท็บลอยด์เป็นปิงปอง ซึ่งปัจจุบันเอาท์พุทของไทยพีบีเอสมีลักษณะเช่นนั้นน้อยมาก

ภิญโญ : เรื่องการนำเสนอข่าวของฝ่ายที่จะไม่ให้ถูกครอบงำจากทุน สื่อ ผู้บริหาร จากการรายงานข่าวความขัดแย้งทางการเมือง?

สมชัย : ที่ผ่านมาในคณะกรรมการนโยบายที่ได้เฝ้าดูว่ามีท่านใดเข้าไปแทรกแซงเรื่องข่าวหรือ ต้องตอบว่าผมไม่เป็นในระดับนโยบาย ถ้าในระดับบริหารหรือปฏิบัติการก็อย่างที่ว่าถ้าไม่ลงไปดูเองจะรู้หรือเปล่า ไปดูแล้วจะหาว่าล้วงลูกหรือเปล่า ผมรู้สึกว่าถ้าดูจากหน้าจอเฉยๆ สวิงไปสวิงมาอย่างที่บอก จะมีการแทรกแซงไหมไม่ทราบชัด หรือเป็นวัฒนธรรมสื่อมา ใครมีอำนาจก็ต้องรับใช้กันไปหรือว่า การแทรกแซงสื่อไม่ได้มาจากนโยบาย การบริหาร แต่ว่ามาจากนักการเมืองหรือคนที่มีเงินเยอะๆที่สามารถเลี้ยงสื่อให้ดูแลผลประโยชน์เขาได้ พาดูบอลที่อังกฤษ พาไปเที่ยว หรือนัดเจอกันเลี้ยงดูกันก็เป็นไปได้ อันนี้ก็เป็นสิ่งที่ต้องพิสูจน์กัน แต่ว่าลักษณะที่สวิงไปสวิงมาของไทยพีบีเอสจะทำอย่างไรให้คงเส้นคงวา ก็คงต้องเข้าสู่กระบวนการฟีดแบ็ค เพียวรีวิว สร้างองค์ความรู้ สร้างวัฒนธรรมการทำงานใหม่ ซึ่งเราก็ต้องใช้เวลาสักพักหนึ่ง.

ภิญโญ : ตกลงแล้วสื่อมวลชนยังต้องมีความเป็นกลางอยู่หรือเปล่า?

สมชัย : ความเป็นกลางเป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ยาก แต่ที่พิสูจน์ได้คือคุณได้เปิดพื้นที่ให้ความแตกต่างหลากหลายของความคิดที่ปรากฏในพื้นที่ถึงแม้ว่าส่วนตัวคุณไม่เห็นด้วยกับความคิดที่แตกต่าง แล้วก็ใจกว้าง ทำงานแบบมืออาชีพ คุณไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยกับคนที่มาแสดงความคิดเห็นในรายการของคุณ ในส่วนของผู้ดำเนินรายการของไทยพีบีเอสไม่ควรไปสนับสนุนแนวความคิดใดแนวความคิดหนึ่ง บุคคลที่คุณเชิญมาร่วมรายการเขามีความคิดของเขา มี agenda ของเขา แต่ในส่วนผู้ดำเนินรายการ ไม่ควรไปสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะต้องดูแลให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสเท่าเทียมกัน เท่าเทียม

ไม่ได้หมายถึงคนนี้พูดสามนาที คนนี้ก็พูดสามนาที แต่เท่าในที่นี้หมายถึงสาระสำคัญในความคิดของเขาได้ปรากฏบนหน้าจอ ให้เกิดความเท่าเทียมกัน ในระดับคณะกรรมการนโยบาย ถึงแม้ว่าผมได้ดูการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง แต่ต้องดูว่าความเห็นนั้นไหลลงไปสู่คนทำงานหรือเปล่า

ภิญโญ : การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านเฟซบุ๊คส่วนตัวของกรรมการนโยบายและผู้บริหาร?

สมชัย : ผมมีการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่จะให้ไทยพีบีเอสเป็นแฮปปี้เวิร์คเพลส คือ ทุกคนสบายใจในที่ที่มาทำงานร่วมกันอยู่ อีกตัวหนึ่งก็คือทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรมนุษย์ของเราที่ทำงานที่นี่มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับทิศทาง เกี่ยวกับปรัชญาเกี่ยวกับสื่อสาธารณะ ทำงานเพื่อใคร ทำงานเพื่ออะไร อันนี้อันต่อไปที่เราจะปรับปรุงขึ้นมาคือเรื่องโปรแกรม คุณภาพของรายการข่าวและรายการต่างๆ ที่จะต้องปรับปรุงให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น มีความคงเส้นคงวา มีมาตรฐานที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ อันต่อไปคือเรื่องแพลทฟอร์ม แพลทฟอร์มคือการปรับการทำสื่อแบบใหม่ ใช้เทคโนโลยีให้เข้าถึงทุกแพลทฟอร์มเพื่อให้ผู้ใช้ได้รับถึงทุกบริการทุกที่ไม่ว่าที่ไหน อันนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้เทคโนโลยีอย่างไรให้กลุ่มคนทุกหมู่ทุกเหล่าสมารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้หมด แล้วก็การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ถ้าหากคุณจะมองดูไทยพีบีเอส จะเห็นว่านี่ไม่ใช่สื่อแบบทั่วไปในขณะนี้ ทำไมถึงต้องเกิดจากภาครัฐแล้วต้องใช้งบประมาณสองพันล้าน บาท เพราะว่าเรามีความแตกต่างไปจากสื่อที่อยู่ในอุตสาหกรรมปัจจุบัน สื่อที่เราเห็นอยู่ทุกวันนี้ผมจะเรียกว่าเป็นสื่อเก่า แล้วจะเรียกไทยพีบีเอสเป็นสื่อใหม่ ถ้าคุณดูในอุตสาหกรรมสื่อทุกวันนี้ ประชาชนแทบจะไม่มีสิทธิเลือก ถ้าคุณเปิดทีวีช่องไหน ณ เวลาใด ก็จะมีเนื้อหา มีคอนเทนต์ที่มีลักษณะแบบเดียวกันแทบทุกช่อง เราต้องเป็นสื่อที่ให้ทางเลือก ให้คอนเทนต์ที่แปลกแตกต่างไป ซึ่งถ้าคุณดูรายการของเราหลายรายการ เราได้นำเสนอทางเลือกให้กับผู้ชมผู้ฟังที่มีลักษณะแตกต่างไป เราถือว่าผู้ชมผู้ฟังเป็นพลเมือง เราต้องทำคอนเทนต์เพื่อตอบสนองความเป็นพลเมืองของประชาชนคนไทยทั้งหมด การพัฒนามันจึงความแตกต่างไปเรื่อย การพัฒนาการสื่อสารองค์กร จะมีการพัฒนา การลดต้นทุนการผลิต ทำให้องค์กรมีความกะทัดรัด มีความคล่องตัวในการบริหาร ใช้งบประมาณจากแผ่นดินจากประชาชนน้อยลง แต่ให้มีผลงานมากขึ้น จะทำให้องค์กรมีลักษณะเป็น lean organization ที่มีการทำงานที่คล่องตัวมากขึ้นโดยที่ไม่ต้องใช้จำนวนคนมากแต่ได้ประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น จะมีการลดทอนที่ในทางบัญชีเรียกว่า management overhead costที่ลดลง หรือจะมีการจัด ratio ทุกปี เพื่อที่จะแสดงให้กับประชาชนว่าเราได้ใช้เงินของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภิญโญ : ตกลงว่าบทบาทของสื่อสาธารณะควรจะเป็นเช่นไร ตอบสนองคนกลุ่มน้อยหรือแข่งขันกับสื่อกระแสหลัก?

สมชัย : สื่อสาธารณะจะต้องถือว่าผู้ชมทั้งประเทศเป็นผู้ชมผู้ฟัง และเราต้องถือว่าผู้ชมผู้ฟังเป็นพลเมืองไม่ใช่ผู้บริโภค ซึ่งเป็นความแตกต่างของสื่อสาธารณะกับสื่อภาครัฐซึ่งจะต้องตอบสนองนโยบายรัฐ แล้วก็สื่อภาคพาณิชย์สื่อเอกชนที่มองผู้ชมเป็นผู้บริโภค เพราะฉะนั้น เขาจึงต้องทำรายการตอบสนองบริโภคนิยม ถ้าเป็นสื่อภาครัฐก็ต้องทำอย่างไรให้ผู้ชมผู้ฟังนิยมชมชอบนักการเมืองหรือรัฐบาล แต่สื่อสาธารณะจะต้องติดอาวุธทางปัญญาให้มีความเข้าใจมีความรอบรู้มีความเท่าเทียมกันในเรื่องของข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการตัดสินใจได้ถูกต้อง ฉะนั้นสื่อสาธารณะต้องทำอย่างไรให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารโดยเท่าเทียมกัน และเข้าถึงทั่วทุกกลุ่มไม่ได้หมายความว่าเราทำรายการให้กับคนกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยหรือผู้ด้อยโอกาสเท่านั้น เราจะต้องมีรายการที่ตอบสนองได้กับผู้ชมทุกเพศทุกกลุ่ม มันอยู่ที่ว่าเราจะจัดสรรเวลาจัดสรรแพลทฟอร์มจัดสรรอย่างไรให้เข้าถึงทุกด้านและสมดุล

ภิญโญ : ความไม่เข้าใจในสื่อสาธารณะก่อให้เกิดความหวาดระแวงระหว่างกันทั้งในองค์กรและภายนอกไหม

สมชัย : มันอยู่ในยุทธศาสตร์ 5P อันหนึ่งนะครับ อันแรกก็คือ happy work place กับ people ซึ่งก็คือทรัพยากรมนุษย์ จะมีกระบวนการที่จะปรับทัศนะคติ ปรับเปลี่ยนเรียนรู้กันและกันระหว่างคนทำงาน ไม่ใช่จะมีเพียงแค่การสื่อสารจากบนลงล่าง แต่ยังมีการสื่อสารจากล่างขึ้นบน ให้มีการแลกเปลี่ยนสื่อสารของคนในองค์กรเราทุกระดับ มีการปรับความเข้าใจให้ตรงกัน ในขณะนี้ผมเข้าใจว่ามากกว่า 60%เข้าใจหลักของสื่อสาธารณะที่แท้จริง ดูจากคอนเทนต์ที่ออกมามันก็สะท้อนความเป็นสื่อสาธารณะออกมาแล้ว ผมคิดว่ามันไม่ยากที่จะทำให้องค์กรทั้งหมดความเข้าใจปรัชญาของสื่อสาธารณะ ให้ดูให้เห็นว่าผู้ชมเป็นพลเมืองที่เราจะต้องดูแล ก็ให้ความรู้ความเข้าใจกับเขา รักษาผลประโยชน์ของเขาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนภายนอกองค์กร คงต้องมีกระบวนการอีกอัน ผมกำลังคิดว่าจะใช้ในการสื่อสารองค์กรที่เกิดความรู้ความเข้าใจ ถึงทิศทางประโยชน์ของสื่อสาธารณะ ซึ่งประสบความสำเร็จมาแล้วในหลายประเทศ ฉะนั้นต้องมีวิธีการสื่อสารกับภายนอกองค์กร อาจจะเป็นนักการเมือง ตอนนี้นักการเมืองทุกฝ่ายทุกสื่อไม่ค่อยเห็นเราเป็นมิตรเท่าไหร่ หรือแม้กระทั่งสื่อมวลชนหรือนักวิชาการมองเราในลักษณะไม่เป็นมิตร ฉะนั้นจึงต้องมีการสื่อสารภายนอกองค์กร แต่ทีนี้ผมยังต้องไปคิดยุทธศาสตร์เพื่อให้เขาเข้าใจสื่อสาธารณะ สื่อสาธารณะในปัจจุบันนี้เป็นสื่อใหม่กับสื่อเก่าที่มีอยู่ เราไม่พูดถึงเรื่องเนื้อหาสาระหรือแพลทฟอร์มกระบวนการได้มาซึ่งคอนเทนต์ก่อนจะออกหน้าจอ เรามีกระบวนการหลายอย่าง อย่างเช่นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่ชัดเจน เรามีนักข่าวพลเมือง เราฝึกนักข่าวพลเมืองมากว่าพันห้าร้อยคนกระจายอยู่ทั่วประเทศ ที่ทำงานสื่อที่ใช้พื้นที่ของเราและไปใช้พื้นที่ของเขาเอง เพื่อที่เขาจะได้มีปากมีเสียง หรือที่เขาเรียกว่า empowerment ให้กับประชาชน นี่คือภารกิจหนึ่งของสื่อสาธารณะ

Nation Channel

อดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ

กรรมการผู้อำนวยการ บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้งคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ภาพรวมของอนาคตสถานีข่าวทางโทรทัศน์ที่คิดว่าน่าตื่นเต้นที่สุดคืออะไร

ภาพรวมอนาคตของสถานีข่าวโทรทัศน์ที่คิดว่าน่าตื่นเต้นที่สุดคือ ในช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมา โทรทัศน์ของประเทศไทยเปลี่ยนไปเยอะ จากเดิมที่โทรทัศน์หลักมีแค่ฟรีทีวี ซึ่งหมายถึงโทรทัศน์ภาคพื้นดินแบบ analog ที่สามารถเข้าถึงคนได้ 99 % ของครัวเรือนไทย แต่ในช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมาได้เกิดสถานีข่าวที่เป็นโทรทัศน์ดาวเทียมขึ้น เกือบ 10 สถานีซึ่งมันก็เป็นจุดเปลี่ยนของการทำข่าวโทรทัศน์ในประเทศไทย แล้วสถานีโทรทัศน์ที่เกิดขึ้นใหม่ก็เป็นช่องข่าวมีลักษณะของการทำงานแบบ multi - platform คือสามารถส่งผ่านไปในทุกๆ ช่องทาง ข้อจำกัดน้อยกว่าฟรีทีวี คนทำงานข่าวก็จะหาทางส่ง content ของตัวเองไปทุกๆ ช่องทางเพื่อไปถึงผู้บริโภคข่าว มีทั้งเว็ปไซต์ มีทั้งแอพลิเคชั่น หรือข่าวสั้น SMS ดาวเทียมยิ่งไม่ต้องพูดถึง บางคนมีทั้งจานซีแบนด์เคยูแบนด์ ซึ่งทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าการตื่นตัวในการรับรู้ข่าวสารของคนไทย ถ้าไม่มี demand ก็ไม่มี supply มันมีความต้องการของการรับรู้ข่าวสารเกิดขึ้นมากมาย ตั้งแต่เริ่มมีเหตุการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้น จนกระทั่งคลี่คลาย เราก็จะเห็นว่าเดี๋ยวนี้มีช่องต่างๆ มากมาย บางทีก็เป็นข้อวิตกของสังคม แต่ผมเห็นว่าไม่ได้จำเป็นต้องไปวิตกอะไรมากมาย เพราะคนดูเขามีความคิดอ่านเป็นของตัวเองเขาเลือกได้ เขาเลือกที่จะเชื่อเองได้ เขาจะดูข่าวช่องไหน เขาจะเชื่อช่องข่าวช่องไหน เราคงไม่สามารถไปบอกได้ว่าคนดูช่องนี้เป็นคนสติปัญญาต่ำหรือดูช่องนี้เป็นคนมีสติปัญญาสูง ผมคิดว่าเป็นแนวคิดที่ไม่ถูกต้อง เพราะว่าแต่ละคนเขามีจุดยืน มีความเชื่อในช่องข่าวแต่ละช่อง เพราะฉะนั้นสิ่งที่น่าตื่นเต้นที่สุดคือการมีช่องข่าวที่มากขึ้น ส่งผลให้มีการแข่งขันในการทำข่าว แข่งขันในเรื่องของความเร็วค่อนข้างมาก แต่ที่น่าห่วงที่สุดก็คือในเรื่องของความน่าเชื่อถือของข่าวของช่องข่าวต่างๆ เพราะเมื่อมีการแข่งขันกันในเรื่องความเร็ว ความน่าเชื่อถือก็เป็นสิ่งที่อาจจะถูกละเลยได้ สิ่งนี้ต้องให้ความสำคัญ

แล้วทางช่องตอนนี้มีการปรับตัวอย่างไร

ถ้ามองไปในอนาคตอีก 5 ปี ผมมองในแง่ของทีวีดาวเทียมที่เป็นช่องข่าว น่าจะมีอิทธิพลมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะว่า จานดาวเทียม เคเบิ้ลทีวี อินเตอร์เน็ต หรือพวก device ต่างๆ มันขยายตัวรวดเร็วมาก แล้วฟรีทีวีที่เป็นสื่อกระแสหลักก็อาจจะมีการขยับตัวที่ช้า ถ้าเทียบกับช่องข่าวที่เป็นดาวเทียม ซึ่งมีการพัฒนาช่องข่าวค่อนข้างมาก แล้วนักข่าวก็มีทักษะในการรายงานข่าว ขณะเดียวกัน ช่องเหล่านี้ก็เปิดกว้างพอ ที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมพวกในบทบาทของ citizen reporter ซึ่งผมคิดว่าในที่สุดแล้ว มันจะเกิดสมดุลกันระหว่างคนทำข่าวกับคนดูข่าว ภาพรวมของเนชั่น ตอนนี้เรามีช่อง satellite TV อยู่ 5 ช่องที่เราเป็นเจ้าของเอง แล้วก็มีอีกช่องหนึ่งที่รับจ้างบริหารให้ คือ รามาแชลแนล แต่ถ้าพูดถึงช่องข่าวสามช่องแรกที่เกิดมาก่อน คือเนชั่นแชลแนล เป็นช่องข่าวทั่วไป คล้าย CNN BBC ช่องที่สอง คือ ช่องแมงโก้ทีวี เป็นข่าวเรื่องเอนเตอร์เทนเม้นต์ ถ้าเปรียบเทียบก็จะเป็นช่อง E! ของต่างประเทศ ช่องที่สามเราเรียกว่าช่องระวังภัย เป็นช่องที่บวกกันระหว่าง Crime Watch คือช่องเกี่ยวกับอาชญากรรม กับ Weather Channel ช่องอากาศ ภัยพิบัติ ซึ่งพวกนี้ผมว่ามันเป็นเรื่องใกล้ตัว นี่คือสามช่องแรกที่อยู่ในนามของเนชั่นบรอดคาสติ้งส่วนช่องที่สี่ที่เราเปิดตัวไปคือกรุงเทพธุรกิจทีวี จะเน้นเฉพาะธุรกิจ แต่มีลักษณะพิเศษคือว่าเป็นการ convergence องหนังสือพิมพ์มาสู่ทีวีอย่างชัดเจน แล้วอีกช่องหนึ่งที่เกิดขึ้นคือ Kid zone คือช่องเด็ก อันนั้นอาจจะเป็น Edutainment ไม่ได้เป็นแนวข่าวเท่าไหร่ สรุปว่า เราก็พยายามทำ content ที่มันมี segment ย่อยๆ เพราะทีวีดาวเทียมคนดูจะเป็นกลุ่มคนดูเฉพาะ ก็ถือว่าเป็นการปรับตัวของสื่อหนังสือพิมพ์ที่เป็นสื่อเก่ามาสู่สื่อที่เป็นบรอดคาสติ้งที่เป็นออนไลน์

คิดว่าในอนาคตจะมีความเปลี่ยนแปลงอีกไหม หรือตอนนี้เป็นจุดที่ค่อนข้างลงตัวแล้ว

จริงๆ แล้ว แนวทางของเนชั่นเราพูดถึงสามสกรีน สกรีนที่หนึ่งคือจอ

โทรทัศน์ จอโทรทัศน์ก็พัฒนาไปในหลายๆรูปแบบ จอที่สอง เป็นจอคอมพิวเตอร์ จอที่สาม เป็นจอโมบาย คือโทรศัพท์มือถือ หรือพวกแท็บเล็ต บางคนแยกพวกแท็บเล็ตเป็นจอที่สี่แต่ผมว่ามันเป็นจอที่สามมากกว่าคือเป็นโมบาย คือเคลื่อนที่ได้มากกว่า แล้วมันใช้สื่อสารได้ content ของเราจะส่งผ่านไปถึงผู้ชมหรือผู้รับสื่อผ่านสามจอนี้ ซึ่งจะมีพัฒนาการของมัน อย่างโทรทัศน์ก็จะมีสมาร์ททีวี เล่นอินเตอร์เนตได้ คอมพิวเตอร์ ก็จะพัฒนาเป็นโน้ตบุ๊คเป็นแท็บเล็ตไปสุดท้ายสามจอมันก็เป็นจออันเดียวกัน มันแยกไม่ออกว่าเป็นคอมพิวเตอร์หรือเป็นโทรทัศน์ หรือเป็นโทรศัพท์มือถือหรือเป็นกล้องถ่ายรูป จริงๆของเนชั่นคือเน้นครอบคลุม เข้าถึงหรือส่งผ่านไปในสามจอนี้ เราคิดว่าสามจอนี้อยู่กับคนหมด ถ้าเป็นโทรทัศน์ก็อยู่ที่บ้าน ถ้าเป็นคอมพิวเตอร์ก็อยู่ออฟฟิต ถ้าเป็นมือถือก็อยู่นอกบ้าน ก็หมดแล้ว

แล้วมีอะไรที่ต้องระมัดระวังมากขึ้น เมื่อคนดูมีข้อเรียกร้องมากขึ้น

ผมคิดว่าในเมื่อตลาดมันมีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ สิ่งที่ผมเรียกร้องสำหรับการแข่งขันอย่างสมบูรณ์คือกติกาที่เท่าเทียม เป็นธรรม ไม่มีการผูกขาดต้นน้ำปลายน้ำ ซึ่งที่ผ่านมา โทรทัศน์บ้านเรามีการผูกขาด เขาเป็นทั้งเจ้าของสถานีเจ้าของเครือข่ายแล้วก็เจ้าของ content ด้วยส่วนหนึ่ง ฉะนั้นเขาผูกขาด คนที่เป็นผู้ผลิตอิสระที่ไม่ได้เป็นเจ้าของสถานี ก็จะไม่มีโอกาสใช้พื้นที่เหล่านั้น จริงๆ พื้นที่เหล่านั้นเป็นพื้นที่สาธารณะ เป็นคลื่นสาธารณะ คือเมื่อมี กสทช. เกิดขึ้น มีการให้ใบอนุญาตทีวีดาวเทียมหรือเคเบิ้ลหรือแม้กระทั่งดิจิตอลทีวี ซึ่งปีหน้าก็จะมีถึงห้าสิบช่องที่จะมีการประมูลกัน ผมว่าสิ่งเหล่านี้ คนที่บริหารสถานีข่าวต้องเท่าทันเทคโนโลยีที่มันเปลี่ยนไป เมื่อคนดูเขาเสพข่าวสารมากขึ้น เขาจะรู้เท่าทันมากขึ้น เขาจะเลือกดูในสิ่งที่เขาคิดว่าใช่ อำนาจของคนดูมันอยู่บนรีโมทแล้ว จากเดิมอำนาจไม่ได้อยู่ที่คนดูอำนาจอยู่ที่เจ้าของสถานีที่เป็นผู้รับสัมปทานหรือโทรทัศน์ของรัฐ คนดูไม่มีสิทธิ์เลย สมัยนี้อำนาจอยู่ในมือคนดู คุณนำเสนอไม่ดีเขาก็เปลี่ยนได้ ในที่สุดผู้บริโภคก็สามารถมีอำนาจขึ้นมา แล้วเขาก็จะกำหนดการดูของเขาได้ มันก็ทำให้คนทำต้องมีการพัฒนาตัวเองตลอดเวลา อันนี้สำคัญเลย คือไม่ต้องเรียกร้องปฏิรูปสื่อ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นมันจะบังคับให้คนทำปฏิรูปตัวเอง ขอให้คุณเปิดเสรีการแข่งขันที่สมบูรณ์ก็พอแล้ว มันก็มีกลไกของมัน ผมพูดตั้งหลายครั้งแล้ว มันไม่เกิดหรอก คุณจะออกกฎหมายมันก็ไม่เกิด แต่ถ้าทำให้เกิดการแข่งขันเสรี การผูกขาดก็จะลดลงเรื่อยๆ

ในอนาคต ข่าวทีวียังคงมีอิทธิพลต่อสังคมไทยต่อไปมากแค่ไหน

จริงๆ แล้ว ข่าวทีวีอาจจะมีอิทธิพลต่อสังคมน้อยด้วยซ้ำไป เพราะมันมีสื่อที่เป็นโซเชียลมีเดีย พอเอาขึ้นยูทูป คนดูก็สามารถแชร์ต่อได้ หรือนำเสนอเองได้ อันนี้มีอิทธิพลมากกว่าทีวีด้วยซ้ำไป จะเห็นได้เลยว่าข่าวอะไรต่างๆ ที่เกิดขึ้นเดี๋ยวนี้มาจากสื่อออนไลน์มากกว่าแล้วก็ถูกขยายบนหนังสือพิมพ์ บนทีวี ซึ่งมันจะมีการ Check balance กันเองนะ คือสื่อบนออนไลน์ ความน่าเชื่อถือก็อาจจะต่ำ แต่ผมก็คิดว่าจะไปดูถูกเขาก็ไม่ได้ เพราะมันเป็นเรื่องของ fact ที่เกิดขึ้น แล้วคนที่เป็น citizen reporter เขาก็นำเสนอออกมาจากมุมมองของเขาเดี๋ยวนี้เห็นคลิปที่อยู่บนยูทูป อย่างพวกละคร หรือรายการต่างๆ คนก็เข้าไปดูกันมากขึ้น เพราะว่าสะดวก

การมี กสทช มีผลกับการทำงานของคุณมากน้อยแค่ไหน

คือ กสทช. เกิดขึ้นมาหลังจากมีการพัฒนาในเรื่องของโทรทัศน์ดาวเทียม ในเรื่องของอินเตอร์เนต โซเชียลมีเดีย กสทช. เขาตามไม่ทัน กฎหมายเองก็ตามไม่ทัน ถามว่าเรากังวลเรื่องกสทช. ไหม เรากังวลในเรื่องของกสทช.ว่าถ้าไม่รู้แล้วไม่รับฟังก็อันตราย ก็ยังดีที่กสทช.ชุดนี้ทั้ง 11 ท่าน แล้วก็ 5 ท่านที่อยู่ในฝั่งบรอดคาสติ้ง ก็รับฟังพอสมควร ที่เรานำเสนอไปจะนำไปแก้ไขอย่างไรก็ตามแต่ ซึ่งเขาก็ไม่จำเป็นต้องเอาทุกอย่างไปแก้ไขหรอก ก็ดูว่ามันเหมาะไหม กสทช.เป็นองค์กรอิสระที่อย่างน้อยเขาก็มองผลประโยชน์ในองค์รวม ผู้ประกอบการที่เป็นผู้บริหารช่องข่าวก็ไม่มีปัญหา กับกสทช.อยู่แล้ว จะมีปัญหาแค่เรื่องการกำกับดูแลตัวเอง ซึ่งตามกฎหมายบอกไว้ให้สื่อมีองค์กรวิชาชีพของตัวเอง โดยที่กสทช.มีหน้าที่สนับสนุนให้เกิดขึ้น คล้ายๆ ว่ามีหลักจรรยาบรรณกลาง ให้ทุกคนปฏิบัติตาม ซึ่งช่องข่าวโดยทั่วไปที่เป็นวิชาชีพไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องพวกนี้หรอก เขากำกับดูแลตัวเองอยู่แล้ว เขามีมาตรฐานทางวิชาชีพของเขาอยู่แล้ว สิ่งที่จะมีปัญหาก็คือ ช่องที่มีวาระทางการเมืองต่างๆ หรือมีกลุ่มทุนที่ไม่ใช่วิชาชีพเป็นเจ้าของ อันนี้จะมีปัญหาที่ กสทช ควรจะเข้าไปหาวิธีการเข้าไปดูว่าจะทำอย่างไรให้ช่องเหล่านี้ไม่โหมกระพือความรุนแรง ไม่ให้ข้อมูลเท็จ ไม่หมิ่นสถาบัน ประมาณนี้ อย่างอื่นผมว่าไม่มีปัญหาจะมีกี่ช่องก็มีไปเถอะ

ถ้ามองในภาพรวม ผู้ผลิตสื่อ ผู้รับสื่อ ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด เหมือนจะพัฒนาไปพร้อมกันไหม

ผมคิดว่าประเทศไทยอยู่ในจุดที่ดีที่สุดของการก้าวขึ้นไปอีกระดับหนึ่งของวงการโทรทัศน์ เพราะว่าแต่ก่อนเหมือนไม่มีทางออก สมัยก่อนมีทีวีอยู่หกช่อง ทุกคนก็จะวนๆ ดู การปรับผังรายการก็ยากโฆษณาก็เยอะ รายการก็ไร้สาระเยอะ แต่ในจุดนี้ สถานการณ์เหมือนอยู่ในจุดขาขึ้นหมด คนดูก็ขยาย จานดาวเทียมก็ขยาย คนก็ติดตั้งมากขึ้น คนที่ทำ content ก็มีความสุข เพราะมีคนดูมากขึ้นทุกวัน คือเราทำงานแล้วมีคนดูเรามากขึ้นทุกวัน เรามีความสุข แต่ก่อนเราทำงาน เราทำข่าวให้ช่องฟรีทีวีเราไม่มีความสุข เพราะเราไม่รู้ว่าเขาจะให้เราทำไปถึงเมื่อไหร่ แถมยังห้ามโน่นห้ามนี่ แต่ตอนนี้ผมคิดว่า ถ้าจะคิดถึงช่องข่าวอย่างเดียว หรืออาจจะรวมไปถึงช่องเอนเตอร์เทนเม้นต์ พวกวาไรตี้ ผมว่าทุกๆ คนที่ผมพบปะมีความสุขในการทำงาน อาจจะมีความยากลำบากในเชิงธุรกิจ เพราะมีการแข่งขันในเชิงธุรกิจค่อนข้างสูงแต่ส่วนใหญ่ก็มีความสุขในการทำงานด้านนี้ ด้านการผลิต content ไม่ว่าจะเป็นข่าว รายการวาไรตี้ มันมีช่องทางมีทางไป ตลาดโต คนดูมากขึ้น ก็มีโอกาสจากโฆษณา มีรายได้มากขึ้น ถ้ามีผู้สนับสนุนมากขึ้น รายการก็ดีขึ้น ก็ทำให้คนดูมากขึ้นอีก มันก็ทำต่อเนื่องกันได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนผ่านจากโทรทัศน์แบบเดิมไปสู่โทรทัศน์แบบใหม่ ที่คนดูมีสิทธิ์เลือก แล้วก็มีหลายช่องทางที่คนดูเข้าถึงแล้วมีหลายช่องทางที่คนทำสามารถส่งผ่านไปถึงคนดูได้อันนี้ผมคิดว่าเป็นช่วงสำคัญ อนาคตของสังคมไทย เราจะเดินไปข้างหน้าต่อไป หรืออาจจะถูกกลุ่มทุนหรืออะไรก็ตามที่อาจจะเข้ามา

บิดเบี้ยวมัน แล้วกลับไปผูกขาดอีก อันนี้เป็นสิ่งที่กังวล คนที่มีบทบาทมากที่สุด กสทช.เขามีอำนาจตามกฎหมาย สิ่งที่กสทช.ควรทำคือ จัดการให้ชัดเจน เช่น คนที่ทำแพลตฟอร์ม คือกล่องสัญญาณ ทำให้ชัดเจน ว่าควรเป็นแบบไหน content จัดกลุ่มให้ชัดเจน ว่ากลุ่มของเนื้อหาที่จะให้ใบอนุญาตเป็นแบบไหน อย่าสะเปะสะปะ มาตรฐานวิชาชีพ ควรจะเป็นแบบไหน ก็วางแนวทางไว้ กสทช. ไม่ควรที่จะทำตัวเป็น Regulator ที่หวงอำนาจ แต่ควรเป็น Regulator ที่สนับสนุน คือวางกติกาสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เสรี และไม่ใช่ทุกเรื่องที่กสทช.เป็นคนชี้ แต่เป็นคนวางกติกาที่ไม่เคร่งครัดจนเกินไป เพราะเทคโนโลยีมันก้าวไปเร็ว ถ้าวางเคร่งครัดเกินก็จะทำงานไม่ได้ อันนี้ก็จะเป็นอุปสรรคเลย มันจะก้าวต่อไม่ได้ ประเทศไทยก็ล้าหลัง เหมือนดิจิตอลทีวีที่ประเทศไทยก็ล้าหลังมาแล้วหลายปี จนถึงตอนนี้ก็เป็นคำถามว่าดิจิตอลทีวี จะมีบทบาทสำคัญในสังคมไทยจริงหรือเปล่า เพราะว่าโทรทัศน์ดาวเทียมมันเกิดขึ้นแล้ว 200 ช่อง แล้วโทรทัศน์ ดาวเทียมก็คือดิจิตอลทีวี ในรูปของแซทเทิลไลท์ไม่ใช่ของภาคพื้นดินเท่านั้นเอง ถ้าหากจะเอาคลื่นความถี่มาจัดสรรเป็นทีวีอีก 50 ช่อง มันจะมีบทบาทขนาดไหน หรือเป็นเพียงอีกช่องทางหนึ่งสำหรับรายการต่างๆ ซึ่งตอนนี้ทัศนคติของกสทช.คิดเรื่องเงินมากเกินไป คิดว่าจะต้องประมูลช่องดิจิตอลทีวีในราคาแพง ซึ่งถ้าราคาแพงก็กลับไปรูปแบบเดิมคือคนมีเงินเยอะได้สิทธิ์ไป แต่ผมก็ไม่วิตกอะไร จะเอาไปก็เอาไป เราสามารถสื่อสารกับคนดูโดยช่องทางอื่นได้มากมาย บางอย่างผมก็ยังงงที่กสทช.บอกว่า จะให้มีใบอนุญาตสำหรับแอพลิเคชั่นด้วย ผมก็ตั้งคำถามว่าระหว่างอำนาจในการอนุมัติขึ้นบนแอพสโตร์มันเป็นอำนาจของกสทช.หรือเป็นอำนาจของบริษัทแอลเป้ิล ถ้าบริษัทแอบเป้ิลไม่อนุมัติให้คนที่ทำแอพฯไปวางบนแอพสโตร์ได้ แล้วมันจะไปเผยแพร่ที่ไหนล่ะ ถ้ากสทช.อนุญาตมันก็ไม่มีความหมาย หรือแม้กสทช.ไม่อนุญาตคนที่ทำแอพฯเขาก็เผยแพร่ได้อยู่แล้ว อันนี้กสทช.ไม่เข้าใจเทคโนโลยี ไม่เข้าใจอำนาจของตัวเอง คิดว่าตัวเองมีอำนาจ แต่จริงๆไม่มีอำนาจ อันนี้เป็นตัวอย่างหนึ่งที่ นี่คือเป็นข้อกังวล

แล้วองค์กรวิชาชีพสื่อน่าจะมีบทบาทอะไรบ้าง

พูดตรงๆ องค์กรวิชาชีพเองก็มีบทบาทน้อย มันก็เหมือนงานการกุศล ก็ไม่ค่อยพัฒนาเท่าไหร่ ไม่รู้จะเดินไปตรงไหน ตามไม่ค่อยจะทันเหมือนกัน คือสุดท้าย องค์กรวิชาชีพ จะช่วยอะไรได้บ้างล่ะ เพราะการแข่งขันมันเกิดขึ้นอย่างมาก องค์กรวิชาชีพช่วยอะไรไม่ได้อย่างมากก็เป็นที่พบปะ ไม่ได้มีพลังอะไร การรวมตัวขององค์กรวิชาชีพก็ไม่เข้มแข็งพอ ตอนนี้กลายเป็นผู้ประกอบการแต่ละกลุ่ม แต่ละค่ายก็ต้องพยายามคุยแลกเปลี่ยนความเห็นกับกสทช.เพื่อไม่ให้เขาวางกติกา ผิดเพี้ยน ซึ่งองค์กรวิชาชีพก็ยังไม่ค่อยมีเข้ามามีส่วนร่วมมากนัก ถึงแม้บางคนบอกมาในนามองค์กรวิชาชีพ แต่มาจริงๆ ก็เป็นตัวบุคคลมากกว่า มันไม่ได้มีลักษณะขับเคลื่อนแบบองค์กรวิชาชีพจริง บางทีก็วาระส่วนตัวนะ อย่างผมเองก็มี คือผมก็ต้องพยายามให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับสังคม ผมก็คิดว่าถ้าสังคมได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องในเรื่องของแซทเทิลไลท์ทีวี เช่น เรื่องของจำนวนคนดู ก็จะทำให้การวางกติกาของกสทช.ผิดเพี้ยนได้ หรือความเข้าใจของกสทช. ซึ่งส่วนใหญ่มากจากภาคราชการ หรือภาควิชาการ อันนี้ในฐานะ ที่เราทำในส่วนของวิชาชีพเราก็ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องให้มาก หรือให้ข้อมูลกับสังคมให้มาก ให้สังคมรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อว่าที่กสทช.จะทำอะไรก็ต้องฟังสังคม ฟังผู้ประกอบการ ซึ่งแน่นอนผู้ประกอบการก็ต้องมีผลประโยชน์ ผมก็คิดว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารช่องข่าวต่างๆ ซึ่งผลประโยชน์ขององค์กรนั้นทุกคนมี แต่ผลประโยชน์ของภาครวม ทุกฝ่ายตระหนักอยู่แล้ว ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน ถ้าไม่ช่วยกันมันทำไม่ได้ ต้องช่วยกัน แข่งขันกันที่เนื้อหามากกว่าที่จะแข่งขันกันเพื่อผูกขาดซึ่งในสมัยก่อนจะเป็นแบบนั้น แต่ตอนนี้เมื่อสนามมันกว้างขึ้นผู้เล่นมากขึ้นมันก็จะกลายเป็นการแข่งขันบนเนื้อหาบนคุณภาพมากกว่า มันไม่มีใครมีอำนาจเหนือใคร

T-News Channel

สนธิญาณ ชื่นฤทัยในธรรม

กรรมการผู้อำนวยการ บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด

ภาพรวมของสถานีข่าวในอนาคต จะมีเรื่องอะไรที่น่าตื่นเต้นและควรจะปรับตัวอย่างไรบ้าง

สิ่งที่จะเกิดขึ้นในการทำสื่อของบ้านเรา ผมเชื่อว่ามันว่ามันจะพัฒนาไปสู่การไม่มีตำแหน่งว่าใครทำสื่ออะไร ในความหมายขององค์กรสื่อต่อไปจะเป็นองค์กรที่ผลิตเนื้อหา ใช้ตัวสื่อทุกรูปแบบเท่าที่สามารถจะใช้ได้ จากแต่เดิมที่เราจะเห็นว่า คนนี้เจ้าของสถานีโทรทัศน์ คนนี้เจ้าของหนังสือพิมพ์ คนนี้เป็นเจ้าวิทยุ ต่อไปจะไม่เป็นอย่างนั้นแล้ว ต่อไปเราจะเป็นผู้ผลิต หลักๆ จะเป็นคนพัฒนาโมเดล องค์กรสื่อจะเป็นผู้ผลิตเนื้อหา ซึ่งมันก็จะต้องเป็นการผลิตแบบมัลติมีเดียรวมกันทั้งหมด องค์กรก็จะพัฒนากลุ่มเนื้อหาที่มีทั้งหมด ใครคนไหนที่มีสื่อสิ่งพิมพ์คือคนที่มีฐานสื่อสิ่งพิมพ์อยู่เดิม ก็จะมีการพัฒนา สื่อมัลติมีเดียก็จะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นเช่น โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ไอพีทีวี อินเตอร์เน็ตทีวี มันก็สามารถทำไปได้ทุกทาง เหตุที่เป็นแบบนี้เพราะว่าสื่อมัลติมีเดียต้นทุนมันน้อย เจ้าของสื่อแบบเดิมที่จะกลายเป็นผู้ผลิตเนื้อหา แทบจะไม่ต้องลงทุนเลย มันจะมีคนมาลงทุนทำให้ยกตัวอย่างเขากำลังจะมีการประมูลทีวีดิจิตอล แต่ก่อนคนที่จำเป็นเจ้าของสถานีโทรทัศน์ต้องลงทุนประมาณ เจ็ดพันล้านเพราะต้องทำเครือข่ายเสา แต่เดี๋ยวนี้ไม่ต้องแล้ว เพราะเสามันอยู่ในส่วนกลาง ใครอยากจะประมูลโทรทัศน์ คุณก็หารายการทำเนื้อหาให้ดีๆ แล้วก็ใช้คลื่นสัญญาณกระจายกันไป การลงทุนเสาลงทุนเครือข่าย ต้นทุนต่ำ มันอยู่ที่การผลิตเนื้อหาเป็นหลัก ตัวอย่างที่ชัดเจนก็อย่าง ค่ายผู้จัดการที่กำลังจะเลิกสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมด เพื่อจะเข้าไปสู่ดิจิตอลเพียงอย่างเดียว จากที่ของเดิมจะต้องมีกระดาษ โรงพิมพ์ ต้องมีสายส่ง จัดจำหน่าย จะต้องส่งให้ถึงมือลูกค้า แต่ความเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่เราแค่ผลิตเนื้อหาอยู่กับที่ เดี๋ยวมีคนเข้ามาหาเราเอง เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานของการผลิตสื่อครั้งใหญ่

เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรคือกำไรของคนดู

เมื่อก่อนเราเคยพูดถึงสื่อสาธารณะ วันนี้มันเกิดขึ้นแล้ว Social Media มันคือสื่อสาธารณะ เกิดปรากฏการณ์ชัดเจน อย่างเช่นคนที่มีเพื่อน 1000 คนใน Facebook และใน 1000 คนเขาก็มีเพื่อนต่อๆ กันไปอีกโยงกันเป็นเครือข่ายนับหมื่นนับแสน เดี๋ยวนี้ถ้าสื่อทำอะไรไม่ดีก็จะถูกตรวจสอบจากโลก Social Media เพราะฉะนั้นเวลานี้ไม่ต้องไปห่วงผู้บริโภค เรามาห่วงคนทำสื่อดีกว่า เพราะผู้บริโภคสามารถที่จะตรวจสอบเนื้อหาได้เสมอ

ทิศทางของสถานี T-News มองตัวเองในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร

เราก็จะเป็นอย่างนี้ เราก็จะเป็นคนทำเนื้อเนื้อ เพราะอันนี้สำคัญ เพราะเนื้อหาเราไปในทิศทางที่มาถูกทางแล้ว สำนักข่าว T-News มีความชัดเจน เราไม่ได้โตมาจากทีวีดาวเทียม สำนักข่าวนี้โตด้วยเนื้อหาที่เราผลิต ที่เราทำเนื้อหาแล้วผลักดันมันไปสู่ด้านต่างๆ เริ่มจากโทรศัพท์มือถือ SMS ข่าวที่เราผลิตเป็นเจ้าแรกที่ผลิต1000 ตัวอักษรในราคาเท่ากับเจ้าอื่น ทำคลิปออกไปผ่านทางโทรศัพท์ทั้งคลิปเสียง คลิปภาพ เราพัฒนาสิ่งเหล่านี้มาตลอดเวลา การเข้ามาเติมเต็มด้วยโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมก็เพื่อตอกย้ำแบรนด์ T-New ให้แข็งแรงมากยิ่งขึ้น ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น เพราะว่าการทำข่าวมันต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลง และความน่าเชื่อถือของสำนักข่าว เพราะฉะนั้นการทำสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมก็เหมือนการตอกย้ำแบรนด์ของเรา

เอกลักษณ์และความแตกต่างที่ T-News มีไม่เหมือนที่อื่นคืออะไร

สำนักข่าวเราคือ สดทุกที่คือ T-News เราเป็นสถานีผ่านดาวเทียมที่

มีรถถ่ายทอดสดเป็นเจ้าแรก ที่กล้าลงทุนรถถ่ายทอดสด เหตุผลที่ลงทุนทำเพราะมันเป็นจุดขายของข่าว อยู่ที่ความสด จากความสดเนื่องจากว่าโลกปัจจุบันข่าวมันเร็ว การตรวจสอบของผู้บริโภคมีเยอะ เราก็เลยทำ ข่าวเชิงลึก ในแง่ความสด แต่เราก็เอาสดมาก่อน เพราะความสดคือความจริงที่คนอยากเห็นในทุกที่ แต่ก็จะมีคำอธิบายตามมาว่าไอ้ที่เห็นมันมีอะไรเป็นเบื้องหลังอยู่บ้าง

มันเห็นผลแค่ไหน

สถานีข่าวที่ประสบความสำเร็จมากๆ อยู่ที่ความสด อย่างดู CNN ถ่ายทอดสดตลอดเร็ว เพราะคำว่าเร็วมันไม่ใช่เร็วเฉยๆ มันเห็นความจริงด้วย มันเห็นความจริงอยู่ตรงนั้นมันไม่ได้เสกสรรปั้นแต่งมันไม่มีใครไปดัดแปลง แต่มันเห็นจะจะ ผู้บริโภคเป็นแบบนี้ เขาดูที่ความเร็ว เร็วแล้วถูกต้อง จากถูกต้องและเร็วเมื่อเพิ่มขีดของความเร็วขึ้นมันเป็นความสด มันเป็นอย่างนี้ สดนี่มันมากกว่าเร็ว และในเร็วในสดมันมีข้อสงสัยว่ามันถูกหรือเปล่า แต่ในสดสิ่งที่คุณเห็นคุณจะเห็นความจริงที่เกิดขึ้นต่อหน้า

คิดว่าคนดูไม่ว่ายุคนี้หรือยุคหน้าจะเป็นคนที่เสพติดข่าวสด ๆ หรือไม่

เสพติดแน่นอนเพราะมันมาจากสองเรื่อง หนึ่งสังคมมันเปลี่ยนแปลงเพราะข่าวสาร คนจะคิดอะไรใหม่ๆ ขึ้นเพราะรับข่าวมา สังคมมีคำจำกัดความว่า สังคมจะเคลื่อนตัวไปตามความเร็วของข่าวสาร ข่าวสารเร็วเท่าไหร่สังคมเคลื่อนตัวเร็ว คำว่าสังคมเคลื่อนตัวเร็ว ก็คือการที่เอาการผลิตจากอีกที่มาสู่อีกที่ ทำให้เกิดการเรียนรู้วัฒนธรรม ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไป นี่เรียกว่าการเคลื่อนตัวของข่าวสารที่ทำให้เกิดการพัฒนาสังคม เพราะฉะนั้นคนคนนึง จะต้องรู้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอันนี้ สองความเปลี่ยนแปลงนี้มันเกิดจากธรรมชาติของมนุษย์ ธรรมชาติของมนุษย์คือความอยากรู้อยากเห็นและการลอกเลียนแบบ ข่าวสารคือตัวที่ตอบสนองธรรมชาติของมนุษย์ เพราะฉะนั้น จริงๆ แล้วไม่ใช่แค่เสพติดแต่มันอยู่ในสายเลือดของมนุษย์ จากจิตและกิเลสของมนุษย์

อนาคตผู้บริหารสถานีข่าวควรมีวิชั่นในการมองข้างหน้าอย่างไร แบบไหนคือการทำแล้วธุรกิจอยู่ได้ และแบบไหนคืออยู่ไม่ได้

อยู่ได้ก็ต้องแบบ T-News ที่เปลี่ยนตัวเองเป็นผู้ผลิตเนื้อหา ใช้สื่อทุกสื่อให้เกิดศักยภาพสูงสุด ผู้บริหารสื่อที่จะอยู่ได้ต้องเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เทคโนโลยีมันทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นมากมาย โดยเฉพาะรูปแบบการสื่อสารของคน หากเราจะทำงานด้านข่าวสารต่อไป ในข่าวสารที่มีต้องรู้จักที่จะนำมาบริหาร การใช้สื่อที่มีอยู่อย่างทรงประสิทธิภาพ ความมีประสิทธิภาพคือใช้สื่อให้ถึงผู้รับอย่างกว้างขวางและสอดคล้อง กับธุรกิจและต้นทุน ผู้บริหารสถานีข่าวในอนาคตควรใช้เทคโนโลยีในการทำธุรกิจให้เป็น และต้องมุมมองข่าวให้เป็น คุณต้องรู้ว่าข่าวสารที่กำลังจะเกิดขึ้นทิศทางความสนใจของสังคมกำลังจะไปที่ใด สมมติว่าประเด็นไหนที่กำลังจะเข้ามาแล้วคุณนำพาตัวเองมาเป็นผู้นำในการนำเสนอประเด็นนั้นได้ไหม อันนี้เป็นเรื่องแรก อย่างเรื่องที่สองคือเทคโนโลยี ผมรู้ว่าผมไม่ใช่คนเก่ง ใช้คอมพิวเตอร์ไม่เก่ง แต่ผมรู้ว่าคอมพิวเตอร์มันทำอะไรได้บ้าง ผมรู้ว่าโลกทั้งโลกนี้เชื่อมโยงกันอย่างไร ด้วยเทคโนโลยีอย่างไร ถ้าเชื่อมโยงด้วยคลื่นจะทำอย่างไร สายเคเบิลออฟติคจะทำอย่างไร ทั้งหมดผมได้จากการอ่านหนังสือและความเข้าใจมัน เมื่อทำความเข้าใจเสร็จก็มาดูความเปลี่ยนแปลงของโลก เปลี่ยนแปลงของธุรกิจสื่อแล้วจึงกลับมาคิดว่าถ้าแบบนี้เราจะหาช่องไปทำอะไรให้ความต้องการและความรู้สึกของผู้รับข่าว

ช่วงที่เทคโนโลยียังไม่ได้ทันสมัยเหมือนทุกวันนี้คุณมองเห็นโอกาสในวันนี้ได้อย่างไร

ปี 2530 ผมไปเมืองนอกผมไปเห็นสำนักข่าว Bloomberg สำนักข่าวต่างประเทศก่อนปี 2530 เราซื้อข่าวจากเทเล็กซ์ เทเล็กซ์มันจะคล้ายๆ โทรเลข มันก็เป็นตัวอักษรเลย อย่างเช่นรอยเตอร์รายงานว่าประธานาธิบดีนิกสันกำลังตัดสินใจในการที่ถอนตัวจากเวียดนาม ข่าวจะมาก่อนแล้วภาพจะตามมา ตอนนั้นจะต้องส่งผ่านดาวเทียมยุ่งยาก เพราะไฟเบอร์ออฟติดยังไม่เชื่อมโลก แต่ Bloomberg ขายข่าวทางคอมพิวเตอร์ สมัยนั้นคอมพิวเตอร์เพิ่มมาใหม่ๆ ผมก็เลยคิดทำข่าวขายคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ปี 2532 เพราะเราคาดการณ์ว่า ต่อไปโลกมันจะเป็นทุกวันนี้ เพราะตอนนั้นเรากำลังมีเครื่องมือที่ทำให้ข่าวสารเดินทางได้เร็วขึ้น และเมื่อข่าวสารเดินทางได้เร็วขึ้นขนาดนี้ ก็แสดงว่าคอมพิวเตอร์จะเข้ามาแน่นอน เรารู้ว่ามันต้องเข้ามา แต่แทนที่มันจะพัฒนาแบบเป็นทีละขั้นตอน มันกลับพัฒนาแบบก้าวกระโดด มาเป็นมัลติมีเดีย จากแต่เดิมการส่งสัญญาณผ่านสาย มันก็ค้นพบว่าเป็นสายทองแดง ทองแดงส่งได้แต่เสียงโทรศัพท์ ต่อมาก็เป็นเคเบิ้ลใยแก้วนำแสงที่สามารถจะบรรจุข้อมูลที่จะส่งมาเป็นมัลติมีเดียได้ เพราะฉะนั้นต้องใช้ย่านความถี่และสายส่งสัญญาณที่ยาวมาก มันก็เป็นดิจิตอลที่แค่บีบอัดสัญญาณแล้วส่งได้มากขึ้น แม้เราจะไม่รู้ว่ามันทำยังไง แต่เรารู้ภาพรวมที่มันจะเกิดขึ้นเพราะอะไรมันถึงเกิดขึ้น และมันจะสอดคล้องกับความเป็นไปของสังคมอย่างไร

ในอนาคตคู่แข่งทางไม่ว่าจะเป็นดาวเทียมและฟรีทีวีคืออะไร

ก็คือคนทำสื่อรายใหญ่ อย่างสื่อที่มุ่งทำสื่อแบบเดียว หรือรายเล็กๆ อาจจะอยู่ได้แค่ไม่กี่ปี ยกตัวอย่างถ้าไทยรัฐจะทำทีวีดาวเทียมเต็มรูปแบบด้วยจะเป็นไง ตอนนี้เดลินิวส์ก็เริ่มทำแต่เขายังไม่ได้เรียนรู้ด้านโทรทัศน์อย่างเต็มตัว แต่ถ้าเขาทำและเต็มรูปแบบขึ้นมาด้วยฐานการเงินของเขาที่มีอยู่ แบรนด์รายเล็กที่อยู่แล้วไม่ปรับตัวก็จะทยอยตาย

ในอนาคตเมื่อมีคู่แข่งเยอะขึ้น ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น จรรยาบรรณสำคัญที่สื่อมวลชนต้องคำนึงถึงคือเรื่องใด

อย่าบิดเบือน อย่าชอบใครเชียร์ใครแล้วบิดเบือนไปทางนั้น มนุษย์มันหาความเป็นกลางลำบาก ในการไปบิดเบือน อย่าไปบิดเบือนความจริง มันเป็นสิ่งที่เลวร้าย เป็นการผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง ในที่สุดแล้วคนจะไม่ให้การตอบรับ

ถ้าเกิดว่าทำการบิดเบือนโดยที่ประชาชนไม่รู้ แล้วผลที่ตามมา

มันจะเป็นอย่างไร
ก็มีคนที่ประสบความสำเร็จจากการทำแบบนี้ เพราะได้รับความนิยมจากคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งสภาพการแบบนี้ เป็นสภาพการที่นำไปสู่ปัญหา สื่อไม่ควรนำพาคนไปสู่ความลุ่มหลง โดยไร้สติ นำไปสู่ความลุ่มหลงโดยทำให้ขาดการไตร่ตรอง คือจิตของมนุษย์มันเป็นจิตที่ถูกสร้างขึ้น เพื่อให้เกิดความหลง เมื่อเรารับอะไรซ้ำๆ อยู่เรื่อยๆ มันก็จะเชื่อในสิ่งนั้นโดยที่เราไม่รู้สึกตัว เราคิดว่าเรามีสติปัญญาไตร่ตรองแล้ว ดีแล้ว แต่ในความจริงเรากลับไปเชื่อโดยที่เราไม่รู้สึกตัว เพราะเราถูกครอบงำ เช่น ทำไมเราต้องใส่สูท ทั้งที่เราเคยใส่โจงกระเบนที่เหมาะกับสภาพพื้นที่บ้านเรา ผูกไท ใส่สูทร้อนจะตาย พอแต่งตัวอย่างนี้ก็ต้องไปอยู่ในห้องแอร์เราก็ต้องใช้พลังงานมากขึ้นไปอีก นี่ยกตัวอย่าง เพราะว่าเวลาจิตมันดันรับข้อมูลเข้ามามันก็เกิดความหลง แต่เราคิดว่าเราไม่หลงมันเป็นความทันสมัย จริงๆ มันหลงความทันสมัย ประเทศพม่าเขายังนุ่งโสร่งเพราะข่าวสารเข้าไปยาก นุ่งโสร่งสบายจะตายเดินได้คล่องแคล่วสอดคล้องกับวิถีชีวิต นี่คือความหมายของการหลงที่เกิดจากการถูกครอบงำ เราถูกครอบงำโดยวัฒนธรรมตะวันตก แต่มีการครอบงำที่ลึกซึ้งกว่านั้นนั่นคือการครอบงำในเรื่องความคิดทางการเมือง เพราะฉะนั้นเมื่อเกิดตรงนี้ขึ้นมา มันก็เกิดการครอบงำที่ไม่ได้สร้างให้คนคิดให้เป็น เกิดความเชื่อหลงใหลไปตามสิ่งที่ป้อนเข้าไป

คุณกลัวความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดในอนาคตไหม
ไม่กลัว เพราะการเจริญเติบโตของผม ผมจะดูธรรมชาติและความเป็นไปของสังคมเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นถ้าความเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นอย่างไร เราก็ต้องเข้าใจธรรมชาติ คนที่ดำรงคงอยู่สอดคล้องกับธรรมชาติมันถึงอยู่ได้อย่างเข้าใจความเป็นจริง อยู่อย่างใหญ่ก็อยู่อย่างใหญ่เข้าใจความเป็นจริง อยู่อย่างเล็กก็อยู่ได้ แต่ถ้าเล็กไปคิดการณ์ใหญ่ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของตัวเอง มันก็ตาย ผมก็อยู่อย่างเดิม อย่างพอเพียง ทำอะไรได้ได้แค่ไหนก็ทำแค่นั้น

ทำไมคุณไม่ทะเยอทะยานคิดการใหญ่
ก็เพราะเราไม่มีฐานที่จะแข็งแรงเท่าคนอื่นเขา เว้นแต่ว่าวันหนึ่งจะมีคนมาชวนเราไปรวมกันทำโน่นทำนี่ อันนี้เราก็ไม่มีปัญหา

คุณกลัวกับสถานีใหม่ๆ ที่มีทุนหนาๆ ไหม
ก็ไม่กลัว เพราะเราทำงานและบริหารสถานีให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายตลอดเวลา กลุ่มเป้าหมายของเรา รายใหญ่อาจจะมีลูกค้าอยู่ 30 ล้านคน เราได้ 1 ล้านคนเราก็อยู่ได้ เคยได้ยินชื่อ นิตยสารก่อสร้างไหม นิตยสารก่อสร้าง มันขายอยู่ในวงการก่อสร้าง แล้วมันก็อยู่ได้จนทุกวันนี้ เขาก็แค่ทำให้สอดคล้องกับชีวิตของตัวเอง แล้วมันก็อยู่ได้

กสทช. เข้ามามีบทบาทในอนาคต คุณคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญและต้องปรับตัวอย่างไร
ผมไม่ต้องปรับตัวเพราะผมไม่เคยบิดเบือน เราเสนอข่าวด้วยความจริงตลอด

คุณคิดว่า กสทช. จะมีผลอย่างไรต่อภาพรวมวงการสื่อ
มีในแง่ดี เพราะทุกวันนี้คนทำสื่อมันสะเปะสะปะกันหมดแล้ว ทำสื่อเทียมสื่อจริง สะเปะสะปะมาก มันจำเป็นที่จะต้องมีคนเข้ามาดูแลที่ผ่านมาในวงการสื่อมันก็มีหลักในการดูแลตัวเองแต่ไม่มีกฎหมายจะดูแล แต่พอสื่อมันพัฒนามากขึ้น มันก็ควรมีกฎหมายที่มาจัดระเบียบสื่อเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ผมเชื่อว่ามันจะดีสำหรับคนที่อยู่ในกฎเกณฑ์ และทำให้คนนอกกฎเกณฑ์มาอยู่ในกฎเกณฑ์ มันจะได้มาอยู่กันภายใต้กติกาเดียวกัน ก็ต้องอยู่กันให้ได้ภายใต้กติกานี้ ตอนนี้มันไม่มีกติกาเลย ใครอยากจะทำวิทยุก็ทำ อยากจะทำโทรทัศน์ก็ทำเพราะมันไม่มีกติกา ไม่มีผู้รักษากติกา จะบอกว่าเป็นสื่อแล้วไม่ต้องควบคุมก็ได้ แต่ต้องมีกติกา การควบคุมคือมาตรวจโน่นนี่ อันนั้นคือการควบคุม แต่กติกาก็คือว่ามันมีกติกาการอยู่ร่วมกันก็เหมือน สังคมประชาธิปไตยที่ต้องมีกติกาในการอยู่ร่วมกัน

คุณอยากให้องค์กรวิชาชีพสื่อ มีทิศทางอย่างไรในเรื่องของการดูแลสื่อ
ก็คงต้องมีอำนาจในควบคุมจรรยาบรรณ ระดับแรกในระดับของตัวองค์กร ต้องควบคุมให้ได้ ตัวที่สองคือตัวของผู้ปฏิบัติก็ต้องควบคุมให้ได้อย่างจริงจัง ซึ่งการควบคุมให้ได้อย่างจริงจัง ผมคิดว่ามันเป็นเรื่องสำคัญ เหมือนคนรุ่นใหม่ที่ทำข่าวบางคนนึกจะทำอะไรก็ทำ นึกจะบอกอะไรก็บอก องค์กรข่าวมันเกิดขึ้นเยอะ พอเกิดขึ้นเยอะองค์กรข่าวร้อยแห่ง แห่งละร้อย รวมกันเป็นหมื่น เราจะอยู่ได้อย่างไรโดยไม่มีกติกา องค์กรวิชาชีพต้องมีบทบาทสำคัญในการควบคุมจรรยาบรรณ เราอยากให้องค์กรมีสถาบันของตัวเองในการออกใบรับรองวิชาชีพ ซึ่งนี่มันเป็นจุดอ่อนในวงการสื่อสารมวลชน มันต้องมีใบประกอบวิชาชีพ ทนายความก็ต้องมีประกอบวิชาชีพ อาชีพที่มีส่วนเกี่ยวพันกับความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง ควรจะมีใบประกอบวิชาชีพ หมอนี่ทำผิดพลาดคนตายแค่คนเดียว แต่สื่อนี่ทำผิดพลาดคนตายทางความคิดเป็นหมื่นเป็นแสนคนนะ จำเป็นมากที่จะต้องมีใบประกอบวิชาชีพ นี่คือสิ่งที่ผมเรียกร้อง

เกณฑ์ในการออกใบประกอบวิชาชีพควรเป็นอย่างไร
ก็ต้องมีพรบ. ของวิชาชีพสื่อ ซึ่งไม่ได้หมายความว่าเข้ามาควบคุม แต่มีเพื่อให้องค์กรวิชาชีพมีอำนาจ แล้วองค์กรวิชาชีพก็จะมีสถานะและต้องมีสถาบันเป็นจริงเป็นจัง ในวันนี้จะจัดอบรมเป็นรุ่นๆ ไป แล้วใบประกอบวิชาชีพคุณต้องเข้าอบรมก่อน 3 เดือนคุณถึงจะได้ใบประกาศ หรือคุณต้องผ่านขั้นตอนแบบไหนก็ว่ากัน มันเหมือนทนายความ

โมเดลสถานีข่าวที่คุณอยากจะเป็น
ผมไม่ได้อยากเป็นใคร ผมอยากเป็นตัวผมเอง ไม่มีโมเดล ธรรมชาติเป็นแบบไหนก็ปล่อยให้เป็นแบบนั้น แต่ที่สำคัญสถานีเราต้องสดแล้วค่อยอธิบายเบื้องหลังว่าเป็นอย่างไร เครื่องมือเราพร้อม

สถานีโทรทัศน์ TNN 24

ปฏิวัติ วสิกชาติ

รองผู้อำนวยการฝ่ายข่าว สถานีโทรทัศน์ TNN 24

ภาพรวมอนาคตสถานีข่าวทางโทรทัศน์ที่คิดว่าน่าตื่นเต้นที่สุดคืออะไร รวมทั้งการปรับตัวทั้งคนดูและคนทำข่าว

ผมประมาณว่า สถานีข่าวโทรทัศน์น่าจะหมายถึงสถานีโทรทัศน์ที่ให้ความสำคัญกับงานข่าว มากกว่าร้อยละ 25 ของผังรายการทั้งหมด ซึ่งการเป็นสถานีข่าวได้มีเรื่องที่ต้องตื่นเต้นกันตลอดเวลาอยู่แล้ว แต่ที่เข้ามาเสริมความตื่นตัวให้กับสถานีข่าวโทรทัศน์ ก็คือ การเข้ามามีบทบาทของกสทช. ในทุกด้าน การเปลี่ยนผ่านของระบบ เทคโนโลยี และ การเข้ามากำกับ ดูแล กิจการโทรทัศน์-วิทยุ หนีไม่พ้นที่จะกระทบกับการประกอบวิชาชีพด้านงานข่าวแน่ คนไหน สถานีไหนปรับตัวกันแต่เน้นๆคงไม่เฉยๆกับการเปลี่ยนผ่านครั้งนี้ แต่สำหรับองค์กรที่ไม่เตรียมพร้อมเท่าที่ควร จะต้องเผชิญหน้ากับความโกลาหลแน่ เช่น การปรับเปลี่ยนระบบจากอนาล็อคเป็นดิจิตอล เพิ่มมาขึ้นจากสถานีโทรทัศน์ การแข่งขันกันเองที่จะมีความหลากหลายมากขึ้นโดยเฉพาะกับสถานีโทรทัศน์ที่เน้นงานข่าวเป็นหลัก หรือสถานีโทรทัศน์น้องใหม่จากสื่อสิ่งพิมพ์ที่กระโจนเข้ามาสู่วงการนี้ จะเพิ่มสีสัน เพิ่มตัวเลือกให้กับผู้บริโภคมากขึ้น

สิ่งที่ตามมาก็คือ แล้วผู้บริโภคข่าวสารจะไปทิศทางไหน ผมเชื่อว่า คงกระจายการรับชมอยู่สักพักใหญ่ ก่อนที่จะล็อครีโมตเลือกชมสถานีที่รักที่ชอบตามสไตล์ของแต่คน ผมยังเชื่อว่า ผู้บริโภคข่าวสารปรับตัวกับการรับชมหรือเลือกข่าวสารมานานแล้ว และน่าจะเป็นผู้กำหนดทิศทางสื่ออย่างเงียบๆมานานแล้วเช่นกัน เราจะสังเกตได้ในข้อมูลข่าวสารที่ผ่านทางโซเชียลมีเดีย หรือสังคมออนไลน์ต่างๆ ที่ดูเหมือนว่ามาแรงแซงความรวดเร็วในการรายงานข่าวของสถานีโทรทัศน์ข่าวไปแล้ว ที่ว่าไวๆ เข้านาทีต่อนาที และเหตุการณ์ต่อเหตุการณ์ ข่าวใหญ่ข่าวเล็ก หลุดผ่านสื่อเหล่านี้ก่อนทั้งสิ้น

สถานีโทรทัศน์ข่าวอนาคตคงไม่ได้หมายความถึงการรายงานข่าวผ่านทางจอโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว ไปไม่รอดแน่ คงต้องเสริมทางเลือกรับข้อมูลให้กับผู้บริโภคมากขึ้น ส่วนผู้บริโภคข่าวสารเองก็คงไม่ปรับตัวอะไรมาก เพียงแต่จะอยู่ในช่วงลองของใหม่สักระยะแล้วก็จะตกผลึก ซึ่งนั่นหมายถึงความอยู่รอดหรือไม่รอดของแต่ละสถานีโทรทัศน์ตามมา

นโยบายทิศทางข่าวของ TNN 24 จะเป็นอย่างไรต่อไป

พูดกันตรงๆ นะ สถานีโทรทัศน์ด้านงานข่าวทุกช่องก็จะบอก รวดเร็วทันเหตุการณ์ เจาะลึก อะไรประเภทนี้กันทั้งนั้น แต่อะไรที่จะทำให้ผู้บริโภคหยุดดูเรา หรือเปิดเราค้างไว้เผื่อมีเหตุการณ์ สำหรับ TNN

ผมว่ายังเป็นน้องใหม่สำหรับวงการนี้ ประวัติศาสตร์พื้นฐานของสถานีไม่ได้เน้นกับงานข่าวแบบที่เราเห็นในปัจจุบัน เราเอาความเป็น 24 ชั่วโมงมาเป็นจุดขาย โดยหวังที่จะเทข่าวใส่เข้าไป เวลาข่าวที่มากกว่าช่องอื่นๆ ข่าวมาก เวลามาก ไม่ต้องรอ 6 ชั่วโมงถึงจะสรุปข่าวที่ TNN ใช้เวลา 2 ชั่วโมงก็สรุปทันที ระหว่างนั้นก็มีรายการแทรกให้ดู ละครไม่มี เกมโชว์ไม่ได้เห็น เพราะฉะนั้น เหมาะกับสถานการณ์ที่สนองความกระหายข่าวของผู้ชมในบางช่วงบางเวลาได้เป็นอย่างดี แต่ที่สุดแล้ว ผู้ชมต่างหากจะเป็นเครื่องวัดตัวเราปริมาณมากไม่ได้หมายความว่าดีเด่นเสมอไป รูปแบบ แนวทางการนำเสนอข่าวที่มีสาระประโยชน์ ตอบโจทย์สังคมได้ หรืองานข่าวต้องเข้าถึงผู้บริโภคจริงๆ เราทำข่าวให้ผู้ชมดู ไม่ใช่ดูกันเอง ผมว่าสุดท้ายก็ไม่มีคนดู

โดยส่วนตัวแล้ว ผมเชื่อถือความแตกต่างอย่างมืออาชีพ มีจรรยาบรรณ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้ชมทุกกลุ่ม ไม่อาศัยความเจ็บปวด ความเดือดร้อนของผู้อื่นเป็นเครื่องมือหากิน สร้างชื่อเสียง นำเสนอข่าวเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง วินิจฉัย วิเคราะห์ทิศทางข่าวได้อย่างลึก และชัดเจน ไม่ตกเป็นเครื่องมือของใครทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา นั่นคือความกล้าหาญที่ TNN ต้องฝ่าด่านไปถึงจุดนี้ให้ได้

อนาคตรูปแบบและวิธีการนำเสนอข่าว ในอนาคต วิธีบริหารจัดการ จะเป็นอย่างไร

จะตอบแบบข้ามช็อต ไปข้างหน้าเลยแล้วกัน จากนี้ไปใครคิดจะตั้งสถานีข่าวต้องคิดหนักเพิ่มขึ้นเป็น 100 เท่า เพราะการเกิดใหม่ของระบบโทรทัศน์ดิจิตอล และสื่อที่มีความหลากหลายจนจับต้องไม่หมด ผู้ชมจะเป็นผู้กำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอมากกว่า เพราะเมื่อไหร่ที่ผู้ชมไม่พึงพอใจ เขาจะมีวิธีการค้นหาจากช่องอื่นๆ ได้มากกว่ามากมายจนกว่าจะพอใจ ความอดทนดูข่าวในแต่ละช่องนานๆ จะลดลง ความท้าทายที่จะไปเปิดดูช่องใหม่ๆ จะมีมากขึ้นตามไปด้วย ยังไม่รวมถึงกลไกทางการตลาดที่จะเข้ามาเป็นตัวแปรสนับสนุนความอยู่รอดอีก รายใหญ่รายเล็กคงไม่สำคัญ อยู่ที่กลยุทธ์ด้านงานข่าวจะเป็นแม่เหล็กดูดให้คนดูตรึงอยู่ที่ช่องของตนเองให้นานที่สุด ผมเชื่อว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวจะแข็งขันกันอย่างรุนแรง และท้าทายความสามารถของผู้สื่อข่าวโดยเฉพาะกับงานข่าวภาคสนาม กับข่าวเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ จะเป็นจุดขายของแต่ละสถานีโทรทัศน์มากขึ้นหลายเท่า เทคโนโลยีต่างๆ ที่จะนำภาพออกอากาศให้เร็วที่สุดจะถูกนำมาใช้ทุกรูปแบบ สิ่งที่น่าวิตกอย่างมากคือ ท่ามกลางการแข่งขันกันเองในการนำเสนอ แล้วประชาชนจะได้ประโยชน์จริงๆ จากเนื้อหาข่าวหรือไม่ การรายงานข่าวเกินจริง เพื่อสร้างความโดดเด่น หรือประเด็นนำเสนอคลุมเครือจนน่ากลัว หากไม่ควบคุมให้กับดี สุดท้ายก็จะเป็นการแข่งขันบนความไม่น่าเชื่อ การบริหารจัดการในสถานีข่าวต้องแยกให้ออกระหว่างอาชีพ กับ วิชาชีพ ต้องแยก ความอยู่รอด กับ ความน่าเชื่อถือ และที่สำคัญต้องรักษาความสถาบันของสื่อสารมวลชนไว้ให้ได้ แข่งขันกันให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงกับผู้ชม อย่าแข่งเร็ว แข่งเวลาเพียงอย่างเดียว

คู่แข่งที่แท้จริงของการทำข่าวโทรทัศน์คือใคร และแต่ละสถานีควรรับมืออย่างไร

คือตัวเราเอง กับองค์กรของเรา ถ้าสองส่วนนี้ไม่เข้าบทบาทหน้าที่ของกันและกัน ทุกอย่างจะจบลงในเวลาอันรวดเร็ว องค์กรสื่อไม่เหมือนบริษัทห้างร้านทั่วๆ ขั้นตอนต่างๆต้องน้อยที่สุด เรื่องพวกนี้ไม่ค่อยจะมีกล้ายอมรับกัน ได้แต่บอกว่าก็เป็นกันทุกแห่ง จะมากหรือน้อยเท่านั้น ซึ่งสำหรับงานสื่อสารมวลชน ถ้าเป็นศูนย์ได้ยิ่งดี ซึ่งผลงานที่ออกมาจะสะท้อนออกไปที่หน้าจอโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน

สิ่งที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการบริหารสถานีข่าวในอนาคต

ประเด็นนี้สำคัญที่สุด จริงๆ แล้วไม่ต้องเฉพาะอนาคต ความน่าเชื่อถือ การมีจริยธรรม จรรยาบรรณ การไม่ไปละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น ปฏิบัติตามกรอบของกฎหมาย ตรงนี้คือหัวใจของพวกของต้องยึดมั่นทั้งในที่ลับที่แจ้ง ความเสื่อมถอยของวิชาชีพนี้ ก็มักจะเริ่มต้นมาสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นถูกละเลย ตรงนี้คือตัวของสื่อมวลชนเอง และอนาคตผมเชื่อว่า ผู้บริโภคข่าวสารจะเข้ามาตรวจสอบการทำงานของสื่อมากขึ้น การบริหารงานสถานีโทรทัศน์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการนำเสนอข่าว และรวมถึงข้อกฎหมายต่างๆ ที่จะออกจาก กสทช. ตรงนี้คือความเสี่ยงอย่างมากในการบริหารทั้งส่วนของผู้ประกอบการ และของผู้ประกอบวิชาชีพ มายุคสมัยนี้ ผมเชื่อว่า ผู้ชมที่ถูกละเมิดโดยสื่อจะไม่นิ่งอยู่เฉยๆ และจะใช้สิทธิ์ต่างๆ ที่เปิดช่องทางให้ เพื่อดำเนินการกับสื่อเหล่านั้น หากองค์กรสื่อยังคงใช้กับคุ้นชินแบบเคยทำอย่างไรก็จะทำแบบนั้น เรียกว่า ละเมิดกันซ้ำซาก การลงโทษโดยสังคมและทางกฎหมายจะมีให้เห็นกันมากขึ้น และนี่คือสิ่งที่ต้องระวังอย่างมาก

อนาคตข่าวจากทีวีจะยังมีอิทธิพลอย่างสูงกับสังคมอยู่ไหม ในด้านไหน และอย่างไร

คำถามนี้ ต้องคิดหนัก ผมไม่แน่ใจว่าสื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลกับสังคมได้จริงหรือ และทางด้านไหน ความเห็นส่วนตัวคิดว่า สื่อโทรทัศน์ก็ยังไม่ได้มีอิทธิพลทางความคิดให้กับสังคมเท่าสื่อสิ่งพิมพ์ เพียงแต่สื่อโทรทัศน์สร้างอารมณ์ให้คนสนใจชมข่าวสารมากขึ้น แต่ไม่ได้ทำให้ผู้ชมต้องคิดตาม หรือวิพากษ์วิจารณ์ข่าวได้อย่างกว้างเช่นสื่อสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะประเด็นทางการเมือง เศรษฐกิจ สื่อโทรทัศน์หาดูเชิงลึกได้ยากมาก มีให้เห็นเพียง อ่าน ปล่อยเสียง จบข่าว เพราะฉะนั้น เราจะเห็นการเปิดประเด็นข่าวเชิงลึกที่เกิดจากสื่อโทรทัศน์นั้นน้อยมาก อาจจะมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้สื่อโทรทัศน์ดูจะเป็นสื่อฉาบฉวย ผ่านมาแล้วก็ผ่านไป เท่านั้น มาลองนึกดูก็ได้ว่า ในแต่ละปีจะมีข่าวชิ้นใดบ้างที่เปิดประเด็นโดยสื่อโทรทัศน์ ยิ่งประเด็นการเมือง ยิ่งยาก ผมวิตกว่า ความหลากหลายที่สื่อโทรทัศน์ที่จะเพิ่มจำนวนช่องมากขึ้น แล้วยังคงเดินตามกันไปแบบนี้ จำนวนที่เพิ่มขึ้นจะไม่ได้ช่วยอะไรให้สื่อข่าวโทรทัศน์มีบทบาททางสังคมเพิ่มขึ้น

คุณคิดว่า จรรยาบรรณควรจะเป็นสิ่งที่สื่อมวลชนควรคำนึงถึงให้มากขึ้นหรือไม่

จริงๆ แล้ว จรรยาบรรณ คือหัวใจในการประกอบวิชาชีพ ขาดจรรยาบรรณก็เหมือนกับขาดความสื่อมวลชนไป เพราะฉะนั้น ทันทีที่ตัดสินใจจะประกอบวิชาชีพนี้ จรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อสังคม ต่อผู้บริโภคข่าวสาร เป็นเสมือน ใบประกอบวิชาชีพ นี้ แต่ผม

ฝากไว้ว่า เราต้องลบคำสบประมาท พวกเราที่ว่า แมลงวันไม่ตอมกันเอง ให้ได้ เอาจริงเอาจังกับเรื่องนี้ และต้องจับตาไปที่ กสทช. ที่พยายามจะเข้ามาใช้จรรยาบรรณ ดำเนินการกับสื่อที่ออกนอลู่นอกทาง อีกทางหนึ่งจรรยาบรรณก็คือศีลของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ เมื่อไหร่ที่ละเมิดตัวคุณเองด้วยการละทิ้งจรรยาบรรณ ก็หมดสภาพการเป็นสื่อมวลชนไปแล้ว

การเตรียมความพร้อมกับการกำกับดูแลของ กสทช.เป็นอย่างไรบ้าง

เรียนตามตรง ถึงเวลานี้ ทุกอย่างยังอยู่ในกระดาษ และหลักการเท่านั้น บางส่วนพยายามประเมินผลที่จะเกิดขึ้นไว้บ้างแล้ว สำหรับ TNN ผมไม่อยากบอกว่า ไปตายดาบหน้า แต่คงต้องใช้คำว่า กสทช.ว่าอย่างไร ก็คงต้องปรับตัวและตั้งรับให้ได้ ในเมื่อรัฐธรรมนูญมอบอำนาจให้องค์กรอิสระนี้เข้ามาดูแล และองค์กรนี้ใช้เวลา 15 ปี เต็มกว่าจะคลอดออกมา เราคงไม่อาจปฏิเสธการเข้ามากำกับดูแลได้ แต่มีเหมือนกันที่ไม่เห็นด้วยก็พยายามที่จะสะท้อนกลับไป ส่วนจะได้ผลหรือไม่ ก็ต้องรอติดตาม สรุปก็คือ กสทช. เป็นกลไกหนึ่งที่เป็นทั้งที่พึ่งและที่ที่เราต้องเพิ่มความระมัดระวัง ความเสี่ยงขององค์กรอันดับแรกก็น่าจะมาจากการบริหารจัดการของ กสทช.นั่นเอง

กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆในการนำเสนอข่าว มีผลหรือข้อจำกัดในการทำงานในแง่ไหนอย่างไร

ผมเชื่อว่า กฎระเบียบต่างๆ มีทั้งข้อดีข้อเสีย แต่เราในฐานะสื่อมวลชนอะไรที่ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับการคุ้มครอง ตรงนี้ต้องยอมรับ และปฏิบัติตาม แต่ที่ต้องจับตาเป็นพิเศษระเบียบประกาศต่างๆ ที่จะออกจาก กสทช. ผมเห็นบางเรื่องแล้วไม่สบายใจ ดูเหมือนเข้าแทรกแซงการทำงานของสื่อมวลชนมากเกินไป

คิดว่าการเพิ่มขึ้นของโทรทัศน์ดิจิตอล จะส่งผลต่อสื่อหลัก ๆ อย่างไร

เชื่อว่าเป็นเพียงปรากฏการณ์เพิ่มสีสันให้กับวงการโทรทัศน์ หลังจากเราต้องทนกับระบบฟรีทีวีที่มีช่องจำนวนจำกัด และผู้บริโภคเองก็ปรับตัวไปก่อนด้วย ไปติดตั้งกล่องรับสัญญาณดาวเทียมชมกับเกือบหมดทั้งประเทศ ผมว่าเพิ่มจำนวนเป็นการเพิ่มตัวเลขบนรีโมตให้กดมากขึ้น และเนื้อหาสาระคงเป็นกรณีอื่น วันนี้ก็ยังเชื่อว่าประชาชนจะเป็นผู้ตัดสินอนาคตของแต่ละช่อง และถ้าจะมองปริมาณแล้ว โทรทัศน์ดิจิตอลจะเป็นเสือลำบาก มากกว่า

ประเด็นเรื่องบทบาทองค์กรวิชาชีพสื่อ คิดว่าอยากให้องค์กรวิชาชีพมีส่วนสนับสนุนการทำงานอย่างไรบ้าง

เราต้องแยกบทบาทองค์กรวิชาชีพสื่อออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงก่อนจะมี กสทช. และหลังมี กสทช. การที่มี กสทช. เข้ามากำกับดูแลสื่อโทรทัศน์-วิทยุ การรวมตัวกับผู้ประกอบวิชาชีพนี้ดูเหมือนจะน้อยมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะสื่อโทรทัศน์-วิทยุ ยังอยู่ในการกำกับดูแลของภาครัฐ และเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐเสียเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่ผู้ประกอบวิชาชีพนี้ก็ยังมีไม่มากนัก แต่ในช่วง10 กว่าปีที่ผ่านมาองค์กรวิชาชีพเกิดขึ้นมากมายและหลากหลายมากขึ้นจะไม่ว่าจะเหตุผลใดๆ ก็ตาม แต่ก็คิดว่าส่วนหนึ่งเกิดขึ้นเพื่อหมู่คณะ ส่วนจะเข้ามากำกับดูแลกันเองในส่วนของจริยธรรม จรรยาบรรณ นั้น คงต้องพิจารณากันเป็นรายองค์กร เมื่อมาถึงจุดเปลี่ยนผ่านครั้งใหญ่ภายใต้ กสทช. องค์กรวิชาชีพคงต้องปรับบทบาทและมีความเข้มแข็ง และแสดงความกล้าหาญในการรับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริโภคประเภทแมลงวันไม่ตอมกันเอง ไม่เป็นไร จากนี้จะมีคนมาช่วยตีแมลงวันแทน ผมเชื่อว่า กสทช. ต้องพยายามเข้ามาควบคุมเรื่องจรรยาบรรณ และความรับผิดชอบของสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม

เราจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 มาตรา 39 ที่ให้ กสทช. มีหน้าที่ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ และควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม

เพราะฉะนั้น พ.ร.บ.ฉบับนี้เปิดทางได้อย่างแน่นอน และ กสทช. ก็ได้เริ่มร่างประกาศหลายฉบับที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ หรือ สั่งการสื่อกระทำ หรืองดเว้นการกระทำ บ้างแล้ว หากองค์กรวิชาชีพไม่กำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมายที่ชัดเจนแล้ว ผมเกรงว่า กลไกควบคุมกันเองจะไปตกอยู่ในมือและเป็นเครื่องในการบริหาร จัดการสื่อ ในอนาคต นอกจากนี้ องค์กรวิชาชีพ คงต้องเร่งทำความเข้าใจกับการเปลี่ยนผ่านครั้งนี้ตัวผู้ปฏิบัติงานเอง และองค์กรสื่อ ผมเชื่อว่า จะถึงขณะนี้บุคคลากรในองค์กรสื่อเอง หรือตัวสื่อเอง บางคนบางแห่ง ยังคิดว่าสิทธิ เสรีภาพสื่อ คือทำอะไรก็ได้ ไม่รู้ ไม่เห็น แกล้งไม่รู้ แกล้งไม่เห็น เสกข่าว ปั้นแต่ง ทำตัวเองให้เด่นดัง เพิ่มค่าตัว โดยเอาความทุกข์ ความเศร้าของผู้ตกเป็นข่าวเป็นเครื่องมือ

อยู่องค์กรด้านวิชาชีพสื่อมาอย่างน้อย 2 องค์กร จะเห็นจุดแข็งจุดอ่อนของแต่ละองค์กร ที่ดูจะเหมือนกันก็คือ เราไปแข็งกับคนข้างนอก ไปมีอิทธิพลกับคนภายนอก แต่กับพวกเดียวกันดูจะตรงกันข้าม และมักจะส่งกลับปัญหาไปให้องค์กรแก้กันเอง ตรงนี้แหละ ที่ กสทช. จะไม่เข้ามาเพียงแค่บริหารคลื่นเท่านั้น ก็จะเข้ามาบริหารคนสื่อไปในตัว ถ้าเราองค์กรวิชาชีพไม่ปรับตัวให้ไปข้างหน้าสักก้าวสองก้าว ในที่สุดองค์กรวิชาชีพอาจจะเป็นเพียงประวัติศาสตร์ของสื่อสารมวลชนก็เป็นได้

สถานีโทรทัศน์ วอยซ์ทีวี

ทรงศักดิ์ เปรมสุข

กรรมการอำนวยการ บริษัท วอยซ์ทีวี จำกัด

ภาพรวมของสื่อโทรทัศน์ที่น่าตื่นเต้นที่สุดในอนาคตอันใกล้นี้คืออะไร

ผมมองว่าในอนาคตมันเป็นยุคของมัลติมีเดีย ซึ่งมันคงเป็นสื่อที่รวมกันทั้งหมดในแง่ของการนำเสนอ ทั้งภาพ เสียง และ informative และช่องทางในการนำเสนอสื่อ คงมีหลากหลาย และเติบโตเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต ผมมองว่าในอนาคตสื่ออินเทอร์เน็ตจะเข้าถึงผู้บริโภคอย่างใกล้ชิดมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ ซึ่งมันทำให้เกิดความหลากหลาย ทำให้เกิดความละเอียดของการนำเสนอมากขึ้น วันนี้ผู้บริโภคเขาไม่ได้แค่อยากอ่านตัวอักษรหรือแค่ดูภาพเคลื่อนไหวอย่างเดียว วันนี้ผู้บริโภคยังอยากได้ข้อมูลในหลากหลายรูปแบบ และเขามีโอกาสที่จะเข้าถึงเนื้อหาเหล่านั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ขึ้นอยู่กับว่าใครจะนำเสนอได้ดีกว่ากัน

คนทำสื่อและคนรับสื่อต้องมีการปรับตัวอย่างไรเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้น

สื่อต้องปรับให้ตัวเองมี multi task มากขึ้น คนที่เคยเขียนอย่างเดียวจะต้องรายงานข้อมูลได้ในหลายรูปแบบ ทั้งในรูปแบบของตัวอักษร ถ่ายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว บันทึกเสียง เพราะฉะนั้นรูปแบบของการนำเสนอมันควรจะมีความหลากหลาย ไม่ใช่เป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งอีกต่อไป ในอดีตเรามีแค่หนังสือพิมพ์ วิทยุ ทีวี อย่างใดอย่างหนึ่ง ทีวีใช้เวลาสั้นมากในการนำเสนอเนื้อหา แต่หนังสือพิมพ์ใช้เวลายาวมาก แต่ในอนาคตความสั้นและยาวอาจจะถูกทำให้กลมกลืนแล้วก็สามารถที่จะให้ข้อมูลมุมกลับ คือผู้รับสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แล้วนโยบายหรือทิศทางการนำเสนอข่าวสารของวอยซ์ทีวีเป็นอย่างไร

วอยซ์ทีวีพยายามทำตัวเป็น multimedia content provider คือให้ข้อมูลข่าวสาร สาระ เข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ ในทุกวิถีทางให้มากสุดเท่าที่จะมากได้ วันนี้คนใช้ชีวิตหลากหลาย ใช้ชีวิตที่บ้าน บนรถ ที่ทำงาน ในขณะที่มีสื่อติดตัวได้ตลอดเวลา แล้วสื่อที่อยู่ติดตัวมากที่สุดคือโทรศัพท์มือถือ และโทรศัพท์มือถือในอนาคตก็จะเปลี่ยนรูปแบบไป มันไม่ใช่แค่การติดต่อสื่อสารอีกต่อไปแล้ว แต่มันจะกลายเป็นเครื่องมือที่สามารถรับข่าวสาร เป็นเครื่องมือที่จะแสดงความคิดเห็น เป็นเครื่องมือที่จะถ่ายทอดเหตุการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ citizen journalist จะเกิดขึ้นอย่างง่ายดายจากเครื่องมือสื่อสารเหล่านี้ คำถามคือว่า เราจะสามารถกลั่นกรองคุณภาพของข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ให้มีความน่าเชื่อถือได้มากน้อยขนาดไหน อันนี้ก็เป็นหน้าที่ของคนกลาง เป็นหน้าที่ของสื่อที่จะทำ

สำหรับวอยซ์ทีวีเอง เราเป็นมีเดียคอนเทนต์โพรไวเดอร์ขนาดเล็ก ถ้าเทียบในอุตสาหกรรมทีวี ช่องทีวีที่เราเห็นอยู่ทุกวันนี้โดยส่วนใหญ่มีพนักงานไม่ต่ำกว่า 1,200 คน ซึ่งยังไม่รวมฟรีแลนซ์นะครับ ขณะที่วอยซ์ทีวีมีพนักงาน 250 คน ฉะนั้น ตำแหน่งของเราคือสถานีโทรทัศน์ขนาดเล็กที่ต้องมีประสิทธิภาพสูง จำนวนคนที่น้อยจึงไม่สามารถทำทุกเรื่องได้ สิ่งที่เป็นอยู่คือว่าเราเลือกเรื่องที่จะทำ เราเลือกเรื่องในการโฟกัสไปหากลุ่มเป้าหมายของเราที่เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ อายุประมาณ 15 - 30 ปี นี่คือ core target ของเรา ซึ่งคนกลุ่มนี้คือนักศึกษามหาวิทยาลัย (15 - 20) คนที่เพิ่งเริ่มทำงาน (22 - 28 ปี) ส่วน 28 - 30 เป็นกลุ่มของคนที่ทำงานมีประสบการณ์มากขึ้น เราจะ

คุยกับกลุ่มคนเหล่านี้เป็นหลัก เมื่อครู่พูดว่าคนเราน้อย แต่เราจะเลือกทำคอนเทนต์ที่เหมาะกับกลุ่มคนเหล่านี้ ทีนี้ พอมองในมุมกลับทำไมต้องเป็นมัลติมีเดีย เพราะว่ากลุ่มคนเหล่านี้เขาเสพสื่อด้วยความหลากหลาย เราต้องเข้าใจพฤติกรรมของเขาและเข้าถึงเขาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ วันนี้เขาอาจจะเสพสื่อทีวีที่เป็นทีวีจริงๆ ในบ้านน้อยกว่าการเสพสื่อผ่านโทรศัพท์มือถือหรือผ่านอินเทอร์เน็ตด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้น วอยซ์ทีวีจึงให้ความสำคัญกับสื่ออินเทอร์เน็ตค่อนข้างมาก เราเชื่อว่าแต่ละคนจะมีช่วงไพรม์ไทม์เป็นของตัวเอง เขาจะหาข้อมูลด้วยตัวของเขาเอง ไพรม์ไทม์ไม่ใช่ช่วงเดียวกับฟรีทีวีอีกต่อไปแล้ว ไพรม์ไทม์ของฟรีทีวีในอดีตคือหลังสองทุ่ม แต่ทุกวันนี้ฟรีทีวีหลังสองทุ่มมีรายการให้เลือกน้อยมาก มีเนื้อหาประเภทเดียว คือ ละคร ขณะที่ผมเชื่อว่าคนรุ่นใหม่ในอีกหลายๆ กลุ่มเขาอยากจะใช้ชีวิตในการเสพเนื้อหาอื่นๆ นี่คือสิ่งที่วอยซ์ทีวีพยายามที่จะมีความหลากหลายของเนื้อหา แล้วส่งไปให้ใกล้ตัวเขาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ไม่ว่าเขาจะอยู่บนรถไฟฟ้า อยู่บนลิฟต์ในที่ทำงาน วอยซ์จะไปอยู่ในทุกที่ที่ควรจะเป็น ที่ที่เขาใช้ชีวิตอยู่

คู่แข่งของวอยซ์ทีวีคือใคร และมีการเตรียมพร้อมในการรับมืออย่างไร

ผมมองว่าเราอาจจะมีคู่แข่งไม่ตรง สำนักข่าวขนาดใหญ่ เราก็ไม่ได้ไปแข่งกับเขาเพราะเราเล็กกว่าเยอะ อย่างเราทำไปในทางไลฟ์ไตล์ เราก็ยังไม่เห็นคนทำเรื่องไลฟ์สไตล์สักเท่าไหร่ เราเชื่อว่าเราแข่งกับตัวเองอยู่ เราคงพยายามที่จะจัดกลุ่มตัวเองให้ชัดเจน เข้าไปหากลุ่มเป้าหมายที่เราจำกัดอย่างที่ผมบอกไว้ตอนต้นให้ชัด ฉะนั้น ตอนนี้เรามีจุดเด่นเรื่องข่าว แต่เราก็จะขยายคอนเทนต์ออกไปให้มากขึ้นในเชิงของไลฟ์สไตล์ เราเรียกว่าเป็น smart content

สิ่งที่ควรระมัดระวังในการทำสถานีข่าวในอนาคตคืออะไร

ผมว่าอันดับแรก ต้องเรียนรู้ในการที่จะเป็นมัลติมีเดียจริงๆ วันนี้เป็นการเริ่มต้นของเรา ถึงแม้จะเริ่มมาแล้ว 3 ปีแล้วก็ตาม ซึ่งตอนนี้เรามีคนที่มีความชำนาญหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นโลกเก่าคือหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ทีวี แต่โลกมัลติมีเดียมันเป็นการผสมผสานรูปแบบในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เราจะทำยังไงให้เขาได้เห็นความหลากหลายของข้อมูลให้มาก มีบางอันที่ดูได้เร็ว และบางอันก็ดูได้ละเอียด อันนี้ต่างหากที่เป็นเรื่องที่ต้องผสมผสานให้ดี ผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่จำเป็นต้องมีมัลติทาสก์ในการนำเสนอ ส่วนเรื่องที่ต้องระวังในลำดับที่สองคือวันนี้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงได้ง่าย คุณจะเป็น hub ให้เขา ผมว่าคุณให้ความเยอะไม่ได้ ต้องให้ความพอดีที่มีคุณภาพสูง คุณต้องกลายเป็นคนคัดกรองให้เขาว่าคุณอยากจะคุยกับคนรุ่นใหม่อายุ 18 - 30 ยังไง คุณจะต้องเป็นคนคัดกรองที่เข้าใจโลกยุคใหม่ที่มีความเปลี่ยนแปลง เข้าใจความต้องการของเขาว่าอยากได้อะไร หน้าที่ของเราคือการเป็นคนคัดกรองที่ดี นำเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ ไม่ใช่ขยะ ให้เขาได้เสพ ถ้าเขาเชื่อว่าเราเป็นเซฟที่ดี เขาก็คงอยากจะมาร้านเราบ่อยๆ อันนี้ก็เป็นข้อระวังนะครับ คือต้องคัดกรอง ต้องมีคุณภาพสูงอย่างสม่ำเสมอ สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ชม ข้อที่สาม จุดเด่นของสื่อที่เป็นมัลติมีเดียคือ มันเปิดโอกาสให้คนเสพสื่อกลายเป็นคนที่สามารถออกความเห็นได้อย่างฉับพลัน ประเด็นคือเราจะกระตุ้นให้ความเห็นเหล่านั้นออกมาแล้วมีประโยชน์ได้อย่างไร ไม่ใช่ความเห็นที่เป็นโทษและไร้ประโยชน์

ฉะนั้น ควรจะกระตุ้นให้เกิด community ของความคิดสร้างสรรค์ และความฉลาด ให้มากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ เรามีหน้าที่กระตุ้นและคัดกรองให้ความคิดเห็นที่ดีออกไปสู่สังคม ความขัดแย้งเป็นเรื่องที่ดี แต่ต้องเป็นความขัดแย้งที่สร้างสรรค์ อีกข้อหนึ่งคือ คุณต้องไม่กลัวการเปลี่ยนแปลง ความสำคัญของโลกยุคใหม่คือมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจาก IT หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นแกนสำคัญของโลกมีเดียในอนาคตอันใกล้ ซึ่งก็พิสูจน์มาแล้วนะครับ แต่ว่าในอนาคตอันใกล้มันก็ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ โลกจะเล็กลง ข่าวสารจะถูกส่งได้เร็วขึ้น ใกล้ตัวมากขึ้น มีขยะมากขึ้น ประเด็นก็คือว่าคุณจะเข้าใจความเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างไร ถ้าคุณเข้าใจความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้ดีพอ คุณก็จะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น แต่ในหน้าที่ของสื่อ มันไม่ใช่หน้าที่ของการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น แต่มีหน้าที่เป็น trend setter ให้กับกลุ่มเป้าหมายด้วย หน้าที่ของผู้สื่อข่าว เป็นหน้าที่ของคนคัดกรอง เป็นหน้าที่ของการมองไปข้างหน้า นำเสนอสิ่งที่เป็นอนาคตที่ดีให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสิ่งสุดท้ายที่เราเชื่อมั่นในวิชาชีพของเรา คือเราเชื่อว่า เราจะนำเสนอสิ่งที่ดีเพื่อให้ทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ถ้าเราเชื่อแบบนั้น นั่นคือหน้าที่หลักในการนำเสนอข่าวสารออกไป ฉะนั้น ผมเชื่อว่าในอนาคตอันใกล้นี้ คนเสพสื่อจะฉลาดมาก เขาจะเลือกเสพเฉพาะสิ่งที่ดี และมีคุณภาพสูงเท่านั้น

แล้วการมีส่วนร่วมของคนเสพสื่อมันมีความสำคัญอย่างไร

ง่ายสุดเลยคือเขามีปฏิสัมพันธ์กับเราได้อย่างฉับพลัน และก็สามารถที่จะวิพากษ์วิจารณ์ความเห็นเรา ปรับปรุงเราให้ดีขึ้น เขาอาจจะบอกความต้องการของเขาว่าเขาอยากรู้เรื่องนี้ ทำไมไม่ทำเรื่องนี้ให้เขา เช่น ล่าสุด เป็นตัวอย่างที่ดีมากที่วอยซ์ทีวีถ่ายทอดสดการเปิดตัว iPhone 5 ของแอปเปิ้ลตอนเที่ยงคืนกว่า เราถ่ายทอดสดผ่านเว็บไซต์ ก็ไม่น่าเชื่อว่ามีคนดูมหาศาล ทำให้ unique IP เราเพิ่มขึ้น 26% เราคาดไม่ถึงว่าคนรุ่นใหม่เขาสนใจมาก แล้วก็นอนดึก แล้วเขาก็ติดตามข่าวสาร เรามองในมุมกลับ เรากำลังจะบอกว่าวันนี้เหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอีกซีกโลกหนึ่งสามารถถ่ายทอดสดมาอีกซีกโลกหนึ่งได้อย่างง่ายดาย ไม่ต้องรอ

คุณคิดว่าในอนาคตสื่อทีวีจะยังมีอิทธิพลอยู่ไหม

สื่อทีวีเป็นสื่อที่มีอิทธิพลสูงสุด ถูกไหมครับ แต่สื่อทีวีในอนาคตไม่ใช่แค่สื่อสารสองนาทีแล้วก็จบ สมัยก่อนทำข่าวใช้เวลาเสนอสองนาทีก็จบ ผมคิดว่าสื่อทีวียุคใหม่จะต้องสื่อสารด้วยหลายวิธีการ คุณอาจจะสื่อสารสองนาทีก็ได้ แต่คุณอาจจะต้องมีอีกคลิปความยาวครึ่งชั่วโมงเพื่อบอกรายละเอียด คุณอาจจะต้องมีภาพนิ่ง โคลสอัพบางอัน เพื่อจะบอกว่าดูนานๆ แล้วมันจะเป็นยังไง คุณอาจจะมีรายละเอียดของตัวอักษร ซึ่งเป็นข้อมูลดิบให้เขาอ่าน หรือมีแหล่งที่มาของข้อมูลดิบอีกสิบอย่างโยงไว้ เพื่อให้เขาสามารถไปหาข้อมูลเหล่านั้น หาความรู้เพิ่มเติมได้ นั่นจะทำให้สื่อทีวีสามารถคงอิทธิพลต่อไปได้

Leonard Nogel

ในเมื่อสื่อมีการเปลี่ยนรูปแบบไป มีความเป็นมัลติมีเดียมากขึ้น จรรยาบรรณที่ควรจะคำนึงถึงยังเหมือนเดิมอยู่ไหม หรือต้องมากขึ้นอีก

ผมว่ามันเป็นพื้นฐานปกตินะครับ ผมคิดว่าจรรยาบรรณมันเป็นเรื่องของคุณภาพของงานที่สูง คือเป็นงานที่มีข้อมูล อ้างอิงได้ ไม่หยาบคาย ไม่โกหก คนสมัยนี้หาข้อมูลเปรียบเทียบได้เร็วมากเมื่อคุณบอกไป 1 อย่าง การนำเสนอวันนี้แตกต่างจากสมัยก่อน ผู้บริโภคอาจจะมีข้อมูลของเขาเองที่ดีกว่า เร็วกว่าคุณด้วยซ้ำไป คำถามคือ ในฐานะที่คุณเป็นคนรวบรวม คุณจะทำให้งานออกมามีคุณภาพได้อย่างไร เพราะวันนี้คุณไม่ใช่คนที่นำเสนอข่าวที่เร็วที่สุดนะครับ ผู้บริโภคอาจจะเร็วกว่าคุณก็ได้ หน้าที่ของเราคือคนคัดกรอง ฉะนั้นจรรยาบรรณของเราคือการคัดกรองและนำเสนออย่างมีคุณภาพ ถ้าเราทำง่ายๆ แค่นี้ มันจะเป็นจรรยาบรรณ แต่ถ้าเราไม่คัดกรอง นำเสนออย่างไม่มีคุณภาพ วิจารณ์อย่างหยาบคาย ไม่สร้างสรรค์ ผมก็คิดว่านั่นไม่ใช่แนวทางของสื่อสารมวลชนในอนาคต ผมว่าผู้เสพสื่อต้องการข้อมูลที่มีคุณภาพ ที่จะทำให้ตัวเขาฉลาดขึ้น

เมื่อ กสทช. เข้ามามีบทบาทแล้ว จะทำให้การทำงานของวอยซ์ ทีวีเปลี่ยนไปไหม

ผมว่าบทบาทที่สำคัญของ กสทช. คือเข้ามาวางรูปแบบการคัดกรอง ผมไม่เรียกว่าการควบคุม คือจริงๆ เขาต้องเข้ามาช่วยกันวางกฎเกณฑ์ในการคัดกรอง การยกระดับคุณภาพ การทำให้อุตสาหกรรมนี้มีคุณภาพสูง ถ้าเรามองโลกในแง่ดี นี่คือบทบาทของ กสทช. ซึ่งก็คือการทำให้เนื้อหาที่มีประโยชน์ถูกนำเสนอให้มากขึ้น คือบางทีเนื้อหาที่มีประโยชน์คนดูก็อาจจะไม่อยากดูนะครับ แต่มันมีความจำเป็น ก็ต้องให้ความสำคัญกับเนื้อหาที่มีประโยชน์ ยกตัวอย่างง่ายๆ คือรายการเด็กในฟรีทีวีในอดีตไม่ถูกนำเสนอในเวลาที่เหมาะสม กสทช. จะต้องมีช่องทางในการเปิดโอกาสให้เนื้อหาที่มีประโยชน์ได้มีโอกาสเผยแพร่มากขึ้น กสทช. ต้องเป็น trend setter ที่ดีให้กับอุตสาหกรรมนี้ ฉะนั้น กสทช. ต้องมีความรู้ในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านของเทคโนโลยี กสทช. ต้องเป็นคนที่รู้ทิศทางของเทคโนโลยีที่จะไม่ทำให้ประเทศชาติล้าหลัง เพราะประเทศไทยล้าหลังมามากเกินไปแล้ว เพราะว่าเทคโนโลยีทำให้เรามีความรู้มากขึ้นในการพัฒนาชีวิตของเรา มันไม่ได้เป็นเรื่องของความสิ้นเปลือง กสทช. มีหน้าที่เห็นภาพอนาคต เรียนรู้มัน เอาสิ่งเหล่านั้นมาเผยแพร่ ให้คำแนะนำ กำกับดูแล อีกอย่างที่สำคัญมากคือเรื่องของเนื้อหา กสทช. มีหน้าที่สนับสนุนเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ซึ่งเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนต้องถูกสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อให้เนื้อหาเหล่านี้มีโอกาสได้ผลิต ซึ่งผู้ผลิตที่ตั้งใจจะผลิตเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต้องได้รับการสนับสนุน โดยเฉพาะผู้ผลิตรุ่นใหม่และรายเล็ก ทำยังไงให้ผู้ผลิตรายเล็กหน้าใหม่ที่เป็น young generation ได้รับการสนับสนุน รัฐหรือหน่วยงานของรัฐช่วยได้อย่างไร

ผมมองว่า ถ้าเราช่วยกันมองว่าเราต้องการเขามาช่วยอะไร ทำอะไรให้เรา มันจะเป็นประโยชน์มากกว่า ผมเป็นมืออาชีพ ผมคิดว่าผมทำหน้าที่ของผมอยู่แล้ว ผมต้องการความช่วยเหลืออะไรอีก มีคนมาศึกษาวิจัยให้ผม มีคนมาวางกฎเกณฑ์การตรวจสอบความ

นิยมของคนดู ซึ่งส่งผลต่ออุตสาหกรรมนี้ในมูลค่าแสนล้านบาท ใครจะเป็นคนช่วยวางกฎเกณฑ์และตรวจสอบ วิธีการวัดความนิยม (rating) ใครจะเป็นคนช่วยผลักดันคุณภาพงานให้มันดีขึ้น โดยเฉพาะเนื้อหาบางอย่างที่ไม่ได้เป็น mass content ใครจะเป็นคนบอกว่าทิศทางเทคโนโลยีควรจะเดินไปทางไหน เราไม่มีเวลามาศึกษาวิจัยด้วยตัวเอง เราทำงานของเราตรงนี้ นี่เป็นหน้าที่ที่ กสทช. จะต้องทำ เราไม่ได้ต้องการให้เขามาวุ่นวายกับชีวิตเรา เขามีหน้าที่ในการที่จะทำให้ชีวิตเราสะดวกสบายและมีคุณภาพมากขึ้น

แล้วอย่างนี้พวกกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ มีความสอดรับกับปัจจุบันอย่างไร

ผมคิดว่าการออกกฎเกณฑ์มันเป็นเรื่องที่ดี มันทำให้มีระเบียบวินัย แต่การออกกฎเกณฑ์ที่มาทำให้ความคิดสร้างสรรค์ฝ่อ เป็นเรื่องที่ไม่ดี เพราะฉะนั้น ต้องมาถกเถียงกันซึ่งเป็นเรื่องปกติของสังคมสมัยใหม่ แต่เมื่อไหร่ที่กฎเกณฑ์ที่ถูกวางไว้มันทำให้เกิดความยุ่งเหยิงวุ่นวายก็ต้องมีการปรับเปลี่ยน ผมเชื่อว่าวันนี้การสะท้อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทำได้ง่ายขึ้นเยอะมาก เพราะคนที่เรียกร้องให้เกิดการปรับเปลี่ยนไม่ใช่ผู้ประกอบการ แต่กลายเป็นประชาชน ซึ่งมันกระทบกับเขามากกว่า ผมคิดว่าการเรียกร้องจะไม่ได้เกิดจากคนกลุ่มเล็กๆ อีกต่อไป การเรียกร้องจะเกิดจากกลุ่มคนใหญ่ๆ มีสื่อในมือแล้ว สื่อในมือเขาคือโซเชียลมีเดีย เขามีสิทธิ์ที่จะเสนอ เรียกร้องอะไรก็ได้ วันนี้มีหลายเรื่องมากที่สังคมได้ออกความเห็นหรือเรียกร้องผ่านโซเชียลมีเดียแล้วส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐที่จะต้องรีบเปลี่ยนและแก้ไข ฉะนั้น ผมมองโลกในแง่ดีเหมือนเดิมว่า วันที่การสื่อสารระหว่างกันมันทำได้เร็วและมีประสิทธิภาพ คนในสังคมฉลาดขึ้น เขาจะมีการเรียกร้องที่มีวินัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทุกวันนี้ใครอยากจะเป็นผู้ผลิตรายการในอินเทอร์เน็ตก็ง่ายมาก และการที่คนดูจะได้มีช่องทางการเสพสื่อที่หลากหลายขึ้นจะมีประโยชน์อย่างไร

เยอะนี่เยอะแน่ครับ แต่คนจะเลือกเสพเฉพาะสิ่งที่เขาสนใจและสิ่งที่เขาเห็นว่ามันมีคุณภาพ ส่วนตัวผมไม่กลัวเรื่องเยอะ แต่ผมกลับมองว่าเป็นโอกาสที่ดี ที่วันนี้คนรุ่นใหม่มีช่องทางในการที่จะนำเสนอความคิดของตัวเอง คนรุ่นใหม่กลายเป็นสื่อได้ ในอดีตกว่าคุณจะเป็นสื่อได้ คุณต้องเป็นบริษัทขนาดยักษ์ แต่วันนี้ไม่ใช่ คุณอาจกลายเป็นคนคนเดียวที่เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมสูงก็ได้ถ้าคุณทำงานเป็น เพราะฉะนั้น เรามองโลกในแง่ดีว่าเทคโนโลยีเปิดโอกาสให้คุณเป็นเจ้าของสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับว่าคุณจะพัฒนาตัวเองได้อย่างไร ทีนี้ ถ้าเรามองในมุมกลับ สื่อหรือความคิดหรือความรู้จำนวนมหาศาลได้ถูกหมุนเวียนอยู่ในสังคมไทย มันจะไม่เป็นเรื่องที่ดีหรือ ถ้าเรามองโลกในแง่ดีเหมือนเดิม บอกว่าความรู้หรือความคิดที่สร้างสรรค์จำนวนมหาศาลได้ถูกคิดตลอดเวลาและถูกเผยแพร่อย่างมหาศาลในสังคมไทย แล้วก็มีโอกาสเลือกหยิบใช้แล้วก็มีความหลากหลาย คุณสนใจเรื่องปลูกกระบองเพชร ผมสนใจเรื่องปลากัด ผมสนใจเรื่องการเมือง ผมสนใจเรื่องนาโนเทคโนโลยี เราอยากเห็นความคิดสร้างสรรค์จำนวนมหาศาลเกิดขึ้นจากการผลิตของคนรุ่นใหม่ ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ไปได้เร็ว ผมมองว่าเป็นเรื่องที่ดีมาก แล้วคนเหล่านี้ก็จะเติบโตขึ้นมาเอง กลายเป็นบริษัทขนาดยักษ์ในอนาคต

ถ้ามองภาพรวมของธุรกิจสื่อทุกวันนี้ องค์กรสื่อหลายๆ แห่งพร้อมหรือยังสำหรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นสื่อในอนาคต

ผมไม่กล้าวิจารณ์ แต่ผมมองว่าทุกคนต้องเริ่มเข้าใจและเข้าถึงเทคโนโลยีให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ อีกเรื่องคือ ต้องเข้าใจ net generation หรือคนรุ่นใหม่ที่ต้องเติบโตขึ้นมากับยุคสมัยของอินเทอร์เน็ต เราต้องเข้าใจว่าเขาใช้ชีวิตอย่างไร คนในยุค TV generation กับ net generation เขามีพฤติกรรมที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงในการใช้ชีวิต เคยมีบทวิเคราะห์บอกว่า วันนี้คุณเข้าเฟซบุ๊กกี่ครั้งในชีวิตประจำวันของคุณ ซึ่งในอดีตคุณไม่เคยต้องวุ่นวายกับการเข้าเฟซบุ๊กใช่ไหม วิธีการมันเปลี่ยนไปมหาศาลนะครับ เพราะฉะนั้น พฤติกรรมในการหาข้อมูลข่าวสารของเขาเป็นอย่างไร ก็ต้องเข้าใจเขา นี่พูดในมุมแค่ว่าเราเป็นสื่อ จริงๆ ต้องกลับไปตีความว่าสื่อคืออะไร สื่อคือคนทำอะไร ซึ่งสื่อก็คือคนที่ทำหน้าที่คัดกรอง นำเสนอเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ

อยากเห็นองค์กรวิชาชีพมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงของสื่อในอนาคตอย่างไร

ผมคิดว่าการเป็นองค์กรวิชาชีพมันมีหน้าที่ในการช่วยกันพัฒนาให้คุณภาพของงานให้สูงขึ้นเรื่อยๆ ผมว่าหน้าที่สำคัญที่สุดคืออันนั้น พัฒนาคน พัฒนางานให้สูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะฉะนั้น ในมุมกลับองค์กรวิชาชีพควรจะเข้มงวดอย่างยิ่งต่องานที่ไม่มีคุณภาพ วันนี้เรามัวแต่พูดถึงงานจรรยาบรรณ แต่จริงๆ แล้วงานที่ไม่มีคุณภาพมีมากมายมหาศาล องค์กรวิชาชีพ โดยเฉพาะองค์กรวิชาชีพสื่อไม่ได้ลงไปจัดการงานที่ด้อยคุณภาพเลย ถ้าเราวางมาตรฐานของงานที่มีคุณภาพ เช่น คุณห้ามใช้คำหยาบในการนำเสนอข่าวสาร เราอาจจะบอกว่าคำหยาบเป็นเรื่องของเทรนด์ องค์กรวิชาชีพอาจจะต้องบอกว่า ประมาณนี้เราคิดว่าหยาบ ก็ถกเถียงกัน ในต่างประเทศ มืออาชีพลอกเนื้อหาของอีกคนหนึ่งไปลง ถูกประณามว่าคุณไม่ให้เกียรติ ไม่บอกที่มา ไม่บอกแหล่งข่าวอย่างชัดเจน นั่นคือองค์กรวิชาชีพของเขาทำการบ้านว่าคุณภาพของงานที่ดีคืออะไร สิ่งที่วอยซ์ ทีวีอยากทำคือเราอยากจะให้โพรไฟล์นักข่าว ให้นักข่าวรับผิดชอบข่าวที่ตัวเองเสนอ ใส่ชื่อนักข่าวลงไปว่า ข่าวชิ้นนี้ ผลิตหรือรายงานโดยใคร คนคนนี้คือใคร และคนคนนี้จะต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่คุณนำเสนอต่อสาธารณชน มีการวิพากษ์วิจารณ์จากคนดูได้ว่าคุณนำเสนอเนื้อหานี้อย่างมีคุณภาพสูงจริงหรือเปล่า สรุปคือองค์กรวิชาชีพไม่ได้มีหน้าที่แค่ดูแลการเป็นคนดีเท่านั้น แต่ต้องดูแลคนทำงานสื่อให้มีคุณภาพด้วยควบคู่กันไป

Spring News

ศุทธิชัย บุนนาค

ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร สถานีโทรทัศน์ Spring News

มุมมอง สื่อโทรทัศน์ในอนาคต

สถานีข่าวโทรทัศน์ที่เกิดขึ้นมากมายในปัจจุบัน น่าจะเป็นโอกาสดีสำหรับผู้บริโภคที่จะมีโอกาสเลือกรับข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายมากขึ้น แต่น่าเสียดายที่กลายเป็นทางเลือกมากมายก็จริงแต่คุณภาพเนื้อหาของข่าวสารกลับกลายเป็นข่าวสารหรือข้อมูลเพียงบางส่วนที่สนองตอบกับวัตถุประสงค์ขององค์กรสื่อนั้นๆที่มีจำนวนไม่น้อยมักเป็นสื่อเลือกข้างที่มีให้เห็นมากมายในสื่อโทรทัศน์ดาวเทียมและสื่อออนไลน์ สื่อโทรทัศน์หลักที่มีผู้ชมเข้าถึงได้มากมายก็ยังต้องยึดติดกับผลประโยชน์ทางธุรกิจเป็นสำคัญ และจะหลีกเลี่ยงที่จะนำเสนอข้อมูลข่าวสารและประเภทเจาะลึกครบด้านที่ต้องปะทะกับการเมือง หลีกเลี่ยงได้ก็หลีกพ้นไปเลย คือมีความเกรงใจ หรือเกรงกลัว

เรื่องนี้เป็นความจริงที่ต้องยอมรับ ขณะนี้มีความเป็นไปได้ที่ผลของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคมและสื่อสารมวลชนโดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิตอลทำให้เกิดสื่อใหม่ๆ มากมายขึ้นในสังคมไทย ทั้งดิจิตอลทีวีที่ทำให้เกิดสถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดินขึ้นได้อีกราว 40 สถานีจากเดิมที่มีแค่ 6 สถานีคือช่อง 3, 5, 7, 9, 11และไทยพีบีเอส สถานีโทรทัศน์ดาวเทียมก็สามารถมีได้กว่าสองสามร้อยสถานี ทั้งนี้ยังไม่รวมสื่อ New Media ต่างๆ ที่มีช่องทางเกิดได้อีกนับไม่ถ้วน

สิ่งที่น่าตื่นเต้นเฝ้ารอคอยและลุ้นที่อยากจะเห็นก็คือสถานีโทรทัศน์ข่าวที่มีความเป็นมืออาชีพ มีจรรยาบรรณ ไม่เป็นสื่อเลือกข้าง ไม่มีฝ่าย ไม่มีสี ไม่สยบหมอบด้วยความเกรงใจอิทธิพลของการเมืองหรือกลุ่มนายทุนที่มองแต่ประโยชน์ตนคือจะได้เห็นไหม! สื่อโทรทัศน์ข่าวที่เป็นกลางเสนอความจริงครบด้าน เป็นที่พึ่งให้กับประชาชนอย่างแท้จริง ที่บอกว่าอยากเห็น หมายถึง อยากเห็นในเชิงปริมาณและคุณภาพคือมีสถานีโทรทัศน์ข่าวแบบนี้เกิดขึ้นให้มากกว่านี้ เพื่อคนไทยได้มีโอกาสเลือกรับสื่อประเภทนี้มากขึ้น สำหรับคนข่าวนั้นเชื่อว่านักข่าวมืออาชีพจำนวนไม่น้อยก็อยากจะได้มีโอกาสทำงานในองค์กรสื่อประเภทนี้เช่นกัน

อนาคตข่าวจากสื่อโทรทัศน์รวมทั้งโทรทัศน์ดาวเทียมนั้นมองว่ายังคงมีอิทธิพลต่อสังคมอยู่ แต่จะลดน้อยลงไปจากการแพร่ของสื่อ New Media ต่างๆ ที่จะมีบทบาทมากขึ้นในรูปของ Digital Press โดยเทคโนโลยีสื่อออนไลน์ รวมทั้ง Mobile TV ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คือประชาชนมีทางเลือกมากขึ้นและสะดวกที่จะดูข่าวโทรทัศน์ในทุกๆ สถานการณ์ของชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะอยู่ในรถยนต์ รถไฟฟ้า ในที่ทำงานหรือนั่งพักผ่อนอยู่ที่ใดก็ตาม ก็จะสามารถใช้เวลาว่างในการบริโภคข่าวจากสื่อในรูปแบบต่างๆ สิ่งสำคัญผู้คนกำลังถวิลหาสื่อที่มีคุณภาพ มีความฉับไว มีความเป็นกลาง ให้ข้อมูลครบถ้วนรอบด้าน ให้ความรู้ให้สติปัญญา และหากจะมองว่าคู่แข่งที่แท้จริงของข่าวโทรทัศน์คือใคร ก็ไม่ใช่ใครที่ไหนคือตัวของสื่อนั้นๆเอง ที่จะแสดงผลงานสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคได้มากกว่ากันการจะไปให้ได้เช่นนั้น ต้องอาศัยคุณภาพของบุคลากรสื่อที่ต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมให้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีรายได้ที่มั่นคง และมีโอกาสแสวงหาความรู้ที่รอบด้านเท่าทันต่อทุกๆ สถานการณ์บนโลกใบนี้

บุคลากรในวงการสื่อมวลชนต้องเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและหน้าที่ขององค์กร ในยุคสื่อดิจิตอล องค์กรสื่อจะมีลักษณะเป็น Multi Media ในองค์กรเดียวกันคือจะหลอมรวมสื่อต่างๆ เข้าอยู่ด้วยกัน จะเห็นได้ว่าสำนักหนังสือพิมพ์ใหญ่ๆ หลายสำนักเริ่มจะเข้าไปทำสถานีข่าวโทรทัศน์ สถานีโทรทัศน์ดาวเทียมและมีทั้งงานเวปไซต์ในสื่อออนไลน์เพิ่มเข้าไปอีก ต่อไปองค์กรสื่ออาจจะมีทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์และ Digital Press ในสื่อนิวมีเดีย ฉะนั้นคนทำสื่อจึงต้องเตรียมตัวรู้งานที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้ง 3 สื่อ และต้องทำงานในลักษณะ Multi Skill มีความสามารถทำงานได้หลากหลายหน้าที่ในตัวคนเดียว อาจจะต้องเขียนข่าวเอง ตัดต่อเอง หรือหากจำเป็นต้องถ่ายภาพได้

ในฐานะที่ดูแลบริหารสถานีข่าวโทรทัศน์ดาวเทียม (สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์) ที่เป็นเสมือนทางเลือกให้กับผู้บริโภคข่าวโทรทัศน์ การกำหนดนโยบายและทิศทางในการนำเสนอข่าวนั้นที่สำคัญคือต้องรู้จักตัวตนของตัวเองว่ามีจุดเด่น จุดด้อยแตกต่างอย่างไรกับสถานีโทรทัศน์หลักทั้งหลายคือ การลงทุนที่มีแนวคิดแบบ Low Cost คือเลือกใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะงานและธรรมชาติของสื่อตัวนี้ ปัจจุบันเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่คุณภาพและประสิทธิภาพเท่าเทียมกับอุปกรณ์ที่ใช้ในสถานีโทรทัศน์หลักต่างๆ แต่ราคาย่อมเยากว่าเป็นเท่าตัวมีให้เห็นมากมาย และจบบริหารอย่างไรที่จะเป็นจิ๋วแต่แจ๋ว อย่างเช่นในสถานการณ์ฉุกเฉินที่ผู้ชมต้องการเห็นเหตุการณ์ที่ฉับไว เราสามารถใช้อุปกรณ์ของเราที่เล็กกะทัดรัดราคาแค่แสนกว่าบาท ขณะนี้สถานีใหญ่ๆต้องใช้อุปกรณ์ถ่ายทอดราคานับสิบล้านบาท แต่สปริงนิวส์สามารถเข้าไปถึงที่เกิดเหตุและรายงานข่าวได้อย่างฉับไว ขณะที่รถถ่ายทอดขนาดใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงเหตุการณ์ได้ เช่น สถานการณ์เหตุการณ์จลาจล หรือน้ำท่วมที่ผ่านมา

การบริหารจัดหาเครื่องอุปกรณ์สามารถเลือกใช้วิธี Low Cost แต่คนต้องลงทุนในงบประมาณที่เท่าเทียมกับสถานีโทรทัศน์หลักทั้งที่อัตราโฆษณาของสถานีต่ำกว่าเป็นสิบเท่า จึงต้องบริหารและจัดหาบุคลากรที่มีใจรักในงานข่าว มีความเสียสละที่จะทำงานเพื่อประโยชน์ของประชาชน ทำงานในลักษณะ Multi Skill คือความ

หลากหลายหน้าที่ในตัวคนเดียว นักข่าวของเราหลายคนจึงต้องเป็นทั้งคนหาข่าว ตัดต่อภาพ หากจำเป็นก็ทำหน้าที่ช่างภาพและเป็นนิวส์โปรดิวเซอร์ไปด้วยในตัว แต่อย่างไรก็ดีขณะนี้มีประชาชนจำนวนมากนิยมติดตั้งจานรับดาวทียมแพร่ไปทั่วประเทศ จึงทำให้สถานีโทรทัศน์ดาวเทียมเข้าไปอยู่บนเวทีเดียวกันกับสถานีหลักทั้งหลาย สิ่งที่ต้องเตรียมตัวให้พร้อมเมื่ออยู่บนเวทีใหญ่ คือ คุณภาพงานที่จะโดนใจคนหันมานิยมดูสถานีเรามากขึ้นที่สำคัญที่สุดคือต้องเป็นสื่อที่เป็นกลาง ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด สีใด นำเสนอข่าวที่เป็นจริงทันเหตุการณ์ และผู้ชมสามารถนำข่าวที่ได้รับไปวิเคราะห์ที่จะให้เห็นถึงอนาคตได้ สปริงนิวส์จึงกำหนดสโลแกนที่บ่งบอกถึงวิสัยทัศน์และนโยบายในการทำงานคือ “ข่าวจริง สปริงนิวส์ ทันเหตุการณ์ เห็นอนาคต”

สำหรับความคาดหวังที่อยากเห็นบทบาทองค์กรวิชาชีพสื่อคือการทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้อยู่ในอาชีพนี้ได้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสื่อสารมวลชนอย่างแท้จริง เสริมความรอบรู้ที่เท่าทันต่อทุกๆสถานการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกใบนี้ และที่สำคัญคือผลักดันให้เป็นอาชีพที่มีสวัสดิภาพอย่างมั่นคงมีเกียรติและศักดิ์ศรี สร้างสรรค์งานข่าวเพื่อประชาชนคนไทยอย่างแท้จริง

โลกของข่าวสาร ไม่ได้มีแค่ผู้เล่นหน้าเก่า แต่ผู้เล่นหน้าใหม่ กำลังวังชา ที่กำลังสดและทอปฟอร์ม ก็มีให้เห็นเป็นความหวังของสังคมเป็นระยะๆ และบางทีผู้เล่นหน้าใหม่ๆ นี่แหละ ที่อาจจะเป็นตัวเปลี่ยนเกมสำคัญของการแข่งขันในแวดวงธุรกิจสื่อ เราจึงไม่พลาดที่จะนำเสียงของคนรุ่นใหม่ๆ มาสะกิดหรือสะท้อนให้คนรุ่นใหญ่ได้คิดในพื้นที่เดียวกันนี้

10 QUESTIONS WITH NEW GENERATION MEDIA

'จอห์น' - วิญญ วงศ์สุรวัฒน์

พิธีกรรายการฟรีทีวีที่หันมาทำหน้าที่เป็นนักเสียดสีสังคม ซึ่งใช้สถานีทีวีออนไลน์อย่าง SpokeDark.tv ในสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะรายการ 'เจาะข่าวตื้น' ที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงจนสามารถก้าวเข้าสู่ปีที่ 3 ได้ด้วยมาดกวนๆ และประเด็นที่ยียวนสังคมเช่นเดิม

01. คุณมองว่าตัวคุณเองกำลังทำหน้าที่อะไรอยู่

ไม่ได้ทำหน้าที่อะไรเลยครับ เพียงแต่ทำงานเลี้ยงชีพตัวเองด้วยสิ่งที่ตัวเองชอบหรือสนุกที่จะทำมากกว่า และพอดีเรื่องที่ชอบ และเรื่องที่ทำดันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นงานที่สะท้อนมุมมองในสังคมออกมาเลยอาจจะดูเหมือนเป็นการทำหน้าที่สื่ออะไรสักอย่าง แต่ผมไม่ได้มองว่าเราทำหน้าที่ หรือมันเป็นหน้าที่เฉพาะของพวกเรา หรือสื่อเท่านั้น เพราะถ้าเอาเข้าจริงๆ ทุกคนก็มีส่วนในการสังเกตหรือจับตามองสิ่งที่มีผลกระทบกับเราภายในสังคม อยู่ที่คุณทำกันบ้างหรือเปล่า หรือเพียงแค่มองว่ามันเป็นหน้าที่คนอื่นเท่านั้น

02. คุณคาดหวังให้สิ่งที่คุณทำอยู่มีผลกระทบต่อสังคมและคนรุ่นใหม่อย่างไร

ถ้าเฉพาะเจาะจงที่รายการเจาะข่าวตื้นของ SpokeDark.TV มันก็เป็นสิ่งที่พวกเราทีมงานมุ่งหวังกันมาแต่ต้นอยู่แล้วครับว่าเราอยากให้ผลงานหรือรายการของเราทำให้คนรุ่นใหม่เกิดการตื่นตัว หรือให้รายการไปกระตุ้นต่อม awareness ในตัวพวกเขาหน่อยว่าสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ อย่างพวกข่าว หรือการกระทำของคนมีอำนาจในสังคม หรือกลุ่มอำนาจในสังคมมันมีผลกับพวกคุณนะ ไม่เห็นผลกันทางตรงก็ทางอ้อม ถ้าไม่รีบตื่นตัวกันให้ไวให้เร็ว สังคมก็แย่กันพอดี นี่ยังไม่รวมการนำเสนอเรื่องของพฤติกรรมของสังคมที่เป็นๆ กันอยู่นะครับ เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องที่พยายามสร้างความ awareness กันนิดหนึ่ง เพราะบางทีที่เป็นๆ ที่ทำๆ กันอยู่ในสังคม บางคนไม่รู้ตัวกันเลยว่ากำลังทำอะไรกัน อย่างการออกมาเรียกร้องบางอย่างทั้งๆ ที่ไม่รู้ข้อมูลเรื่องราวที่มาที่ไป อยากได้โน่น อยากได้นี่ โดยไม่คิดว่าจะมีผลกระทบกับชาวบ้านเขาหรือเปล่า

03. แรงบันดาลใจในการทำงานของคุณมาจากอะไร

ผมว่าน่าจะเป็นเรื่องของความหงุดหงิดมากกว่านะ แล้วมันถึงจะนำพาไปสู่แรงบันดาลใจ คือพวกผม (ผม โรซี่ พี่แอ้ม ครอบครัวและทีมงานเจาะข่าวตื้น) หงุดหงิดรำคาญจนบางทีอารมณ์เสียด้วยซ้ำเมื่อมีเรื่องราวเกิดขึ้นในสังคม และเป็นเรื่องราวที่ไม่น่าจะเกิดขึ้น แต่ทำไมสื่อกระแสหลักไม่พูดถึงกันเลย หรือทำไมถึงพูดอ้อมไปอ้อมมาทำไมไม่พูด หรือไม่นำเสนอให้มันตรงประเด็นไปเลย หรือเกรงใจหรือมีอะไรในกอไผ่กันหรือเปล่า ในเมื่อไม่พูด ถ้าอย่างนั้นพวกเรากลุ่มคนที่ไม่มีกระบอกเสียง ไม่มีสื่อ พวกเราทำกันเองก็ได้ ทำในแบบของเรา แต่ต้องไม่ทำแบบสะเปะสะปะ ทำมั่วๆ หรือทำด้วยอารมณ์ คือต้องทำอย่างมีหลักมีเกณฑ์ นำเสนออย่างมีหลักการ เพราะเราเห็นว่าก็มีเยอะนะที่ผุดไปทำสื่อกันเอง แต่ดันใส่อารมณ์เลือกข้าง จนไม่เหลือความน่าเชื่อถือเลย เราต้องไม่เป็นแบบนั้น ไม่ใช่ว่ากล้าอย่างเดียวเราต้องมีทิศทางที่ชัดเจนและถูกหลักการด้วย

04. คุณคิดว่าพลังของคนรุ่นใหม่มีความสำคัญอย่างไรต่อสังคม และจะมีวิธีดึงพลังเหล่านั้นออกมาอย่างไร

ผมว่าคนรุ่นใหม่ แบบที่อาจจะยังเรียนอยู่หรือเพิ่งเรียนจบ เขามีพลังเยอะมากนะครับ และแน่นอนว่าพลังคนรุ่นใหม่มีความสำคัญต่อสังคมเราอยู่แล้ว แต่ปัญหาไม่ได้อยู่ที่ว่าจะดึงมันออกมาได้ยังไงหรอก อยู่ที่ว่าพลังงานเหล่านั้นถูกนำไปใช้ หรือถูกชี้นำให้เอาไปใช้ในทางที่มันถูกต้อง สร้างสรรค์ หรือมีประโยชน์ไหม มีหลายเหตุการณ์มากนะครับที่เราก็เห็นๆ กันอยู่ว่ามันถูกเอาไปใช้ในทางที่ผิดหรือไร้ประโยชน์หรือไม่สร้างสรรค์ อย่างการสร้างเรื่องของสถาบันจนบ่มเพาะให้เด็กตีกัน แล้วอย่างนั้นมันมีประโยชน์ตรงไหน หรือเอาเด็กไปเดินขบวนรณรงค์ ถือป้ายเรียกร้องบางอย่าง มันสร้างสรรค์ตรงไหน บางทีผู้ใหญ่บอกให้เด็กไปทำโน่นทำนี่ แต่ไม่ได้ส่งเสริมอะไรเขาเลย ไม่ว่าจะเรื่องของเงินทุน การสนับสนุนต่างๆ เด็กก็ทำแทบตายแต่ผลที่ออกมาไม่ได้ดี ท้ายสุดก็ไม่ได้อะไร นี่แหละคือปัญหา คนรุ่นใหม่แสดงพลังออกมาเสมอแหละครับ แต่ดันโดนคนรุ่นก่อน หรือสังคมที่อ้าแขนรอรับดูดพลังหรือทำลายคนรุ่นใหม่ไปเสียอย่างนั้น เพราะฉะนั้นอยากให้คนรุ่นใหม่เขาเป็นกลุ่มคนที่จะนำพาสังคมนี้ให้ก้าวต่อไป กรุณาอย่าแค่หวังหรือพูดอะไรสวยหรู กรุณาลงมือทำและสนับสนุนเขาด้วยครับ

05. คุณมองอนาคตของสื่อยุคใหม่อย่างไร
ผมคิดว่ามันกำลังไปในทางที่ดีนะครับ ที่บอกว่าดีก็เพราะความที่เทคโนโลยีเอื้อให้เราสามารถที่จะบริโภคสื่อได้กว้างและหลากหลายมากขึ้นถ้าสังคมมีประสิทธิภาพมากพอที่จะแยกแยะและรู้จักบริโภคสื่อ สำหรับสื่อที่ไม่มีคุณภาพก็น่ากลัวครับ คือน่ากลัวว่าเขาจะอยู่ไม่ได้ และยังจะมีสื่อใหม่ๆ เกิดขึ้นมาแทนที่ ก็ดีนะครับ ถ้ามีคุณภาพก็อยู่รอดไป ถ้าไม่มีก็หายไปก็เท่านั้น ก็จะได้เป็นแรงผลักดันให้สื่อหัดพัฒนาหรือหันย้อนกลับมาดูตัวเองว่าไอ้ที่ทำๆ กันอยู่จนเคยชิน คิดว่าในโลกที่เปลี่ยนไปตอนนี้คุณจะอยู่รอดไหม?

06. คุณคิดว่าสื่อยุคเก่าควรจะมีการปรับตัวอย่างไร
เห็นสื่อหลายแห่งก็ปรับตัวทางกายภาพกันนะครับ อย่างเช่นย้ายจากกระดาษไปลงดิจิตอล หรือใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย แต่ผมว่ามันก็แค่นั้น ประเทศของเรา จากที่เคยพูดคุยกันอยู่แค่ในที่แคบๆ ปิดๆ มีสื่อให้อ่านให้ดูไม่กี่เจ้าค้นหาข้อมูลที่จะเอามาเปรียบเทียบลำบากก็ต้องอดทนอ่านอดทนดูกันไป แต่ตอนนี้มันเปิดกว้าง มีที่ให้คนไปศึกษาหาเรื่องราวข้อมูลเพิ่มเยอะแยะมากมาย จนถ้าสื่อกระแสหลักในบ้านเราเจ้าเดิมๆ ยังนำเสนอได้แคบๆ ไม่เป็นกลาง ไม่สร้างสรรค์หรือสักแต่ขายโฆษณาเพราะคิดว่าตัวเองเป็นสื่อกระแสหลักก็ไม่ต้องห่วงหรอกครับ ท้ายสุดผู้บริโภคเขาก็หันไปบริโภคอย่างอื่นดีกว่า

07. คุณคิดว่าบทบาทของสื่อที่ดีควรเป็นอย่างไร
พอใช้คำว่า “ดี” แล้วก็พูดยากนะครับ เหมือนเวลาถามว่าคนดีคืออะไร คนดีเป็นยังไง ดีของใครมันก็ต่างกัน บางคนบอกดำดี บางคนบอกว่าขาวดี แล้วอะไรล่ะดีก็ต่างคนต่างดีในมุมตัวเอง เอาเป็นว่าคนที่เป็นสื่อควรทำในสิ่งที่ตัวเองเชื่อครับ

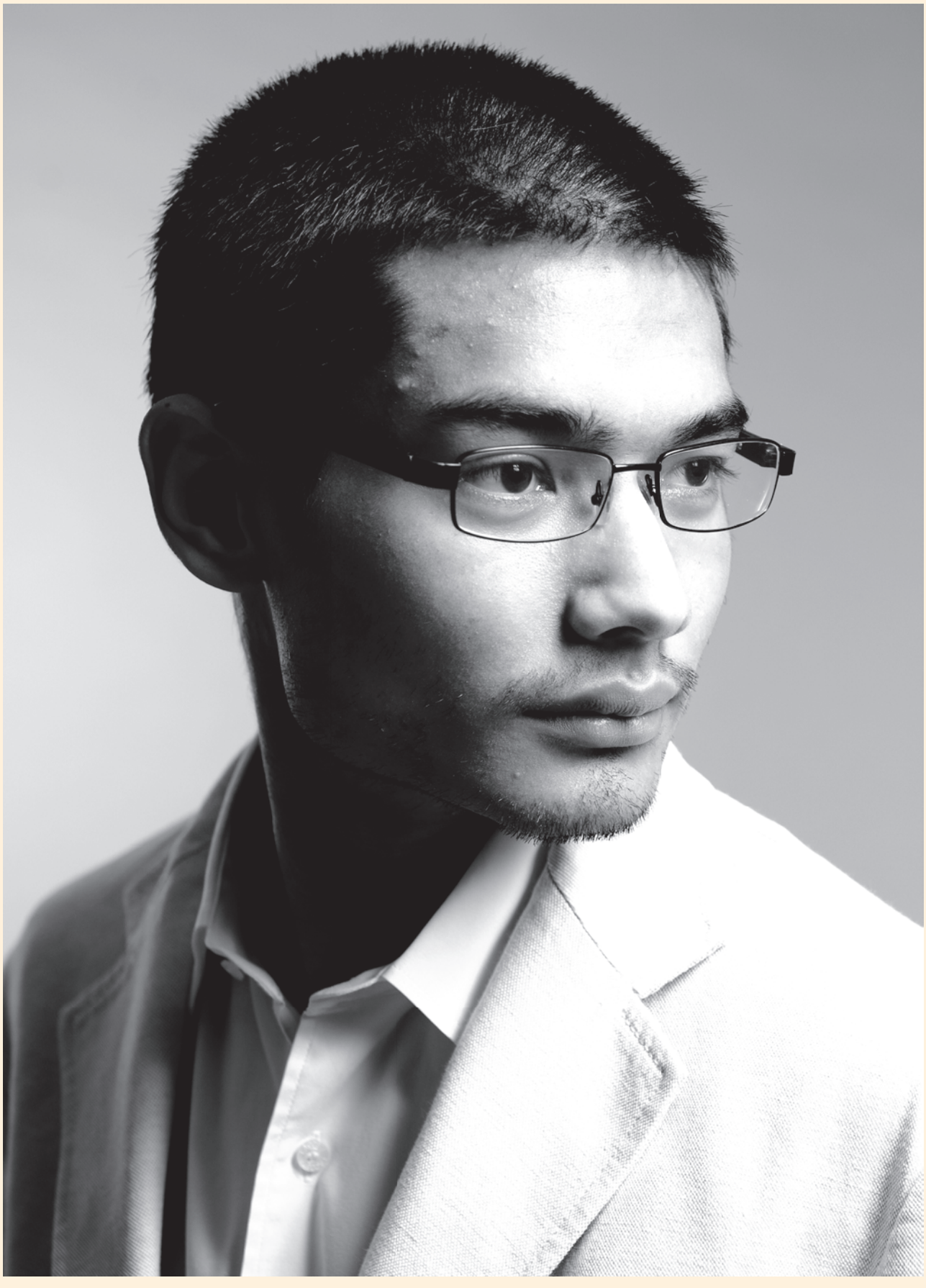
08. คุณมองอนาคตการทำงานของตัวเองอย่างไร
คงทำไปเรื่อยๆ ครับ ตอนนี้พวกเรามีความสุขกับการทำงานของเราและเราได้รับการยอมรับมากขึ้นกว่าเดิมเยอะ ทำให้เรายิ่งอยากทำให้ดียิ่งขึ้นไปอีก

09. สิ่งที่คุณคาดหวังให้เกิดขึ้นในวงการสื่อของไทยคืออะไร
ไม่ได้คาดหวังอะไรมากครับ ท้ายที่สุดกลไกทางสังคมก็จะเป็นผู้กำหนดเองแหละว่าสื่อในบ้านเราสื่อไหนจะอยู่หรือจะไป หรือจะได้รับความเชื่อถือขนาดไหน ผมไม่ชอบคาดหวัง เพราะหวังทีไรก็มักจะผิดหวังทุกที

10. แนวโน้มของสื่อรูปแบบไหนที่คุณกำลังให้ความสนใจมากที่สุด
ผมอยากเห็นสื่อเมืองต่างประเทศอย่างของอาเซียนมาทำข่าวบ้านเราบ้าง ลองดูว่าจะเป็นยังไง อย่างมาทำข่าว ตรวจสอบโครงการของรัฐต่างๆ หรือแม้กระทั่งวงการกีฬา วงการบันเทิง ดูสิว่าสื่อนอกเขาจะนำเสนอยังไง น่าสนุกดีนะครับ ตรงไปตรงมาไม่ต้องเกรงใจใคร

ภาพจาก a day BULLETIN

ภาพจาก a day BULLETIN

หม่อมราชวงศ์ เฉลิมชาตรี ยุคล

คนทำสื่อยุคใหม่ผู้ก่อตั้ง FukDuk.com ที่เปิดมุมมองของคนรุ่นใหม่ผ่านสื่อที่หลากหลาย ทั้งทีวีออนไลน์ บล็อก และนิตยสารออนไลน์ ซึ่งถือเป็นสื่อรุ่นใหม่ที่น่าจับตามอง

01. คุณมองว่าตัวคุณเองกำลังทำหน้าที่อะไรอยู่
เล่าเรื่องครับ หน้าที่ของผมคือนำเรื่องไปเล่าต่อ เพื่อไปสู่คนอีกกลุ่ม

02. คุณคาดหวังให้สิ่งที่คุณทำอยู่มีผลกระทบต่อสังคมและคนรุ่นใหม่อย่างไร
ผมคาดหวังให้คนแต่ละคนได้รับโลกทัศน์ใหม่ๆ ในแง่มุมต่างๆ จากเรื่องที่ผมสื่อออกไป บางครั้งก็เป็นสาระบ้าง หรือบางครั้งก็เติมเต็มอารมณ์บ้างครับ

03. แรงบันดาลใจในการทำงานของคุณมาจากอะไร
การได้มองเห็น การได้เรียนรู้ การได้ค้นพบว่ามนุษย์แต่ละคนมีเรื่องราวและประเด็นต่างๆ ที่จะแชร์กันได้ครับ พอเราได้มองเห็น เราก็อยากให้คนอื่นเห็นในสิ่งที่เราเห็น รู้ในสิ่งที่เรารู้ รู้สึกในสิ่งที่เรารู้สึกครับ และนั่นเป็นแรงบันดาลใจชั้นเยี่ยมทีเดียวครับ

04. คุณคิดว่าพลังของคนรุ่นใหม่มีความสำคัญอย่างไรต่อสังคม และจะมีวิธีดึงพลังเหล่านั้นออกมาอย่างไร
คนรุ่นใหม่มีความกลัวน้อยครับ กล้าที่จะทำผิดพลาด และในความผิดพลาดนั้นมักจะมีความรู้และความงามใหม่ๆ งอกเงยบังเกิดขึ้นมาตลอดครับ การดึงพลังเหล่านั้นออกมานั้นต้องพยายามให้คนรุ่นใหม่ได้มีโอกาสลองผิดลองถูก การตั้งกรอบที่รัดกุมเพื่อความปลอดภัยเกินไปคือสิ่งที่บั่นทอนพลังของคนรุ่นใหม่ที่จะได้ทำผิดครับ

05. คุณมองอนาคตของสื่อยุคใหม่อย่างไร
มันจะไหลเหมือนน้ำครับ ภาชนะในการบริโภคสื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปได้เสมอๆ เนื้อหาของสื่อใหม่ก็จะเป็นเหมือนน้ำ มันจะอยู่ได้ในทุกภาชนะและคงทนต่อเรื่องของกาลเวลาครับ ไม่ว่าจะบริโภควันนี้หรืออีกสิบปีข้างหน้าก็จะได้เนื้อหาที่ยังคงทันสมัยอยู่เสมอครับ

06. คุณคิดว่าสื่อเก่าควรจะมีการปรับตัวอย่างไร
ปรับให้ตัวเองเปิดกว้างครับ ทั้งในเรื่องลิขสิทธิ์ที่จะต้องเปิดกว้างกับการแชร์ การทำซ้ำ การดัดแปลงมากขึ้น ทั้งในเรื่องของกลุ่มเป้าหมายที่จะเปิดกว้างขึ้นทั้งคนไทย คนเอเชีย หรือคนต่างประเทศ และในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุน ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ลดการใช้กระดาษ (และทำลายสิ่งแวดล้อม) แต่ไปมุ่งเน้นที่การใช้สมองมากขึ้น ผลิตงานให้น้อยลงแต่โดนมากขึ้น ทำงานล่วงเวลาให้น้อยลง แต่งานสนุกขึ้น

07. คุณคิดว่าบทบาทของสื่อที่ดีควรเป็นอย่างไร
ไม่โดนบดบังโดยความโลภ ความโกรธ และความอาฆาตครับ

08. คุณมองอนาคตการทำงานของตัวเองอย่างไร
ทำในสิ่งที่ตนเองอยากทำครับ อยู่ในพื้นที่สีเทาของสื่อใหม่ ทดลองอะไรใหม่ๆ ไปเรื่อยๆ ไม่มีวันหมดสิ้น และพยายามหาความล้มเหลวใหม่ๆ ใส่เข้ามาในชีวิตเพื่อเพิ่มพูนความรู้ครับ

09. สิ่งที่คุณคาดหวังให้เกิดขึ้นในวงการสื่อของไทยคืออะไร
คาดหวังให้ผู้ชมสามารถมองทะลุสื่อไปถึงเจตนาของผู้สร้างสื่อว่าแต่คนสื่อที่เราเสพนั้นสร้างจากเจตนาเช่นไรครับ สื่อดีอาจจะมีเจตนาร้าย และสื่อร้ายๆ ก็อาจจะมีเจตนาดีก็ได้ครับ

10. แนวโน้มของสื่อรูปแบบไหนที่คุณกำลังให้ความสนใจมากที่สุด
สื่อส่วนบุคคลครับ การเล่าเรื่องที่ให้บุคคลเป็นศูนย์กลาง ไม่ต้องปั้นแต่งเรื่องราวให้มากนัก เช่น Instagram, Facebook, Twitter เราติดตามคนหนึ่งคนเพราะตัวเขาเป็นเช่นไร ความคิดเขาเป็นเช่นไร เขากินอะไรเป็นอาหาร เขาเรียนรู้อะไร อ่านเว็บอะไรบ้าง เขาถ่ายรูปแฟนเขา ครอบครัวเขาทำอะไรต่อมิอะไร มันคือโลกของการสร้างสื่อส่วนบุคคลที่เราเลือกจะตาม ตอบโต้ แนะนำ และสนิทสนมได้ครับ มันก็เป็นรูปแบบหนึ่งของสื่อเช่นกันครับหากเราทำให้มันเป็น

จากจุดเริ่มต้น

กลางปี พ.ศ. 2543 ท่ามกลางกระแสความตื่นตัวเรื่องการปฏิรูปสื่อหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 บรรดานักข่าวทั้งในระดับปฏิบัติงานและฝ่ายบริหารของสถานีวิทยุและโทรทัศน์ และค่ายอิสระต่างๆ กลุ่มหนึ่ง ได้รวมตัวกันเพื่อจัดตั้ง **"สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย"** ขึ้นเพื่อรณรงค์และติดตามกระบวนการปฏิรูปสื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 โดยเฉพาะมาตรา 40 ที่ระบุว่าคลื่นความถี่เป็นสมบัติของชาติ ซึ่งจะมีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของชาติ หรือ กสช. เป็นองค์กรอิสระที่สำคัญที่สุดในการกำกับดูแลกิจการโทรทัศน์และวิทยุทั้งหมดของประเทศ ที่เคยขึ้นอยู่กับการดูแลของหน่วยงานราชการและกองทัพ เพื่อให้มีการจัดสรรใช้ประโยชน์จากทรัพยากรคลื่นความถี่เหล่านี้ ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2544 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยจุดประสงค์หลักที่สำคัญของสมาคมฯ คือ การมุ่งเป็นองค์กรหลักที่เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิรูปคลื่นความถี่ และผลักดันให้เกิดความโปร่งใส ไม่ให้เกิดความบิดเบือนจนการปฏิรูปสื่อกลายเป็นเพียงเวทีรักษาผลประโยชน์ของคนไม่กี่กลุ่มเท่านั้น ขณะเดียวกัน ก็มุ่งหวังที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนาคุณภาพ และจิตสำนึกของคนข่าววิทยุและโทรทัศน์ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และปราศจากการครอบงำทางการเมืองและทางธุรกิจ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยได้วางการทำงานในด้านต่างๆไว้ดังนี้

- งานด้านสิทธิเสรีภาพ
- งานด้านวิชาการ
- งานด้านต่างประเทศ
- งานด้านสมาชิกสัมพันธ์

คณะกรรมการบริหารและสมาชิก

คณะกรรมการบริหารสมาคมฯ มีจำนวนไม่เกิน 15 คน เป็นผู้แทนจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์จากหน่วยงานต่างๆ ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ส่วนสมาชิก จะต้องเป็นผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับสื่อวิทยุและโทรทัศน์

(ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในข้อบังคับสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย)

หมวดที่ 1

ความทั่วไป

ข้อ 1. สมาคมนี้มีชื่อว่าสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
ย่อว่า สขวท. เรียกเป็นภาษาอังกฤษ THAI BROADCAST JOURNALISTS ASSOCIATION
ย่อว่า TBJA

ข้อ 2. เครื่องหมายของสมาคมมีลักษณะเป็นรูป นกพิราบอยู่บนสายฟ้า

ข้อ 3. สำนักงานของสมาคมตั้งอยู่ ณ 538/1 ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ข้อ 4. วัตถุประสงค์ของสมาคม เพื่อ
4.1 ปกป้องคุ้มครองสมาชิกของสมาคมผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบ
4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบวิชาชีพนักข่าววิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ให้มีเสรีภาพในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารการโฆษณาและการแสดงออก ส่งเสริมสิทธิการรับรู้ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย
4.3 ผดุงไว้ซึ่งมาตรฐานอันดีงามของสมาชิกโดยให้ยึดจริยธรรมแห่งวิชาชีพและความรับผิดชอบเป็นหลักอันสำคัญยิ่ง
4.4 ส่งเสริมสวัสดิการและความสามัคคีระหว่างสมาชิก ส่งเสริมการทำตนให้เป็นประโยชน์ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมวิชาชีพทั้งภายในและนอกประเทศ
4.5 ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างชนในชาติ ความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ เพื่อยังสันติสุขภราดรภาพ ความเคารพในสิทธิมนุษยชนตลอดจนความอยู่ดีกินดีให้เกิดขึ้นในโลก

หมวดที่ 2

สมาชิก

ข้อ 5. สมาชิกของสมาคมมี 2 ประเภท คือ
5.1 สมาชิกสามัญ ได้แก่
5.1.1 นักสื่อสารมวลชนที่มีตำแหน่งและ / หรือรายได้ประจำ และมีอายุงานไม่น้อยกว่า 6 เดือน
5.1.2 ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเสนอข้อมูล ข่าวสาร และสาระประโยชน์ต่อสาธารณะผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์และมีอายุงานไม่น้อยกว่า 6 เดือน
5.1.3 ผู้เคยมีคุณสมบัติตามข้อ 5.1.1 แต่พ้นจากตำแหน่งมาไม่เกิน 1 ปี โดยมิได้ถูกวินิจฉัย โดยองค์กรวิชาชีพว่าประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
5.2 วิสามัญสมาชิก ได้แก่
5.2.1 ผู้เคยมีคุณสมบัติตามข้อ 5.1 และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเกิน 1 ปี โดยมิได้ถูกวินิจฉัยว่าประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
5.2.2 ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเสนอข้อมูล ข่าวสาร และสาระประโยชน์ผ่านสื่ออื่น

ข้อ 6. สมาชิกจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้
6.1 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว
6.2 เป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย

6.3 ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ

6.4 ไม่ต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย หรือไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือต้องโทษจำคุก ยกเว้นความผิดฐานประมาท หรือลหุโทษ การต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดในกรณีดังกล่าว จะต้องเป็นในขณะที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกหรือในระหว่างที่เป็นสมาชิกของสมาคมเท่านั้น

ข้อ 7. ค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงสมาคม

7.1 สมาชิกสามัญต้องเสียค่าลงทะเบียนครั้งแรก 100 บาท ค่าบำรุงสมาคมเป็นรายเดือนๆ ละ - บาท หรือค่าบำรุงเป็นรายปีๆ ละ 100 บาท

7.2 สมาชิกกิตติมศักดิ์มิต้องเสียค่าลงทะเบียนและค่าบำรุงสมาคมแต่อย่างใดทั้งสิ้น

ข้อ 8. ผู้ประสงค์สมัครเป็นสมาชิกให้ยื่นใบสมัครตามแบบของสมาคมต่อเลขาธิการ โดยมีสมาชิกสามัญรับรองอย่างน้อย 1 คน เมื่อเลขาธิการได้รับใบสมัครแล้วให้ตรวจสอบคุณสมบัติและความถูกถ้วนก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพิจารณาในการประชุมคราวถัดไป

หากเลขาธิการเห็นว่าไม่สมควรรับผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกให้แจ้งให้ผู้นั้นทราบโดยไม่ชักช้า และให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อนายกสมาคมภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับคำปฏิเสธและให้นายกสมาคมนำเรื่องเข้าหารือในการประชุมคณะกรรมการบริหารในคราวถัดไป

มติในการรับสมาชิกจะต้องได้รับคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของกรรมการที่มาประชุม เมื่อคณะกรรมการบริหารมีมติรับผู้ใดเป็นสมาชิกแล้ว ให้ผู้นั้นนำเงินค่าสมัครและค่าบำรุงมาชำระให้เสร็จสิ้นจึงจะมีผลให้ผู้นั้นเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์

ข้อ 9. ถ้าคณะกรรมการพิจารณาอนุมัติให้รับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก ก็ให้ผู้สมัครนั้นชำระเงินค่าลงทะเบียนและค่าบำรุงสมาคม ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการ และสมาชิกภาพของผู้สมัคร ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้สมัครได้ชำระเงินค่าลงทะเบียน และค่าบำรุงสมาคมฯ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ถ้าผู้สมัครไม่ชำระเงินค่าลงทะเบียนและค่าบำรุงภายในกำหนด ก็ให้ถือว่าการสมัครนั้นเป็นอันยกเลิก

ข้อ 10. สมาชิกภาพของสมาชิกกิตติมศักดิ์ ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่หนังสือตอบรับคำเชิญของผู้ที่คณะกรรมการได้พิจารณาลงมติให้เชิญเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม ได้มาถึงยังสมาคม

ข้อ 11. สมาชิกภาพของสมาชิกให้สิ้นสุดลงด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

11.1 ตาย

11.2 ลาออก โดยยื่นหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติ และสมาชิกผู้นั้นได้ชำระหนี้สินที่ยังติดค้างอยู่กับสมาคมเป็นที่เรียบร้อย

11.3 ขาดคุณสมบัติสมาชิก

11.4 ที่ประชุมใหญ่ของสมาคม หรือคณะกรรมการได้พิจารณาลงมติให้ลบชื่อออกจากทะเบียนเพราะสมาชิกผู้นั้นได้ประพฤตินำความเสื่อมเสียมาสู่สมาคม

ข้อ 12. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

12.1 มีสิทธิเข้าใช้สถานที่ของสมาคมโดยเท่าเทียมกัน

12.2 มีสิทธิเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการของสมาคมต่อคณะกรรมการ

12.3 มีสิทธิได้รับสวัสดิการต่างๆ ที่สมาคมได้จัดให้มีขึ้น

12.4 มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสมาคม

12.5 สมาชิกสามัญมีสิทธิในการเลือกตั้ง หรือได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นกรรมการสมาคม และมีสิทธิออกเสียงลงมติต่างๆ ในที่ประชุมได้คนละ 1 คะแนนเสียง

12.6 มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบเอกสารและบัญชีทรัพย์สินของสมาคม

12.7 มีสิทธิเข้าชื่อร่วมกันอย่างน้อย 1 ใน 5 ของสมาชิกสามัญทั้งหมด หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน ทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้จัดประชุมใหญ่วิสามัญได้

12.8 มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติ และข้อบังคับของสมาคมโดยเคร่งครัด

12.9 มีหน้าที่ประพฤติตนให้สมกับเกียรติที่เป็นสมาชิกของสมาคม

12.10 มีหน้าที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินกิจการต่างๆ ของสมาคม

12.11 มีหน้าที่ร่วมกิจกรรมที่สมาคมได้จัดให้มีขึ้น

12.12 มีหน้าที่ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงของสมาคมให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

หมวดที่ 3

การดำเนินกิจการสมาคม

ข้อ 13. ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ทำหน้าที่บริหารกิจการของสมาคมมีจำนวนอย่างน้อย 11 คน อย่างมากไม่เกิน 15 คน คณะกรรมการนี้ ได้มาจากการเลือกตั้งของที่ประชุมใหญ่ของสมาคม และให้ผู้ที่ได้เลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ เลือกตั้งกันเองเป็นนายกสมาคม 1 คน และอุปนายก 1 คน สำหรับตำแหน่งกรรมการในตำแหน่งอื่นๆ ให้นายกเป็นผู้แต่งตั้งผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่เข้าดำรงตำแหน่งต่างๆ ของสมาคม ตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งตำแหน่งของกรรมการสมาคมมีตำแหน่งและหน้าที่โดยสังเขปดังต่อไปนี้

13.1 นายกสมาคม ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าในการบริหารกิจการของสมาคม เป็นผู้แทนสมาคมในการติดต่อกับบุคคลภายนอก และทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ และการประชุมใหญ่ของสมาคม

13.2 อุปนายก ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยนายกสมาคมในการบริหารกิจการสมาคมปฏิบัติตามหน้าที่นายกสมาคมได้มอบหมายและทำหน้าที่แทนนายกสมาคมเมื่อนายกสมาคมไม่อยู่หรือไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ได้ แต่การทำหน้าที่แทนนายกสมาคม ให้อุปนายกตามลำดับตำแหน่งเป็นผู้กระทำการแทน

13.3 เลขาธิการทำหน้าที่เป็นผู้นัดประชุมคณะกรรมการบริหารนัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี นัดประชุมใหญ่อื่นๆ บันทึกการประชุม ดูแลรักษา เอกสารอื่นรวมทั้งทรัพย์สินต่างๆ ของสมาคม ติดต่อกับสมาชิกและปฏิบัติหน้าที่อย่างอื่นที่มิได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดผู้หนึ่งโดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ควบคุมดูแลจัดการกิจการของสมาคม ควบคุมพนักงานเจ้าหน้าที่ของสมาคม แต่การรับบุคคลเข้าทำงาน หรือ ให้ออกจากงานเลขาธิการจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร

13.4 เหรัญญิก มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินทั้งหมดของสมาคม เป็นผู้จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย บัญชีงบดุลของสมาคม และเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ ของสมาคมไว้เพื่อตรวจสอบ

13.5 ปฏิคม มีหน้าที่ในการให้การต้อนรับแขกของสมาคม และจัดเตรียมสถานที่ประชุมต่างๆ ของสมาคม

13.6 นายทะเบียน มีหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนสมาชิกทั้งหมดของสมาคม ประสานงานกับเหรัญญิกในการเรียกเก็บเงินค่าบำรุงสมาคมจากสมาชิก

13.7 ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่เผยแพร่กิจการและชื่อเสียงเกียรติคุณของสมาคมให้สมาชิกและบุคคลโดยทั่วไปให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

13.8 กรรมการตำแหน่งอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรกำหนดให้มีขึ้นโดยมีจำนวนเมื่อรวมกับตำแหน่งกรรมการตามข้างต้นแล้วจะต้องไม่เกินจำนวนที่ข้อบังคับได้กำหนดไว้ แต่ถ้าคณะกรรมการมิได้กำหนดตำแหน่งก็ถือว่าเป็นกรรมการกลาง คณะกรรมการชุดแรก ให้ผู้เริ่มการจัดตั้งสมาคมเป็นผู้เลือกตั้ง ประกอบด้วยนายกสมาคมและกรรมการอื่นๆ ตามจำนวนที่เห็นสมควรตามข้อบังคับของสมาคม

ข้อ 14. คณะกรรมการของสมาคมสามารถอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 2 ปี และเมื่อคณะกรรมการอยู่ในตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่คณะกรรมการชุดใหม่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนจากทางราชการ ก็ให้คณะกรรมการที่ครบกำหนดตามวาระรักษาการไปพลางก่อน จนกว่าคณะกรรมการชุดใหม่จะได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนจากทางราชการ และเมื่อคณะกรรมการชุดใหม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนจากทางราชการเป็นที่เรียบร้อยแล้วให้ทำการส่งและรับมอบงานกันระหว่างคณะกรรมการชุดเก่าและคณะกรรมการชุดใหม่ให้เป็นที่เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการชุดใหม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนจากทางราชการ

ข้อ 15. ตำแหน่งกรรมการสมาคม ถ้าต้องว่างลงก่อนครบกำหนดตามวาระก็ให้คณะกรรมการแต่งตั้งสมาชิกสามัญคนใดคนหนึ่งที่เห็นสมควรเข้าดำรงตำแหน่งที่ว่างลงนั้น แต่ผู้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระของผู้ที่ตนแทนเท่านั้น

ข้อ 16. กรรมการอาจจะพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งมิใช่เป็นการออกตามวาระด้วยเหตุผลต่อไปนี้ คือ

16.1 ตาย

16.2 ลาออก

16.3 ขาดจากสมาชิกภาพ

16.4 ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ 17. กรรมการที่ประสงค์จะลาออกจากตำแหน่งกรรมการให้ยื่นใบลาออกเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการ และให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อคณะกรรมการมีมติให้ออก

ข้อ 18. อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

18.1 มีอำนาจออกระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้สมาชิกได้ปฏิบัติ โดยระเบียบปฏิบัตินั้นจะต้องไม่ขัดกับข้อบังคับฉบับนี้

18.2 มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าหน้าที่ของสมาคม

18.3 มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษา หรืออนุกรรมการได้ แต่กรรมการที่ปรึกษาหรืออนุกรรมการ จะสามารถอยู่ในตำแหน่งได้ไม่เกินวาระของคณะกรรมการที่แต่งตั้ง

18.4 มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี และประชุมใหญ่วิสามัญ

18.5 มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการในตำแหน่งอื่นๆ ที่ยังมิได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

18.6 มีอำนาจบริหารกิจการของสมาคม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตลอดจนมีอำนาจอื่นๆ ตามที่ข้อบังคับได้กำหนดไว้

18.7 มีหน้าที่รับผิดชอบกิจการทั้งหมด รวมทั้งการเงิน และทรัพย์สินทั้งหมดของสมาคม

18.8 มีหน้าที่จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ ตามที่สมาชิกสามัญจำนวน 1 ใน 3 ของสมาชิกทั้งหมด ได้เข้าชื่อร้องขอให้จัดประชุมใหญ่วิสามัญขึ้น ซึ่งการนี้จะต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญขึ้นภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ

18.9 มีหน้าที่จัดทำเอกสารหลักฐานต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเงิน ทรัพย์สินและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสมาคมให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสามารถจะให้สมาชิกตรวจดูได้เมื่อสมาชิกร้องขอ

18.10 จัดทำบันทึกการประชุมต่างๆ ของสมาคม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานและจัดส่งให้สมาชิกได้รับทราบ

18.11 มีหน้าที่อื่นๆ ตามที่ข้อบังคับได้กำหนดไว้

ข้อ 19. คณะกรรมการจะต้องประชุมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยให้จัดขึ้นภายในวันที่ 10 ของทุกๆ เดือน ทั้งนี้เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการบริหารกิจการของสมาคม

ข้อ 20. การประชุมคณะกรรมการ จะต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงจะถือว่าครบองค์ประชุม มติของที่ประชุมคณะกรรมการ ถ้าข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นก็ให้ถือคะแนนเสียงมากเป็นเกณฑ์ แต่ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันก็ให้ประธานในการประชุมเป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ 21. ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้านายกสมาคมและอุปนายกสมาคมไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ได้ ก็ให้กรรมการที่เข้าประชุมในคราวนั้นเลือกตั้งกันเอง เพื่อให้กรรมการคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมคราวนั้น

หมวดที่ 4

การประชุมใหญ่

ข้อ 22. การประชุมใหญ่ของสมาคม 2 ชนิด คือ
22.1 ประชุมใหญ่สามัญ
22.2 ประชุมใหญ่วิสามัญ

ข้อ 23. คณะกรรมการจะต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีๆ ละ 1 ครั้ง ภายในเดือนกรกฎาคมของทุกๆ ปี

ข้อ 24. การประชุมใหญ่วิสามัญ อาจจะมีขึ้นได้ ก็โดยเหตุที่คณะกรรมการเห็นควรจัดให้มีขึ้น หรือเกิดขึ้นด้วยการเข้าร่วมกันของสมาชิกไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของสมาชิกสามัญทั้งหมด หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน ทำหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการให้จัดให้มีขึ้น

ข้อ 25. การแจ้งกำหนดนัดประชุมให้เลขาธิการเป็นผู้แจ้งกำหนดนัดประชุมใหญ่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยระบุ วัน เวลา และสถานที่ให้ชัดเจน โดยจะต้องแจ้งให้สมาชิกได้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน และประกาศแจ้งกำหนดนัดวันประชุมไว้ ณ สำนักงานของสมาคมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนถึงกำหนดวันประชุมใหญ่

ข้อ 26. การประชุมใหญ่สามัญประจำปี จะต้องมีวาระการประชุมอย่างน้อยดังต่อไปนี้
26.1 แถลงกิจการที่ผ่านมาในรอบปี
26.2 แถลงบัญชีรายรับ รายจ่าย และบัญชีงบดุลของปีที่ผ่านมาให้สมาชิกรับทราบ
26.3 เลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ เมื่อครบกำหนดวาระ
26.4 เลือกตั้งผู้สอบบัญชี
26.5 เรื่องอื่นๆ ถ้ามี

ข้อ 27. ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี หรือการประชุมใหญ่วิสามัญจะต้องมีสามัญสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสามัญสมาชิกทั้งหมดหรือจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 28. การลงมติต่างๆ ในที่ประชุมใหญ่ ถ้าข้อบังคับมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ก็ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ แต่ถ้าคะแนนเสียงที่ลงมติมีคะแนนเสียงเท่ากัน ก็ให้ประธานในการประชุมเป็นผู้ชี้ขาด

ข้อ 29. ในการประชุมใหญ่ของสมาคม ถ้านายกสมาคม และอุปนายกสมาคมไม่มาร่วมประชุม หรือไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้ที่ประชุมใหญ่ทำการเลือกตั้งกรรมการที่มาร่วมประชุมคนใดคนหนึ่ง ให้ทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมคราวนั้น

หมวดที่ 5

การเงินและทรัพย์สิน

ข้อ 30. การเงินและทรัพย์สินทั้งหมดให้อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการ เงินสดของสมาคมถ้ามีให้นำฝากไว้ในธนาคาร ที่มีความมั่นคงหรือซื้อตราสารทางการเงินที่ออกหรือรับรองโดยรัฐบาล

ข้อ 31. การลงนามในตั๋วเงินหรือเช็คของสมาคม จะต้องมีลายมือชื่อของนายกสมาคม หรือผู้ทำการแทนลงนามร่วมกับเหรัญญิก หรือเลขาธิการ พร้อมกับประทับตราของสมาคมจึงจะถือว่าใช้ได้

ข้อ 32. นายกสมาคมมีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้ไม่เกินครั้งละหนึ่งหมื่นบาท หากจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินเกินกว่านี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร การอนุมัติจ่ายเงินทุกครั้งตามวรรคหนึ่ง นายกสมาคมต้องแจ้งให้คณะกรรมการบริหารทราบในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 33. ให้เหรัญญิกมีอำนาจเก็บรักษาเงินสดของสมาคมได้ไม่เกิน 5,000 บาท (ห้าพันบาทถ้วน) ถ้าเกินกว่าจำนวนนี้ จะต้องนำฝากธนาคารในบัญชีของสมาคมทันทีที่โอกาสอำนวยให้

ข้อ 34. เหรัญญิก จะต้องทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และบัญชีงบดุล ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ การรับหรือจ่ายเงินทุกครั้ง จะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อของนายกสมาคมหรือผู้ทำการแทนร่วมกับเหรัญญิกหรือผู้ทำการแทน พร้อมกับประทับตราของสมาคมทุกครั้ง

ข้อ 35. ผู้สอบบัญชี จะต้องมิใช่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคม และจะต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต

ข้อ 36. ผู้สอบบัญชี มีอำนาจหน้าที่จะเรียกเอกสารที่เกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินจากคณะกรรมการและสามารถจะเชิญกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมเพื่อสอบถาม เกี่ยวกับบัญชีและทรัพย์สินของสมาคมได้

ข้อ 37. คณะกรรมการจะต้องให้ความร่วมมือกับผู้สอบบัญชี เมื่อได้รับการร้องขอ

หมวดที่ 6

การเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับและการเลิกสมาคม

ข้อ 38. ข้อบังคับของสมาคมจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ โดยมติของที่ประชุมใหญ่เท่านั้น และองค์ประชุมใหญ่จะต้องมีสมาชิกสามัญเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญทั้งหมด มติของที่ประชุมใหญ่ในการให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับ จะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด

ข้อ 39. การเลิกสมาคมจะเลิกได้ก็โดยมติของที่ประชุมใหญ่ของสมาคม ยกเว้นเป็นการเลิกเพราะเหตุของกฎหมาย มติของที่ประชุมใหญ่ที่ให้เลิกสมาคมจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ครึ่งของสมาชิกสามัญที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด

ข้อ 40. เมื่อสมาคมต้องเลิก ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดๆ ก็ตาม ทรัพย์สินของสมาคมที่เหลืออยู่หลังจากที่ได้ชำระบัญชีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ตกเป็นของสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (ผู้รับต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการสาธารณประโยชน์)

หมวดที่ 7

บทเฉพาะกาล

ข้อ 41. ข้อบังคับฉบับนี้นั้น ให้เริ่มใช้บังคับได้นับตั้งแต่วันที่สมาคมได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเป็นต้นไป

ข้อ 42. เมื่อสมาคมได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลจากทางราชการ ก็ให้ถือว่าผู้เริ่มการทั้งหมดเป็นสมาชิกสามัญ.

ระเบียบสมาคมนักข่าววิทยุเและโทรทัศน์ไทย

ว่าด้วยจริยธรรมเแห่งวิชาชีพของสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2555

เพื่อให้สมาชิกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย มีมาตรฐานการปฏิบัติงานตามหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อสารมวลชน และมีความสำนึกในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม

อาศัยความตามข้อ 4.3 และข้อ 18.1 แห่งข้อบังคับสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2543 คณะกรรมการสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมัยที่ 7 ในการประชุมครั้งที่ 20 เมื่อวันศุกร์ที่ 18 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555 มีมติเห็นชอบให้ตราระเบียบ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เรื่อง จริยธรรมแห่งวิชาชีพ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า **"ระเบียบ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพของสมาชิกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย"**

ข้อ 2. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ 3. จริยธรรมแห่งวิชาชีพ ที่สมาชิกทุกคนต้องยึดถือปฏิบัติได้แก่

(1) นำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสาร ข้อเท็จจริง เพื่อประโยชน์สาธารณะ ด้วยความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นธรรม
(2) เคารพสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องในข่าว
(3 มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพสื่อสารมวลชนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
(4) ปกป้องและปฏิบัติต่อแหล่งข่าวอย่างเป็นธรรม
(5) ให้ความเป็นธรรมต่อผู้ตกเป็นข่าว หากนำเสนอข้อมูลผิดพลาดต้องดำเนินการแก้ไขโดยทันที พร้อมขออภัยในความผิดพลาดดังกล่าว
(6) ส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพของการเสนอข่าวและความคิดเห็น
(7) ไม่กระทำการอันเป็นการบั่นทอนเกียรติคุณของวิชาชีพสหรือความสามัคคีของเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ข้อ 4. ให้มีคณะกรรมการควบคุมจริยธรรมวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ โดยให้ที่ประชุมใหญ่ คัดเลือกจากสมาชิก และที่ปรึกษาที่มีความประพฤติดีงามขึ้นมาคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินห้าคนทำหน้าที่คณะกรรมการควบคุมจริยธรรม โดยให้ผู้ได้รับการคัดเลือกแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ประธาน กรรมการ และเลขานุการคณะกรรมการควบคุมจริยธรรมวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ข้อ 5. คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) สอดส่องและควบคุมความประพฤติของสมาชิกให้เป็นไปตามข้อบังคับและจริยธรรมของวิชาชีพ
(2) สอบสวนสมาชิกที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤติผิดจริยธรรม เมื่อได้รับคำขอจากคณะกรรมการบริหาร
(3) เสนอแนะแนวทาง ข้อคิดเห็น ด้านจริยธรรมต่อคณะกรรมการบริหารสมาคม

ในกรณีที่คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมวิชาชีพดำเนินการสอบสวนแล้ว ให้เสนอความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการบริหารสมาคมเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ 6 คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับอายุของคณะกรรมการบริหารสมาคม ในชุดนั้นๆ กรณีที่คณะกรรมการควบคุมจริยธรรมรายใดลาออก หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ให้คณะกรรมการบริหารสมาคมแต่งตั้งสมาชิกหรือที่ปรึกษาทำหน้าที่ทดแทนต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 6 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555

(นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์)

นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

บริษัท บีอีซี -เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) และสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

1.	นายเจษฎา	ชลิตสงเคราะห์	บริษัท บีอีซี - เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
2.	นางสาวเชิงขวัญ	ดวงทิพย์	บริษัท บีอีซี - เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
3.	นางสาวภัณฑิรา	สมานมิตร์	บริษัท บีอีซี - เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
4.	นายศุภชัย	กฤตผลชัย	บริษัท บีอีซี - เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
5.	นางสาวสุนันทรา	พงษ์อัคคศิรา	บริษัท บีอีซี - เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
6.	นายอนุสรณ์	แก้วประจันทร์	บริษัท บีอีซี - เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
7.	นางสาวกรรวี	ธัญญะตุลย์	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
8.	นางสาวกรุณา	บัวคำศรี	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
9.	นายกิตติ	สิงหาปัด	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
10.	นายชยุตม์	เหมจักร	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
11.	นายนภจรส	ใจเกษม	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
12.	นายนิธิกร	หอมบุญ	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
13.	นางสาวมีสุข	แจ้งมีสุข	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
14.	นายวรชิต	ตรีพืช	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
15.	นางวันทนีย์	โตสกุล	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
16.	นายวิศาล	ดิลกวนิช	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
17.	นายสำราญ	ฉัตรโท	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
18.	นายสุรพันธุ์	กองจันทึก	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (จ.ขอนแก่น)
19.	นายองอาจ	เพ็งเอี่ยม	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 (จ.สุโขทัย)
20.	นายอรรณนพ	หมั่นพูล	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
21.	นายอัชฌา	สุวรรณปากแพรก	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
22.	นางสาวอัญชลี	อริยกิจเจริญ	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
23.	นายอิทธินันท์	ฮีวอลเกต	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
24.	นายลภัส	มีชื่น	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
25.	นายไพฑูรย์	เสาสูง	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
26.	นางนวรัตน์	บุญสถิตย์	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
27.	นางสาวสมาพร	ชูกิจ	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
28.	นางสาวอัญชนก	แข็งแรง	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3.

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

1.	นายจตุพร	แก้วอุบล	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
2.	นายฐเดช	กีรติสันติ	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
3.	นายทศพล	แก้วประพันธ์	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
4.	นายนภดล	เกรียงไกรวณิช	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
5.	นายนิรุตติ์	เต็งศิริ	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
6.	นายนุกูล	กาญจนรัตน์	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
7.	นางบุญรอด	พันธุมณี	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
8.	นายภคพงศ์	อุดมกัลยารักษ์	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
9.	นายมนตรี	ประดินันท์	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
10.	นายมนตรี	เสรีทวีกุล	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
11.	นางสาววรัตมา	บุนนาค	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
12.	นายวิทย์สิทธิ	เวคิน	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
13.	นายวีระบุรุษ	อินทรกำแหง	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
14.	นายศึกษา	วงศ์จินดา	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
15.	นายสุรสิทธิ์	แสงรุจี	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
16.	นายอเนชา	หอมสุวรรณ	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

1.	นายกิตติพัฒน์	ผลฟักแฟง	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
2.	นายคธาทร	อัศวจิรัฐติกรณ์	สถานโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
3.	นางสาวทิพวัลย์	ว่องวรการวิทย์	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
4.	นางสาวมยุรี	ไพบูลย์กุลกร	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
5.	นายสมศักดิ์	สารการ	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 (จ.สระแก้ว)
6.	นายสมโภช	ชูมิตร	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
7.	นายสุระศักดิ์	สุภาพ	สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

1.	นางสาวกฤติยา	สินธุราวรรณ	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
2.	นางสาวกิ่งแก้ว	เภตรา	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
3.	นางสาวกิติมาภรณ์	จิตราทร	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
4.	นายโกศล	สงเนียม	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
5.	นายคณาพจน์	ปัญญาดี	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
6.	นายจักริน	เชาว์ไว	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
7.	นางสาวจิตเกษม	ณ ระนอง	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
8.	นางสาวจิรภาศ	รนุวัตร	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
9.	นางสาวชนิกานต์	กาญจนสาลี	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
10.	นางสาวชวิดา	วาทินชัย	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
11.	นายชัยนันต์	สันติวาสะ	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
12.	นายชาญเดช	บัวหันต์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
13.	นางสาวฐิติรัตน์	พูนศิริชัยกิจ	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
14.	นางดวงใจ	มหารักขกะ	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
15.	นายถวัลย์	ไชยรัตน์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
16.	นางธนธรณ์	ไชยวงศ์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
17.	นายธีรภาพ	โลหิตกุล	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
18.	นายธีรยุทธ	บุญแผ่ผล	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
19.	นายนพดล	ก่อนิธิ	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
20.	นายนิพนธ	ตั้งแสงประทีป	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
21.	นายพัชระ	สารพิมพา	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
22.	นายพิชัย	ผจญกล้า	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
23.	นายไพรัช	สันทวี	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
24.	นางภาวิกา	ทัศนาสุวรรณ	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
25.	นายเมธียุทธ์	ชินโรจน์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
26.	นางสาวยุดากร	สุนทรยาตร์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
27.	นางสาวรวิตา	ปัญญามงคล	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
28.	นางสาววินัยนันท์	ศรีหะไตรย์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
29.	นายวิสุทธิ์	คมวัชรพงศ์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
30.	นายสามารถ	ศรีมิ่งเมืองนิเวช	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
31.	นายสุชาติ	ชินบุญนาค	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
32.	นางสาวสุดารัตน์พงษ์	สิงห์โต	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
33.	นายสุเทพ	อริยานนท์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
34.	นางสาวสุพิชญา	ถาพันธุ์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
35.	นางสุภาวดี	อินทะวงษ์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
36.	นายสุรชา	บุญเปี่ยม	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
37.	นางสาวสุรีรัตน์	สุริยสัตย์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
38.	นายเสาวศักดิ์	ภูธรารักษ์	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
39.	นายอภิวัฒน์	บุญมั่ง	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
40.	นายอัศวินวงศ์	หน่อแก้ว	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
41.	นางอำมร	บรรจง	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)

1.	นางสาวกรรญกร	กลิ่นเอี่ยม	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)
2.	นายชาญวิทย์	มาศงามเมือง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) จันทบุรี
3.	นายเชิดชาย	มากบำรุง	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)
4.	นายภุชงค์	แดงประเสริฐ	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)
5.	นายศุภชัย	วุฒิชูวงศ์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)
6.	นายสัจจา	สุวรรณทัต	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) กาญจนบุรี
7.	นายสุกุณฑีร์ (ม.ล.)	จรูญโรจน์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)
8.	นายอนุชิต	ธีระสมานนท์	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)
9.	นายอนุสรณ์	เรือนเงิน	สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

1.	นางกรพรรณ	ประสพจันทร์
2.	นางสาวกรรณิกา	แก้วใส
3.	นางสาวจันทิมา	เจษฎาจิตรพัฒนา
4.	นางสาวดวงใจ	มาตยานุมัติ
5.	ส.อ.เตชินท์	มัชฌันติกะ
6.	นายปัญญา	ชมจำปี
7.	นางสาวพนาวรรณ์	จิตรสมุทร
8.	นางพอใจ	กิจถาวรรัตน์
9.	นายพิณโญ	รุ่งสมัย
10.	นางสาวเพ็ญ	สินสงเนียม
11.	นางฟองสนาน	จามรจันทร์
12.	นางมุทิตา	อิทธิผล
13.	นางสาววิไลลักษณ์	ชมภูศรี
14.	นายสัญญลักษณ์	เจริญเปี่ยม
15.	นางสาวอรัญญา	ชมชื่น

สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

1.	นายก่อเขต	จันทเลิศลักษณ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
2.	นายขจรศักดิ์	ปวารณะ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
3.	นายขวัญชัย	ชาบุญมี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
4.	นายเขมินท์	อิ่มทั่ว	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
5.	นายคณิศ	บุณยพานิช	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
6.	นายคนึง	ยามวัน	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
7.	นายจักรกฤษณ์	จงคา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
8.	นางสาวจิตฤดี	บรรเทาพิษ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
9.	นายเจริญ	ม่วงมณี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
10.	นายฉัฐพัชร์	สุวรรณยุหะ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
11.	นางสาวชนาธิป	ไพรพงศ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
12.	นายชยุต	วันบุญมา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
13.	นายชัยฤทธิ์	วรพิสุทธิวงศ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
14.	นายชิดชนก	จิรโพธิ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
15.	นายเชษฐาพร	เวทประสิทธิ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
16.	นางสาวญาณี	ไหว้ครู	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
17.	นายณัฐพงศ์	พรหมเพชร	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
18.	นายณัฐพล	เนียมนาค	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
19.	นางสาวณาตยา	แววว่องคุปต์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
20.	นายดนัย	อินทะโชติ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
21.	นายดนัยณัติ	โอภาเจริญ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
22.	นายดิเรก	แย้มอุทัย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
23.	นายทรงยศ	พวงอุบล	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
24.	นายเทพชัย	หย่อง	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
25.	นายเทอดศักดิ์	ปลายชัยภูมิ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
26.	นายธงไทย	จันเทรมะ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
27.	นายธนกฤต	สืบเผ่าดี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
28.	นายธนรัตน์	ชัยศิรินทร์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
29.	นายธีระชัย	รัตนวิจิตร	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
30.	นางสาวนันทกาญจน์	เฉลิมรุ่งโรจน์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
31.	นางสาวนิตยา	น้อยใหญ่	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
32.	นายบัญชา	เล็กประเสริฐ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
33.	นายบุญฤทธิ์	ศิริโรจน์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
34.	นางสาวเบญจมาศ	จุ้ยมิน	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
35.	นายเบญจรงค์	สามสี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
36.	นายปกรณ์กฤษ	พรมจุฬาลักษณ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
37.	นายปฏิญญา	โอภาเจริญ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
38.	นายประกาศิต	คำพิมพ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
39.	นายประดิษฐ์	อยู่ดี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
40.	นางสาวประภาพร	เชาวนาศิริ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
41.	นายประมาณ	จันทร์ประทักษ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
42.	นายประเสริฐ	ทองประไพ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
43.	นางสาวปรัศนี	นามแปง	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
44.	นางสาวปรารถนา	ทองพุ่ม	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
45.	นายปริญญา	สมัครการณ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
46.	นายปรีชา	เงินขาว	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
47.	นายปรีชาพล	กมล	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
48.	นางสาวปรียะดา	ฉันทะกลาง	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
49.	นายปัญจพร	เกาฏีระ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
50.	นายพนม	เพชรทอง	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
51.	นายพรชัย	อินทุภูติ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
52.	นายพลากร	อุบลสา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
53.	นายพาสิษฐ์	คล้ายสุบรรณ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
54.	นายพิชิตชัย	ทวีรักษ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
55.	นายพิชิตเดช	เสน่หา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
56.	นายพิเชษฐ์	พันตรี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
57.	นายพิสุทธิ์	แสงสัตยา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
58.	นายไพศาล	วงศ์เศรษฐศิริ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
59.	นายไพสิฐ	แสนสุข	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
60.	นายไพสิฐ	อาบวารี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
61.	นางสาวภัทราพร	ต้นงาม	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
62.	นายภูเบศ	สุนีย์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
63.	นายมนัส	ศรีสุวรรณ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
64.	นายมาโนช	เปี่ยมพอดี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
65.	นายมาลิต	คำนัน	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
66.	นายยงยุทธ	สระทอง	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
67.	นายยลวรรธน์	พวงแย้ม	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
68.	นายยุทธนา	อินตะสอน	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
69.	นางสาวเย็นจิตร์	สถิรมงคลสุข	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
70.	นายโยธิน	พลอยน้อย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
71.	นางลักษิกา	มูนจินดา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
72.	นายวสุพล	พุ่มยี่สุ่น	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
73.	นายวัชรินทร์	สันขะหรี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
74.	นางสาววาสนา	ไชประเสริฐ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
75.	นายวิเชิญ	แป้นแก้ว	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
76.	นายวิทยา	อุดมสันต์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
77.	นายวิทยา	ลิคะสิริ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
78.	นายวินเลี่ยม	ยิ่งยืน	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
79.	นางสาววิภูษา	สุขมาก	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
80.	นายวิมุติ	เจาจารึก	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
81.	นายวิสุทธิ์	ศุภจินดา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
82.	นายวีรเทพ	วุฒิ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
83.	นายวีระยุทธ	วิริยะสัจจะจิตร	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
84.	นายไวโรจน์	ศรีสุวรรณ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
85.	นางศริยา	กุฎีศรี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
86.	นางสาวศศิพินท์	แก้วผลึก	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
87.	นายศักดิ์สิทธิ์	สุพรรณวรรษา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
88.	นางสาวศิริพร	กิจประกอบ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
89.	นายสถาพร	พงษ์พิพัฒน์วัฒนา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
90.	นายสมชาย	แสงอุทัย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
91.	นายสมเดช	เนื่องชัย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
92.	นายสมพงษ์	เจริญเจียมศิลา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
93.	นายสมพงษ์	หวังกลุ่มกลาง	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
94.	นายสมภาร	โสภาชัย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

95. นายสัมพันธ์	นฤปเบญจพล	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
96. นายสามารถ	หินกรด	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
97. นายสิทธิศักดิ์	ไตรยวงค์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
98. นายสีวิลัย	นาอุดม	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
99. นางสาวสุกานดา	สินขจิต	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
100. นางสุชาดา	ภู่ทองคำ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
101. นายสุนทร	ฉายโอภาส	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
102. นายสุปริญญา	ศรีธัญญลักษณ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
103. นายสุพันธ์	ทรัพย์วรกิจ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
104. นายสุภชัย	มัจฉา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
105. นายสุรศักดิ์	อายุโย	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
106. นายสุรศักดิ์	เสียงใส	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
107. นายสุริยัน	น้อยทรงค์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
108. นายเสถียร	แสงขำ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
109. นาง เสาวลักษณ์	วัฒนศิลป์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
110. นางสาวโสภิต	หวังวิวัฒนา	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
111. นายอนุชิต	ขวัญแก้ว	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
112. นายอนุวัฒน์	คงเจริญ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
113. นางสาวอรพิน	ลิลิตวิศิษฏ์วงศ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
114. นายอัครเดช	วัฒนาบรรจงกุล	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
115. นางสาวอัจฉราวรรณ์	สุวรรณสมบัติ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
116. นายอานันท์	เทพสิทธิ์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
117. นายอำพล	คำแพง	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
118. นายอำไพ	โพธิ์ชัยรัตน์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	
119. นายเอกศักดิ์	คุ้มทรัพย์	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	

บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด

1. นายกฤษดา	อันนันหนับ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
2. นางกัลยา	ทองไหม	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
3. นายกุลธวัช	ลอยแก้ว	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
4. นายเกรียง	สมใจเพ็ง	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
5. นายเกษม	อินทปัทม์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
6. นายไกรลักษณ์	งามโสภา	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
7. นายขจรศักดิ์	จันทร์หัสดี	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
8. นายคงศักดิ์	จงใจ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
9. นางสาวงามสกุณงาม	พัฒนพงศ์ชัย	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
10. นายเฉลียว	คงตุก	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
11. นางสาวณยาใจ	กาวัง	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
12. นายดุลภณ	ทองสุกฉวี	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
13. นางสาวติยากรณ์	วงศ์เลิศวาทิก	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
14. นายทวิน	คงนา	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
15. นายทิพากร	ประคองศิลป์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
16. นางสาวทิวากรณ์	กองแก้ว	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
17. ว่าที่ร.ท.เทพกิจ	ฉัตรสุริยาวงศ์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
18. นางสาวธนานุช	สงวนศักดิ์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
19. นายธัญอ่อน	พฤกษ์ภูมิ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
20. นายนพดล	หมั่นหาผล	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
21. นายนพพร	อุไทยธุราทร	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
22. นางสาวนิธิวดี	บุญวัจนสมบัติ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
23. นายนิสสรณ์	ธนาภูริสวัสดิ์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
24. นางสาวเนตรนภา	กุลไพจิตร	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
25. นายบรรยง	อินทนา	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
26. นายบุญเลิศ	ศุภประภาวณิชย์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
27. นายบุญส่ง	คชเกร็ง	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
28. นายประณต	วิเลปสุวรรณ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
29. นายปรีชา	พลเทพ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
30. นางสาวปิยรมณ์	ทรัพย์สุวรรณ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
31. นางพเยีย	พรหมเพชร	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
32. นายพิเชษฐ	วัฒนวิกย์กรรม	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
33. นายไพโรจน์	วาสนโกมุท	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด

34.	นายภัทรายุ	ชุนงาม	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
35.	นางสาวภารดี	ศรีภา	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
36.	นายภาสพล	โตหอมบุตร	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
37.	นายโมไนย	เย็นบุตร	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
38.	นายยิ่งยศ	ขำคม	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
39.	นางสาวยุวดี	เตชะไพฑูรย์สุข	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
40.	นางรัตนาวดี	ลำพาย	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
41.	นางลักขณา	สุริยงค์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
42.	นายเลียบ	แซมกระโทก	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
43.	นายวัฒนา	ค้ำชู	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
44.	นายวิทูร	พึ่งประเสริฐ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
45.	นายศักดิ์ชาญ	ชัยอรรคพงษ์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
46.	นายศุภพงษ์	ภู่อุดม	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
47.	นายสมเกียรติ	ฤทธิบูลย์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
48.	นางสาวสมถวิล	เทพสวัสดิ์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
49.	นายสมพร	เหล่าภักดี	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
50.	นายสิทธิศักดิ์	อุ่นใจ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
51.	นางสุชาวดี	ณัฐเสณี	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
52.	นางสาวสุนันทา	นาคจู	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
53.	นายสุพรรณ	หนิษฐา	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
54.	นายสุรเชษฐ์	บัววงษ์	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
55.	นายเสด็จ	บุนนาค	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
56.	นายอดิศักดิ์	ช่างกล่อม	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
57.	นายอนุชา	ศักดาอุโฆษกุล	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
58.	นายอเนกพล	ภิญโญ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
59.	นางสาวอรุณี	มณีเทศ	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
60.	นายอลงกต	สมัคร์ราช	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด
61.	นางอังคณา	พุ่มพวง	บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด

บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด

1.	นางกชกร	ตันสุขเติม	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
2.	นางสาวกนกพร	พุ่มไฉยา	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
3.	นางขนิษฐา	ประเสริฐกุล	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
4.	นายคหัฐธม	ว่องไว	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
5.	นางสาวจันทร์สุดา	ไชยรักษา	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
6.	นางสาวจิตติพันธ์	วิศวพิพัฒน์	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
7.	นางจุฑาทิพย์	สุทธิวัฒนกำจร	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
8.	นายชุมชัย	แก้วแดง	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
9.	นายตะวัน	มั่นคงทรัพย์สิน	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
10.	นางสาวนพรัตน์	ชูโสด	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
11.	นายนพรุจ	ฉลาดแต่ง	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
12.	นางสาวนิภาพร	ดอกพิกุล	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
13.	นางนุชนาฏ	อ่อนเกตุพล	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
14.	นายบรรเทิง	สุริวรรณ	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
15.	นางสาวปัทมาสน์	ศรีพรหม	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
16.	นายพจน์	โพธิ์ศรี	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
17.	นางสาวเยาวลักษณ์	ท้าวเสน	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
18.	นางลัดดา	ช้างเยาว์	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด

19.	นายวันชัย	ปิณฑะบุตร	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
20.	นายวุฒิชัย	อับแสง	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
21.	นายศักดา	จิวัธยากูล	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
22.	นายสุปัน	รักเชื้อ	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
23.	นายสุรินทร์	อุดมผล	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
24.	นางเสาวนีย์	โยธกา	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด
25.	นางสาวอภิรดี	พรเลิศ	บริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด

สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.

1.	นางสาวกรองจิตร์	สระทองแก้ว	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
2.	ร.ต.กฤตภาส	พันธ์ปัญญา	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
3.	นางกาญจนา	ท้วมทำนอง	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
4.	นายจักรกฤษณ์	ทรัพย์พึ่ง	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
5.	นางสาวจิรภรณ์	แว่นประชา	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
6.	นายฉัตรพัฒน์	บุญมาก	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
7.	นายชาญณรงค์	งิ้วลาย	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
8.	นางบุณย์วรางค์	มนตรีพิศาล	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
9.	นายปกรณ์	พงศ์ดารา	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
10.	นายพงษ์ศักดิ์	สุกแก้ว	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
11.	นางพรรริษา	หลีทศรัตน์	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
12.	นายพิมพ์พิชดา	เชียงกางกุล	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
13.	นางสาวเพ็ญศรี	พิศเพ็ง	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
14.	นางสาวภิรมย์ญา	คุณประสิทธิ์	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
15.	นางสาวรสสุคนธ์	คมขำ	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
16.	นางสาววรุณสุดา	เลขทิพย์	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
17.	นางสาววันทนีย์	จรัสวงศ์	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
18.	นางสาวสุกัญญา	มากล้น	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
19.	นางหฤทชนัน	โพธิภักดี	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
20.	นางสาวอรสา	เทียนงาม	สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.

สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV

1.	นายก้องเกียรติ	พุทธรักษ์ขิต	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
2.	นายก้องภพ	จิตรงค์	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
3.	นายกัลจะวิก	พึ่งสุนทรศิริมาศ	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
4.	นางสาวกาญจนา	ทัพจีน	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
5.	นายเกษตร	ชนะเสรีชัย	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
6.	นายจักรพันธ์	ไหลหลั่ง	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
7.	นายเจนจัด	สุกทน	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
8.	นายทศพล	โอมานนท์	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
9.	นายธนกร	พิมลเกตุกุล	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
10.	นายธเนศ	ไปปอ	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
11.	นายธารา	แย้มศิริ	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
12.	นางสาวนราวดี	อินต๊ะวงศ์	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
13.	นายนิสิต	เฮงประสูตร	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
14.	นายบัญชา	แก้วประชุม	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
15.	นางสาวประคองจิต	ไชยชนะ	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
16.	นายยุทธิยง	ลิ้มเลิศวาที	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV

17.	นางสาวลัดดา	ล้อสกุลกานนท์	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
18.	นางสาววนิดาพรรณ	สังข์ทอง	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
19.	นายวัชระ	สาลีคงชัย	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
20.	นายศรีพงศ์	สำนวน	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
21.	นายสัมพันธ์	สุกเกลี้ยง	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
22.	นายสำราญ	รอดเพชร	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
23.	นายสิทธิชัย	พงศ์มานะวุฒิ	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
24.	นายสิทธิชัย	ศุภจิตรสมโภชน์	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
25.	นายอดุลย์	แดงประดับ	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
26.	นายอนุสรณ์	ปรางทอง	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
27.	นายอภินันท์	จันทร์กิ่งทอง	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
28.	นางสาวอมรรัตน์	ล้อถิรธร	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
29.	นายอังคาร	รัตนะ	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
30.	นายอำนาจ	จันทะดี	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
31.	นายเอกรินทร์	แซ่ตั้ง	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
32.	นางสาวเอมอร	คชเสนี	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV
33.	นายเอี่ยม	พุ่มคำ	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV

บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด

1.	นายฉัตรชัย	ภู่โคกหวาย	บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด
2.	นายพิพัทธ์	ชนะสงคราม	บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด
3.	นายศรวัสย์	จุฑาพชราภรณ์	บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด
4.	นายศักดิ์ศรี	บุญรังศรี	บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด
5.	นางอนงค์วดี	ชื่นฤทัยในธรรม	บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด
6.	นางสาวอินทิรา	โพธิ์สุวรรณ	บริษัท สำนักข่าวทีนิวส์ จำกัด

สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมสปริงนิวส์

1.	นายพีระวัฒน์	โชติธรรมโม	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมสปริงนิวส์
2.	นายวสุ	ลิมปนุทัย	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมสปริงนิวส์
3.	นายศุทธิชัย	บุนนาค	สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมสปริงนิวส์

สถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.	นางสาวปริณุต	ไชยนิชย์	สถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2.	นางสาวภาวิณี	ธรรมนนทิกุล	สถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3.	นางสาวสุวรรณา	สมบัติรักษาสุข	สถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัท ว็อชด็อก จำกัด

1.	นายกสิณเทพ	คุณาเจริญ	บริษัท ว็อชด็อก จำกัด
2.	นายเจิมศักดิ์	ปิ่นทอง	บริษัท ว็อชด็อก จำกัด
3.	นายศักดิ์ชัย	อภินัยนาถ	บริษัท ว็อชด็อก จำกัด
4.	นายสันติสุข	มะโรงศรี	บริษัท ว็อชด็อก จำกัด
5.	นายอภินันท์	มานะกิจภิญโญ	บริษัท ว็อชด็อก จำกัด

บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)

1.	นางสาวกนกวรรณ	ชมสวัสดิ์	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
2.	นายกุลวัฒน์รุ่งรัตน์	ธวัชชัย	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
3.	นางสาวจารุวรรณ	ยั่งยืน	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
4.	นางณัฐยา	ชื่นสมบัติ	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
5.	นางสาวยุพาภรณ์	ชัยเฉลิมมงคล	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
6.	นางสาวยุภา	กีรติโฆษิต	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
7.	นางสาววิภา	เชี่ยวหัตถ์พงษ์	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
8.	นางสาววิมล	นกน้อย	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
9.	นางสาวีณา	เสรีอรุโณ	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
10.	นางสาวโสภา	แสงเทศ	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)
11.	นางสาวอนัญพัทธ์	วิจิตหัตถกุล	บริษัท แปซิฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด (จส100)

บริษัท บางกอกมีเดีย เอเยนซี่ จำกัด

1.	นายพิเชียร	อำนาจวรประเสริฐ	บริษัท บางกอกมีเดีย เอเยนซี่ จำกัด
2.	นายพิสุทธิ์	อำนาจวรประเสริฐ	บริษัท บางกอกมีเดีย เอเยนซี่ จำกัด
3.	นายศรีจันทร์	อิสริยเมธา	บริษัท บางกอกมีเดีย เอเยนซี่ จำกัด
4.	นายศรีสุกิจ	ศุลีพร	บริษัท บางกอกมีเดีย เอเยนซี่ จำกัด
5.	นายสุชาติ	ศุลีพร	บริษัท บางกอกมีเดีย เอเยนซี่ จำกัด
6.	นางสาวสุวิมล	ประวิทย์คุณวัฒน์	บริษัท บางกอกมีเดีย เอเยนซี่ จำกัด

บริษัท นิวส์ แอนด์ อินโฟ พลัส จำกัด

1.	นางสาวภูมพิมพ์	สาโรจน์วนิช	บริษัท นิวส์ แอนด์ อินโฟ พลัส จำกัด
2.	นางสาววรนารี	โฆษจันทร	บริษัท นิวส์ แอนด์ อินโฟ พลัส จำกัด
3.	นางสาวศิลปาญ	มั่นธนะกิจ	บริษัท นิวส์ แอนด์ อินโฟ พลัส จำกัด
4.	นายสุทธิพงษ์	ด่านวิริยะเลิศกุล	บริษัท นิวส์ แอนด์ อินโฟ พลัส จำกัด

บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)

1.	นางสาวกาญธิกา	มาเรียน อังคณิต	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
2.	นายโกสินทร์	ตรีสุวรรณ	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
3.	นางสาวจารุณี	บิริดี	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
4.	นายฉัตรรัศมิ์	มิวทัศนีสิริ	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
5.	นายณรงค์	อนุรักษ์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
6.	นายดิษฐพงษ์	ทองชิว	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
7.	นายธนพัฒน์	ไชยพล	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
8.	นายนัฐทวี	ชลีโสภณ	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
9.	นางสาวบงกช	ธรบุญมา	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน))
10.	นายบุญยงค์	บุบผารัตน์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
11.	นายปฏิวัติ	วสิกชาติ	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
12.	นายปรวิทย์	เมนเดซ	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
13.	นางสาวประภาภรณ์	ศรีผง	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
14.	นางสาวพรพักตร์	ศักดิ์บุญญารัตน์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
15.	นายพลภฤต	เรืองจรัส	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
16.	นางสาวพัชรินทร์	ยศสมนึก	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
17.	นายภิญโญ	แพงไธสง	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
18.	นายยศไกร	รัตนบรรเทิง	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
19.	นายยุทธนา	ทานนท์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
20.	นางสาวยุวนันท์	ฤกษ์พิไชย	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
21.	นางสาววชิรญาณ์	เจริญทรัพย์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
22.	นายวรพงษ์	นารี	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
23.	นางสาววรรณวิไล	ยาปัน	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
24.	นางวิไลรัตน์	โรจะโยธิน	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
25.	นายวุฒิพันธุ์	เปรมาสวัสดิ์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
26.	นายสถาพร	ริยะป่า	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
27.	นายสถาพันธ์	อยู่สุข	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
28.	นายสนิท	เต็มศรี	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
29.	นายสมควร	หอมสันเทียะ	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
30.	นายสมพันธ์	จารุมิลินท	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
31.	นายสมหวัง	เบญจตานนท์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
32.	นายสราวุธ	พินธุรักษ์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
33.	นายสุกิจ	เฮงเจริญวรกุล	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
34.	นายสุทิน	โพธิวงศ์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
35.	นายสุพรชัย	รัตนเมธานนท์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
36.	นางสาวสุภิญญา	รูปขำดี	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
37.	นายสุวิทย์	ใบสนธ์	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
38.	นางสาวสุวินา	เอี่ยมสุทธา	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
39.	นายอรรถพร	มณีสุวรรณ	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
40.	นางสาวอาภารัตน์	ดีรักษา	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
41.	นายอิทธิพันธ์	บัวทอง	บริษัท ทรูวิชั่นส์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิ้ล ทีวี จำกัด

1.	นายชวลิต	เล็กเส็ง	บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิ้ล ทีวี จำกัด
2.	นายณัฏฐชัย	อักษรดิษฎณ์	บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิ้ล ทีวี จำกัด
3.	นายบุญเสริม	ตันวัฒนะ	บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิ้ล ทีวี จำกัด
4.	นายปรีดี	มณีอินทร์	บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิ้ล ทีวี จำกัด
5.	นางสาวพรรณี	สุทธิเฉลิม	บริษัท เอ็ม เอส เอส เคเบิ้ล ทีวี จำกัด (สาขาปทุมธานี)

อาเซียนทีวี

1.	นายทะนง	ขันทอง	อาเซียนทีวี
2.	นายนพคุณ	ลิ้มสมานพันธ์	อาเซียนทีวี
3.	นางสาววิจิตรา	ดวงดี	อาเซียนทีวี
4.	นายสถาปัตย์	แพทอง	อาเซียนทีวี
5.	นางสาวนีรชา	มะลิศักดิ์	อาเซียนทีวี
6.	นางสาวณิชกานต์	เตียนโพธิทอง	อาเซียนทีวี
7.	นายณัฐกร	ปลอดดี	อาเซียนทีวี
8.	นางสาวเจือระวี	กิตติศิลป์	อาเซียนทีวี
9.	นายองค์อนันต์	อมาตยกุล	อาเซียนทีวี
10.	นางสาวอรรวี	แตงมีแสง	อาเซียนทีวี
11.	นางสาววีณา	จงประสิทธิ	อาเซียนทีวี
12.	นางสาวสุกัญญา	ไชยภาษี	อาเซียนทีวี
13.	นางสาวธิญารัตน์	ถาวรโชติวงศ์	อาเซียนทีวี
14.	นายณัฐพล	จันทร์ใถ	อาเซียนทีวี
15.	นางสาววิกันดา	ขันธ์แก้ว	อาเซียนทีวี
16.	นายพีรพล	ภัทรพรพิสิทธิ์	อาเซียนทีวี
17.	นางสาวอรวรรณ	สุขโข	อาเซียนทีวี
18.	นางสาวสุนิษา	หาญทะเล	อาเซียนทีวี
19.	นางสาวนัยนา	ข่ายพิลาป	อาเซียนทีวี
20.	นายนัฐวุฒิ	ศรีด่าน	อาเซียนทีวี
21.	นายณัฏฐชัย	เธียรธนู	อาเซียนทีวี
22.	นายจตุรงค์	โยธะวงษ์	อาเซียนทีวี
23.	นายณัฐวุฒิ	ทองใส	อาเซียนทีวี
24.	นายอธิป	ต้นทนงศักดิ์กุล	อาเซียนทีวี
25.	นายอรรถพล	พัฒนโพธิกุล	อาเซียนทีวี
26.	นายปฐมพงศ์	พุ่มพวง	อาเซียนทีวี

รวมสถานีวิทยุ

1.	นายสมชาติ	อินทโชติ	สถานีวิทยุ ท.อ. 016. เอฟเอ็ม จ.จันทบุรี
2.	นายพิชิต	สมสกุลสถานี	วิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3.	นางสาวสุรีย์พร	วงศ์สถิตพร	สถานีวิทยุมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4.	นางสาวชาลิสามาก	แผ่นทอง	สถานีวิทยุมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จ.ปัตตานี
5.	นายประเจตน์	วิจารณ์	สถานีวิทยุชุมชนเฟรชชี่ จูเนียร์ FM 99.75
6.	นายกสิณ	ลครวงษ์	สถานีวิทยุกระจายเสียงกรุงเทพมหานคร AM 873. KHz
7.	นางสาววิลาวัณย์	วัชรศักดิ์เวช	สถานีวิทยุรัฐสภา
8.	นางสาวอุไรรัตน์	ดวงชัย	ทีวีรัฐสภา

สถานีโทรทัศน์ Money Channel

1.	นายอนุพงษ์	ไชยฤทธิ์	สถานีโทรทัศน์ Money Channel

รวมบริษัทต่างๆ

1.	นายจิระ	ห้องสำเริง	บริษัท อี - แมสคอม จำกัด
2.	นายธีระพล	ศรีโสภา	บริษัท อินเตอร์วิชั่น จำกัด
3.	นายกัมปนาท	อิษฎากร	บริษัท อาร์เอ็นที เทเลวิชั่น จำกัด
4.	นายเชิงชาย	หว่างอุ่น	บริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ จำกัด (มหาชน)
5.	นางสาวเพียรจิต	คำมุง	บริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ จำกัด (มหาชน)
6.	นายธานินทร์	สามสี	บริษัท มิตรเกื้อกูล มีเดีย จำกัด
7.	นายชัชวาล	วรขจรวิรัตน์	บริษัท มาสเตอร์ แมส มีเดีย จำกัด
8.	นายสถาพร	ทรัพย์รอด	บริษัท พีทีวี เคเบิ้ล จำกัด สระบุรี
9.	นายสุทธิพร	ฮะวังจู	บริษัท พาโนรามา ด็อคคิว เมนทารี่ จำกัด
10.	นายทรงกลด	แดงผ่องศรี	บริษัท นิวส์ อินเตอร์เน็ต พับลิชชิ่ง จำกัด
11.	นายสมฤทธิ์	ลือชัย	บริษัท นาริอินโฟ จำกัด
12.	นางสาวภัทราพร	สังข์พวงทอง	บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด
13.	นางสาวอังสนา	เทศขยัน	บริษัท ทีวีบูรพา จำกัด
14.	นายเตชทัต	ผลรัตน์	บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
15.	นายวุฒิชัย	จิตรชื่น	บริษัท ถอดรหัสย้อนรอย จำกัด
16.	นายชัยวัฒน์	วนิชวัฒนะ	บริษัท ฐานเศรษฐกิจ จำกัด

17.	นางสาวกันยา	ทองด้วง	บริษัท จีเอ็มเอ็มแกรมมี่ จำกัด (มหาชน)
18.	นางสาวเมลดา	ธำรงศรีสกุล	บริษัท คิดดี จัง จำกัด
19.	นางสาวสุวรรณี	อยู่สังข์ดี	บริษัท คิดดี จัง จำกัด
20.	นางสาวประภาศรี	ชูศรี	บริษัท ไลฟ์ ไทยแลนด์ จำกัด
21.	นางจิรชฎา	ทองนาค	บริษัท โมเมนตั้ม เอ็มวี จำกัด
22.	นางสาวดวงดาว	กฤติยาภิชาตกุล	บริษัท โกลบอลอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด
23.	นายธวัชชัย	กฤติยาภิชาตกุล	บริษัท โกลบอลอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด
24.	นายพัฒนเดช	อาสาสรรพกิจ	บริษัท แอดวานซ์ แอคทิวิตี้ จำกัด
25.	นายนิสิต	ปาลิโพธิ์	บริษัท แอคทิวิตี้โปร จำกัด (วิทยุมก.)
26.	นางวิจิตรา	นาคจู	บริษัท แอคทิวิตี้โปร จำกัด (วิทยุมก.)
27.	นายอภิสิทธิ์	เจนพรมราช	บริษัท แอคทิวิตี้โปร จำกัด (วิทยุมก.)
28.	นางสาวสิริพร	สงบธรรม	บริษัท เอ็มจีเอ มีเดีย จำกัด
29.	นายธนภัทร	โพธิภักดี	บริษัท เอ็ม จี เอ มีเดีย
30.	นางสาวสริตา	ลิมานนท์	บริษัท เอไทม์ มีเดีย จำกัด
31.	นางสาวนัฐยา	จรรยาอุดม	บริษัท เวอร์จิน บีอีซี เทโร เรดิโอเซอร์วิส (ประเทศไทย) จำกัด
32.	นายมานิตย์	แสงทรัพย์	บริษัท MV อินเตอร์เนชั่นแนล เทเลวิชั่น จำกัด
33.	นายวาทณัฐ	ชัยรัต	บริษัท J&G มีเดีย จำกัด
34.	นายกิตติ	คุณเทวินทรานนท์	บริษัท มีเดีย สตูดิโอ จำกัด
35.	นายนำพล	ภูมิอมร	บริษัท มีเดีย สตูดิโอ จำกัด
36.	นายชาตวิทย์	มงคลแสน	MC Inter media 1996 (สื่อกลางผู้บริโภค)

นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ

1.	นายกมล	พิรัตน์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
2.	นายกมล	อยู่นุช	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
3.	นางสาวกมลวรรณ	มีปิ่น	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
4.	นางกรรณิการ์	อภินัยนาถ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
5.	นายกรุง	มากมี	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
6.	นางกรุณา	อรุณรัศมี	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
7.	นางกฤษณา	รุ่งโรจน์วณิชย์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
8.	นางสาวกฤษณา	กาญจนเพ็ญ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
9.	นายกวีพันธ์	มนตรีวงค์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
10.	นายกังวาน	วงศ์วัฒนโสภณ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
11.	นายกัมปนาท	น้อยเงิน	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
12.	นายกำพล	บุญเฉลย	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
13.	นางสาวกิ่งกมล	กุยศรีกุล	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
14.	นายกิตติ	ศีลพิวงศ์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
15.	นางสาวกิตติกร	กิตติวงศ์พาณิช	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
16.	นายกิตติพงศ์	จานเขื่อง	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
17.	นายกิตติศักดิ์	เพชรรัตน์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
18.	นายกิตติศักดิ์	จุนสันติกุล	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
19.	นางสาวแก้วตา	ปริศวงศ์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
20.	นางขวัญชนก	ยอดเมือง	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
21.	นายขวัญชัย	กาฬพันธ์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
22.	นายคำนูญ	สิทธิสมาน	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
23.	นางสาวงามทัศน์	สุทธิประภา	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
24.	นายจตุรงค์	สุขเอียด	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
25.	นางสาวจริญญา	อัครภานุวิทยา	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
26.	นางสาวจริยา	พุ่มเสือ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
30.	นายจักรภพ	เพ็ญแข	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
31.	นางจันทนา	ชมภูพาน	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
32.	นางจันทมา	เดชาวุฒิ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
33.	นางสาวจารุวรรณ	ไหมทอง	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
34.	นายจิตติพล	ดอกไม้พุ่ม	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
35.	นางสาวจิตรลดา	กอแสงวิชัย	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
36.	นางสาวจินตนา	จอบุญ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
37.	นางสาวจินตาภา	กอวัฒนสกุล	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
38.	นายจิรเดช	พลอยอร่าม	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
39.	นางสาวจิรวรรณ	ประสมทรัพย์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
40.	นางสาวจิราภรณ์	ตันบริภัณฑ์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
41.	นางสาวจิรายุ	กาศเจริญ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
42.	นางสาวจีรธิดา	คำสวน	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
43.	นางสาวจีรวรรณ	โพธิ์ทอง	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
44.	นางสาวจุฬาภรณ์	แต้มคม	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
45.	นายฉัตรชัย	ปุระปัญญา	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
46.	นายเฉลิมชัย	ยอดมาลัย	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
47.	นางสาวเฉลิมศรี	ศิริมงคล	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
48.	นางสาวชนกกานต์	เผ่าวัฒน์ชัย	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
49.	นางสาวชมพูนุท	คงมนต์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
50.	นางสาวชไมพร	กิติยาโกศัยยากุล	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
51.	นายชัยรัตน์	อินทร์ชัย	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
52.	นายชาติทนงค์	ถนอมใจ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
53.	นายชาลี	เชนส้ม	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
54.	นายชินชนะ	หฤทัย	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
55.	นายชิบ	จิตนิยม	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ

56. นางสาวชิษณุชา คงไว้ลาภ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
57. นายชุมพร เรืองอุไร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
58. นางสาวชุลีกร บุญเทียบ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
27. นายจอม เพ็ชรประดับ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
28. นายจอมพล เพ็ชรประไพ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
29. นายจักรกฤษณ์ ฤณาบูลย์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
59. นายชูชาติ เพ็ชรโต นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
60. นายเชิงชาญ ทองสุข นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
61. นายไชยสิทธิ์ คำสุขดี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
62. นายฐิติชัย อัฏฏะวัชระ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
63. นายจักรพันธ์ นาทันริ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
64. นายจักรพันธุ์ กมุทโยธิน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
65. นายจักรเพชร กุนทอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
66. นายฐิติพันธ์ เหล่านิพนธ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
67. นายฐิติพันธ์ ไพรวิหค นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
68. นายฐิติภูมิ รุ่งปิติ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
69. นางสาวฐิติ มาข่ายสุวรรณ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
70. นางสาวณฎา ผลสด นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
71. นายณัฏฐพล กรรณสูต นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
72. นางสาวณัฏฐานุช แย้มนิยม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
73. นางสาวณัฐกานต์ จันทร์ไทย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
74. นางสาวณิชา ภัทรทองนาค นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
75. นายดนัย เอกมหาสวัสดิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
76. นายดรงค์ ฤทธิปัญญา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
77. นางสาวดรุณี ชื่นฤทัยในธรรม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
78. นายดวงคำ ปิ่นใจ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
79. นางสาวดารินทร์ พึ่งแก้ว นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
80. นายดำรงค์ทอง เจริญสุข นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
81. นายดิเรก ธรรมคุณ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
82. นายดุสิต แก้วจำนง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
83. นางสาวเตือนใจ จั่นทอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
84. นายถนอม อ่อนเกตุพล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
85. นายเถกิง สมทรัพย์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
86. นายทรงภูมิ โบษกรนัฏ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
87. นางสาวทิพวัลย์ เกรียงอารีกุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
88. นางสาวทิพาพร บุปผาวาสน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
89. นายเทวฤทธิ์ พราหมณ์ชื่น นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
90. นางสาวธนภรณ์ กล่อมเจ็ก นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
91. นายธนรัฐ ประเสริฐ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
92. พันเอกธนาธิป สว่างแสง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
93. นายธวัช กุลบุตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
94. นายธวัชชัย สุนทราวงศ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
95. นางสาวธัญญารัตน์ ชูพงศ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
96. นางสาวธิดารัตน์ บุญภมร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
97. นายธีรชาติ นมขุนทด นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
98. นางสาวธีรนันท์ เฉลิมพันธ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
99. นายธีรวัฒน์ สีวะรินทร์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
100. นางสาวนงลักษณ์ สุขใจเจริญกิจ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
101. นายนทีพิทักษ์ เริ่มตระกูล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
102. นายนพดล รู้ทำนอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
103. นายนพพร มุระยาท นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
104. นายนพรัตน์ รู้ทำนอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
105. นางสาวนภาศร ประสิทธิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
106. นายนราพงษ์ ไวยวรรณ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
107. นางสาวนรินทร์ทร จะมะลี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
108. นางนฤกฤษกร ให้ศิริกุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
109. นายนฤพล พลเพชร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
110. นางสาวนฤมล ปรัชญาเกรียงไกร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
111. นางสาวนวพร กิตติเลิศไพศาล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
112. นางสาวนวรัตน์ วงษ์อรุณ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
113. นางสาวน้องนุช ลิ้มตระกูล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
114. นางสาวนันทวัลย์ โพธิ์จันทร์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
115. นางสาวนันทิยา คำแก้ว นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
116. นายนันธวัฒน์ กิ่งนอก นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
117. นางสาวนับทอง ทองใบ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
118. นายนาถ ซอลิฮี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
119. นางสาวนิชานันท์ รัตนถาวร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
120. นางสาวนิตยา สว่างแจ้ง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
121. นายนิทัศน์ เจือทิน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
122. นางสาวนิราวัลย์ ธรรมศิริเจริญ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
123. นางสาวนุชนาฏ ผ้าผิวดี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
124. นางสาวเนตรนภา ตื้อปั้น นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
125. นายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
126. นายบริรักษ์ นิลนาคะ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
127. นายบัณฑิต ลุนทา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
128. นายบากบั่น บุญเลิศ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
129. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
130. นายบุญเอื้อ ต้นโพธิ์ไสยากุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
131. นางสาวบุณยาพร โชตินันทน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
132. นายบูรพา เล็กล้วนงาม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
133. นางเบญจมาศ วรสิทธิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
134. นางสาวเบญจมาศ จุ้ยมิน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
135. นางเบญจวรรณ นามคง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
136. นางสาวโบ เหลืองทอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
137. นางสาวปรวรรณ ปานปั้น นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
138. นายประทวน เชิดพานิชย์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
139. นายประพจน์ ภู่ทองคำ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
140. นายประพนธ์ อุดมทอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
141. นายประภัสร์ อนุรักษ์พานิชผล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
142. นายประวัติ ฟองจามร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
143. นายประสงค์ กรรโมทาร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
144. นายประสิทธิ์ชัย คำบาง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
145. นางประหยัด เวสนารัตน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
146. นางสาวปรัชญาณี โพธิ์เงิน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
147. นางปริญญ์ กองจันทึก นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
148. นายปรุพัห์ ชัยสีทา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
149. นางสาวปานชนก พาทีทิน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
150. นางสาวปิยะฉัตร การโคกกรวด นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ

151. นางสาวปุณฑริกา เจียประเสริฐ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
152. นายเผด็จโชค อภิสิทธิ์นิรันดร์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
153. นายพงศ์ธเนษฐ บุญสวัสดิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
154. นายพงษ์ธร ทำพฤกษ์สกุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
155. นายพงษ์ธร ศรีอดุลย์พันธ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
156. นายพงษ์พิพัฒน์ จินดาศรี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
157. นายพนม บุญสาลี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
158. นางสาวพนารัตน์ ทองหมั้น นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
159. นางสาวพนิดา ดาวหน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
160. นางสาวพรทิพย์ ชมภูมิ่ง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
161. นางสาวพรทิพย์ พลสิทธิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
162. นายพรเทพ วชิรวรเดช นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
163. นางสาวพรพรรณ พัฒนพงศ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
164. นางสาวพรรณทิพา จิตราวุฒิพร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
165. นายพรเลิศ ยนตร์ศักดิ์สกุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
166. นางสาวพอฤทัย ประวันเนย์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
167. นางสาวพัชรา นาคศิริ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
168. นางสาวพัชรา อร่ามศรี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
169. นางสาวพัชรินทร์ อาพัทธนานนท์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
170. นางสาวพัชรี ตั้งพิสิฐโยธิน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
171. นางสาวพิชญ์ธนิกา แสนวิเศษ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
172. นายพิชัย ยิ้มศรวล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
173. นายพินิจการณ์ ตุลาชม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
174. นางสาวพีรดา สรรพพากย์พิสุทธิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
175. นายพุฒิพงษ์ รับจันทร์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
176. นายเพ็ชร คชรัตน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
177. นางสาวเพชรสุภา ทัศนพันธ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
178. นางสาวเพ็ญพร พิพัฒโนทัย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
179. นางสาวเพ็ญโสภา สุคนธรักษ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
180. นายไพฑูรย์ จันทร์แย้ม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
181. นายไพรัช สายะโคตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
182. นายไพศาล มังกรไชยา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
183. นางสาวภัคนิจ งามเกษม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
184. นายภาณุ เทศขยัน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
185. นายภานุพงศ์ บุญมิ่ง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
186. นางสาวภาวดี โอสถานนท์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
187. นายภาสกร หุตวณิช นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
188. นายมงคล บางประภา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
189. นางสาวมณฑิชา อุดมศรีวัฒนา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
190. นางสาวมนัสวิณี จันทเลิศ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
191. นางสาวมยุเรศ เสืออุดม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
192. นางสาวมัชรี ศรีหาวงศ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
193. นางสาวมัลลิกา บุญมีตระกูล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
194. นายมานพ จันทรอัครภัทร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
195. นายยงยุทธ กาญจนปัญโญ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
196. นายยศไกร รัตนบรรเทิง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
197. นายยศติศักดิ์ สารการ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
198. นายยุทธกร ศรีทอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
199. นายยุทธนา วงศ์วีระโยธิน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
200. นางสาวรักชนก พรรณศิริผล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
201. นายรัชชพล เหล่าวานิช นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
202. นางสาวรัชฎา ดอนพนัส นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
203. นายราเมศ เชื้อเมืองพาน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
204. นายรุ่งโรจน์ ธรรมขันธ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
205. นายรุ่งโรจน์ อรรถไชยวุฒิ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
206. นายฤทธิไกร พรมชัย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
207. นางฤทัยกาญจน์ อินทร์แพง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
208. นางสาวลดาพรรณ กองกะมุด นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
209. นางลัดดา เศวตฉัตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
210. นายเลิศ อักษรนิตย์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
211. นางสาววชิราภรณ์ นาสวน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
212. นางวรกัญญา จารุพันธ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
213. นายวรเชษฐ์ เปศรี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
214. นางสาววรรณพร อัศวเชษฐ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
215. นายวรัฐ ภูษาทอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
216. นางสาววรา เหลืองชัยกุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
217. นางสาววราภรณ์ ช่วยนุกิจ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
218. นางวริศราลี แก้วปลั่ง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
219. นายวสันต์ สารสุวรรณ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
220. นายวัชรงค์ เพชรดง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
221. นางสาววัชราภรณ์ คำป้อง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
222. นายวัฒนา พิมลศิริผล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
223. นายวัฒนา จันทร์ผล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
224. นางสาววันดี กิจคงชีพ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
225. นายวิกร จงกลาง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
226. นายวิชัย วรธานีวงศ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
227. นายวิเชียร ฉิมพลี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
228. นายวิเชียร เรียบร้อย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
229. นายวิทยา ประกอบเพ็ชร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
230. นางสาววิภา วรรณหลวงเดช นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
231. นายวิโรจน์ ธัญญาหาญ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
232. นายวิโรจน์ จำอินทร์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
233. นายวิโรจน์ เดชโคบุตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
234. นายวิวัฒน์ ใจมาเชื้อ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
235. นางสาววิศัลยา สว่างเจริญ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
236. นางสาววีณารัตน์ เลาหภคกุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
237. นางสาววีรพร วังสะอาด นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
238. นายวีระ ชรารัตน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
239. นางสาววุธิดา จันทราบุตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
240. นายศรัณย์ วัชรเนตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
241. นางสาวศรีวิลัย สมทรง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
242. นายศศพล ศรีนา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
243. นางสาวศศิธร ผลากร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
244. นายศักดิ์ ชัยเจียรพานิชยะ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
245. นายศักดิ์ชัย แสงงาม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
246. นายศักดิ์สิทธิ์ ชัชวาลย์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
247. นายศักดิ์สิทธิ์ ประดับศิลป์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
248. นายศักรภพน์ สุขสง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ

249. นายศักรินทร์ เวฬุวนารักษ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
250. นางสาวศิรินันท์ บวรเอนกสกุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
251. นางสาวศิรินาถ วิสุทธิคุณ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
252. นายศิริพงศ์ หนูแก้ว นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
253. นางสาวศิริรัตน์ ไชยชนะ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
254. นางสาวศิริรัตน์ อนันต์รัตน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
255. นางสาวศุนันทวดี อุทาโย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
256. นางสาวศุภรัตน์ บุษรารัตนโกเมน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
257. นางสาวศุภรัตน์ ยุทธนาระวีศักดิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
258. นางศุภลักษณ์ สุวัณณารุน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
259. นายสกลเดช ศิลาพงษ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
260. นางสาวสถาพร มีเจตนา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
261. นายสนธยา กิ่งก้ำ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
262. นายสมเกียรติ ชมภูพาน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
263. นายสมเกียรติ พานทอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
264. นายสมชาย แสวงการ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
265. นายสมปราชญ์ เกิดมาลัย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
266. นายสมพงศ์ บุญปลอด นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
267. นางสาวสมฤดี ปะนันโต นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
268. นายสมศักดิ์ ถนัดช่าง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
269. นายสมสกุล ไชรลบ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
270. นายสมา โกมลสิงห์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
271. นายสมิทธิ์ สืบสหการ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
272. นายสยามรัฐ คำด้วง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
273. นางสาวสรีร ลักษณ์สุกมลสันต์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
274. นางสาวสวลี เชียงน้อย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
275. นางสาวสสินา ธนเสนีวัฒน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
276. นายสันติ แสงแก้ว นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
277. นางสาวสาวิตรี แสงเงิน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
278. นางสาวิตรี ศิริวุฒิ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
279. นางสำราญ วงศ์อ่อน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
280. นายสิทธิชาย เนตรสิงแสง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
281. นายสิริพงษ์ ผดุงบุตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
282. นางสาวสิริพร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
283. นางสาวสิริรัตน์ แซ่เบ้ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
284. นายสิริวิทย์ บ่อจันทึก นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
285. นางสาวสิรีธร พัฒน์ตระกูลชัย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
286. นางสาวสิวาพร โถมนาการ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
287. นางสาวสุกัญญา ไชยภาษี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
288. นางสาวสุกันยา หล้าประเสริฐ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
289. นางสาวสุจิตรา จารุพัฒน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
290. นางสาวสุจิตรา บุญมูสิก นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
291. นางสาวสุดารัตน์ รัตนสุดารัตน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
292. นายสุตเขตต์ เปศรี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
293. นายสุเทพ คล่องใจ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
294. นางสาวสุธิดา จันทราบุตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
295. นางสาวสุนทร ใหม่บุตรดา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
296. นางสุนิสา ทองวรรณ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
297. นางสาวสุนีย์ กัญญารัตนมงคล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
298. นางสาวสุปราณี แก้วมา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
299. นายสุพจน์ สอนสมนึก นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
300. นางสาวสุพัชรี พรหมโบสถ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
301. นางสาวสุภาลักษณ์ ตั้งจิตต์ศีล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
302. นายสุเมธ ใจบุญ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
303. นายสุรเชษฐ์ แก้ววิวัฒน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
304. นายสุรเดช ศิริสวัสดิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
305. นายสุรพงษ์ ลิขิตทรงชัย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
306. นายสุรพล นาคนคร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
307. นายสุรพล พิมพา นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
308. นายสุรัช อินทองปาน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
309. นายสุรินทร์ จตุการ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
310. นางสาวสุวรรณา บุญกล่ำ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
311. นายเสรี อุ่นเจริญ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
312. นางสาวเสาวลักษณ์ กาญจนสาลี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
313. นางสาวเสาวลักษณ์ ชั่งโต นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
314. นางสาวโสภา เจริญผล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
315. นางสาวหนึ่งนุช บัวไข นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
316. นายหรัณย์ วรรณโมลี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
317. นายอดิสรณ์ วิริยภาษ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
318. นายอดุลย์ พรหมอ่อน นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
319. นายอดุลย์ เขตคาม นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
320. นายอนุชา อาคำ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
321. นายอนุเทพ อิ่นคำ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
322. นายอภิชาติ สีดาพล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
323. นางอภิญญา ศิริชนะ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
324. นางสาวอภิญญา ภาวศุทธิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
325. นายอภินันท์ เรืองรัตนสมบัติ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
326. นางสาวอภิรดี อาวรณ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
327. นางสาวอภิสรา อัครมหานที นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
328. นางสาวอรจิรา บุญแลบ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
329. นางสาวอรฤดี เจตน์มงคลรัตน์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
330. นางอลิสา โพธิ์สวัสดิ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
331. นางสาวอังคณา วัฒนมงคลศิลป์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
332. นางสาวอัจจิมาพร หริ่มปราณี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
333. นางสาวอัจฉรา ศิลปาจารย์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
334. นางสาวอัจฉรา ภู่พัลลภ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
335. นางสาวอัจฉรา โพธิ์ศรี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
336. นางสาวอัญชลี อับดุล นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
337. นายอัตตะภูมิ ยิ้มละม้าย นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
338. นายอาคม นีละไพจิตร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
339. นายอาณัติ สิทธิชัยพร นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
340. นายอาทิตย์ ศรีเสาวลักษณ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
341. นางสาวอาทิตยา เตมะศิริ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
342. นายอานุภาพ ธีรณิศรานนท์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
343. นางสาวอารมณ์ คล้ายมณี นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
344. นางสาวอารมย์ สมวงศ์ นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
345. นางสาวอารีรัตน์ ขีโรท นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
346. นางสาวอารีลักษณ์ คล้ายใยทอง นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ

347. นายอำพล	ปาทอง	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
348. นายอิทธิกานต์	มุขหิรัญธารา	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
349. นายอิทธิพล	พันธ์ธรรม	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
350. นายอีเลียส	แวฮามะ	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
351. นายอุ้มพล	กิติกัมรา	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
352. นางสาวอุมาพร	ไทยดี	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
353. นางสาวอุมารินทร์	เพิงสา	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
354. นางสาวอุไรวรรณ	นอร์มา	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
355. นายเอก	อยู่สุข	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
356. นางสาวเอกปวีร์	เลาสุขศรี	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
357. นายเอกสุภาวงษ์	แก้วจันทร์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
358. นายเอียด	ศรีสุรางค์	นักข่าว - นักจัดรายการอิสระ
359. นายพิภพ	พานิชภักดิ์	ผู้ผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์ - สื่อมวลชนอิสระ

THE FUTURE OF JOURNALISM TRANSFORMATION

กิจกรรมสมาคมนักข่าววิทยุ และโทรทัศน์ไทย

กิจกรรมวางแผนยุทธศาสตร์ทิศทางสมาคมฯ

เสวนา 10 ปีสมาคมและประชุมใหญ่ 2554

กิจกรรมฝ่ายวิชาการและต่างประเทศ

กิจกรรมฝ่ายสมาชิกสัมพันธ์และกิจกรรมพิเศษ

กิจกรรมฝ่ายสิทธิเสรภาพ

อบรมสายฟ้าน้อย

จัดทำแผนยุทธศาสตร์สมาคมฯ

(7 มี.ค .55) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เชิญคุณเทพชัย หย่อง ที่ปรึกษาสมาคมฯ ประชุมกับคณะกรรมการบริหารสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมัยที่ 7 เพื่อร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 และเวทีจากทศวรรษสู่อนาคต:

10 ปี 10 ความคิดทิศทางสื่อในโอกาสครบรอบ 10 ปีการก่อตั้งสมาคมฯ

(17 ก.ย. 54) เนื่องในโอกาสครบรอบ 10 ปี การก่อตั้งสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จึงได้จัดงาน **"จากทศวรรษสู่อนาคต : 10 ปี 10 ความคิดทิศทางสื่อ"** พร้อมด้วยการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2554 และ พิธีมอบทุนการศึกษาบุตรธิดาสมาชิกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จำนวน 11 ทุนๆ ละ 5,000 บาท

สำหรับเวทีเปิดมุมมอง : 10 ปี 10 ความคิด ทิศทางสื่อ มีตัวแทนนักวิชาการและนักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนมาร่วมเปิดมุมมองจำนวน 10 คนคือ

01.	คุณเทพชัย	หย่อง	ผู้อำนวยการ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
02.	คุณอดิศักดิ์	ลิมปรุ่งพัฒนกิจ	กรรมการอำนวยการ บมจ. เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น
03.	ดร.สมเกียรติ	อ่อนวิมล	นักวิชาการและนักวิชาชีพด้านสื่อ
04.	คุณสุทธิพงษ์	ธรรมวุฒิ	กรรมการผู้จัดการ บริษัทที่วีบูรพา จำกัดและผู้ดำเนินรายการ คนค้นคน
05.	คุณนิรมล	เมธีสุวกุล	ผู้ผลิตและพิธีกรรายการโทรทัศน์ บริษัท ป่าใหญ่ครีเอชั่น จำกัด
06.	คุณวงศ์ทนง	ชัยณรงค์สิงห์	กรรมการผู้จัดการ บริษัท เดย์ โพเอทส์ จำกัด และผู้ก่อตั้งมูลนิธิ a day foundation
07.	คุณสฤณี	อาชวานันทกุล	นักเขียนอิสระ และคณะบรรณาธิการสำนักข่าวออนไลน์ไทยพับลิก้า
08.	นพ.ประวิทย์	ลี่สถาพรวงศา	ว่าที่ กสทช ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (โทรคมนาคม)
09.	คุณสุภิญญา	กลางณรงค์	ว่าที่ กสทช ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (วิทยุโทรทัศน์)
10.	คุณสุรชัย	จันทิมาธร	นักคิด นักเขียน นักจัดรายการ นักดนตรีและศิลปินแห่งชาติ

ประกวดสายฟ้าน้อย

ผลการตัดสินรางวัลสายฟ้าน้อยครั้งที่ 7 ยามเฝ้าทะเล ม.วลัยลักษณ์คว้าดีเด่นสารคดีเชิงข่าววิทยุ ม.เกษมบัณฑิต ชมเชยอันดับ 1 สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ รับเงินรางวัลสูงสุด 20,000 บาท จากผลงานข่าววิทยุเข้ารอบ 4 เรื่อง สารคดีเชิงข่าววิทยุเข้ารอบ 5 เรื่อง สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์เข้ารอบ 10 เรื่อง

(16 ธ.ค. 54) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ร่วมกับ บมจ.ทรูคอร์ปอเรชั่น จัดงานประกาศผลรางวัลสายฟ้าน้อย ครั้งที่ 7 ประจำปี พ.ศ. 2554 โดยมีผู้ส่งผลงานเข้าประกวดทั้งหมด 88 เรื่อง แบ่งเป็นประเภทข่าวประกอบเสียงวิทยุดีเด่น จำนวน 18 เรื่อง จาก 8 สถาบันการศึกษา ซึ่งมีผลงานที่เข้ารอบจำนวน 4 เรื่องจาก 3 สถาบันการศึกษา ดังนี้ เรื่องโครงการจำนำข้าว จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เรื่องมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, เรื่องนักวิชาการ-ผู้ประกอบการตั้งคำถามกับโครงการ Clean Food Good Taste จาก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และเรื่องกฎหมู่เหนือกฎหมาย จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และทั้ง 4 เรื่องได้รับรางวัลชมเชย แต่ไม่มีเรื่องใดได้รับรางวัลดีเด่น

ผลงานสารคดีเชิงข่าววิทยุ ผ่านเข้ารอบ 5 เรื่อง จากที่ส่งมาทั้งหมด 37 จาก 14 สถาบันการศึกษา มีดังนี้ เรื่อง“ตระหนักรับมือภัยพิบัติ” จาก มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, เรื่อง “ยามเฝ้าทะเล” จาก มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, เรื่อง “ข่าวเก่าในสื่อใหม่” จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, เรื่อง “แรงงานรายวัน..เรื่องเล็ก ปัญหาใหญ่” จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เรื่อง “รับมืออย่างไรกับเทคโนโลยีใหม่อย่าง “แท็ปเล็ต” จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลงานที่ได้รับรางวัลชมเชยคือ เรื่อง“ตระหนักรับมือภัยพิบัติ” จาก มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และ เรื่อง “รับมืออย่างไรกับเทคโนโลยีใหม่ อย่าง “แท็ปเล็ต” จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้รับโล่เกียรติยศและเงินรางวัลๆ ละ 5,000 บาท ผลงานที่ได้รับรางวัลดีเด่นคือ เรื่อง “ยามเฝ้าทะเล” จาก มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ได้รับโล่เกียรติยศและเงินรางวัล 15,000 บาท

ส่วนผลงานสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ผ่านเข้ารอบ 10 เรื่อง จากที่ส่งมาทั้งหมด 33 เรื่อง จาก 14 สถาบันการศึกษา มีดังนี้ เรื่อง “ส่งวิญญาณสัตว์เลี้ยง” จาก มหาวิทยาลัยศรีปทุม, เรื่อง “ถั่วต้มน้ำคลอง” จาก มหาวิทยาลัยรังสิต, เรื่อง “โรคในบาตร” จาก มหาวิทยาลัยรังสิต, เรื่อง “ปรากฏการณ์คันหู” จาก มหาวิทยาลัยรังสิต, เรื่อง “พนักงานบริการวัยชรา ผู้โหยหาความเท่าเทียมจากสังคม” จาก มหาวิยาลัยเกษมบัณฑิต, เรื่อง “ตามรอยฝัน...วันของมั่ง” จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, เรื่อง “ทิ้งพระ” จาก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, “เรื่องใหญ่ของปูตัวเล็ก” จาก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, เรื่อง “น้ำต้มใบกระท่อมเครื่องดื่มสุดฮิตของวัยโจ๋” จาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, เรื่อง “หมู่บ้านปลาค้าว จังหวัดอำนาจเจริญ” จาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีผลงานที่ได้รับรางวัลชมเชยทั้งหมด 4 อันดับ คือ ชมเชยอันดับ 4 “เรื่องใหญ่ของปูตัวเล็ก” จาก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ได้รับโล่เกียรติยศและเงินรางวัล 15,000 บาท ชมเชยอันดับ 3 เรื่อง “ตามรอยฝัน...วันของมั่ง” จาก มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้รับโล่เกียรติยศและเงินรางวัล 16,500

บาท ชมเชยอันดับ 2 เรื่อง “ทิ้งพระ” จาก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ได้รับโล่เกียรติยศและเงินรางวัล 18,500 บาท และ ชมเชยอันดับ 1 เรื่อง “พนักงานบริการวัยชรา ผู้โหยหาความเท่าเทียมจากสังคม” จาก มหาวิยาลัยเกษมบัณฑิต ได้รับโล่เกียรติยศและเงินรางวัล 20,000 บาท

สำหรับคณะกรรมการตัดสินรางวัลทั้งประเภทวิทยุและโทรทัศน์ โดยรางวัลประเภท “ข่าวและสารคดีเชิงข่าววิยุ” คือนายบรรยงค์ สุวรรณผ่อง ผู้ทรงคุณวุฒิ, นางสาวอรนุช อนุศักดิ์เสถียร อดีตผู้ผลิตรายการอาวุโสบีบีซี ประเทศอังกฤษ, นางเพ็ญสิน สงเนียม ผู้ประกาศ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย, นางสาวอัญชนก แข็งแรง ผู้จัดการ สถานีวิทยุครอบครัวข่าว FM 106 MHz และ นายจักรกฤษณ์ ทรัพย์พึ่ง สถานีจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz และกรรมการ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

คณะกรรมการตัดสินประเภท “สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์” คือ นายปฏิวัติ วสิกชาติ บรรณาธิการข่าว สถานีข่าว TNN 24 นายประสาน อิงคนันท์ ผู้ผลิตและผู้ดำเนินรายการ บริษัท ทีวีบูรพา, จำกัด นายวิทยา วิทย์ปฐมวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญสายงานสื่อสารองค์กร กลุ่ม บมจ.ทรู, นางสาวอรพิน ลิลิตวิศิษฏ์วงศ์ บรรณาธิการ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส และ นางสาวธนานุช สงวนศักดิ์ บรรณาธิการสารคดีเชิงข่าว สถานีโทรทัศน์เนชั่น แชนแนล และอุปนายกฝ่ายวิชาการสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย)

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยได้จัดให้มีการประกวดผลงานสารคดีเชิงข่าวครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2548 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่มีคุณภาพของนิสิตนักศึกษา หลักสูตรนิเทศศาสตร์ สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ซึ่งถือว่าเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตนักศึกษาก่อนเข้าสู่วิชาชีพด้านวิทยุและโทรทัศน์ อีกทั้งยังประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ระหว่างสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานเอกชนที่สนับสนุนโครงการฯ สำหรับการพิจารณาตัดสินรางวัลสายฟ้าน้อย สมาคมฯ ได้สรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกำหนดหลักเกณฑ์การตัดสินรางวัลไว้ดังนี้ ด้านคุณภาพ (Quality) คุณค่า (Value) ผลงาน(Performance) และจรรยาบรรณ (Code of Ethics)

อบรมเชิงปฏิบัติการนักข่าวสายฟ้าน้อยรุ่นที่10

(27 ก.ค. 55) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ร่วมกับ บมจ. ทรูคอร์ปอเรชั่น จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ **"นักข่าวสายฟ้าน้อย"** ประจำปี 2555 ต่อเนื่องเป็นรุ่นที่ 10 ติวเข้ม นิสิตนักศึกษาสาขาสื่อสารมวลชน และนิเทศศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ สู่ความเป็นนักสื่อสารมวลชนที่ดี มีจรรยาบรรณ เจาะลึกเทคนิควิธีการทำงานจากกูรูด้านงานข่าวทั้งวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พร้อมฝึกเข้มปฏิบัติการ ก่อนก้าวเข้าสู่อาชีพสื่อมวลชน

นิสิตนักศึกษาสาขาสื่อมวลชนและนิเทศศาสตร์ จำนวน 62 คน จากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศเข้าฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ "นักข่าวสายฟ้าน้อย" รุ่นที่ 10 ระหว่างวันที่ 27 - 30 กรกฎาคม 2555 เพื่อเรียนรู้วิธีการทำงานจากนักข่าวมืออาชีพทั้งเทคนิคการจับประเด็นข่าว เข้าถึงแหล่งข้อมูล และรายงานข่าวอย่างมี จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ พร้อมฝึกปฏิบัติจริงด้านงานข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการนักข่าวสายฟ้าน้อยรุ่นที่ 10 ประจำปี พ.ศ. 2555 ได้มีพิธีเปิดการอบรมอย่างเป็นทางการในวันศุกร์ที่ 27 ก.ค. 2555 โดย นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และ ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กรฯ กลุ่มบริษัท ทรูวิชั่นส์

นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวในพิธีเปิดการอบรมนักข่าวสายฟ้าน้อยรุ่นที่ 10 ว่า "การเรียนในมหาวิทยาลัย โอกาสในการจะฝึกภาคปฏิบัติไม่มากเท่าไหร่นัก ครั้งนี้ก็เลยเน้นเรื่องประสบการณ์เป็นหลัก ให้เห็นเหตุการณ์จริง สถานการณ์จริง เราก็หวังว่าน้องๆ จะได้วิธีการทำข่าวในเชิงลึก วิธีการมองประเด็นข่าวที่รอบด้านขึ้น แล้วสามารถนำไปใช้ในห้องเรียนได้ และหวังว่าเราจะสามารถสร้างนักข่าวที่เรียกว่าสายฟ้าน้อย ขึ้นมาในวงการสื่อสารมวลชน"

ดร.กันทิมา กุญชร ณ อยุธยา ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กร ประชาสัมพันธ์การตลาด และกิจกรรมองค์กรเพื่อสังคม กลุ่มบริษัท ทรูวิชั่นส์ กล่าวว่า "ทรูเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาทางด้านสาขาวิชาการสื่อสารมวลชนมาเข้าการฝึกปฏิบัติ ที่จะเตรียมตัวเป็นนักข่าวทางด้านวิทยุและโทรทัศน์ที่ดีมีคุณธรรมมีจริยธรรมในอนาคต โดยน้องๆได้รับการคัดเลือกมาจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ที่จะเข้ามา workshop ครั้งนี้ แล้วเราก็ได้รับเกียรติจากท่านวิทยากรซึ่งเป็นกูรูทางด้านงานข่าววิทยุโทรทัศน์มาให้ความรู้ มามอบประสบการณ์"

เนื่องจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ "นักข่าวสายฟ้าน้อย" มีวัตถุประสงค์ให้นิสิตนักศึกษาที่เข้าอบรมโครงการนี้ทุกคนทุกรุ่น โดยเฉพาะรุ่นที่ 10 ซึ่งมีนักศึกษาเข้าร่วมอบรมทั้งหมด 62 คน ได้เรียนรู้ประโยชน์ในการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์จริง หลังจากพิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างเป็นทางการแล้วเสร็จ ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมทุกคน ได้เดินทางไปเยี่ยมชมงานสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และวิทยุครอบครัวข่าว FM 106 MHz ก่อนเดินทางเข้าอบรมฝึกปฏิบัติงานข่าวที่มีเนื้อหาครอบคลุมภาคทฤษฎี อาทิ เทคนิคการคิดประเด็นข่าว การผลิตสารคดีเชิงข่าว เทคนิคการนำเสนอข่าว พร้อมออกปฏิบัติงานลงพื้นที่จริง เพื่อผลิตสารคดีเชิงข่าววิทยุและโทรทัศน์ อีกทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากสถานการณ์ข่าวต่างๆ พร้อมรับฟังการวิ

พากษ์จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาชีพโดยตรง ซึ่งเวทีการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างเป็นทางการในวันที่ 2 ของการอบรมเชิงปฏิบัติการนักข่าวสายฟ้าน้อย ด้วย คุณเทพชัย หย่อง ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส และที่ปรึกษา สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยในหัวข้อ เปิดโลกทัศน์วิทยุ โทรทัศน์ และ New Media

ต่อจากนั้นนักวิชาชีพและผู้ชำนาญการด้านสื่อสารมวลชน ได้ร่วมเป็นวิทยากรในหัวข้อเรื่องต่างๆ ดังนี้เทคนิคการคิดประเด็นข่าวและการผลิตสารคดีเชิงข่าว โดยคุณพิภพ พานิชภักดิ์ นักสื่อสารมวลชนอิสระ, คุณดาริน คล่องอักขระ บรรณาธิการข่าวยุทธศาสตร์ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส และ คุณภัทราพร สังข์พวงทอง โปรดิวเซอร์และผู้ดำเนินรายการ “กบนอกกะลา”

เทคนิคการคิด การผลิตคลิปข่าว และฝึกปฏิบัติ โดย คุณอศินา พรวศิน ประธานชมรมนักข่าวสายเทคโนโลยีสารสนเทศ และ คุณพีรพล อนุตรโสตถิ์ ผู้สื่อข่าว สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท

เรียนรู้เทคนิคและฝึกปฏิบัติการใช้เสียงที่ถูกต้อง โดย คุณภูสิต ธวัชวิเชียร ที่ปรึกษา และผู้ช่วยสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM 105 MHz กรมประชาสัมพันธ์, คุณเพ็ญสิน สงเนียมนักสื่อสารมวลชนชำนาญการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย, คุณ จารุพรรณ พลอยเกิด นักสื่อสารมวลชนชำนาญการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คุณพรรณี วีรานุกูล ผู้ดำเนินรายการ ดนตรีกวีศิลป์ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส,คุณดาริน คล่องอักขระบรรณาธิการข่าวยุทธศาสตร์ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส และ คุณอำมร บรรจงรักษาการผู้จัดการส่วนผลิตรายการ สถานีวิทยุ FM 96.5 MHz

วันที่ 3 ผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการได้เรียนรู้เทคนิคการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์และการสื่อความหมายด้วยภาพในข่าวโทรทัศน์ โดยคุณพิภพ พานิชภักดิ์ ผู้ผลิตรายการอิสระ และ คุณธนานุช สงวนศักดิ์ บรรณาธิการสารคดีเชิงข่าว สถานีโทรทัศน์เนชั่นแชนแนล และ อุปนายกฝ่ายวิชาการสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ลงพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานกลุ่ม เก็บข้อมูล ภาพ เสียง เตรียมผลิตสารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ กลับมาที่ เตรียมข้อมูลเขียนสคริปต์ ตัดต่อและส่งผลงาน ภายในเวลา 20.00 น.

วันที่ 4 ของการอบรมเชิงปฏิบัติการนักข่าวสายฟ้าน้อย ถือว่าเป็นวันสำคัญของผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน เพราะจะเป็นการนำเสนอผลงานการผลิตสารคดีเชิงข่าว และวิพากษ์ผลงานโทรทัศน์ของแต่ละกลุ่มแต่ละชิ้นโดยมีวิทยากรวิชาชีพ คือ คุณก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักข่าว สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, คุณสนมพร ฉิมเฉลิม ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายข่าว สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และ คุณกรรวี ธัญญะตุลย์ บรรณาธิการการเมือง สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และ เลขาธิการสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยวิพากษ์ผลงานเพิ่มเติมประเด็น พร้อมเสนอแนะ

และปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการนักข่าวสายฟ้าน้อยรุ่นที่ 10 ด้วยพิธีมอบประกาศนียบัตรให้กับผู้ผ่านการเข้าอบรมทุกคน โดย คุณก่อเขต จันทเลิศลักษณ์ ที่ปรึกษาสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และ คุณพิมลพรรณ ศิริวงศ์วานงาม ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์การตลาด

เสวนาการบริการการจัดการสื่อสารมหาอุทกภัย2554

(17 ม.ค.55) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ร่วมกับ คณะอนุกรรมาธิการ ศึกษา ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานด้านสิทธิและเสรีภาพ ในคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา จัดเวทีเสวนา เรื่อง "การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในช่วงภัยพิบัติ : กรณีศึกษาการบริหารจัดการการสื่อสารมหาอุทกภัย 54"

องค์กรสื่อเสนอ5ประเด็นหลักต่อกสทช.ให้ทบทวนร่างแผนแม่บทบริหารความถี่และแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ภายใน20ก.พ.นี้

(๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ศูนย์ศึกษากฎหมายและนโยบายสื่อมวลชน ได้จัดประชุมเสวนา ผ่าแผนแม่บทบริหารวิทยุโทรทัศน์ เพื่อหารือและร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่มีต่อร่างแผนแม่บทบริหารความถี่ แผนแม่บทบริหารกิจการกระจายเสียงและกิจการ ตามที่ กสทช.กำลังจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะอยู่ในขณะนี้นั้น ที่ประชุมมีความเห็นต่อร่างแผนแม่บททั้งสองแผนโดยสรุปดังนี้

๑. ร่างแผนแม่บททั้งสองแผนโดยภาพรวม ยังมีความขัดแย้งกัน เช่น แผนแม่บทคลื่นความถี่กำหนดให้ “กรณีที่มิได้กำหนดอายุการใช้คลื่นความถี่ไว้ กสทช.จะกำหนดเวลาการสิ้นสุด ทั้งนี้ กิจการกระจายเสียงให้มีระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน ๕ ปี และโทรทัศน์ไม่เกิน ๑๐ ปี” แต่ในแผนแม่บทบริหารกิจการฯ ที่กำหนดให้ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐคืนคลื่นความถี่ กลับกำหนดให้มีการคืนคลื่นความถี่ภายใน ๒ ปี และจะพิจารณาให้ได้ใช้ภายใน ๓ ปี นอกจากนี้ ยังไม่มีความครบถ้วน ครอบคลุมสาระสำคัญที่ควรอยู่ในแผน เช่น แผนการปรับเปลี่ยนระบบการออกอากาศวิทยุโทรทัศน์ไปเป็นระบบดิจิตอล ที่ กสทช. แถลงข่าวเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่ผ่านมานั้น ควรได้รับการบรรจุไว้ในร่างแผนแม่บทด้วยเพราะเป็นรายละเอียดที่สำคัญและควรผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นในครั้งนี้ แต่กลับไม่ได้รับการบรรจุไว้ในร่างแผนแม่บทฯ เป็นต้น

๒. การคืนคลื่นความถี่ ควรมีกำหนดระยะเวลาไม่นานเกินไป เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมย์การปฏิรูปสื่อ และควรเริ่มดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช.ชุดนี้ โดยควรกำหนดระยะเวลาคืนคลื่นในกิจการกระจายเสียงไม่เกิน ๒ ปีและกิจการโทรทัศน์ไม่เกิน ๔ ปี ซึ่งจะทำให้ปัญหาต่างๆที่รอการแก้ไข เช่น ปัญหาวิทยุชุมชนไม่ถูกละเลยหรือเพิกเฉยต่อไป

นอกจากนี้ยังพบว่า แนวทางการจัดสรรคลื่นความถี่ยังไม่มีความชัดเจนในกรณีที่มีการอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรทัศน์ว่าจะมีการอนุญาตให้ใช้เป็น “ช่องรายการ” หรือ “เป็นย่านความถี่” ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำมาแบ่งเป็นช่องรายการได้อีกหลายช่อง โดยที่ประชุมมีความเห็นว่าควรเป็นการอนุญาตให้ประกอบกิจการในลักษณะเป็น “ช่องรายการ”

๓. การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำกับดูแลด้านเนื้อหารายการ กสทช.ควรมีแนวทางการกำหนดบทบาทหน้าที่ของตนเองเพื่อการกำกับดูแลเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงไว้ให้ชัดเจน

๔. การส่งเสริมการรวมกลุ่มกันของผู้ประกอบวิชาชีพ ควรมีการจัดทำหลักเกณฑ์เพื่อรองรับไว้ด้วย เช่น ต้องมีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำที่พึงประสงค์ในการรวมตัวกันเป็นองค์กรวิชาชีพ ว่าควรมีลักษณะเช่นใด องค์กรวิชาชีพนั้นๆต้องมีกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นระบบอย่างไร เมื่อมีการใช้มาตรการใดๆทางจริยธรรมกับองค์กรสมาชิกต้องรายงานและส่งสำนวนการสอบสวนมาประกอบเพื่อให้กสทช.รับทราบด้วย เป็นต้น

๕. ควรมีการกำหนดว่าจะมีการจัดทำหลักเกณฑ์การขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนวิจัยและพัฒนาฯเพื่อให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังมีความคิดเห็นในประเด็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างร่างแผนทั้งสองแผนกับแนวทางที่ควรจะนำมาปฏิบัติได้จริงอีกหลายประการ โดยที่ประชุมสรุปว่าจะนำเสนอความคิดเห็นทั้งหมดที่ได้รับจากการประชุมวันนี้จัดทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อเสนอต่อ กสทช. ในนามสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อให้ กสทช.รับไปพิจารณาปรับปรุงร่างแผนแม่บททั้งสองในรายละเอียดต่อไป

งานประกาศรางวัลแสงชัยสุนทรวัฒน์2554

ผลการตัดสินประกวดข่าว - สารคดีวิทยุโทรทัศน์ รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ ปีที่ 15 ช่อง 3 คว้ายอดเยี่ยมข่าวสืบสวนสอบสวน ยอดเยี่ยมสารคดีเชิงข่าวคือไทยพีบีเอส ส่วนสำนักข่าวไทยได้รางวัลข่าวเหตุการณ์ยอดเยี่ยม รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ รางวัลแห่งความภาคภูมิใจของคนข่าว

นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เปิดเผยว่า มูลนิธิแสงชัย สุนทรวัฒน์ ร่วมกับ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จัดพิธีมอบรางวัลการประกวดข่าว-สารคดีวิทยุและโทรทัศน์ รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ เป็นปีที่ 15 ในวันที่ 19 เม.ย. 2555 โดยมี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี เป็นประธาน ณ อาคารสมาคมนักข่าวฯ ชั้น 3 ถ.สามเสน เขตดุสิต กทม.

สำหรับในปีที่ 15 ของการจัดประกวดข่าว สารคดีเชิงข่าววิทยุโทรทัศน์ยอดเยี่ยม รางวัลแสงชัย สุนทรวัฒน์ มีผู้ส่งผลงานเข้าประกวดรางวัลแสงชัยฯ ประจำปี 2554 ทุกประเภท 102 ข่าว ในประเภทรางวัล ดังนี้ 1. รางวัลประเภทข่าวและสารคดีวิทยุยอดเยี่ยม 2. รางวัลประเภทข่าว - สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ท้องถิ่นดีเด่น 3. การประกวดข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม แบ่งเป็น 3 ประเภทรางวัล คือ รางวัลยอดเยี่ยมประเภทข่าวเหตุการณ์, รางวัลยอดเยี่ยมประเภทสารคดีเชิงข่าว และ รางวัลยอดเยี่ยมประเภทข่าวสืบสวนสอบสวน

โดยมีผลงานที่เข้ารอบ ประเภทข่าว - สารคดีเชิงข่าวโทรทัศน์ยอดเยี่ยม ประจำปี 2554 ดังนี้

ประเภทโทรทัศน์ข่าวสืบสวนสอบสวนเข้ารอบ7เรื่อง

1.	เปิดโปงโรงงานชำแหละไก่เถื่อน	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
2.	สงสัยตำรวจสกลนครยิงวิศวกรและยัดยาบ้า	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
3.	ไม้พะยูงข้ามชาติ	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
4.	เปิดปม...บัตรประชาชนเถื่อน	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
5.	น้ำมันเถื่อน	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
6.	รายงาน : ถอดรหัส 13 ศพ ลูกเรือจีน	สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์
7.	แฉขบวนการโกงแชร์ล็อตเตอรี่	สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์

รางวัลยอดเยี่ยม คือ “เปิดโปงโรงงานชำแหละไก่เถื่อน” จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ได้รับเงินรางวัล 100,000 บาท ส่วนรางวัลชมเชย คือ “สงสัยตำรวจสกลนครยิงวิศวกรและยัดยาบ้า” จากสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และ “ไม้พะยูงข้ามชาติ” จากสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ได้รับเงินรางวัล รางวัลละ 30,000 บาท

ประเภทสารคดีเชิงข่าวเข้ารอบ 8 เรื่อง

1.	ภัยสารเคมีที่ทุ่งกุลา	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
2.	โรฮิงญาที่ฉันรู้จัก	เนชั่นแชนแนล
3.	บันทึกวิกฤติน้ำท่วม 2554	เนชั่นแชนแนล
4.	เปิดปม คนไทยพลัดถิ่น	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
5.	รอยร้าวชายแดนใต้	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
6.	เสียงประชาชนเปลี่ยนประเทศไทย ตอน "แกะรอยจัดการน้ำ"	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
7.	2563 เปลี่ยนประเทศไทย ตอน "ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม"	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
8.	คาลมิเกีย ดินแดนแห่งพุทธศรัทธาในยุโรป	สถานีโทรทัศน์ Voice TV

รางวัลยอดเยี่ยม คือ **"รอยร้าวชายแดนใต้"** จากสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ได้รับเงินรางวัล 50,000 บาท ส่วนรางวัลชมเชย คือ **"2563 เปลี่ยนประเทศไทย ตอน 'ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม'"** จากสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ได้รับเงินรางวัล 20,000 บาท

ประเภทข่าวเหตุการณ์เข้ารอบ 10 เรื่อง

1.	ป่วนใต้รุนแรง	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
2.	อพยพวุ่น...มหาอุทกภัย 54	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
3.	ระเบิด ที่สุไหงโกลก	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
4.	นาทีชีวิต...มหาอุทกภัย 54	สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท
5.	รายงานพิเศษ "นาทีชีวิตเด็กจมน้ำ"	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
6.	นาทีชีวิต อุบัติเหตุเรือล่ม จ.สิงห์บุรี	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
7.	ระเบิดนราธิวาส	สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส
8.	นาทีชีวิต เจ้าหน้าที่สาธารณะสุขเรือล่ม หน้าเขื่อนบางโฉมศรี จ.สิงห์บุรี	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
9.	ลำที่ 3 ในการสูญเสีย	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3
10.	นาทีชีวิต	สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

รางวัลยอดเยี่ยม คือ **"อพยพวุ่น..มหาอุทกภัย 54"** จากสำนักข่าวไทย บมจ.อสมท ได้รับเงินรางวัล 50,000 บาท รางวัลชมเชย ได้แก่ **"ป่วนใต้รุนแรง"** และ **"นาทีชีวิต..มหาอุทกภัย 54"** จากสำนักข่าวไทย บมจ.อสมทได้รับเงินรางวัล รางวัลละ 20,000 บาท

ผลงานที่เข้ารอบประเภทโทรทัศน์ท้องถิ่นเข้ารอบ 5 เรื่อง

1.	รายการ สน.20 ตอน แห่นางด้ง	เสียงไทยแลนด์เคเบิ้ลทีวี จ.ร้อยเอ็ด
2.	ศูนย์ (สูญ) ปลาสลิด	บริษัท ปราการเคเบิ้ลทีวี จำกัด
3.	เยาวชนรีไซเคิล หัวใจไร้มลทิน	บริษัท ปราการเคเบิ้ลทีวี จำกัด
4.	อุบัติเหตุตลาดกุ้ง	บริษัท มหาชัยเคเบิลทีวี จำกัด
5.	โรงเรียนของหนูมีครูไม่พอ	บริษัท มหาชัยเคเบิลทีวี จำกัด

รางวัลประเภทโทรทัศน์ท้องถิ่น ข่าวและสารคดีเชิงข่าว ไม่มีผลงานที่ได้รับรางวัลดีเด่นเช่นกัน แต่มีผู้ได้รับรางวัลชมเชย คือ **"รายการ สน.20 ตอน แห่นางด้ง"** จากเสียงไทยแลนด์เคเบิ้ลทีวี จ.ร้อยเอ็ด และ **"อุบัติเหตุตลาดกุ้ง"** จากบริษัท มหาชัยเคเบิลทีวี จำกัด พร้อมเงินรางวัล รางวัลละ 10,000 บาท

ผลงานที่เข้ารอบประเภทวิทยุกระจายเสียงข่าวประกอบเสียง 2 เรื่อง คือ **น้ำตาชาวเขาพนม** สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท และ **สารเคมีระบาดที่ทุ่งกุลา** สำนักข่าวไทย บมจ.อสมท ส่วนประเภทสารคดีวิทยุไม่มีผลงานส่งเข้าประกวด

รางวัลประเภทวิทยุกระจายเสียง ข่าวประกอบเสียงและสารคดีวิทยุ ในปีนี้ไม่มีผลงานใดได้รับรางวัลยอดเยี่ยมทั้ง 2 ประเภท แต่มีผลงานที่ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ คือ ข่าวประกอบเสียง เรื่อง **"สารเคมีระบาดที่ทุ่งกุลา"** จากสำนักข่าวไทย บมจ.อสมท พร้อมเงินรางวัล 5,000 บาท

เวทีเสวนาสื่อใหม่เทรนด์ใหม่คนรุ่นใหม่

(19 เม.ย. 55) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จัดเวทีเสวนา **“สื่อใหม่ เทรนด์ใหม่ คนรุ่นใหม่”** เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ มุมมอง ของคนทำสื่อหลากหลายรูปแบบทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์และโซเชียลมีเดีย โดยมีวิทยากร ดังนี้ คุณอดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ กรรมการอำนวยการ บมจ.เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น, คุณเดียว วรตั้งตระกูล กรรมการผู้จัดการฝ่าย จี เอ็มเอ็ม บรอดคาสติ้ง บมจ. จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่, คุณอริยะ พนมยงค์ ผู้จัดการ Google ประจำประเทศไทย,คุณสุภิญญา กลางณรงค์คณะกรรมการ กสทช., ดำเนินรายการโดย คุณจิระ ห้องสำเริง นักจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์

อดิศักดิ์ ลิมปรุงพัฒนกิจ กรรมการอำนวยการ บมจ.เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น **“**ปัจจุบัน สื่อมวลชนทุกค่ายเริ่มหลอมรวมตัวเองทำทุกอย่าง ซึ่งเนชั่นเองทำเรื่องนี้มานานพอสมควร คือศึกษาพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ในการติดตามสื่อและบริโภคสื่อ (วิดีทัศน์) นักศึกษา ไม่ได้พูดถึงเรื่องสื่อแบบเก่าๆ เพราะไม่ได้แบ่งแยก คือ มาถึงก็เจอเลย เห็นได้ว่าไม่มีใครพูดถึงหนังสือพิมพ์เลย ไม่ได้อ่าน พอถามว่าเค้าคิดจะทำสื่ออะไร เขาคิดถึง ยูทูบ กูเกิ้ล สไกพ์ เป็นส่วนใหญ่ อันนี้ผมคิดว่า คนทำสื่อรุ่นเก่า หรือรุ่นกลางเก่ากลางใหม่ ต้องคิดเยอะว่าถูกคนรุ่นใหม่ๆ ก้าวข้าม จนตามไม่ทันด้วยซ้ำไปผมคิดว่าแนวโน้มชัดเจนว่าคนรุ่นใหม่ที่เพิ่งจบในปี 2 ปี ที่ผ่านมากับที่กำลังศึกษาอยู่ มีแนวโน้มว่าคนเหล่านี้มีทักษะในการใช้เครื่องมือหรือใช้สื่อใหม่สูงกว่านักศึกษาหรือคนอีกรุ่นหนึ่งซึ่งจบมากว่า 5 ปี แล้ว จะเห็นว่านี่คือการเปลี่ยนแปลง ที่มีความสำคัญมากๆ ว่า คนรุ่นใหม่เขาเปลี่ยนแล้ว และเขามีช่องทางการผลิตสื่อของตัวเอง ไม่ได้พูดถึงทีวี หนังสือพิมพ์ แต่ผลิตสื่อของตัวเองแล้วสื่อสารในภาษาเดียวกันกับคนรุ่นของเขา ซึ่งผมก็เป็นถึงความเปลี่ยนแปลงทุกสื่อโดยเฉพาะทีวีดาวเทียวซึ่งจริงๆก็ใกล้จะเป็นสื่อเก่า ใกล้มากแล้วและกระโจนเข้ามามากๆ เข้าและอาจจะไม่มีคนดู ผู้บริโภคอาจจะไม่ใช่คนรุ่นใหม่ หรือรุ่นกลางหรือเก่า มีสิทธิในการเลือกสื่อในการบริโภคมากขึ้นกว่าเดิม ไม่ได้ถูกยัดเยียด เพราะรีโมทอยู่ในมือ หรือแค่คลิ๊กหรือแค่หน้าเว็บของตัวเอง ซึ่งผมคิดว่าตรงนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในแง่เนื้อหาและอุตสาหกรรมที่มันเปลี่ยนไป**”**

เดียว วรตั้งตระกูล กรรมการผู้จัดการฝ่าย จีเอ็มเอ็ม บรอดคาสติ้ง บมจ. จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ ได้แสดงความคิดในประเด็นดังกล่าวว่า **“**ในฐานะ ผู้ผลิตเนื้อหาสาระ ยังไงก็แล้วแต่ ทำอย่างไรที่จะนำสื่อของเราไปตามสื่อต่างๆ ในทุกช่องทาง พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในทุกวันนี้ เหมือนกันทั่วโลก ทุกคนเสพย์สิ่งที่ด่วนและโดน นี่คือเทรนด์ของสื่อใหม่ที่เกิดขึ้น เพราะจะเห็นได้ว่าทุกคนมีสมาทร์โฟน ทุกคนมีช่องทางที่จะเข้าถึงคอนเทนต์ต่างๆ ได้มากมายเพียงแค่ปลายนิ้วเท่านั้นเอง สิ่งหนึ่งของคอนเทนต์โพรไวเดอร์นั่นก็คือการปรับตัวต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค อันนี้ไม่ต่างกัน ผมมองว่าสื่อใหม่ เทรนด์ใหม่ มันไม่ใช่สำหรับคนรุ่นใหม่เพียงอย่างเดียวแล้ว ผมว่าตอนนี้มันเข้าถึงทุกๆ คนทุกๆ รุ่น มันไม่ได้มีช่องว่างอีกต่อไป เพียงแต่จะทำคอนเทนต์ยังไงให้เขาถึงแต่ละไลฟ์สไตล์ สุดท้ายก็จะไม่ต่างกันคือเรื่องของการตอบสนองในความต้องการของผู้บริโภคแต่ละกลุ่ม แต่วิธีการเปลี่ยนไปเท่านั้นเอง

ปัจจุบันมันต้องด่วนและต้องโดน การที่จะเข้าไปอยู่ในโซเชียลเน็ตเวิร์คนั้น แต่ถ้าสำหรับโลกยุคใหม่ มันคือการบริโภคแบบเร่งด่วนมาแล้วก็ไป

อริยะ พนมยงค์ ผู้จัดการ Google ประจำประเทศไทย ได้แสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้บริโภคสื่อออนไลน์ในเมืองไทยเป็นอย่างไรบ้าง รวมถึงพฤติกรรมของสื่อได้รับการตอบสนองจากผู้บริโภคแค่ไหน ลองสะท้อนภาพว่าสื่อออนไลน์สนองตอบความต้องการผู้บริโภคถึงจุดที่ควรจะเป็นหรือยัง และอนาคตน่าจะพัฒนาไปในรูปแบบไหน ?ว่า

สำหรับ Google ไม่ได้เป็นสื่อ แต่เป็นแพลตฟอร์ม จึงจะเห็นข้อมูลค่อนข้างเยอะ พูดถึงพฤติกรรมของผู้บริโภค พอพูดถึงโลกออนไลน์หรือว่าอินเตอร์เน็ต ไม่ใช่วัยรุ่นเพียงอย่างเดียว คือทุกคนในสมัยนี้ ถ้าใช้อินเตอร์เน็ตในประเทศไทย 1ใน 3 ของประชากรไม่ใช่แค่เด็กแน่นอน และ Google ได้ข้อมูลมาจากบริษัทที่ทำวิจัยระดับโลก

“ผมมีหลักการง่ายๆ อยู่คือไม่ว่าคุณจะเป็นสื่อ นักการตลาด เจ้าของธุรกิจ หัวใจคืออะไร ก็คือผู้บริโภค วันนี้ผู้ใช้ผู้บริโภคของคุณอยู่ตรงไหน คุณก็ควรจะอยู่ตรงนั้น นั่นเพราะเขาอยู่ในโลกออนไลน์มากขึ้น ทุกวันนี้เราออนไลน์ทั้งวันอยู่แล้ว แล้วอะไรคือออฟไลน์ การแยกกันของ 2 นี้คือความคิดที่ผิด มันทำให้เราแบ่ง จริงๆ แล้วมันก็คือสิ่งเดียวกัน มันก็คือรูปแบบที่ทำให้เราเข้าถึงผู้บริโภคของเราได้ อีกช่องทางหนึ่ง ในด้านของข่าวสาร เราก็เห็นคนปรับเข้าสู่โลกออนไลน์กันมากขึ้น เป็นรูปแบบของแอพ มีโลก มีช่องของอินเตอร์เน็ตของตัวเอง ทุกคนกำลังเข้าเรียนในโลกออนไลน์กันมากขึ้น ที่ชัดเจนคือทุกคนดูทีวี แต่คือ อย่างแรกข่าวไม่ทันใจ เชื่อได้หรือไม่กับสิ่งที่เกิดขึ้นต่อหน้าเรากับสิ่งที่เพื่อนๆ พูดกับเรา สิ่งที่เกิดขึ้นคือเราเข้าไปหาข่าวสารบนโลกออนไลน์ โลกออนไลน์เป็นโลกที่คนจะเชื่อมากที่สุด เพราะเขาเลือกได้ เลือกที่จะหาข้อมูลข่าวสารอย่างที่ต้องการจากหลายสำนัก หลายช่องทาง อาจจะเป็นเพื่อนหรือสำนักข่าวก็ได้ แล้วจะตัดสินเองว่าจะเชื่อใคร อันนี้คือความแตกต่าง เพราะมันเป็นแบบ 2 ทาง มันไม่ใช่ทางเดียวที่เราสื่อสารป้อนข่าวเข้าไปให้กับเขา อีกเรื่องคือวิธีการบริโภคสื่อของเรามันเปลี่ยนไป เราเห็นได้ชัดเจน เช่น ถ้าผมอยากจะดูข่าว ผมไม่จำเป็นต้องรอรอบบ่ายโมง เที่ยงหรือเย็น ผมหยิบมือถือขึ้นมาแล้วผมก็หาข่าวได้ทันที และเป็นข่าวที่สดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ตอนนี้ ผมว่าเรากำลังหาข่าวที่เรานั่งคุยกันอยู่ตอนนี้ได้ทันทีเลย มีอยู่แล้วในโลกออนไลน์ เพราะผมเห็นว่ามีบางคนทวิตไปเรียบร้อยแล้ว ตัวอย่างอีกอย่างหนึ่งก็คือละคร

Google มีข้อมูลคือช่วงที่พีคที่สุดของอินเตอร์เน็ตจะอยู่ในช่วงเย็นตั้งแต่ 6 โมงเป็นต้นไป เพราะมันเป็นช่วงที่เราจะดูข่าวดูละครช่วงที่เราควรจะดูจอใหญ่อย่างทีวี กลายเป็นช่วงพีคของอินเตอร์เน็ต นี่คือสิ่งที่สะท้อนพฤติกรรมของผู้บริโภค ทั้งสื่อทั้งผู้ประกอบการหรือเจ้าของโฆษณาต้องกลับมาคิดว่า ออฟไลน์กับออนไลน์มันเชื่อมกันแบรนด์ที่ฉลาดก็จะมีพอร์ตออฟเพลย์ตัน อาจจะเป็นมือถือรุ่นใหม่ทำให้เราสนใจดูว่าเขาใช้รุ่นไหนลองไปหาดูย้อนหลังดู สำหรับหนังโฆษณา 5 - 30 วินาที มันให้ข้อมูลน้อยเกินไป แต่ถ้าผมอยากรู้อะไรผมเข้าไปดุในอินเตอร์เน็ตทันที

นี่คือพฤติกรรมของผู้บริโภค และถ้าคุณไม่เข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภค คุณก็จะไม่รู้ว่าจะเข้าใจถึงผู้บริโภคยังไงในสมัยนี้ เพราะนี่คือพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป อีกนิดหนึ่งที่อยากจะฝากไว้ก็คือต้องมองให้ลึกถึงมิติทางเศรษฐกิจด้วย ว่าอินเตอร์เน็ตเป็นเครื่องมือ เป็นโลกที่ไร้พรมแดน วันนี้เราทำธุรกิจ ผมจะขายอะไร ผมไม่จำเป็นต้องขายให้กับเฉพาะคนไทยคนกรุงเทพฯอย่างเดียว ผมขายให้กับต่างประเทศด้วย ร้านค้าที่ผมมีอยู่ตรงนี้ ที่เป็นแหล่งต้นทางอย่างเดียว ตลาดที่ผมจะขายในโลกของอินเตอร์เน็ตคือตลาดโลก ถ้าผู้ประกอบการเข้าใจในส่วนนี้ก็จะสามารถขยายตลาดไปถึงระดับเอเชียและตลาดโลกได้ในภาวะมิติของอินเตอร์เน็ตของโลก

ส่วนประเด็น สื่อออนไลน์ในแง่พฤติกรรมของผู้บริโภค ได้เกิดขึ้นแล้ว แต่ในแง่ของธุรกิจ สื่อออนไลน์จะอยู่ได้จริงหรือเปล่า? วิทยากรผู้เข้าร่วมเวทีเสวนาแต่ละท่าน ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

เดียว วรตั้งตระกูล ของจีเอ็มเอ็มเอง ต้องเกิดขึ้นแน่ๆ เพราะจะต้องทำให้เกิดการรวมรายได้จากช่องทางต่างๆ ต้องพยายามที่จะแปลงคุณค่าของเนื้อหาให้เป็นเม็ดเงิน ทั้งทางตรงคือการขายโฆษณาหรือจะแปลงคลิ๊กเป็นจำนวนเงินรายได้ที่จะเข้ามา นี่เป็นเค้าโครงที่ต่างประเทศกำลังทำอยู่ ส่วนไทยเรายังมีเรื่องข้อจำกัดเล็กๆ ของโครงสร้างพื้นฐานที่มันทำให้เรายังเติบโตไปไม่ได้ เรื่องของการขยายฐานและการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ผลประกอบการในตัวของมันเอง อย่างจีเอ็มเอ็มมอลล์กับธุรกิจดิจิตอลในขณะนี้ อาจจะยากที่จะหารายได้มาเลี้ยงตัว แม้จะเป็นเว็บจีเมมเบอร์ของเราก็ตามที แต่มันก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะต่อยอดให้กับธุรกิจอื่นๆ สร้างสังคมที่จะส่งต่อข่าวสาร มีคอนเสิร์ต คุณก็มีช่องทางที่จะอำนวยความสะดวกเพื่อไปต่อยอดกับธุรกิจคอนเสิร์ต ธุรกิจดาวน์โหลด ธุรกิจอื่นๆ ที่เป็นองค์ประกอบในธุรกิจของเรา ทำยังไงให้เกิดรายได้กับสื่อใหม่เหล่านี้ของเรา ตรงนั้นเป็นเรื่องที่เรากำลังทำอยู่ อย่างโมเดลของต่างประเทศเพลงกรุณาฟังให้จบ ของแซ่ม ไม่มีใครคิดว่าจะมีคนคลิ๊กเข้าไปเยอะขนาดนั้น จนยูทูบในต่างประเทศมีจดหมายแจ้งว่าจะมีการแบ่งส่วนแบ่งจากเขาไป จึงเกิดทราบว่าเป็นช่องทางที่ก่อให้เกิดรายได้ใหม่ๆที่เข้ามาสื่อใหม่ของจีเอ็มเอ็มได้เหมือนกัน ทุกวันนี้อาจจะยังไม่เป็นรายได้โดยตรงแต่ทางอ้อมมันเกิดขึ้นแล้ว เรียบร้อยในการที่จะทำให้เพลงของพี่เบิร์ด ซึ่งถ้าสังเกตจะพบว่าการดังของเพลงนี้มาจาก โซเชียลเน็ตเวิร์ค

อริยะ พนมยงค์ ส่วนใหญ่เม็ดเงินโฆษณายังอยู่ในโลกออฟไลน์มากกว่าโลกออนไลน์ เรื่องนี้เป็นเรื่องของแค่ระยะเวลา เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงแน่นอนอยู่แล้ว จาก 1. เทรนด์ที่มาจากต่างประเทศ 2. ผมเชื่อว่าอินเตอร์เน็ตเหมือนรถไฟขบวนหนึ่งที่ออกตัวไปแล้ว มีแค่ทางเลือกว่าคุณจะขึ้นขบวนนี้หรือว่าคุณจะตกขบวน ผู้บริโภคมีแต่จะเติบโต จำนวนผู้บริโภคที่เราพูดถึงว่า 1 ใน 3 สิ้นปีมันก็จะเพิ่มขึ้นภายในปี 2014 เราจะเห็นภาพทั้งหมดของประเทศไทย56ล้านคน นี่ยังไม่ได้พูดถึงคนที่ใช้โมบายล์อินเตอร์เน็ตอีก ไม่ต้องคิดมาก ทำเถอะ คิดวิธีที่จะใช้โลกออนไลน์ให้เกิดประโยชน์ดีกว่าที่จะมานั่งคิดว่าทำธุรกิจเดิมต่อไปอย่างไร คุณทำไม่ได้ ยกตัวอย่างบริษัทดังๆ หลายบริษัท สมัยก่อนจากที่ 1 อย่างเก่งก็ตกลงมาแค่ที่ 2 ที่ 3 อันนี้ไม่ใช่ จากที่ 1 คุณกลายเป็นไม่มีธุรกิจแล้ว คุณปิดธุรกิจเลย แล้วมีหลายตัวอย่างในทุกวันนี้ที่ต้องคิด ในทางกลับกัน ยังมีคนที่คิดจะใช้เรื่องนี้ต่อยอดทางธุรกิจ เช่น ผลิตภัณฑ์มวยไทย ที่คนต่างชาติชอบแบบนี้ เขาขายจากอินเตอร์เน็ตส่งไปต่างประเทศจนตอนนี้เป็นธุรกิจใหญ่

เสวนา80ปีรัฐธรรมนูญไทยก้าวต่อไปประชาธิปไตย

(21 มิ.ย. 2555) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ร่วมกับ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน จัดเสวนา **“80ปี รัฐธรรมนูญไทย กับก้าวต่อไปของประชาธิปไตย?”** กล่าวเปิดงาน โดย ดร.ประวิช รัตนเพียร ผู้ตรวจการแผ่นดิน วิทยากรร่วมเสวนาด้านรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ ได้แก่ ศ.ศรีราชา เจริญพานิช ผู้ตรวจการแผ่นดินและอดีต สสร., ศ.ดร.สุรพล นิติไกรพจน์ อดีตอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ คณบดีวิทยาลัยบริหารรัฐกิจและรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ดำเนินรายการโดย วิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ และ พัชระ สารพิมพา ผู้ดำเนินรายการข่าวเด่นประเด็นร้อน เอฟเอ็ม 96.5

นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เปิดเผยว่า เนื่องในโอกาสครบรอบ 80 ปี รัฐธรรมนูญไทย ในวันที่ 24 มิถุนายน 2555 นี้ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้ร่วมกันจัดเวทีเสวนา 80 ปี รัฐธรรมนูญไทย กับก้าวต่อไปของประชาธิปไตย? เพื่อเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายร่วมกันคิดช่วยกันหาทางออกให้กับระบบประชาธิปไตยในประเทศไทย ภายใต้รัฐธรรมนูญที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม โดยสะท้อนผ่านมุมมองนักวิชาการด้านนิติศาสตร์และนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยต้อนรับสื่อมวลชน สปป.ลาว ดูงานสถานีโทรทัศน์ไทย

คณะกรรมการสมาคมนำโดยนายวิสุทธิ์ คมวัชระพงษ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยให้การต้อนรับคณะผู้บริหารจากสถานีโทละพาบแห่งชาติลาว (Television Nationale Lao, TNL) ศึกษาการทำงานและแลกเปลี่ยนความร่วมมือกับสถานีโทรทัศน์ไทย ระหว่างวันที่ 25-27 มีนาคม 2555 เพื่อเตรียมความพร้อมด้านสื่อในการเป็นเจ้าภาพการประชุมเอเชีย-ยุโรป หรือ ASEM

สมาคมนักข่าววิทยุฯ ได้รับความร่วมมือจาก สถานีวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ไทย ช่อง 11, บมจ. อสมท. โดยสำนักข่าวไทย และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย หรือ ไทยพีบีเอส สำหรับการศึกษาดูงานเกี่ยวกับงานด้านข่าว การผลิตรายการ ระบบเทคโนโลยีการเก็บข้อมูล และระบบการถ่ายทอดสัญญาณที่แต่ละแห่งดำเนินการอยู่ สำหรับที่จะนำไปพัฒนาสื่อด้านวิทยุและโทรทัศน์ของประเทศลาวให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ คณะสื่อมวลชน สปป.ลาว นำโดย ดร.บุนจอม วงเพ็ด ผู้อำนวยการบริหาร TNL ได้มีโอกาสนำทีมผู้บริหารร่วมหารือแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่เฉพาะกิจเกี่ยวกับข้อมูลการถ่ายทอดสัญญาณสำหรับการประชุมระดับนานาชาติที่ประเทศไทยเคยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพมาก่อนเพื่อที่สื่อฯลาวจะนำไปเพิ่มศักยภาพให้รองรับการประชุมเอเชีย - ยุโรป หรือ ASEM ที่ลาวได้รับมอบให้เป็นเจ้าภาพจัดในปลายปี 2555 รวมถึงการที่ TNL ได้รับมอบหมายเพียงแห่งเดียวสำหรับเป็นหน่วยงานกลางสื่อมวลชนด้านข้อมูลสำหรับการประชุมดังกล่าว

ขณะเดียวกันยังได้แลกเปลี่ยนทัศนะคติและความเห็นต่ออิทธิพลการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยในประเทศลาว เพื่อที่จะสร้างกรอบความร่วมมือและความเข้าใจระหว่างสื่อโทรทัศน์ทั้ง 2 ประเทศในอนาคตอีกด้วย

แสดงความยินดีครบรอบ3ปีVOICETV

(3 ก.ค. 55) นายโกศล สงเนียม อุปนายกฝ่ายบริหาร สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เป็นตัวแทนสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เพื่อร่วมแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสครบรอบ 3 ปี สถานีโทรทัศน์ VOICE TV

แสดงความยินดีครบรอบ12ปีNATIONCHANNEL

(3 ก.ค. 55) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ร่วมแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสครบรอบ 3 ปี สถานีโทรทัศน์ NATION CHANNEL

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

ขอขอบคุณผู้สนับสนุนการจัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศลครั้งที่ 11

นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และประธานจัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศล ครั้งที่ 11 เปิดเผยว่า เมื่อวันพุธที่ 28 มีนาคม 2555 สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้จัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศลครั้งที่ 11 ประจำปี 2555 ไปแล้วนั้น สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ขอขอบพระคุณผู้สนับสนุนการจัดงานในครั้งนี้ทุกภาคส่วน ซึ่งรายได้จากการจัดการแข่งขันกอล์ฟ จะเป็นทุนในการใช้จ่ายและจัดกิจกรรมสมาคมฯ อันได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพบุคลากรในวิชาชีพ / นักศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชน รวมทั้งการพัฒนาบูรณาการด้านสื่อ และ เพื่อดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ โดยไม่แสวงหาผลกำไร

สำหรับการจัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศลครั้งที่ 11 มี บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และ บริษัท แกรนด์สปอร์ต กรุ๊ป จำกัด เป็นผู้สนับสนุนหลักในการจัดการแข่งขัน และ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน), สายการบินไทยแอร์เอเชีย, บริษัท โอเรียนไทย แอร์ไลน์ จำกัด, บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (บางกอกแอร์เวย์) ให้การสนับสนุน ตั๋วเครื่องบิน เครื่องบิน ไป - กลับระหว่างประเทศและภายในประเทศ เพื่อเป็นของรางวัลให้กับผู้เข้าร่วมการแข่งขันกอล์ฟการกุศล

นอกจากนี้บริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด, บริษัท ฮอนด้า ออโตโมบิล (ประเทศไทย) จำกัด, สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7,การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, บริษัท โซนี่ ไทย จำกัด, สำนักงานศาลปกครอง, บริษัท เมเจอร์ ซีนีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน), บริษัท โทเทิ่ล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด(มหาชน), บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน), บริษัท สิงห์ คอร์เปอเรชั่น จำกัด, บมจ.ธนาคารไทยพาณิชย์, สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์, บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน), บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน), บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน), บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน), บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน), กรมประชาสัมพันธ์, บริษัท บางกอก เอ็นเตอร์เทนเม้นท์ จำกัด, สำนักข่าวไอเอ็นเอ็นและเครือข่ายร่วมด้วยช่วยกัน, กสทช., บริษัท สปริง คอร์ปอเรชั่น จำกัด และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้ให้การสนับสนุนการแข่งขันกอล์ฟในครั้งนี้อีกด้วย

องค์กรวิชาชีพสื่อเปิดศูนย์เฉพาะกิจช่วยนักข่าวเหยื่อน้ำท่วม

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยกล่าวว่า เนื่องจากสถานการณ์อุทกภัยในภาคเหนือและภาคกลางได้ไหลเข้ามาท่วมในจังหวัดปริมณฑล ได้แก่ ปทุมธานี และนนทบุรี รวมทั้งกรุงเทพมหานครบางส่วน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเขตบ้านพักอาศัยของประชาชนที่เข้ามาทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร สถานการณ์ดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนทุกแขนงที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าวและข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับสถานการณ์อุทกภัยและการช่วยเหลือประชาชนในภาวะเร่งด่วนเช่นนี้

"ดังนั้น สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ชมรมนักข่าวสิ่งแวดล้อมและชมรมนักข่าวสายเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการสนับสนุนของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และเครือข่ายส่งเสริมสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชนในเอเชียอาคเนย์ (SEAPA) จึงได้ร่วมกันจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจประสานงานช่วยเหลือสื่อมวลชนผู้ประสบอุทกภัย หรือ ศปสภ.ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ประสานให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยทั้งในระยะเฉพาะหน้าและระยะยาว พร้อมกันนี้ ได้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดังกล่าว โดยความร่วมมือขององค์กรวิชาชีพสื่อทุกองค์กร"นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯกล่าว

นายชวรงค์กล่าวด้วยว่า ในการบริหารจัดการกองทุนเพื่อให้ความช่วยเหลือดังกล่าว จะมีผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพต่างๆ โดยเฉพาะสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติและสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยมาร่วมกันพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีๆ ไปตามความจำเป็นเร่งด่วน นอกจากนี้ ในระยะยาว องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนต่างๆ จะร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อระดมทุนเพิ่มเติมช่วยเหลือผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้ทั่วถึงต่อไป

"องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนทุกองค์กร ขอแสดงความชื่นชมในความเสียสละและให้กำลังเพื่อนสื่อมวลชนทุกคนทุกแขนง ที่ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าวสถานการณ์อุทกภัย เพื่อเตือนภัยแก่ประชาชนและให้เกิดความมั่นใจว่าการให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างทั่วถึง ทั้งๆที่หลายคน ต้องกลายเป็นผู้ประสบภัยเสียเอง แต่ไม่สามารถละทิ้งหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ดีและมีความรับผิดชอบได้"

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ได้รับผลกระทบสามารถแจ้งขอความช่วยเหลือได้ที่สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย โทร. 0 26689422 หรือสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย โท. 0 22438479 หรือทาง Email: reporter@inet.co.th ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

อนึ่ง สถาบันอิศรา และผู้เข้าอบรมหลักสูตรผู้บริหารการสื่อสารมวลชนทุกระดับทุกรุ่น ร่วมกับองค์กรวิชาชีพต่างๆ จะจัดกิจกรรมอาสาปั้นลูกจุลินทรีย์บอลหรือ EM Ball เพื่อใช้ในการกำจัดน้ำเสียอันเนื่องมาจากน้ำท่วมขัง โดยการสนับสนุนจากบริษัท ปตท จำกัด (มหาชน) ในวันเสาร์ที่ 22 ต.ค. เวลา 16.00 -18.00 น. ณ อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์ฯ ถนนสามเสน

www.tja.or.th, www.thaibja.org

21 ตุลาคม 2554

วันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก

(3 พ.ค. 2555) นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย อ่านแถลงการณ์วันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก **"เสรีภาพสื่อบนความท้าทายใหม่"** ร่วมกับ นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี นายก สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เนื่องในวันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก ตามประกาศขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโกเสนอให้สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติประกาศให้วันที่ 3 พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันเสรีภาพสื่อมวลชนโลกถือเป็นวันสำคัญของนักสื่อสารมวลชน เพื่อเป็นการย้ำถึงเจตนารมณ์และหลักการที่เป็นพื้นฐานของเสรีภาพสื่อมวลชน ทั่วโลกซึ่งก็คือเสรีภาพในการแสดงออก

ซึ่งในทุกๆ ปี สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์ ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับเสรีภาพ ของสื่อมวลชน ในขณะเดียวกันจะมีการประกาศแถลงการณ์เพื่อแสดงให้เห็นถึงท่าทีและจุดยืนของสื่อมวลชนไทยด้วย จึงถือว่าเป็นวันที่ผู้ที่ทำงานด้านสื่อจะต้องทบทวนและพูดคุยกัน โดยเฉพาะเรื่องสิทธิในการแสดงออกและจริยธรรมของวิชาชีพ

องค์กรวิชาชีพฯห่วงสื่อเสี่ยงถูกคุกคามแนะผู้ได้รับผลกระทบร้องผ่านสภาวิชาชีพ

(๑๖ มี.ค. ๒๕๕๕) นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ร่วมกับตัวแทนองค์กรวิชาชีพสื่อ ประกอบด้วย นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มีความห่วงใยต่อสถานการณ์สื่อในช่วงเวลาที่ผ่านมา ในประเด็นภาพรวมของการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน การแสดงความคิดเห็นของสื่อมวลชนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ตลอดจนสถานการณ์คุกคามสื่อในรูปแบบที่มีความแตกต่างหลากหลายมากขึ้นที่ประชุมมีข้อสรุปว่า

๑. องค์กรผู้ประกอบวิชาชีพสื่อให้ความสนใจ และไม่เห็นด้วยกับการคุกคามสื่อมวลชนในทุกรูปแบบเพื่อให้สื่อมวลชนมีความเป็นอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้ความหวาดกลัวใดๆ เพราะการที่สื่อมวลชนไม่สามารถทำหน้าที่ได้โดยอิสระและปราศจากความหวาดกลัว ย่อมทำให้ประชาชนผู้รับข้อมูลข่าวสารเสียโอกาสในการได้รับทราบข่าวสารที่เป็นจริงและไม่ได้รับรู้รับทราบการแสดงความคิดเห็นที่ตรงไปตรงมา เมื่อประชาชนไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารและการแสดงความคิดเห็นที่ครบถ้วนรอบด้านเสียแล้ว สิ่งที่จะตามมาคือ ความเข้าใจผิดจากการที่ได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ครบถ้วน และความเข้าใจผิดนี้ก็อาจส่งผลให้เกิดความขัดแย้งจนถึงขั้นมีการใช้ความรุนแรงระหว่างประชาชนกับประชาชน

๒. กรณีที่พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพคนใดปฏิบัติตนไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ผู้ได้รับความเสียหายหรือไม่พอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพคนใด สามารถใช้สิทธิร้องเรียนผ่านสภาวิชาชีพที่มีอยู่ทั้งสองสภาคือ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพให้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานจริยธรรมตามขั้นตอนกระบวนการที่มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ชัดเจนว่าผู้ร้องเรียนจะได้รับความเป็นธรรม และมีบทลงโทษกำหนดไว้ชัดแจ้ง อีกทั้งยังมีหลักประกันว่ากรรมการผู้รับเรื่องร้องเรียนจะมีความเป็นกลางและเป็นธรรมเพราะประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยประเด็นที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญคือ สื่อมวลชนที่แท้จริงไม่ใช่คู่ขัดแย้งหรือคู่กรณีของฝ่ายใด

“นอกจากนี้องค์กรวิชาชีพสื่อทั้งสององค์กรยังแสดงความเป็นห่วงมายังผู้ประกอบวิชาชีพว่า การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวทางการเมืองที่ปรากฏต่อสาธารณชนนั้น สื่อมวลชนพึงตระหนักว่าจักต้องกระทำด้วยความระมัดระวังองค์กรวิชาชีพสื่อที่ร่วมประชุมในวันนี้” นายวิสุทธิ์กล่าว

ยื่นจดหมายกสทช.ทบทวนร่างแผนแม่บท

ส.นักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย-สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ยื่นหนังสือ บอร์ด กสทช. ให้ทบทวนแผนแม่บทฯ เร่งรัดเรียกคืนคลื่นความถี่ฯ เร็วขึ้นกว่าเดิม จากที่กำหนดไว้ วิทยุ ๕ ปี โทรทัศน์ ๑๐ ปีและโทรคมนาคม ๑๕ ปี ป้องกันปฏิรูปสื่อล่าช้า

(๒๐ มี.ค.๕๕) นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และ นางสาวสุวรรณา สมบัติรักษาสุข ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย พร้อมคณะกรรมการองค์กรวิชาชีพทั้งสองแห่ง ยื่นหนังสือต่อ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) พันเอก ดร.นที ศุกลรัตน์ ในฐานะประธานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อขอให้ กสทช.ทบทวนสาระสำคัญในการกำหนดระยะเวลาเรียกคืนคลื่นความถี่ ซึ่งมีตัวแทนภาคประชาชน นักวิชาชีพ และนักวิชาการจำนวนมากทักท้วงไม่เห็นด้วยกับกรอบระยะเวลาการเรียกคืนคลื่นความถี่กิจการวิทยุภายใน ๕ ปี กิจการโทรทัศน์ภายใน ๑๐ ปี และ กิจการโทรคมนาคมภายใน ๑๕ ปี พร้อมเรียกร้องให้กสทช. นำข้อเสนอจากรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อ ร่างแผนแม่บทบริหารคลื่นความถี่ฯ และ ร่างแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ซึ่งได้ดำเนินการไปเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ที่ผ่านมากลับไปพิจารณาใหม่

แถลงการณ์ เรียกร้องรัฐบาล ยุติการแทรกแซงสื่อ

จากกรณีที่สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือไปยังประธานโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย (ทีวีพูล) เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2555 เพื่อขอลดจำนวนช่างภาพ และผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ที่ถูกวางตัวไว้เป็นทีมล่วงหน้า เพื่อรายงานข่าวการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 20 ระหว่างวันที่ 3 - 4 เมษายน 2555 ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ในนามทีวีพูล โดยอ้างว่ามีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนสื่อมวลชนและระบบรักษาความปลอดภัย ให้คงเหลือเฉพาะทีมที่ติดตามนายกรัฐมนตรีและคณะอย่างเป็นทางการเท่านั้น

เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจาก นายกฯ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ปฏิเสธการตอบคำถามของนางสาวสมจิตต์ นวเครือสุนทร ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2555 ที่สอบถามว่าเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนทางทะเลเป็นหนึ่งในประเด็นการเจรจาด้วยหรือไม่

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้ตรวจสอบประเด็นดังกล่าว พบว่ามีความพยายามจะขอเปลี่ยนตัวผู้สื่อข่าวไปเป็นทีมอื่นๆ อย่างไรก็ตาม กองบรรณาธิการข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ยังคงยืนยันส่งชื่อนางสาวสมจิตต์ นวเครือสุนทร ไปทำข่าวในนามทีวีพูลเช่นเดิม เพราะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสถานีที่วางลำดับการทำงานไว้แล้ว

จดหมายขอลดจำนวนสื่อมวลชนจากสำนักโฆษกฯ ในครั้งนี้ จึงถือเป็นการแทรกแซงการทำงานของกองบรรณาธิการข่าว เป็นการกระทำที่ไม่อยู่ในวิสัยปกติที่พึงทำ เนื่องจากแต่ละสถานีมีดุลยพินิจในการคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมทำหน้าที่รายงานข่าว รัฐบาลจะต้องคงไว้ซึ่งความเป็นอิสระและต้องเคารพการตัดสินใจของกองบรรณาธิการ ไม่เช่นนั้นสื่อมวลชนก็ไม่สามารถจะทำหน้าที่ผู้รายงานข้อมูลข่าวสารที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างเต็มที่ในขณะที่รัฐบาลยืนยันความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจที่สัญญาในฐานะตัวแทนประชาชน รัฐบาลก็ควรต้องพร้อมรับการตรวจสอบอย่างตรงไปตรงมา

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ขอแสดงความชื่นชมต่อการตัดสินใจของกองบรรณาธิการข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 ที่ยึดมั่นหลักการทำงานซึ่งโปร่งใส ตรวจสอบได้ และขอเป็นกำลังใจให้สื่อมวลชนทุกแขนง ได้ยึดมั่นในการทำหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม ตามหลักจริยธรรมวิชาชีพอย่างกล้าหาญ ปราศจากอคติ แม้จะต้องตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่กดดัน

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

3 เมษายน 2555

แถลงการณ์วันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก

"เสรีภาพสื่อบนความท้าทายใหม่"

องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้ประกาศให้วันที่ 3 พฤษภาคมของทุกปีเป็น **"วันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก"** เพื่อย้ำถึงเจตนารมณ์และหลักการที่เป็นพื้นฐานของเสรีภาพสื่อมวลชน ซึ่งคือเสรีภาพของประชาชน เพื่อให้มวลมนุษยชาติตระหนักถึงความสำคัญของสื่อมวลชนที่จะต้องมีเสรีภาพ

แต่กระนั้นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในยุคปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นยุคแห่งความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างรุนแรง เป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันทางการเมืองได้ลุกลามเข้ามาถึงวงการสื่อมวลชน โดยแต่ละฝ่ายได้เปิดดำเนินการสื่อของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ สถานีโทรทัศน์ หรือแม้แต่ในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย จนทำให้การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนที่มุ่งปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ต้องถูกท้าทายจากกลุ่มการเมืองหลายด้าน ขณะเดียวกัน สื่อมวลชนยังต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีผลกระทบต่อการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในยุคทีมีการแข่งขันสูงระหว่างสื่อที่หลากหลายรูปแบบ

สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของวันเสรีภาพสื่อมวลชนโลก จึงขอเสนอต่อฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1 ขอเรียกร้องให้สื่อมวลชนทุกสำนัก และทุกประเภท พึงตระหนักถึงการทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ภายใต้กรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ท่ามกลางสภาวะขัดแย้งทางการเมืองในปัจจุบัน เพื่อหลีกเลี่ยงการท้าทาย ยั่วยุ ให้เกิดความรุนแรง แม้ว่ารัฐธรรมนูญได้ให้หลักประกันในด้านสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและสื่อมวลชน แต่การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นสื่อประเภทใด สำนักใด ก็ต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ตามกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพด้วย

2 .การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนบนความท้าทายครั้งใหม่ ในสถานการณ์แห่งความขัดแย้งทางการเมือง นอกจากความรับผิดชอบแล้ว การดำรงไว้ซึ่งเสรีภาพก็เป็นเรื่องสำคัญ ฉะนั้นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนจึงไม่ควรถูกคุกคามแทรกแซงจากอำนาจรัฐ กลุ่มการเมือง กลุ่มอิทธิพล รวมถึงกลุ่มทุน ใดๆ

3. ขอเรียกร้องให้ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีความจริงใจในการปฏิรูปสื่อวิทยุและโทรทัศน์ โดยต้องปราศจากการครอบงำจากหน่วยงานของรัฐและทุนขนาดใหญ่ เพื่อให้การดำเนินงานของสื่อสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยฝ่ายรัฐบาลควร ระมัดระวังการแทรกแซงการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน และใช้สื่อของรัฐเป็นเครื่องมือทางการเมือง

4 .รัฐบาลต้องยุติการออกกฎหมายที่มีลักษณะจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและสื่อมวลชน โดยเฉพาะร่างแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจดแจ้งการพิมพ์และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หากจะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ก็จะต้องไม่มีการแก้ไขไปในลักษณะที่ลดทอนเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและสื่อมวลชนที่ได้บัญญัติไว้สมบูรณ์แล้ว

5. ในสถานการณ์ความขัดแย้งที่ยังดำรงอยู่ การมีวิจารณญาณในการรับรู้ข่าวสารถือเป็นเรื่องสำคัญ จึงขอให้ประชาชนได้โปรดใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูลข่าวสาร เปิดใจกว้างรับฟังความเห็นที่หลากหลายจากสื่อมวลชน ทั้งนี้ พึงระมัดระวังอย่างยิ่งในการรับข่าวสารจากสื่อที่เป็นเครื่องมือทางการเมือง ขณะเดียวกันสื่อภาคประชาชน และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) พึงตระหนักถึงกระบวนการนำเสนอด้วยความรับผิดชอบเช่นกัน

สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

3 พฤษภาคม 2555

THE FUTURE OF JOURNALISM TRANSFORMATION
สื่อกับการเปลี่ยนผ่านสู่อนาคต

เนื่องในโอกาสปีที่สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยย่างเข้าสู่ปีที่ 12 ของการเดินบนเส้นทาง ของอุดมการณ์และความมุ่งหวังในการเป็นองค์กรหลัก ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิรูป คลื่นความถี่ และผลักดันให้เกิดความโปร่งใส ไม่ให้เกิดความบิดเบือน และทำให้การปฏิรูปสื่อเป็นเพียงเวทีรักษาผลประโยชน์ของคน ไม่กี่กลุ่มเท่านั้น ขณะเดียวกัน ก็มุ่งหวังที่จะแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและพัฒนาคุณภาพ และจิตสำนึกของคนข่าววิทยุและโทรทัศน์ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และปราศจากการครอบงำทางการเมืองและทางธุรกิจ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ตลอดระยะเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมาตั้งแต่การริเริ่มก่อตั้งสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จนถึงวันนี้และในอนาคต องค์กรสื่อและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อด้านวิทยุและโทรทัศน์ทุกประเภท อยู่กับการเปลี่ยนแปลงและเปลี่ยนผ่านตลอดเวลา และคงจะตลอดไป เพราะวิธีการและรูปแบบของเทคโนโลยี แนวคิด เนื้อหาสาระในการนำเสนอของสื่อด้านวิทยุโทรทัศน์และโซเชียลมีเดีย คงจะเกิดขึ้นมากมาย

แต่สิ่งที่สื่อมวลชนโดยเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพและปฏิบัติหน้าที่ด้านข่าวจะต้องมีคือ จริยธรรมความรับผิดชอบและสิทธิเสรีภาพของสื่อ...และถึงเวลาแล้วที่สื่อมวลชนจะได้ทบทวนบทบาทการทำหน้าที่ของตัวเอง และเรียนรู้การใช้เสรีภาพบนพื้นฐานจริยธรรมและความรับผิดชอบโดยมีประชาชนร่วมตรวจสอบอย่างแท้จริง และถ้าสื่อมวลชนปฏิบัติหน้าที่บนความรับผิดชอบและมีจริยธรรมแล้ว ไม่ว่าจะสื่อจะมีการเปลี่ยนผ่านไปสู่หลากหลายรูปแบบและวิธีการมากมายแค่ไหนก็ตาม...คุณก็ยังคงเป็นตัวจริง เสียงจริงในวิชาชีพเหมือนเดิม...

สื่อกับการเปลี่ยนผ่านสู่อนาคต เป็นทั้งข้อท้าทาย และเป็นทั้งบทพิสูจน์การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน และ องค์กรภาครัฐ องค์กรอิสระต่างๆ ภาคสังคม ประชาชน ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวเนื่องกับการกำกับดูแลสื่อ...ตัวตนของสื่อมวลชนเองยังคงเป็นกลไกและเฟืองตัวสำคัญเพื่อพิสูจน์ว่าใครคือมืออาชีพอย่างแท้จริง...ซึ่งผู้ที่จะตอบคำถามนี้ได้ดีที่สุดก็คือ ประชาชน...ผู้รับสื่อ

หนังสือรายงานประจำปีสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย 2555 เนื้อหาภายในเล่มนำเสนอตามแนวคิดหลักหลักคือ The Future of Journalism Transformation : สื่อกับการเปลี่ยนผ่านสู่อนาคต อาทิ บทความ บทสัมภาษณ์และการวิเคราะห์ในประเด็น ช่วงระยะเวลาของการเปลี่ยนผ่านของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ทำไม ข่าวและสารคดีเชิงข่าว สืบสวนสอบสวน หรือการนำเสนอสกู๊ปข่าวเชิงลึกจึงหายไปจากหน้าปัดวิทยุและเหลือพื้นที่การนำเสนอน้อยมากในหน้าจอโทรทัศน์... แล้วทำไมจึงหายไป? ส่งผลกระทบอะไรกับผู้รับสื่อบ้าง?

นอกจากนี้ทางคณะผู้จัดทำหนังสือยังได้สะท้อนมุมมองของผู้บริหารองค์กรสื่อโทรทัศน์ ในอนาคตกับบทบาทหน้าที่การนำเสนอข่าวสาร เนื้อหาสาระ ในโทรทัศน์ทุกประเภททั้ง ฟรีทีวี โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เคเบิลทีวี หรือ ทีวีอินเตอร์เน็ต พร้อมทั้งเจาะลึกถึงนโยบายแต่ละช่อง และการปรับตัวเพื่อการแข่งขันในยุคของเสรีภาพสื่อที่กำลังจะเบ่งบานด้วยวิทยุและโทรทัศน์ดิจิตอล ภายใต้การกำกับดูแลการจัดสรรคลื่นความถี่ การออกใบอนุญาตประกอบกิจการ เนื้อหา ข้อบังคับ ประกาศ และ ตัวบทกฎหมายต่างๆ โดย กสทช.

ในขณะเดียวกันสื่อจะเปลี่ยนผ่านไปสู่อนาคตในทิศทางใด คนรุ่นใหม่ก็ส่วนสำคัญทั้งผู้ผลิตและผู้รับสื่อ เนื้อหาภายในของรายงานประจำปีฉบับนี้ จึงได้สัมภาษณ์คนรุ่นใหม่ด้านสื่อสารมวลชนที่มีส่วนในการสร้างผลกระทบต่อสังคมในทิศทางและรูปแบบต่างๆ และแรงบันดาลใจที่พวกเขามุ่งหวังตั้งใจที่จะทำและความคาดหวัง

ปิดท้ายเนื้อหาสาระภายในเล่มด้วย บทบาทหน้าที่และกิจกรรมด้านต่างๆ ซึ่งเป็นอีกหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจของสมาคมฯ คือ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชน กิจกรรมด้านต่างประเทศ และอื่นๆ อีกมากมาย

คณะกรรมการบริหารสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และคณะผู้จัดทำหนังสือรายงานประจำปีสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย 2555 ขอขอบพระคุณทุกคน ทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน ทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ช่วยสนับสนุนให้การจัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2555 ของสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยมีความสมบูรณ์ในเนื้อหาสาระ เพื่อให้สมาคมฯ ได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543

นิรมล ประสารสุข
บรรณาธิการ

สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม
Traffic Radio Society
FM 99.5 MHz

สายด่วน
1255

ผู้ดำเนินรายการ สจร. FM 99.5 MHz.

สถานีวิทยุจราจร เพื่อสังคม
FM 99.5 MHz.

สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม คลื่น FM 99.5 MHz. จัดตั้งขึ้นเพื่อรายงานการจราจร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนในการประสานความร่วมมือกับองค์กรพัฒนาและหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนการดำเนินงานส่งเสริมองค์กรการกุศลต่างๆ เพื่อสาธารณประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

นอกจากนี้ สถานีฯ ยังทำหน้าที่เป็น **"สื่อกลาง"** ในการเชื่อมความเข้าใจและสัมพันธภาพที่ดีให้แก่ทุกภาคส่วนของสังคม โดยไม่มีการโฆษณาเชิงธุรกิจ (Non-Commercial Ad) และมิได้หวังผลตอบแทนใดๆ ทางธุรกิจ อีกทั้งยังได้มีนโยบายในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการสร้างกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน เพื่อเป็นการสนับสนุนงานด้านสาธารณประโยชน์ พร้อมทั้งสร้างสรรค์ให้เกิดความมีน้ำใจให้เกิดแก่สังคมโดยรวม อีกทั้งการสร้างสรรค์ให้เกิดความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สนับสนุนให้สังคมไทยมีความน่าอยู่ยั่งยืนต่อไป ภายใต้การทำงานที่มีความสมัครสมานสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของสังคมและบุคลากรของสถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม ดังคำขวัญของสถานีที่ว่า..

" รวมใจอาสา ลดปัญหาจราจร เพิ่มสุขทุกครอบครัว "

สถานีวิทยุจราจรเพื่อสังคม FM 99.5 MHz.
ที่อยู่ : 33 – 35 ถนนพิษณุโลก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ : 0-2288-5050 โทรสาร : 0-2628-7224 SMS : 452 2500
สายด่วน : 1255
e-mail : trs99.5@hotmail.com
website : www.trs995.com
facebook/fm995 witter/fm995radio